

610.7306

๗๓๔๙๗

ร.3

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

กระทรวงสาธารณสุข

ปริญญานิพนธ์

ของ

นวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์

29 ต.ค. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาตติยบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

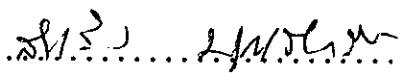
กุมภาพันธ์ 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๐.50971

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว  
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขา  
การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

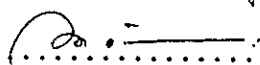
คณะกรรมการควบคุม

..........ประธาน

( ศาสตราจารย์ ดร.สาเรง บุญเรืองรัตน์ )

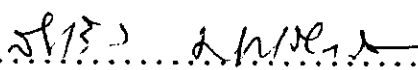
..........กรรมการ

( ดร.เพียงใจ สัตยุตม์ )

..........กรรมการ

( ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ )

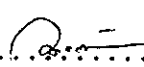
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน

( ศาสตราจารย์ ดร.สาเรง บุญเรืองรัตน์ )

..........กรรมการ

( ดร.เพียงใจ สัตยุตม์ )

..........กรรมการ

( ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ )

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

( รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอทกานนท์ )

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

( ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ )

วันที่ ..12... เดือน ..กุมภาพันธ์..... พ.ศ. 2539

## ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ก็ด้วยความกรุณาของ ศาสตราจารย์ ดร.สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ดร.เพ็ญใจ สัตยุตม์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษยา ตันติผลาชีวะ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้เอาใจใส่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ กระตุ้นเตือนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.ประนอม โอทกานนท์ ที่ได้เสียสละเวลามาเป็นกรรมการ สอบเพิ่มเติม เพื่อให้ปริญญานิพนธ์นี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้แนวคิดในการพัฒนาเกณฑ์การประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือให้มีความ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และผู้อำนวยการโรงพยาบาลทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สมโภช อเนกสุข อาจารย์พิชิต ฤทธิ์เจริญ อาจารย์สุรภรณ์ อ้นสวน และอาจารย์เฉลา บุญมาก ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง

นวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์

## สารบัญ

| บทที่                                            | หน้า |
|--------------------------------------------------|------|
| 1 บทนำ.....                                      | 1    |
| ความเป็นมาของปัญหาที่ทำวิจัย.....                | 1    |
| วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....                     | 5    |
| คำถามเฉพาะเพื่อการวิจัย.....                     | 6    |
| ประโยชน์ของการวิจัย.....                         | 6    |
| ขอบเขตของการวิจัย.....                           | 7    |
| ข้อจำกัดของการวิจัย.....                         | 7    |
| นิยามศัพท์.....                                  | 7    |
| 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....            | 11   |
| ส่วนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร.....           | 11   |
| ความหมายของหลักสูตร.....                         | 11   |
| ความสำคัญของหลักสูตร.....                        | 12   |
| รูปแบบหลักสูตร.....                              | 12   |
| แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร.....             | 16   |
| ส่วนที่ 2 การศึกษาพยาบาล.....                    | 19   |
| ลักษณะการศึกษานพยาบาล.....                       | 19   |
| หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนพยาบาลศาสตร์..... | 21   |
| หลักสูตรการศึกษานพยาบาล.....                     | 25   |
| การพัฒนาหลักสูตรของกระทรวงสาธารณสุข.....         | 29   |
| ส่วนที่ 3 ทฤษฎีการประเมินหลักสูตร.....           | 39   |
| หลักการประเมินหลักสูตร.....                      | 39   |
| แนวคิดในการประเมินหลักสูตร.....                  | 40   |
| แนวคิดและรูปแบบในการประเมินผลของไทเลอร์.....     | 41   |
| แนวคิดและรูปแบบในการประเมินผลของครอนบัค.....     | 43   |
| แนวคิดและรูปแบบในการประเมินผลของสเติก.....       | 45   |

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| แนวคิดและรูปแบบในการประเมินผลของโพรวิส.....                | 48  |
| แนวคิดและรูปแบบในการประเมินผลของแอมมอนด์.....              | 51  |
| แนวคิดและรูปแบบในการประเมินผลของไออีเอ (IEA).....          | 52  |
| แนวคิดและรูปแบบในการประเมินผลของสำเร็จ บุญเรืองรัตน์..     | 55  |
| แนวคิดและรูปแบบในการประเมินผลของสตันเฟิลบีม.....           | 56  |
| ส่วนที่ 4 แนวคิดพื้นฐานในการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตร |     |
| พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น .....                                | 58  |
| สภาพปัญหา.....                                             | 58  |
| ลักษณะการประเมินผลหลักสูตรของสถาบันพัฒนากำลังคน            |     |
| ด้านสาธารณสุข.....                                         | 58  |
| หลักการของผู้วิจัย.....                                    | 64  |
| ส่วนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลักสูตร     |     |
| การศึกษาพยาบาล.....                                        | 69  |
| 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....                                  | 77  |
| ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....                               | 77  |
| เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....                            | 78  |
| การเก็บรวบรวมข้อมูล.....                                   | 88  |
| การวิเคราะห์ข้อมูล.....                                    | 89  |
| 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....                                | 97  |
| ตอนที่ 1 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร      |     |
| พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น .....                                | 98  |
| ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร ความสอดคล้อง   |     |
| ของปรัชญา จุดประสงค์และสาระรายวิชาของหลักสูตร              |     |
| ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับความต้องการ          |     |
| การบริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี      |     |
| และบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย.....            | 119 |

|                                                                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของปัจจัยนำเข้า.....                                                           | 133 |
| ตอนที่ 4 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน.....                                                            | 142 |
| ตอนที่ 5 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา.....                                                     | 176 |
| ตอนที่ 6 ผลการศึกษาข้อมูลบ่งชี้สำหรับการจัดการศึกษาต่อเนื่อง<br>2 ปี ระดับปริญญาตรี ภาคปกติและภาคพิเศษ..... | 197 |
| 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....                                                                         | 201 |
| ความมุ่งหมายในการวิจัย.....                                                                                 | 201 |
| วิธีดำเนินการวิจัย.....                                                                                     | 201 |
| การวิเคราะห์ข้อมูล.....                                                                                     | 202 |
| การสรุปผลการวิจัย.....                                                                                      | 202 |
| อภิปรายผล.....                                                                                              | 206 |
| ข้อเสนอแนะ.....                                                                                             | 217 |
| ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป.....                                                                          | 220 |
| บรรณานุกรม.....                                                                                             | 221 |
| ภาคผนวก.....                                                                                                | 235 |
| ประวัติย่อของผู้วิจัย.....                                                                                  | 378 |

|    |                                                                                                                                                                                       |     |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1  | แสดงการเปรียบเทียบหลักสูตรพยาบาล 3 หลักสูตรที่สัมพันธ์กัน.....                                                                                                                        | 33  |
| 2  | เปรียบเทียบการจัดการศึกษาพยาบาลแบบเดิมและแบบเน้นชุมชน.....                                                                                                                            | 36  |
| 3  | แสดงเครื่องมือบันทึกพฤติกรรมของแฟลนเดอร์ส.....                                                                                                                                        | 84  |
| 4  | ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการ/เครื่องมือ วัตถุประสงค์ กลุ่ม<br>ตัวอย่างที่ใช้ และการวิเคราะห์ข้อมูล.....                                                             | 93  |
| 5  | คำมัญฐาน และนิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านปรัชญาของหลักสูตรที่ได้จาก<br>กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....                     | 99  |
| 6  | คำมัญฐาน และนิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ได้จาก<br>กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....                 | 100 |
| 7  | คำมัญฐาน และนิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านโครงสร้างและสาระรายวิชาของ<br>หลักสูตรที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....    | 102 |
| 8  | คำมัญฐาน และนิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านความต้องการการบริการทาง<br>สุขภาพของสังคมที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ..... | 104 |
| 9  | คำมัญฐาน และนิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี<br>ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....            | 105 |
| 10 | คำมัญฐาน และนิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ได้<br>จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....                  | 106 |
| 11 | คำมัญฐาน และนิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านคุณสมบัติของนักศึกษาที่ได้จาก<br>กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....                  | 107 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                            |     |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 12 | คำมัญฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านคุณสมบัติของอาจารย์ ที่ได้จาก<br>กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....                                                                       | 109 |
| 13 | คำมัญฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน<br>ด้านวัตถุประสงค์รายวิชา ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....                                          | 111 |
| 14 | คำมัญฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน<br>ด้านเนื้อหารายวิชา ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....                                               | 112 |
| 15 | คำมัญฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน<br>ด้านวิธีสอน ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....                                                      | 113 |
| 16 | คำมัญฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน<br>ด้านวิธีการประเมินผลการเรียนการสอน ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....                               | 115 |
| 17 | คำมัญฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน<br>ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากกลุ่ม<br>ผู้เชี่ยวชาญ.....       | 116 |
| 18 | คำมัญฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน<br>ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา ที่ได้จากกลุ่ม<br>ผู้เชี่ยวชาญ..... | 118 |
| 19 | จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการจัดสาระรายวิชา<br>ในโครงสร้างของหลักสูตร.....                                                                                                                                      | 119 |
| 20 | จำนวนความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาของสาระรายวิชาในหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น.....                                                                                                                          | 122 |

|    |                                                                                                                                                                                                                |     |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 21 | จำนวนความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสาระรายวิชาที่ควรเพิ่มในหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น.....                                                                                               | 123 |
| 22 | จำนวนความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสาระรายวิชาที่ควรลดในหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น.....                                                                                                  | 124 |
| 23 | ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์<br>สาระรายวิชาของหลักสูตร ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับเกณฑ์<br>ปรัชญาของหลักสูตรที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ.....                     | 125 |
| 24 | ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์<br>สาระรายวิชาของหลักสูตร ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับเกณฑ์<br>จุดประสงค์ของหลักสูตรที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ.....                 | 127 |
| 25 | ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์<br>สาระรายวิชาของหลักสูตร ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับเกณฑ์<br>ความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคมที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ..... | 129 |
| 26 | ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์<br>สาระรายวิชาของหลักสูตร ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับเกณฑ์<br>การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ.....            | 131 |
| 27 | ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์<br>สาระรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับเกณฑ์<br>บทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ.....                   | 132 |
| 28 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และ<br>นักศึกษาเกี่ยวกับความสอดคล้องของคุณสมบัติของอาจารย์กับเกณฑ์คุณสมบัติของ<br>อาจารย์จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง.....                    | 133 |
| 29 | ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาต่อหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านหลักสูตร จำแนกตามประเภทของ<br>กลุ่มตัวอย่าง.....                                                 | 135 |
| 30 | ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาต่อหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จำแนกตาม<br>ประเภทของกลุ่มตัวอย่าง.....                                   | 136 |

|                                                                                                                                                                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 31 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาต่อหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านผู้เรียน จำแนกตามประเภทของ<br>กลุ่มตัวอย่าง.....                                                         | 137 |
| 32 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาต่อหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านอาจารย์ จำแนกตามประเภทของ<br>กลุ่มตัวอย่าง.....                                                          | 138 |
| 33 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาต่อหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านการเรียน จำแนกตามประเภท<br>ของกลุ่มตัวอย่าง.....                                                         | 139 |
| 34 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาต่อหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่และวิทยาลัย<br>จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง.....                                   | 140 |
| 35 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และ<br>นักศึกษาเกี่ยวกับความสอดคล้องของคุณสมบัติของนักศึกษา กับเกณฑ์คุณสมบัติของ<br>นักศึกษาจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง.....                        | 141 |
| 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และ<br>นักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาล<br>ศาสตร์ ระดับต้น ด้านวัตถุประสงค์รายวิชาจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง  | 142 |
| 37 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และ<br>นักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาล<br>ศาสตร์ ระดับต้น ด้านเนื้อหา รายวิชาจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง..... | 143 |
| 38 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และ<br>นักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาล<br>ศาสตร์ ระดับต้น ด้านวิธีสอนจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง.....         | 144 |
| 39 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และ<br>นักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาล<br>ศาสตร์ ระดับต้น ด้านการประเมินผลจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง.....    | 147 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                     |     |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 40 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และ<br>นักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาล<br>ศาสตร์ ระดับต้น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนสอน<br>จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง.....         | 148 |
| 41 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และ<br>นักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาล<br>ศาสตร์ ระดับต้น ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา<br>จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง..... | 150 |
| 42 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัด<br>การเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้าน<br>วัตถุประสงค์รายวิชา จำแนกตามหมวดวิชา.....                                                                           | 151 |
| 43 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัด<br>การเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้าน<br>เนื้อหาวิชา จำแนกตามหมวดวิชา.....                                                                                   | 152 |
| 44 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัด<br>การเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้าน<br>วิธีสอน จำแนกตามหมวดวิชา.....                                                                                       | 153 |
| 45 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัด<br>การเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้าน<br>การประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์จำแนกตามหมวดวิชา.....                                                           | 155 |
| 46 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัด<br>การเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้าน<br>สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนสอนจำแนกตามหมวดวิชา...                                                 | 157 |
| 47 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัด<br>การเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้าน<br>ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา นักศึกษาและนักศึกษาจำแนกตามหมวด<br>วิชา.....                                   | 159 |

|                                                                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 48 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน.....                           | 160 |
| 49 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาด้านวิธีสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน.....                           | 161 |
| 50 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาด้านเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน.....                              | 162 |
| 51 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาด้านอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนสอน.....      | 163 |
| 52 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน.....                          | 164 |
| 53 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา.....      | 165 |
| 54 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับข้อบกพร่องที่ควรได้รับการปรับปรุง.....                                     | 166 |
| 55 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านการสอน..... | 167 |
| 56 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านวิธีสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน.....                          | 168 |
| 57 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน.....                             | 169 |
| 58 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน.....                         | 170 |
| 59 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนสอน.....                  | 171 |
| 60 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา นักศึกษาและนักศึกษา.....     | 172 |
| 61 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับโครงการที่พอใจที่ควรกล่าวถึง.....                                          | 173 |
| 62 แสดงรายละเอียดของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น.....                     | 174 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                      |     |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 63 | ร้อยละของพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน.....                                                                                                                                                                                             | 175 |
| 64 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ<br>ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน<br>ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน.....                                  | 176 |
| 65 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ<br>ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน<br>ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการพยาบาลเพื่อให้การดูแลแก่ผู้ป่วย.....   | 177 |
| 66 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ<br>ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน<br>ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการรักษา.....                             | 178 |
| 67 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ<br>ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน<br>ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ พื้นฟูสภาพ.. | 179 |
| 68 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ<br>ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน<br>ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล.....                                   | 180 |
| 69 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ<br>ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน<br>ความสามารถในการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น.....               | 181 |
| 70 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ<br>ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน<br>เจตคติต่องานและวิชาชีพ.....                                            | 182 |
| 71 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ<br>ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน<br>บุคลิกภาพ.....                                                         | 183 |
| 72 | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ<br>ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความ<br>รับผิดชอบ.....                                                     | 184 |

|                                                                                                                                                                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 73 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ<br>ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้านการ<br>ตัดสินใจ.....                              | 185 |
| 74 พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผู้บังคับบัญชาประทับใจ จัดตามความถี่ที่พบ.....                                                                                                                               | 186 |
| 75 พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผู้บังคับบัญชาไม่ประทับใจ จัดตามความถี่ที่พบ.....                                                                                                                            | 188 |
| 76 การจัดหมวดหมู่พฤติกรรมที่ประทับใจ .....                                                                                                                                                                     | 191 |
| 77 การจัดหมวดหมู่พฤติกรรมที่ไม่ประทับใจ .....                                                                                                                                                                  | 194 |
| 78 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับข้อมูลบ่งชี้<br>สำหรับการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น และ<br>ต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ..... | 197 |

## บัญชีภาพประกอบ

### ภาพประกอบ

### หน้า

|    |                                                                   |    |
|----|-------------------------------------------------------------------|----|
| 1  | การพัฒนาหลักสูตรของสุมิตร คุณากร.....                             | 18 |
| 2  | รูปแบบการประเมินผลของไทเลอร์.....                                 | 42 |
| 3  | รูปแบบการประเมินผลของครอนบัค.....                                 | 44 |
| 4  | รูปแบบการประเมินผลของสเตก.....                                    | 46 |
| 5  | รูปแบบการประเมินผลความไม่สอดคล้องของ โพรวิส.....                  | 49 |
| 6  | รูปแบบการประเมินผลของแอมมอนด์.....                                | 51 |
| 7  | รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรของ ไออีเอ.....                         | 52 |
| 8  | รูปแบบการประเมินผลการศึกษาของ ไออีเอ ที่ขยายแล้ว.....             | 54 |
| 9  | รูปแบบการประเมินผลของ สำเร็จ บุญเรืองรัตน์.....                   | 55 |
| 10 | รูปแบบการประเมินผลของสตันฟีลลิม.....                              | 56 |
| 11 | ความสำคัญขององค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษาพยาบาล.....         | 64 |
| 12 | รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น..... | 68 |

### ความเป็นมาของปัญหาที่ท้าววิจัย

พยาบาลเป็นองค์ประกอบด้านกำลังคนที่สำคัญของการสาธารณสุขและเป็นกลุ่มอาชีพที่ใหญ่ที่สุดในงานสาธารณสุขทั้งในด้านปริมาณและบทบาทหน้าที่ที่ขยายกว้างออกไปในปัจจุบัน (วรรณวิไล จันทราภา. 2530 : 444) การพยาบาลเป็นการกระทำที่เกิดขึ้น เพื่อจะปรับปรุงให้ชีวิตของมนุษย์ดำเนินไปตามกระบวนการของวงจรชีวิตที่ดีที่สุด (ลออ หุตางกูร. 2521 : 58) วิชาชีพพยาบาลจึงเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อสังคมอย่างมาก เนื่องจากต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชน และเป็นวิชาชีพที่มีบทบาทสำคัญต่อการแก้ปัญหาสาธารณสุขตลอดจนนิเทศรักษาสภาพอนามัยของประชาชนทั้งในอดีตและอนาคต (อมร นนทสุต. 2519 : 21) การพยาบาลในปัจจุบันแตกต่างจากการพยาบาลในอดีต ซึ่งมุ่งการให้การดูแลร่างกายของผู้ป่วยหรือผู้ไร้ความสามารถ (Wolff, Weitzel and Furest. 1982 : 47) โดยในปัจจุบันบทบาทของพยาบาลได้ขยายกว้างขวางออกไปครอบคลุมทั้งทางด้านการดูแล ส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาขั้นต้น และการฟื้นฟูสภาพ เพื่อนำไปสู่การมีสุขภาพดี ถ้วนหน้าในปี 2543

การผลิตพยาบาลเริ่มต้นในปี พ.ศ. 2439 ถึงปัจจุบันยังพบว่า ประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนพยาบาลมาตลอดตั้งแต่อดีต และมีแนวโน้มจะขาดแคลนต่อไปถึงปี 2543 (ชื่นชม เจริญยุทธ. 2534 : 251) เพราะการขยายบริการการรักษาทั้งภาครัฐและเอกชนที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว จากปัญหาการขาดแคลนพยาบาล กระทรวงสาธารณสุขได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการพัฒนาหลักสูตร เพื่อผลิตบุคลากรให้เพียงพอกับการขยายบริการสาธารณสุข โดยเปิดหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาลในปี พ.ศ. 2498 เพื่อผลิตผู้ช่วยพยาบาลที่มีความสามารถปฏิบัติการพยาบาลเบื้องต้นมาช่วยเหลืองานพยาบาลที่ไม่ซับซ้อน หลักสูตรนี้ได้ใช้มาจนกระทั่งเข้าสู่แผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 4 ต่อมา เมื่อรัฐบาลมีนโยบายจัดสร้างโรงพยาบาลอำเภอให้ครบทุกอำเภอและสถานอนามัยให้ครบทุกตำบล ตามนโยบายการขยายงานบริการสาธารณสุขของประเทศสู่ชุมชน จึงทำให้ความต้องการบุคลากรทางการพยาบาลกลับมีมากขึ้น ประกอบกับในช่วง พ.ศ. 2520 - 2521 ทางสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและกระทรวงสาธารณสุข ได้รับการร้องเรียนจากกลุ่มผู้ช่วยพยาบาล เพื่อขอความเป็นธรรมต่อผู้บังคับบัญชาให้สามารถดำรงตำแหน่งที่สูงกว่า เพราะว่าตำแหน่งผู้ช่วยพยาบาลเป็นสายงานที่มีโอกาสก้าวหน้าในราชการน้อยมาก และมีแนวโน้มจะก่อให้เกิด

เกิดปัญหาด้านอื่น ๆ ตามมาอีก (กองงานวิทยาลัยพยาบาล. 2522 : 1) เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุขจึงได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษายาบาลแบบบันไดอาชีพขึ้น เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตให้ทันกับความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข และช่วยให้สายงานผู้ช่วยพยาบาลได้มีโอกาสก้าวหน้า โดยจัดการศึกษายาบาลออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะแรก เป็นหลักสูตรระดับต้นได้จัดในลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรพยาบาลระดับวิชาชีพ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2 ปี หลักสูตรนี้จัดขึ้น 2 ลักษณะ ลักษณะหนึ่งสำหรับผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายเข้าศึกษาในหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ ( ปีที่ 1-2 ) พ.ศ.2523 (กองงานวิทยาลัยพยาบาล. 2523 : 1) อีกลักษณะหนึ่งสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาผู้ช่วยพยาบาลเข้าศึกษาในหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (เฉพาะกาล) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรทั้ง 2 ลักษณะนี้จะมีความสามารถในการพยาบาลที่ไม่สลับซับซ้อนและการผดุงครรภ์ ชั้น 2 ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการพยาบาลและผดุงครรภ์ ปฏิบัติการพยาบาลในตำแหน่งพยาบาลเทคนิค หลักสูตรนี้ปัจจุบัน คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

ระยะที่ 2 เป็นหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ใช้ชื่อหลักสูตรว่า หลักสูตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ เป็นหลักสูตรต่อเนื่องจากหลักสูตรระดับต้น ผู้สำเร็จการศึกษาจะสามารถทำหน้าที่รับผิดชอบงานพยาบาลในฐานะพยาบาลวิชาชีพ โดยเป็นผู้นำทางการพยาบาลและทำการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ ชั้นสูง เช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษายาบาลศาสตร์หลักสูตร 4 ปี ปัจจุบันเรียกว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ( ต่อเนื่อง 2 ปี เทียบเท่าปริญญาตรี )

หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2523 มีการปรับปรุงหลักสูตร 2 ครั้ง การปรับปรุงครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ.2530 โดยการปรับเป็นหลักสูตรที่เน้นชุมชนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ.2528 ที่เป็นหลักสูตรเน้นชุมชนสำหรับผู้ศึกษา 4 ปี ในหลักสูตรนี้จะเน้นการประสมประสานการสาธารณสุขมูลฐานเข้าในหลักสูตร เพื่อสนับสนุนงานสาธารณสุขของประเทศ รูปแบบหลักสูตรยังคงเป็นรายวิชา แต่มีการปรับปรุงเนื้อหา และวิชาบางกลุ่มให้เป็นการเหมาะสม ลักษณะเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นปัญหา การวินิจฉัยปัญหา และการแก้ปัญหาเป็นหลัก ส่วนการปรับปรุงครั้งที่ สอง ใน พ.ศ.2535 เป็นการปรับปรุงหลักสูตร โดยการปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตร ได้แก่ จำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา และเนื้อหารายวิชาบางส่วน รวมทั้งเปลี่ยนชื่อหลักสูตรเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พ.ศ.2525 ของทบวงมหาวิทยาลัย รูปแบบหลักสูตร ลักษณะ เนื้อหา และการจัดการเรียนการสอนยังคงมีลักษณะเช่นเดียวกัน

หลักสูตรที่สร้างขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ย่อมมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมในช่วงเวลานั้น เมื่อเวลาผ่านไปสภาพของสังคมมีการเปลี่ยนไปย่อมมีผลต่อหลักสูตร อาจทำให้หลักสูตรไม่มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคมในช่วงเวลาใหม่ได้ ( สัจจอุทรานนท์. 2532 : 295 ) หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ที่เน้นชุมชนได้ใช้มาเป็นเวลา 7 ปีแล้ว จึงอาจจะไม่สอดคล้องกับสภาพกับสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ที่ส่งผลต่อสภาพความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมของประชาชนอย่างมาก ทำให้สภาพปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในทางการแพทย์

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าเป็นผลเนื่องจากการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ดังนั้นเมื่อสถาบันพระบรมราชชนกมีนโยบายปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ อีกครั้งในปี พ.ศ.2536 ให้มีความสอดคล้องกับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับมีการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ต่อเนื่องภาคพิเศษขึ้น ซึ่งคาดว่าจะเริ่มใช้ในการปฎิบัติการศึกษา 2538 ผลจากการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว ย่อมส่งผลกระทบต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น คือ จะปรับปรุงหลักสูตรอย่างไร เพื่อผลิตพยาบาลเทคนิคที่สามารถต่อเนื่องในหลักสูตรปริญญาตรีได้ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในอนาคต

การประเมินหลักสูตร เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ( นิศารัตน์ ศิลปเดช. 2536 : 93-94 ) ที่จะทำให้ทราบว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่มีข้อไรบกพร่อง ลำบากหรือไม่สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ในขณะเดียวกันมีอะไรดีและใช้ได้อยู่ ( ธำรง บัวศรี. 2532 : 137 ) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ( วิชัย วงษ์ใหญ่. 2525 : 203 )

หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นเป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนพยาบาลตามนโยบายขยายงานบริการสาธารณสุขของประเทศสู่ชุมชน หลักสูตรจึงได้จัดในลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรวิชาชีพการพยาบาล ซึ่งใช้เวลาในการศึกษา 2 ปี ให้ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปปฏิบัติงานระยะหนึ่งก่อน แล้วให้กลับมาศึกษาต่อในหลักสูตรต่อเนื่อง ที่จัดให้เป็นการเฉพาะ เพื่อยกระดับความรู้ความสามารถเป็นพยาบาลระดับวิชาชีพต่อไป ในปัจจุบันมีบุคลากรซึ่งสำเร็จการศึกษาเป็นพยาบาลเทคนิคจากหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ระดับต้น และหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ ระดับต้น เป็นจำนวน 22,195 คน ( สถาบันพระบรมราชชนก. 2537 : 1 ) จึงสามารถแก้ปัญหาขาดแคลนได้ เพราะการผลิต

พยาบาลระดับเทคนิคใช้ระยะเวลาการผลิตสั้น สามารถใช้ได้ทันกับความต้องการ ดังที่นายแพทย์ วินัย วิริยะกัจจา เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า การผลิตพยาบาลหลักสูตร 4 ปี เป็นสิ่งที่ดีแต่ใช้เวลาในการศึกษา หากผลิตพยาบาลหลักสูตร 4 ปีทั้งหมดจะไม่ทันกับการพัฒนางานสาธารณสุขของประเทศ จึงจำเป็นต้องผลิตพยาบาลหลักสูตร 2 ปี ซึ่งใช้ระยะเวลาน้อยกว่าและยังได้บุคลากรพยาบาลมาปฏิบัติงานในเวลารวดเร็ว (เฟื่องฟ้า นรนิลลภ. 2536 : 10) นอกจากนี้ผลการศึกษาของปรุ่ง โกมารทัต และปาริชาติ ตามไท ( 2535 : 31 ) พบว่า โรงพยาบาลทุกระดับในภาพรวมทุกหน่วยงานมีจำนวนพยาบาลที่ต้องการประมาณ 1.5 - 2 เท่าของจำนวนบุคลากรที่มีอยู่จริง ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายังขาดบุคลากรพยาบาลประมาณร้อยละ 50 การใช้บุคลากรพยาบาลเทคนิคจึงมีความจำเป็นมาก และตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 และ ฉบับที่ 8 ได้เน้นถึงโครงการทศวรรษแห่งการพัฒนาสถานอนามัย (ทสอ.) (คณะกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข. 2535 : 472 ) เพื่อสามารถให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง และได้กำหนดเป้าหมายดำเนินการ 10 ปี ไว้ดังนี้ " เน้นการผลิตพยาบาลและผดุงครรภ์ระดับต้นขึ้นจากเป้าหมายเดิมในแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 6 อีก 11,300 คน " แต่ในขณะนี้ เมื่อเข้าสู่แผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 7 ได้ 3 ปี กระทรวงสาธารณสุขสามารถผลิตพยาบาลเทคนิคได้เพียง 5,484 คน ( ฝ่ายพัฒนาและสำนักมาตรฐานการศึกษาสถาบันพระบรมราชชนก. 2537 ) จึงยังไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้การขยายการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น มีความจำเป็นต่อการให้บริการสาธารณสุขของประเทศ

นอกจากนี้ เหตุผลที่ทำให้ต้องพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นอีก คือ ผลผลิตของหลักสูตรต้องสอดคล้องกับแนวโน้มทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ผลจากการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชน รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จิตใจ และสภาพครอบครัว ทำให้ปัญหาสุขภาพและความเจ็บป่วยเปลี่ยนแปลงไป มีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น รวมทั้งมีการนำความก้าวหน้าทางด้านการแพทย์และเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการดูแลและรักษามากขึ้นด้วย สภาพเช่นนี้ ทำให้สังคมต้องการพยาบาลที่สามารถผสมผสานความรู้ความสามารถทั้งทางด้านการแพทย์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ากับความรู้ทางด้านพฤติกรรม ระบบความเชื่อ จิตสังคม ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมของผู้รับบริการแต่ละสังคม แต่ละครอบครัว และแต่ละชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ( สมจิต หนูเจริญกุล. 2537 : 5 ) การให้การพยาบาลอย่างมีคุณภาพจึงต้องการพยาบาลที่มีความรู้ความชำนาญ มีความอดทน และเข้าใจคนในลักษณะองค์รวม การผลิตพยาบาลเทคนิค จึงต้องให้ได้ทั้งจำนวนและคุณภาพที่สอดคล้องกับแนวโน้มทาง

สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้

ผู้บริหารด้านการพยาบาลของโรงพยาบาลและผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลจึงต้องร่วมมือกันวางแผน เพื่อประสานความร่วมมือ ให้นักศึกษาพยาบาลได้รับการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงในโรงพยาบาลหน่วยงานเดิมของตนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผู้สำเร็จการศึกษาที่พร้อมจะปฏิบัติงานด้านการบริการพยาบาลทันที

การขยายการศึกษานพยาบาล เป็นการดำเนินการ ที่ต้องอยู่บนมาตรฐานของสภาการพยาบาล สภาการพยาบาลมีหน้าที่ดำเนินการติดตามประเมินผลและตรวจสอบมาตรฐานการจัดการศึกษาของทุกสถาบัน ดังนั้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของผู้ใช้และพัฒนาลัทธิสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นนี้ จึงเห็นควรที่จะได้มีการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ระดับต้น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถติดตามผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของหลักสูตร ความสมบูรณ์ของโปรแกรมการจัดการเรียนการสอน การใช้ผลผลิต เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมา เป็นกรอบแนวคิดของการปรับปรุงหลักสูตร ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์การแพทย์ อีกทั้ง การให้บริการทางสุขภาพของผู้บริโภคในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งเป็นผลต่อประชาชนใน ส่วนรวม นอกจากนี้ ผลของการวิจัยยังจะเป็นข้อมูลพื้นฐาน ที่จะชี้แนะทางการพัฒนาลัทธิสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคพิเศษให้ผสมกลมกลืนไปอย่างมีระบบ

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร ความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับ ความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย

2. วิเคราะห์คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า

3. ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพ  
ในฐานะพยาบาลเทคนิค

4. ศึกษาประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

5. ศึกษาข้อมูลบ่งชี้สำหรับการจัดการศึกษา ต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ

### คำถามเฉพาะเพื่อการวิจัย

1. ปรัชญา จุดประสงค์ โครงสร้าง และสาระรายวิชา ของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สอดคล้องกับความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และบทบาทของพยาบาลเทคนิคตามกฎหมายหรือไม่ ถ้าไม่สอดคล้องควรเป็นอย่างไร
2. คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า ได้แก่ อาจารย์และนักศึกษาเป็นอย่างไร เอื้อต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นหรือไม่ อย่างไร
3. สภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างไร เอื้อต่อการเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพในฐานะพยาบาลเทคนิคหรือไม่ ถ้าไม่ ควรเป็นอย่างไร
4. ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นอย่างไร และวิธีที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดประสิทธิภาพของผลผลิตที่ดีนั้น หลักสูตรควรเป็นอย่างไร
5. ข้อมูลที่จะบ่งชี้สำหรับการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรี ในภาคปกติ และภาคพิเศษคืออะไรและเป็นอย่างไร

### ประโยชน์ของการวิจัย

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลที่จะสะท้อนให้เห็นสภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ทั้งระบบ ที่คาดว่าจะมีประโยชน์ต่อผู้บริหารและอาจารย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ดังนี้

1. ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลวางรูปแบบหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ที่สอดคล้องกับความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย ที่ผู้บริหารและอาจารย์จะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ให้มีประสิทธิภาพต่อไป
2. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะช่วยผู้บริหารในการวางแผนการใช้หลักสูตรและการวางแผนการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อสถานการณ์จริงที่เปลี่ยนแปลงไป
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเชื่อมสานการพัฒนา และการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาคพิเศษ

## ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พ.ศ. 2535 ของสถาบันพระบรมราชชนก ที่รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น ไม่รวมหลักสูตรอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

## ข้อจำกัดของการวิจัย

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ประกอบด้วย การประเมิน 4 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยหลักสูตร คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า การจัดการเรียนการสอน และ ผลของหลักสูตร ตามรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่สังเคราะห์มาจากแนวความคิดของนักประเมินหลักสูตร ดังรายละเอียดหน้า 64 - 68

เกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เป็นเกณฑ์ที่พัฒนาจากการรวบรวมแนวความคิดของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีประสบการณ์ด้านการศึกษายาบาลในฐานะผู้บริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปี โดยวิธีเดลฟายเทคนิค (Delphi technique)

## นิยามคำศัพท์

ความหมายของคำที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ เป็นดังนี้

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พ.ศ. 2535 ของสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

การประเมินหลักสูตร หมายถึง การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพเกี่ยวกับหลักสูตร โดยใช้เกณฑ์การประเมินหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งผลการประเมินหลักสูตรจะใช้เป็นประโยชน์เพื่อการพัฒนาหลักสูตร และแสวงหาทางเลือกที่เหมาะสมในการปรับปรุงหลักสูตร การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ประกอบด้วย การประเมินในด้านต่อไปนี้

1. ปัจจัยหลักสูตร หมายถึง สิ่งที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักสูตร ความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย

1.1 องค์ประกอบหลักสูตร หมายถึง ส่วนประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย ปรัชญา วัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ องค์ประกอบหลักสูตร ประกอบด้วย ปรัชญาของหลักสูตร จุดประสงค์

ของหลักสูตร และสาระรายวิชา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ปรัชญาของหลักสูตร หมายถึง แนวคิดซึ่งสถาบันยึดเป็นหลักในการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง แนวความคิดในการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมพยาบาลที่มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพ ให้มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถปฏิบัติการพยาบาลในระดับพื้นฐานได้สนองความต้องการของสังคม โดยคำนึงถึงแนวคิด ทฤษฎี ทางพยาบาล เกี่ยวกับบุคคล สิ่งแวดล้อม ภาวะสุขภาพ และการพยาบาล

1.1.2 จุดประสงค์ของหลักสูตร หมายถึง ความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ที่ต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ในศาสตร์ทางการพยาบาล มีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติการพยาบาล และมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลให้กับบุคคลทุกระดับ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.3 สาระรายวิชา หมายถึง ข้อมูลความรู้ ซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ ซึ่งเมื่อนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1.2 ความต้องการการบริการทางสุขภาพ หมายถึง ลักษณะของบริการทางสุขภาพที่สังคมต้องการเพื่อควมมีสุขภาพอนามัยที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแนวทางของการพัฒนาสาธารณสุข จากแผนพัฒนาการสาธารณสุขตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ซึ่งกำหนดไว้ 4 ประการ คือ ความครอบคลุม และความเป็นธรรม การผสมผสานที่กลมกลืนและครบถ้วน ความยืดหยุ่นและความสอดคล้อง และการพึ่งตนเองของประชาชนและชุมชน มากำหนดเป็นความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม

1.3 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางวิชาการที่นำเอาวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ เพื่อประโยชน์ในการรักษาพยาบาล เช่น การนำโมเนเตอร์สำหรับให้น้ำเกลือมาใช้ในการควบคุมจำนวนหยดของน้ำเกลือ เป็นต้น

1.4 บทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย หมายถึง ภารกิจและหน้าที่ของพยาบาลเทคนิคที่กำหนดโดยกองงานวิทยาลัยพยาบาล

2. คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า หมายถึง คุณสมบัติของนักศึกษาและคุณสมบัติของอาจารย์ที่ศึกษา/สอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

2.1 คุณสมบัติของนักศึกษา 2 ด้าน ประกอบด้วย

2.1.1 คุณลักษณะของนักศึกษา หมายถึง องค์ประกอบของนักศึกษาเกี่ยวกับผลการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและบุคลิกลักษณะของนักศึกษา

2.1.2 เจตคติของนักศึกษาต่อหลักสูตร หมายถึง ความคิดเห็นในทางบวก และทางลบของนักศึกษา ที่มีต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

2.2 คุณสมบัติของอาจารย์ ประกอบด้วย

2.2.1 คุณลักษณะของอาจารย์ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และบุคลิก ในความเป็นครูของอาจารย์พยาบาล

2.2.2 เจตคติของอาจารย์ต่อหลักสูตร หมายถึง ความคิดเห็นในทางบวก และทางลบของอาจารย์ ที่มีต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

3. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมให้ นักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ประกอบด้วย

3.1 เนื้อหาวิชา หมายถึง ข้อมูล ความรู้ ที่ได้เลือกสรรมาเพื่อช่วยให้นักศึกษา พัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3.2 วัตถุประสงค์รายวิชา หมายถึง จุดมุ่งหมายของรายวิชาที่ต้องการให้นักศึกษา มีความรู้ความสามารถหลังจากที่นักศึกษาได้ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาหนึ่ง ๆ แล้ว

3.3 วิธีสอน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่อาจารย์นำมาใช้สอนนักศึกษา เพื่อให้ การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์

3.4 การประเมินผล หมายถึง กิจกรรมการวัดและประเมินผลทางการเรียนใน รายวิชาต่าง ๆ

3.5 สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการ สอน ได้แก่ สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ สิ่งสนับสนุนทางการศึกษา

3.6 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษา หมายถึง บรรยากาศที่ผู้สอน/ผู้เรียนสร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จะเกิดขึ้นในรูปแบบใดก็ได้ เช่น ความเป็นกันเอง ความเข้มงวดกวดขัน

4. ผลของหลักสูตร หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษา ในการวิจัยนี้ ศึกษา เฉพาะประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการพยาบาลเพื่อให้การดูแลแก่ผู้ป่วย ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสภาพ ความสามารถในการ ปฏิบัติการพยาบาล ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการรักษา ความสามารถในการประสานงาน และการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น เจตคติต่องานและวิชาชีพ ความรับผิดชอบ บุคลิกภาพและการ ตัดสินใจ ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ซึ่งหมายถึง ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ปฏิบัติงานเป็น

หัวหน้างาน หรือผู้บังคับบัญชาที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุด

5. ข้อมูลบ่งชี้ของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรี ภาคปกติและภาคพิเศษ หมายถึง สิ่งที่ยบอถึงถึงความแตกต่างของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรี ภาคปกติและภาคพิเศษ

6. ความสอดคล้อง หมายถึง ความสัมพันธ์ของสาระหลักสูตร ที่ตอบสนองต่อเนื้อหาสาระหนึ่งกับอีกสาระหนึ่งซึ่งในการวิจัยนี้ หมายถึง ความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์ สาระรายวิชาของหลักสูตรกับความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมายโดยใช้เกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

7. เกณฑ์การประเมินหลักสูตร หมายถึง ขัอรายการสำหรับใช้ในการตัดสินความถูกต้องครบคลุมของหลักสูตร ที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากการรวบรวมแนวความคิดของผู้เชี่ยวชาญตามหลักการของเทคนิคเดลฟาย ประกอบด้วย ปัจจัยหลักสูตร คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้าและการจัดการเรียนการสอน

## บทที่ 2

### เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน

- ส่วนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร
- ส่วนที่ 2 การศึกษาพยาบาล
- ส่วนที่ 3 ทฤษฎีการประเมินหลักสูตร
- ส่วนที่ 4 แนวคิดพื้นฐานในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์  
ระดับต้น และ
- ส่วนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

#### ส่วนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

ในการจัดการศึกษาที่จะบรรลุความสำเร็จทางการศึกษา จะต้องมียุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้ดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

#### ความหมายของหลักสูตร

คำว่าหลักสูตร มีผู้ให้ความหมายต่าง ๆ กัน ดังได้รวบรวมเสนอเป็นแนวคิดต่อไปนี้ ดังนี้  
ธำรง บัวศรี (2504 : 2) ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง ประสบการณ์ทุกอย่างที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน

สุมิตร คุณานุภกร (2523 : 2-3) ได้ให้ความหมายไว้ 2 ระดับ คือ หลักสูตรระดับชาติ หมายถึง โครงการให้การศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ และหลักสูตรระดับโรงเรียน หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลาย ที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ นักเรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สวัสดี้ ประทุมราช และคณะ ( 2521 : 1 ) ให้ความหมายไว้ดังนี้ หลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางการจัดการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน ที่ชี้แนะให้ผู้บริหาร การศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้พยายามจัดสรรประสบการณ์ ทั้งหมด ที่หลักสูตรกำหนดให้แก่ผู้เรียนหรือเยาวชนในชาติ เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองทั้งในด้าน

ความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

ทาบ ( Tabá. 1962 : 10-11 ) หลักสูตร คือ แผนการเรียนรู้ที่ประกอบขึ้นด้วย จุดประสงค์ และจุดมุ่งหมายเฉพาะ การเลือกและการจัดเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอน และประเมินผล

เซเลอร์ และ อเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974 : 6) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือ แผนลำดับการเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดเป็นโปรแกรมการศึกษาขึ้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ จุดประสงค์เฉพาะของหลักสูตร เนื้อหาวิชา รูปแบบหลักสูตร และวิธีการ

จากการประมวลความหมายของหลักสูตรหลาย ๆ ท่านเข้าด้วยกันตามที่กล่าวมาข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรเป็นแผนที่ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง กิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความสามารถ ตามศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล และตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

### ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมาย ในการจัดการศึกษา บรรลุผลตามความมุ่งหมาย หลักสูตรมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาบุคคลในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่การสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ทั้งนี้เนื่องจากผู้พัฒนาหลักสูตร สามารถที่จะกำหนดจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาวิชาของหลักสูตร เพื่อวางรากฐานความคิดตามที่ต้องการได้ นอกจากนี้ หลักสูตรจะช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ตลอดจนรู้จักกำหนดแนวทางในการประกอบอาชีพตามที่ตนสามารถ และถนัด ทำให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นแนวทางที่จะนำความมุ่งหมายของการศึกษาออกไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุความสำเร็จ ซึ่งเปรียบเสมือนหางเสือ ที่จะคอยบังคับหรือกำหนดทิศทางในการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษา หลักสูตรทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงได้ เพราะเมื่อผู้พัฒนาหลักสูตรต้องการสร้างคุณลักษณะของประชาชนให้เป็นอย่างไร ก็สามารถที่จะกำหนดจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาวิชาให้เป็นไปตามที่ต้องการได้ ( กาญจนา คุณารักษ์. 2535 : 4 )

### รูปแบบหลักสูตร

รูปแบบหลักสูตรนี้จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงแนวการจัดการเรียนการสอน รูปแบบหลักสูตรจำแนกออกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ รูปแบบหลักสูตรที่เน้นสาขาวิชา รูปแบบหลักสูตรที่เน้นประสบการณ์ และรูปแบบหลักสูตรที่เน้นตัวผู้เรียน แต่ละรูปแบบจะมีรูปแบบที่จำแนกออกไปต่าง ๆ กันดังนี้

1. รูปแบบหลักสูตรที่เน้นสาขาวิชา ลักษณะของรูปแบบจะเน้นที่เนื้อหาความรู้ มโนทัศน์ หลักการ และวิธีการค้นหาความรู้ มี 4 รูปแบบ คือ

1.1 หลักสูตรรายวิชา (Subject curriculum) เป็นรูปแบบหลักสูตรที่เก่าแก่ที่สุด การจัดประสบการณ์การเรียนรู้จะมุ่งที่เนื้อหาทฤษฎีตามตำรา ยึดการทดสอบเป็นสำคัญ มากกว่าการนำไปใช้การปฏิบัติงาน การเรียนการสอนเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระและความรู้ ที่ผู้รู้ หรือนักวิชาการในสาขาหนึ่ง ๆ ได้จัดไว้เป็นระบบแล้ว การเรียนการสอนจะเน้นครูเป็น ศูนย์กลางเป็นการถ่ายทอดโดยที่ครูศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจ ด้วยการศึกษาตำราหรือแบบเรียนเป็น แหล่งความรู้ การสอนดำเนินไปตามลำดับ ตามที่หลักสูตรกำหนด เน้นการถ่ายทอดของครูและ การรับของผู้เรียน ( กาญจนา คุณารักษ์. 2535 : 278 ) ปัญหาที่พบมาก คือ ความซ้ำซ้อน ของเนื้อหาวิชา เพราะต่างวิชาต่างสอนแยกกัน

1.2 หลักสูตรสัมพันธ์ (Correlation curriculum) เป็นหลักสูตรที่มีแนวคิด ที่จะทำให้วิชาแต่ละวิชาและหมวดวิชาแต่ละหมวดมีความสัมพันธ์สอดคล้องต่อเนื่อง เชื่อมโยงกัน โดย ไม่ขาดตอน วิธีการที่จะทำให้หมวดวิชาและแต่ละวิชาสัมพันธ์กัน สามารถทำได้ดังนี้ ( สุจิต เพียรชอบ. 2521 : 9-11 )

1.2.1 การจัดให้มีการสัมพันธ์ระหว่างวิชาในระดับที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนมาก เช่น ครูที่สอนวรรณคดีก็อาจให้นักเรียนวาดภาพประกอบ เป็นกิจกรรมแสดงออกซึ่งจินตนาการของ นักเรียน นักเรียนอาจร่วมร้องเพลง เล่นละคร หรือแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการเรียนการสอนเช่นนี้ ได้แก่ การสอนวิชาภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาศิลปศึกษา หรือ อาจสัมพันธ์กับวิชาประวัติศาสตร์

1.2.2 ครูแต่ละวิชาที่สอนเนื้อหาเดียวกันมาร่วมกันวางแผนการสอน เช่น หมวดวิชาสังคมศึกษาและหมวดวิชาวิทยาศาสตร์มีเนื้อหาในเรื่องของสุริยจักรวาลซ้ำซ้อน หรือ ใกล้เคียงกันครูทั้งสองหมวดมาช่วยกันคิดและวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน ก็จะทำให้ วิชาภูมิศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กันมากขึ้น และในความรู้ลึกของผู้เรียนก็จะ สกนุกสนาน เพราะเรียนเพียงครั้งเดียวก็จะครอบคลุมเนื้อหาทั้งสองวิชา

1.2.3 การกำหนดหัวข้อเรื่อง หรือ ปัญหาต่าง ๆ โดยอาศัยความเกี่ยวพัน ของหมวดวิชา หรือหลาย ๆ สาขาพิจารณาร่วมกัน

1.3 หลักสูตรรวมวิชา ( Fusion curriculum ) เป็นหลักสูตรที่เกิดจากการ รวมวิชาเข้าด้วยกันเป็นกลุ่มวิชาใหม่ เรียกว่า การหลอมเข้าด้วยกัน เช่น วิชาสัตววิทยา กับ พฤกษศาสตร์รวมกันเป็นวิชาชีววิทยา การหลอมวิชาใหม่นี้ จะทำให้เกิดองค์ประกอบของเนื้อหา วิชาใหม่ ที่จะมียุทธศาสตร์ในแง่การมองได้กว้าง และทำให้เกิดความเข้าใจในหมวดวิชาอื่น ๆ ( Tanner. 1971 : 56 ) เพื่อให้เกิดการผสมกลมกลืนกันของเนื้อหา และเพื่อสะดวกต่อการ

จัดการเรียนการสอน ตลอดทั้งการประเมินผลด้วย ( วิชัย ดิสสระ. 2535 : 21-22 )

1.4 หลักสูตรหมวดวิชา ( Broad fields curriculum ) เป็นหลักสูตรที่รวมเอาวิชาต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาสาระใกล้เคียงกันเข้าไว้เป็นหมวดวิชาเดียวกัน กลายเป็นหมวดวิชาที่มีลักษณะกว้าง ๆ เช่น ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม มารวมเป็นหมวดวิชา สังคมศึกษา หรือ การอ่าน การเขียน การฟัง การพูด นำมารวมเป็นหมวดวิชาภาษา ปัญหา คือ ครูไม่สามารถสอนให้สัมพันธ์กันได้ในหลักการของวิชาและเนื้อหากว้างมากเกินไป เป็นผลให้การจัดหลักสูตรนี้ไม่เป็นที่ประสบผลสำเร็จมากนัก ( Tanner. 1971 : 57-58 )

2. รูปแบบหลักสูตรที่เน้นประสบการณ์ เป็นหลักสูตรที่ยึดกิจกรรม ความสนใจ และประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นหลัก โดยการนำเอากิจกรรม หรือประสบการณ์ ที่สอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจมาเป็นแนวในการจัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยวิธีการแก้ปัญหา โดยใช้กิจกรรมเข้าช่วย ผู้เรียนจะต้องลงมือปฏิบัติเอง ด้วยการวางแผน สังเกตเนื้อหาประสบการณ์ด้วยตนเอง การจัดหลักสูตร ตามรูปแบบนี้ยังแบ่งออกได้ 5 รูปแบบ คือ

2.1 หลักสูตรมุ่งชุมชน ( Community-centered curriculum ) เป็นการ จัดหลักสูตรที่ถือสภาพชุมชนเป็นหลักของการเรียน กิจกรรมการเรียนรู้มุ่งให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพชุมชนได้ทั้งทางด้านวัฒนธรรม ความสนใจ ทรัพยากรและความต้องการของชุมชน การที่หลักสูตรนี้ยึดชุมชนเป็นศูนย์กลาง จึงรวมหลักสูตรนี้ไว้ในหลักสูตรกลุ่มที่เน้นประสบการณ์ ( Neagley and Evans. 1967 : 6 )

2.2 หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม ( Social process and life function curriculum ) เป็นหลักสูตรที่จัดเนื้อหาสาระให้มีความสัมพันธ์กับชีวิตจริงของคนในสังคม โดยการจัดเนื้อหาสาระตามกิจกรรมของคนในสังคม เช่น สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ประเทศของเรา การประกอบอาชีพ การป้องกันชีวิตและสุขภาพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การดำรงชีวิต ครอบครัว การยึดมั่นในศาสนา การจัดหลักสูตรแบบนี้ เป็นการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการของสังคม และหน้าที่ของชีวิตและสังคม เพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน การเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง มีการจัดกิจกรรมหลากหลาย การจัดเนื้อหาวิชาจะเริ่มเรียนจากที่ใกล้ตัวก่อน หรือจัดประสบการณ์ที่เข้าใจง่าย ๆ ไปสู่ประสบการณ์ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

2.3 หลักสูตรแกนกลาง ( Core curriculum ) เป็นหลักสูตรที่ผสมผสานเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกัน เข้าเป็นหมวดหมู่เดียวกัน กระบวนการเรียนการสอนเน้นการแก้ปัญหาเป็นหลัก เวลาเรียนจะใช้เป็น 2 หรือ 3 ชั่วโมงติดต่อกัน บทบาทของครูก็จะเปลี่ยนไปเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาทั้งเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม นักเรียนจะมีประสบการณ์ในการ

แก้ปัญหาโดยตรง การศึกษาตามหลักสูตรนี้จะมุ่งทำให้ประสบการณ์การเรียนรู้ แก่ปัญหาของตนเอง และสังคม ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติงานร่วมกับครู และมีส่วนร่วมในการสอน เนื้อหาหลักสูตรจะยึดวิชาใด วิชาหนึ่งเป็นแกนของวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วผสมผสานความรู้ ในวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ( Neagley and Evans. 1967 : 3; สัจด์ อุทรานนท์ .

2527 : 23 )

2.4 หลักสูตรบูรณาการ ( Integrated curriculum ) เป็นหลักสูตรที่รวมเอาประสบการณ์การเรียนรู้ ที่คัดเลือกมาจากหลายสาขาวิชามาจัดเป็นกลุ่ม หรือหมวดหมู่ของประสบการณ์ เป็นการบูรณาการเนื้อหาเข้าด้วยกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์ และต่อเนื่อง มีคุณค่าต่อการดำรงชีวิต หลักสูตรนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและลดความซ้ำซ้อนของวิชา การจัดเนื้อหาวิชาอาจจัดเป็นหน่วย ( Unit ) เป็นโมดูล ( Module ) หรือบูรณาการเป็นวิชาใหม่

2.5 หลักสูตรที่ยึดเอาสมรรถนะเป็นหลัก ( Competency-based curriculum ) เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะปฏิบัติ เป็นไปตามความต้องการ ตามบทบาทหน้าที่ ที่ต้องไปปฏิบัติเมื่อจบการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล จะอยู่ในรูปพฤติกรรมที่วัดได้ เป็นการจัดการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2523 : 109)

3. รูปแบบหลักสูตรที่เน้นผู้เรียน หลักสูตรในลักษณะนี้จะยึดความต้องการของผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดหลักสูตรจะมีความยืดหยุ่นมาก เพื่อให้สามารถตอบสนองความสนใจของผู้เรียน การจัดการเรียนก็จะ เป็นไปตามความสามารถและความต้องการของผู้เรียน ลักษณะของหลักสูตรจะเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 หลักสูตรแบบเอกัตถภาพ ( Individualized curriculum ) การจัดเนื้อหาสาระหลักสูตรจะเป็นไปตามความเหมาะสมและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน บทบาทของครู คือ การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและติดตามประเมินผลการเรียนรู้ ( สันต์ ธรรมบำรุง. 2525 : 42 )

3.2 หลักสูตรรายบุคคล ( Personalize curriculum ) เป็นหลักสูตรที่ครูและนักเรียนมาวางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน ตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียน ที่เรียกว่า สัญญาการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมและดึงเอาศักยภาพของผู้เรียนออกมาให้มากที่สุด ผู้เรียนสามารถเลือกเรียน และวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามความสนใจ ซึ่งประกันได้ว่าจะเกิด การเรียนรู้จริง และสอดคล้องกับความต้องการ ความสามารถ ความพอใจของตนเอง และชุมชน (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2523 : 6 )

รูปแบบหลักสูตรทั่ว ๆ ไป ที่เป็นที่รู้จัก มี 3 กลุ่ม ดังกล่าวมา การออกแบบหลักสูตร จะต้องขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของหลักสูตรนั้น ๆ

### แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรและการสอน ทำได้ 3 ระดับ คือ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2526 : 12)

1. การพัฒนาหลักสูตรและการสอนระดับชาติ ซึ่งจะมีการคาดหวังว่าจะให้เยาวชนไทย มีคุณลักษณะและความสามารถอย่างไร การสร้างหลักสูตรระดับนี้จะต้องกระทำในระดับกลาง ๆ อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้ท้องถิ่นนำไปปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม

2. การพัฒนาหลักสูตรและการสอนระดับท้องถิ่น เป็นการนำหลักสูตรระดับชาติมาพิจารณา ศึกษาวิเคราะห์เพื่อปรับเปลี่ยน เนื้อหาสาระบางอย่างให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับท้องถิ่น

3. การพัฒนาหลักสูตรระดับห้องเรียน หมายถึง ครูผู้สอนแต่ละระดับจะต้องเข้าใจ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน รวมทั้งวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกิจกรรมต่อเนื่อง มีลักษณะเป็นวัฏจักร มีขั้นตอน แต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์ สอดคล้องและเสริมซึ่งกันและกัน นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอหลักการและ กระบวนการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ กัน ซึ่งแต่ละรูปแบบก็มีหลักการที่คล้ายคลึงกัน ดังจะได้นำ แนวคิดของบางท่านมาเสนอไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรของ สมิท สแตนเลย์ และ ชอว์ (Smith, Stanley and Shores. 1957 : 7) สมิท สแตนเลย์ และ ชอว์ ได้กล่าวว่า งานของการพัฒนาหลักสูตร มีสิ่งสำคัญ 4 อย่าง คือ

1.1 การตกลงใจเกี่ยวกับทิศทางการศึกษา

1.2 การเลือกหลักการและระเบียบวิธีการเพื่อเลือก และเรียงลำดับประสบการณ์

1.3 การเลือกรูปแบบของหลักสูตร

1.4 การตัดสินใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการ ที่จะประเมินว่าอะไรได้เกิดขึ้น

2. การพัฒนาหลักสูตร ตามแนวคิดของไทเลอร์ (Tyler. 1971 : 1-2 ) ไทเลอร์ เสนอแนะว่าในการจัดหลักสูตรและการสอนนั้น ควรตอบคำถามพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. ความมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรที่โรงเรียนตั้งใจจะให้เกิดกับผู้เรียน

2. ประสบการณ์ทางการศึกษาอะไร ที่โรงเรียนตั้งใจจะให้เกิดกับผู้เรียน

3. จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไร จึงจะมีประสิทธิภาพ

4. จะตกลงใจอย่างไร จึงจะทราบว่าสิ่งที่เราคาดหวังหรือมุ่งหมายไว้ได้เกิดแก่

ผู้เรียนแล้ว

3. การพัฒนาหลักสูตรของทาบา (Taba. 1962 : 12-13) ทาบา ได้กล่าวถึงลำดับขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 การวินิจฉัยความต้องการ สํารวจความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม รวมทั้งศึกษาตัวผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ และธรรมชาติของการเรียนรู้เพื่อนํามากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3.2 กำหนดจุดประสงค์ กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนและเข้าใจตรงกันตามที่สังคมต้องการ

3.3 การเลือกเนื้อหาสาระที่ต้องการนำมาสอนให้ตรงกับความต้องการจำเป็นของสังคม

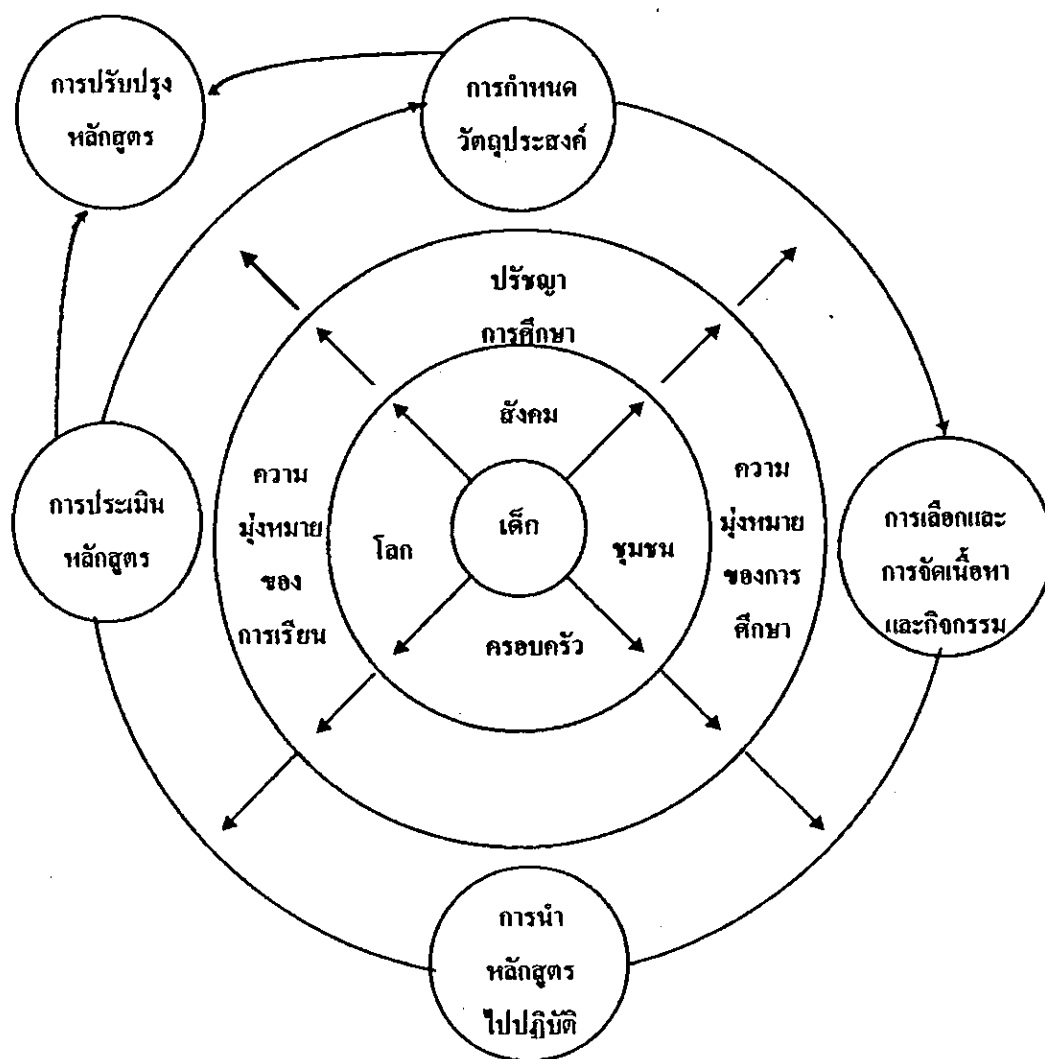
3.4 จัดเนื้อหาสาระ จัดระเบียบ ลำดับ แกไขปรับปรุงเนื้อหาสาระที่คัดเลือกไว้ในขั้นที่ 3

3.5 คัดเลือกประสบการณ์ในการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ ซึ่งจะนำมาเสริมเนื้อหาสาระให้สมบูรณ์

3.6 จัดระเบียบ จัดลำดับ เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ในลักษณะที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้สะสมเป็นขั้นตอน

3.7 ตัดสินใจว่ามีเนื้อหาและประสบการณ์อะไรที่ต้องประเมินผลว่าได้มีการเรียนรู้ตรงกับจุดประสงค์ ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด

4. การพัฒนาหลักสูตรของ สุมิตร คุณากร ( 2518 : 5-8 ) การพัฒนาหลักสูตรของ สุมิตร คุณากร ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 5 ประการ คือ การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือก การจัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร ดังภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 การพัฒนาหลักสูตรของ สมิตร์ คุณาการ

5. การพัฒนาหลักสูตรพยาบาล นพรัตน์ ผลาพิบูลย์ ( ม.ป.ป. : 1-7 ) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับขั้นตอน การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ว่ามี 6 ขั้นตอน ดังนี้

5.1 การประเมินความเป็นไปได้ของการจัดทำหลักสูตร การประเมินต้องให้ครอบคลุมทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอกควรศึกษาเกี่ยวกับชุมชน ผู้นำชุมชน จำนวนพยาบาลที่ต้องการ ระบบการสาธารณสุข สถานภาพของการศึกษาพยาบาล และการให้บริการของพยาบาล ตลอดจนสถานพยาบาลต่าง ๆ ด้วย ส่วนปัจจัยภายในควรได้ศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของสถาบัน ลักษณะของนักศึกษา ลักษณะหลักสูตร

5.2 ศึกษาลักษณะของหลักสูตร โดยการศึกษาจากสถาบันที่จัดสอนหลักสูตร  
พยาบาลศาสตร์ จัดสัมมนา หรือปรึกษาผู้เชี่ยวชาญการพัฒนหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ เป็นต้น

5.3 การออกแบบหลักสูตร

5.4 การพัฒนา

5.5 การลงมือปฏิบัติ

5.6 การประเมินผล

จากรูปแบบการพัฒนหลักสูตรของนักวิชาการต่าง ๆ ที่กล่าวมา อาจกล่าวได้ว่า กระบวนการในการพัฒนหลักสูตรประกอบด้วย การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ในการพัฒนหลักสูตรเพื่อนำมากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร วางแผนกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร เลือกเนื้อหาวิชา การนำหลักสูตรไปใช้และประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรใหม่ เป็นวงจรไปเรื่อย ๆ

## ส่วนที่ 2 การศึกษาพยาบาล

### ลักษณะการศึกษานพยาบาล

การศึกษานพยาบาลนั้น ไม่ว่าจะเป็นต่างประเทศหรือในประเทศไทยได้แต่เข้ามาจากการฝึกหัด โดยได้เน้นถึงการใช้แรงงานเป็นสำคัญ ความรู้วิชาต่าง ๆ อยู่ในวงแคบ ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคม ทำให้พยาบาลต้องขยายขอบเขตความรับผิดชอบให้ลึกและกว้างขวางมากขึ้น เพื่อการพัฒนาด้านสุขภาพอนามัยของประชากร เพราะว่าพยาบาลจะต้องศึกษาและเรียนรู้ถึงความต้องการของชุมชนส่วนใหญ่ ต้องสนองต่อกิจกรรมของชนส่วนใหญ่ ช่วยให้ชนส่วนใหญ่มีชีวิตที่ดีขึ้น (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2525 : 21) ทำให้สถาบันการศึกษานพยาบาลก้าวเข้าสู่ระบบอุดมศึกษาที่สมบูรณ์แบบขึ้น

โดยทั่วไป การศึกษานพยาบาลประกอบด้วยการศึกษาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่จะต้องกระทำควบคู่กันไปตลอดหลักสูตร เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ทั้งทางด้านรูปธรรมและนามธรรมรวมทั้งมีทักษะในการปฏิบัติงานทางคลินิกโดยวิธีวิทยาศาสตร์ มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และมีสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคลากรในทีม เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับมนทัศน์ หลักการ ทฤษฎี เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการให้บริการวิชาชีพ (Tullock and Silva. 1973 : 80-81 )

ในอดีต จุดมุ่งหมายของการศึกษานพยาบาล เกิดจากความต้องการในการให้บริการพยาบาลแก่ผู้ป่วย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการศึกษานพยาบาลนั้น จะจัดให้เรียนเกี่ยวกับพยาธิสภาพของโรคต่าง ๆ และในการให้พยาบาลนั้น จะเป็นการให้การพยาบาลที่จะสนองต่อ

การรักษามากกว่าที่จะให้การป้องกันการเจ็บป่วย ( Krawczyk. 1979 : 221 ) การสอนภาคปฏิบัติจึงเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนวิชาสหพยาบาล เพราะนักศึกษาจะได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ด้วยตนเอง ทั้งในเหตุการณ์ปกติและฉุกเฉินเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความเจ็บป่วยสามารถนำความรู้มาให้การพยาบาลผู้ป่วยในภาวะจริงได้ รวมทั้งได้ศึกษาและปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ประจำวัน เพราะว่าพยาบาลจะเข้าใจสิ่งที่เขาเรียนภาคทฤษฎีได้ดีเมื่อได้ออกฝึกปฏิบัติ ( Smith. 1968 : 3 ) ดังนั้น ความสำเร็จของการศึกษาพยาบาลไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ต้องอาศัยการบริการพยาบาลที่ดีควบคู่กันไปด้วย เพราะการบริการพยาบาล เปรียบเสมือนห้องทดลองที่นักศึกษาจะต้องไปฝึก ทดลองนำความรู้ไปใช้ แสวงหาความรู้ในการที่จะให้บริการกับผู้ป่วยและประชาชน เพราะฉะนั้นการปรับปรุงคุณภาพของการให้บริการพยาบาลจึงต้องกระทำควบคู่กันไปกับหลักสูตร ส่วนวิธีการนั้น อาจจะแตกต่างกันไปตามนโยบายและโครงสร้างของแต่ละสถาบัน (สมจิต หนูเจริญกุล. 2522 : 35-50) บทบาทและหน้าที่ในการให้บริการ จึงเป็นเหตุผลสำคัญของการจัดหลักสูตรการศึกษาพยาบาลในสมัยนั้น หลักสูตรการศึกษาพยาบาลระดับพื้นฐานส่วนใหญ่ จึงยังไม่มีโครงสร้างหรือกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีการพยาบาลเป็นแนวทางในการจัดหลักสูตร แต่จะเป็นการจัดหลักสูตรที่แบ่งเนื้อหาวิชาสหการรักษาของแพทย์เป็นแผนกหรือภาควิชา

ต่อมาเมื่อมีการใช้แผนพัฒนาการสาธารณสุข ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520-2524 การจัดการศึกษาพยาบาลมีการจัดการศึกษาแบบผสมผสาน วิชาหรือการประยุกต์วิชา คล้าย ๆ กับการจัดหลักสูตรสัมพันธ์ (Correlation curriculum) (ประนอม โอทกานนท์. 2528 : 41)

ในปัจจุบัน ตั้งแต่เข้าสู่แผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529 ภายหลังจากประเทศไทยยอมรับกลวิธีของการสาธารณสุขมูลฐานมาจากปัญหาสาธารณสุขของประเทศ หลักสูตรการพยาบาลได้รับผลกระทบจาก "การสาธารณสุขมูลฐาน" ซึ่งเป็นแนวนโยบายการสาธารณสุขแนวใหม่เป็นอย่างมาก ( ประนอม โอทกานนท์. 2528 : 42 ) นอกจากนี้ ผลจากที่คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญองค์การอนามัยโลกได้ให้ความเห็นว่า การจัดการศึกษาพยาบาลควรมีการเปลี่ยนความคิดรวบยอดของการเรียนรู้และมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยหลักสูตรควรเน้นคนไม่ใช่สถาบันและเน้นเกี่ยวกับสุขภาพให้มากกว่าโรค การศึกษาก็ควรเริ่มต้นศึกษากับครอบครัวที่มีสุขภาพดีก่อน จึงศึกษาถึงการเกิดโรค ความพิการ การรักษาและฟื้นฟูสภาพ ซึ่งจะเป็นการให้ประสบการณ์กับนักศึกษาในการเข้าใจชีวิตในชุมชน เข้าใจขนบธรรมเนียมที่มีผลต่อสุขภาพหรือการเจ็บป่วยของประชาชน ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเกิดความเชื่อมั่นในตนเองรวมทั้งสามารถทำงานได้ทั้งในชุมชนและสถานที่อื่น ๆ ( WHO. 1974 : 12-18 ) จึงเป็นผลให้หลักสูตรการศึกษาพยาบาลได้รับการพัฒนา เพื่อให้สนองตอบกับนโยบายการสาธารณสุขของประเทศ ดังจะเห็นได้จากการ

ประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติ เรื่อง "Curriculum reorientation for key teaching staff " ซึ่งจัดโดยกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับองค์การอนามัยโลก เมื่อวันที่ 12-16 ธันวาคม 2526 ที่ประชุมมีมติให้พัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ให้เป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ที่เน้นชุมชน ( ผกา เศรษฐจันทร์. 2526 : 250 ) โดยมีลักษณะการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการ ( Integrated curriculum ) ( ประพนธ์ โอทกานนท์. 2528 : 42 )

การศึกษายาบาลในปัจจุบัน จึงเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากร ด้านการพยาบาลออกไปให้บริการสังคมทางด้านสุขภาพอนามัย ทั้งในภาวะปกติและภาวะเจ็บป่วย ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย หรือจิตสังคม ที่ครอบคลุมบริการด้านส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแลรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อมุ่งหวังที่จะให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และพึ่งตนเองได้ การจัดศึกษายาบาล จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยคำนึงถึงปัญหาการสาธารณสุขของประเทศ นโยบายการสาธารณสุขแห่งชาติ ลักษณะของประชาชนผู้รับบริการ แหล่งทรัพยากร และความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

หลักสูตรการศึกษายาบาลในอนาคต จะยึดรูปแบบการพยาบาล ( Nursing model ) เป็นกรอบแนวคิดแบบรูปแบบทางการแพทย์ และใช้โรงพยาบาลเป็นฐาน แต่เน้นชุมชนเป็นหลัก โดยคำนึงถึงประสบการณ์ในชุมชนและปัญหาชุมชน องค์ประกอบของหลักสูตรจะเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย แต่จะมีการเพิ่มรายวิชาใหม่ ๆ เพื่อเตรียมนักศึกษาให้ออกไปประกอบอาชีพอิสระได้ เพราะอัตราตำแหน่งทางราชการมีความจำกัด และมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมากขึ้น นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ศึกษาด้วยตนเอง ( กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล. 2530 : 192 ) ลักษณะหลักสูตรการศึกษายาบาลควรกว้างมากกว่าชำนาญเฉพาะทาง ( Specialization ) โดยมีพยาบาลออกมาในลักษณะกว้าง ๆ แต่ต้องปูพื้นฐานที่นำไปศึกษาต่อด้วยตนเอง และควรมีการฝึกอบรม ฝึกงานเพิ่มเติมอย่างมีระบบ เพื่อแก้ปัญหาข้อจำกัดของการศึกษาแบบกว้าง ( นิพนธ์ นีวงศ์พร. 2530 : 197 )

### หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนพยาบาลศาสตร์

จากการสัมมนาพยาบาลศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 1 ที่ประชุมมีมติเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาหลักสูตรการศึกษายาบาล ดังนี้ ( กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล. 2530 : 35-41 )

1. กรอบแนวคิดของหลักสูตร ทุกหลักสูตรจะต้องระบุงกรอบแนวคิดของหลักสูตรให้ชัดเจน โดยให้ใช้รูปแบบทางการพยาบาลเป็นหลัก

2. ปรัชญาของหลักสูตร การเขียนปรัชญาของหลักสูตร จะต้องมีการเขียนระบุไว้ให้ชัดเจน โดยมีการระบุเกี่ยวกับความเชื่อในองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

2.1. ด้านวิชาชีพ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 มโนคติ ได้แก่ คน สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และการพยาบาล

2.2. ด้านการจัดการศึกษาหรือความรู้ ประกอบด้วย

- การศึกษาในระดับอุดมศึกษา
- กระบวนการเรียนการสอน
- การศึกษาพยาบาล

2.3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ของผู้สำเร็จการศึกษา

ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับรูปแบบทางการพยาบาลที่เลือกเป็นกรอบแนวคิดของหลักสูตร

3. การเน้นหนักของหลักสูตรการพยาบาลระดับพื้นฐาน ควรเป็นหลักสูตรที่ผสมผสานระหว่างการเน้นชุมชน (Community oriented) กับการใช้โรงพยาบาลเป็นฐาน (Hospital-based) เพื่อให้ผลผลิต คือ พยาบาลระดับพื้นฐานสามารถทำงานได้ทั้งในโรงพยาบาลและชุมชน ในส่วนที่เน้นชุมชนให้คำนึงถึงบทบาทในด้านการป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน หรือสังคมที่โรงพยาบาลตั้งอยู่ด้วย

4. โครงสร้างของหลักสูตร การกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับวิชาชีพ พ.ศ. 2525 ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเป็นหลักในการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรทุกหลักสูตร

5. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเชิญอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาที่เป็นความรู้พื้นฐานทั่วไป และพื้นฐานวิชาชีพ การสอนรายวิชาที่เป็นความรู้ทั่วไป ควรให้อาจารย์ที่มีความรู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นอย่างแท้จริงเป็นผู้รับผิดชอบสอน ทั้งนี้ อาจเชิญอาจารย์พิเศษหรือมีตำแหน่งอาจารย์ประจำของสถาบันก็ได้ การสอนรายวิชาที่เป็นความรู้พื้นฐานวิชาชีพ สถาบันอาจจะพัฒนาอาจารย์พยาบาลมาเป็นผู้สอนบางรายวิชา โดยที่อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาเหล่านี้ควรจะมีการเตรียมตัวด้านความรู้เพิ่มเติม และการพิจารณาผู้สอนดังกล่าว ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของแต่ละสถาบันในด้านการจัดการควบคุมเนื้อหาในรายวิชาที่สอนโดยอาจารย์พิเศษหรือเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์นั้น ให้สถาบันมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับอาจารย์พิเศษ โดยทางสถาบันการศึกษาพยาบาลควรจะเป็นผู้กำหนด คำอธิบายรายวิชาและทำสังเขปหัวข้อวิชาและปรึกษากับอาจารย์ผู้สอนให้เป็นไปตามความต้องการของสถาบัน

6. แนวปฏิบัติในเรื่องลักษณะการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาชีพ และหมวดความรู้ทั่วไป ควรจัดให้มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาในหมวดความรู้ทั่วไปและหมวดวิชาชีพผสมผสานกันไปตั้งแต่ปีแรกของหลักสูตร ส่วนสัดส่วนของการจัดรายวิชาของทั้งสองหมวดนี้ ให้ขึ้นอยู่กับสภาพ และความคล่องตัวของแต่ละสถาบันที่สามารถจะจัดได้

7. การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในหมวดวิชาชีพ การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติแต่ละรายวิชาควรแยกจากกัน การเขียนคำอธิบายรายวิชาและสังเขปหัวข้อวิชาควรแยกกันระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนแยกจากกันชัดเจนและนำไปปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนได้ง่าย

ส่วนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนั้น ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรจะจัดควบคู่กันไประหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

8. แนวปฏิบัติเพื่อลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาสาระของวิชาการพยาบาล ให้มีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ร่วมกันในกลุ่มอาจารย์ผู้สอนทุกรายวิชาล่วงหน้า เพื่อตกลงกันว่า เนื้อหาส่วนใดควรจะอยู่ในวิชาใด และให้มีการสอนแบบเน้นที่มโนคติทางการพยาบาลเป็นหลัก เพื่อลดความซ้ำซ้อนของบทนำเข้าสู่เนื้อหา

9. วิธีการเรียนการสอนรายวิชาทางการพยาบาล ควรมีการสอนแบบเป็นทีมสำหรับรายวิชาทางการพยาบาล โดยผู้สอนทั้งทีมจะร่วมกันใช้ความถนัดแต่ละด้านของตนเองมาร่วมกันแก้ปัญหาทางการพยาบาล ทั้งนี้ สมาชิกในทีมผู้สอนไม่ควรมีจำนวนมากเกินไป และมีหัวหน้าทีมเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

10. การเรียนการสอนภาคปฏิบัติทางการพยาบาล ควรมีการกำหนดประสบการณ์ที่นักศึกษาจำเป็นจะต้องได้รับและที่ควรได้รับ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติให้ครบตามวัตถุประสงค์ โดยทั้งนี้สถาบันจะต้องมีการวิเคราะห์กิจกรรม (Task analysis) ล่วงหน้า รวมทั้งมีการใช้กลยุทธ์ด้านการเรียนการสอนที่เหมาะสมเข้าร่วมด้วย

นอกจากนี้ การจัดประสบการณ์ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาควรเลือกสรรเฉพาะที่จำเป็นโดยยึดกรอบแนวคิดโมเดลทางการพยาบาลเป็นหลัก ประสบการณ์ทางการพยาบาลควรครอบคลุมการบริหารทั้งระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ

11. เกี่ยวกับผู้สอน อาจารย์ที่สอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในวิชาด้านการพยาบาลควรเป็นกลุ่มเดียวกัน โดยจัดการสอนแบบเป็นทีม สอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทุกคน คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนควรมีประสบการณ์และความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลอย่างดี สามารถสอนในคลินิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ อาจารย์ทุกคนควรมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดเกี่ยวกับชุมชนอย่างชัดเจน เนื่องจากทุกหลักสูตรจะเน้นชุมชนโดยใช้โรงพยาบาลเป็นฐาน

12. สัดส่วนของผู้สอนต่อผู้เรียนควรให้เป็นไปตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย กล่าวคือ สัดส่วนของผู้สอน : ผู้เรียน ควรเป็น 1:8 ถึง 1:4

13. สัดส่วนคณาจารย์ผู้สอนประจำ ควรให้เป็นไปตามแผนการศึกษาพยาบาล กล่าวคือ สัดส่วนคณาจารย์ อาจารย์ประจำ ตริ : โท : เอก ควรเป็น 2.5 : 5.5 : 2

14. คุณวุฒิของพยาบาลผู้ช่วยสอนทางคลินิก ควรกำหนดคุณวุฒิของพยาบาลผู้ช่วยสอนทางคลินิก ให้มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีทางการพยาบาล และกำหนดให้มีประสบการณ์ทางคลินิกอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ ควรมีการแต่งตั้งให้พยาบาลผู้ช่วยสอนทำหน้าที่อาจารย์ช่วยสอนโดยชัดเจน และควรคำนึงถึงสิ่งตอบแทนที่ผู้ช่วยสอนจะได้รับด้วย

15. สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติทางการพยาบาล สถานที่สำหรับฝึกภาคปฏิบัติในชุมชนและคลินิก ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยการรับรองสถาบันการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2529 คือ

15.1 ในชุมชน ต้องครอบคลุมในชุมชนเขตเมือง เขตชนบท และชุมชนหนาแน่นหรือชุมชนแออัด

15.2. ในสถานพยาบาล ต้องครอบคลุมการบริการด้านการพยาบาลอายุรกรรม ศัลยกรรม สูติรีเวชกรรม กุมารเวชกรรม คอ หู จมูก ตา และจิตเวช โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

15.2.1 โรงพยาบาลที่จะใช้เป็นสถานที่สำหรับการศึกษาคณาปฏิบัติของนักศึกษาต้องมีผู้ป่วยในไม่น้อยกว่า วันละ 200 คน ในกรณีที่โรงพยาบาลมีจำนวนผู้ป่วยในน้อยกว่า 200 คน อาจใช้โรงพยาบาลได้มากกว่า 1 แห่ง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 3 แห่ง และให้มีผู้ป่วยเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในอัตราส่วนไม่น้อยกว่า 2 : 1

15.2.2 หอผู้ป่วย จะต้องมียุทธศาสตร์ที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาดังนี้

(1) มีห้องทำงานพยาบาล ห้องทำการรักษาพยาบาล ห้องพัสดุ และห้องทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้

(2) มีอุปกรณ์ที่จำเป็นในการวางแผนและปฏิบัติการพยาบาลต่อเนื่อง เช่น รายงานประจำตัวผู้ป่วยที่ใช้สำหรับบันทึกแผนและผลการรักษาพยาบาลเพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษา

(3) มีห้องหรือสถานที่สำหรับประชุมกลุ่ม

15.2.3 มีระบบการเก็บรายงานผู้ป่วย เพื่อการค้นคว้าศึกษา

15.2.4 มีระบบและกระบวนการบริหารงานในหอผู้ป่วยที่จะเอื้ออำนวยต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ ให้สามารถให้บริการที่ดีแก่ผู้ป่วยตามหลักวิชา โดยยึดปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยและครอบครัวเป็นหลัก

15.2.5 มีเจ้าหน้าที่ทางพยาบาลจำนวนเพียงพอ ที่จะให้บริการพยาบาล  
ต่อเนื่องกันตลอด 24 ชั่วโมง โดยมีสัดส่วนขั้นต่ำดังนี้

หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาล : ผู้ช่วยในการพยาบาล : ผู้ป่วยใน 5 : 9 : 25

หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาล : ผู้ช่วยในการพยาบาล : ผู้ป่วยนอก 7 : 9 : 200

16. การพัฒนาวัสดุอุปกรณ์การศึกษาทางการพยาบาล สถาบันการพยาบาลควรมี  
การแลกเปลี่ยนการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ระหว่างสถาบัน รวมทั้ง มีการร่วมมือกันพัฒนาและผลิต  
อุปกรณ์การศึกษาทางการพยาบาล เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน

### หลักสูตรการศึกษาพยาบาล

หลักสูตรการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ที่เปิดสอนในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 4  
ประเภทใหญ่ ๆ คือ (รัตนา ทองสวัสดิ์. 2537 : 106-110)

1. หลักสูตรพื้นฐาน เป็นหลักสูตรการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ที่ผลิตพยาบาลเพื่อ  
ปฏิบัติหน้าที่การพยาบาลทั่วไปในโรงพยาบาลและในชุมชน รับผู้สำเร็จการศึกษาจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6  
แบ่งการศึกษาเป็นระดับพยาบาลวิชาชีพและพยาบาลระดับต้น สำหรับระดับพยาบาลวิชาชีพจัดการ  
ศึกษาเป็น 2 รูปแบบ คือ

1.1 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีระยะเวลาการศึกษา 4 ปี ผู้สำเร็จการ  
ศึกษาจากหลักสูตรนี้ จะได้รับปริญญาตรีพยาบาลศาสตรบัณฑิตหรือวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาล)  
หรือประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรชั้นสูง ปฏิบัติงานในสายงานการพยาบาล ตำแหน่งพยาบาล  
วิชาชีพ โดยขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพในสาขาการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง มีสถาบันการ  
ศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และ  
เอกชน รวม 32 แห่ง

1.2 หลักสูตรพยาบาลระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า มีระยะเวลาการศึกษา 3 ปี  
หรือ 3 1/2 ปี ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้ จะได้รับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร ในอดีตผู้  
สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้ ได้รับการบรรจุให้เป็นพยาบาลวิชาชีพ แต่หลังจากวันที่ 1 ตุลาคม  
พ.ศ. 2526 เป็นต้นมา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือ ก.พ. กำหนดให้บรรจุ  
เป็นผู้ปฏิบัติในตำแหน่งพยาบาลเทคนิค เท่านั้น

1.3 หลักสูตรพยาบาล ระดับต้น มีระยะเวลาการศึกษา 2 ปี ผู้สำเร็จการศึกษา  
จากหลักสูตรนี้ จะได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลระดับต้น ปฏิบัติงานในสายงานการพยาบาล  
ตำแหน่งพยาบาลเทคนิค โดยขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพในสาขาการพยาบาล และการผดุงครรภ์  
ชั้นสองและเมื่อปฏิบัติงานไปแล้วอย่างน้อย 1-2 ปี จะมีสิทธิไปศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลวิชา

ชีพได้

2. หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ที่ต่อเนื่องจากหลักสูตรพยาบาล ระดับต้น โดยรับผู้สำเร็จจากหลักสูตรพยาบาล ระดับต้น ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งพยาบาลเทคนิคมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี มีระยะเวลาการศึกษา 2 ปี ผู้สำเร็จจะได้รับประกาศนียบัตรสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ชั้นสูง หรือพยาบาลศาสตรบัณฑิตปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ และมีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนประกอบอาชีพสาขาการพยาบาล และการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง เปิดสอนในวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขหลายแห่ง และที่คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นอกจากนี้ ยังมีหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ต่อเนื่องซึ่งรับผู้สำเร็จจากหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาลที่มีความรู้สำเร็จมัธยมปีที่ 6 ระยะเวลาการศึกษา 4 ปี หลักสูตรนี้ เปิดสอนที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ และมีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ

สำหรับคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่รับผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาลของทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีพื้นฐานความรู้สำเร็จชั้นมัธยมปีที่ 6 และมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี สอดคล้องเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ระยะเวลาการศึกษา 4 ปี เมื่อสำเร็จแล้วจะได้รับปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต และมีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพสาขาพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง

3. หลักสูตรการพยาบาลหลังระดับพื้นฐาน เป็นหลักสูตรต่อจากระดับพื้นฐานเพื่อเตรียมพยาบาลวิชาชีพให้สามารถให้การพยาบาลเฉพาะทาง โดยมีระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่ 4 เดือน ถึง 2 ปี ถ้าเป็นหลักสูตรระยะสั้น 4 เดือน ส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรเฉพาะทาง เช่น การพยาบาลผู้ป่วยมะเร็ง การพยาบาลผู้ป่วยในภาวะวิกฤติ เป็นต้น และยังมีอีก 3 หลักสูตร เพื่อศึกษาต่อเป็นระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า คือ

3.1 หลักสูตรในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า รับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรพยาบาล ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี เข้าศึกษาต่ออีก 2 ปี โดยศึกษาที่วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เมื่อสำเร็จจะได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูงเทียบเท่าปริญญาตรี หรือ ศึกษาต่อที่ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล) และจะปดรับเมื่อภาควิชาพยาบาลศึกษาได้เปลี่ยนเป็นคณะพยาบาลศาสตร์

3.2 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตต่อเนื่อง สำหรับผู้สำเร็จจากหลักสูตรอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรพยาบาล หลักสูตรผู้ที่สำเร็จ อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรพยาบาล หลักสูตร 3 ปี หรือ 3 1/2 ปี เข้าศึกษาต่อเป็นเวลา 1-2 ปี หรือศึกษาถึงนอกระบบ เป็นเวลา 1-3 ปี ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

3.3 หลักสูตรสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่เปิดสอนด้วยระบบทางไกล รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับเทคนิคหรือผู้ช่วยพยาบาลที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือประกาศนียบัตรพยาบาลหรืออนุปริญญา ( 3 ปี หรือ 3 1/2 ปี ) แต่เป็นการศึกษาในระบบเปิด มิใช่เป็นการศึกษาในระบบที่มีชั้นเรียน จึงควรมีมาตรการดูแลการเรียนการสอนอย่างเข้มงวดมาก เพื่อรักษาคุณภาพของการศึกษาตามมาตรฐานที่สภาการพยาบาลได้กำหนดไว้

4. หลักสูตรบัณฑิตศึกษา เป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตต่อจากระดับปริญญาตรี และหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตต่อจากระดับปริญญาโท

สำหรับหลักสูตรมหาบัณฑิตเปิดสอนในมหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย อาทิ สาขานพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ( การพยาบาลอายุรศาสตร์ ศัลยศาสตร์ การบริหารการพยาบาล การพยาบาลมารดาและทารก การพยาบาลจิตเวช ) วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ( การพยาบาลสาธารณสุข ) ครุศาสตรมหาบัณฑิต ( การบริหารการพยาบาล ) เป็นต้น

สำหรับหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต ขณะนี้มีเพียง 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต ( การพยาบาลสาธารณสุข ) ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และหลักสูตรพยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การจัดหลักสูตรในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกเป็น 3 รูปแบบ คือ

1. หลักสูตรแบบเน้นการพยาบาลผู้ป่วย ( Traditional medical model ) เป็นรูปแบบหลักสูตรที่ลักษณะของการกำหนดวิชาจะเน้นอยู่ที่โรค ความเจ็บป่วย การรักษาสภาพแวดล้อมในโรงพยาบาลและการฝึกปฏิบัติในคลินิกเป็นหลัก รายวิชาของหลักสูตรจะเป็นดังนี้ วิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ การพยาบาลเด็ก การพยาบาลสูติศาสตร์ การพยาบาลจิตเวช และการพยาบาลสาธารณสุข

2. หลักสูตรแบบกึ่งการพยาบาลผู้ป่วย ( Semimedical model ) ลักษณะสำคัญของการกำหนดวิชาตามรูปแบบนี้ จะยึดเนื้อหาเฉพาะทางการรักษามาเป็นแกน แล้วประสานเข้ากับเนื้อหาวิชาทางการพยาบาล ทั้งนี้เพื่อให้เห็นมโนทัศน์ของการพยาบาลดีขึ้น รายวิชาตามรูปแบบนี้จะเป็นดังนี้ การพยาบาลผู้ใหญ่ การพยาบาลเด็ก การพยาบาลอนามัยชุมชน เป็นต้น หรือไม้อาจจะใช้ชื่อวิชาเป็นการพยาบาล 1 การพยาบาล 2 การพยาบาล 3 เป็นต้น

ในเมืองก็ได้

### การพัฒนาลัทธิสูตรการศึกษาพยาบาล ของกระทรวงสาธารณสุข

การพัฒนาลัทธิสูตรการศึกษาพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขได้เริ่มขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจาก ประเทศไทยเกิดความเปลี่ยนแปลงในระบบสังคมทั่วไป ค่าครองชีพสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว พยาบาลลาออกไปประกอบอาชีพส่วนตัวเป็นจำนวนมากจนเกิดปัญหาการขาดแคลนพยาบาล กระทรวงสาธารณสุขจึงได้เปิดโรงเรียนพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขขึ้นในปี พ.ศ. 2489 (พกา เศรษฐจันทร์ กุลยา ตันติผลาชีวะ และเฟื่องฟ้า นรพลก. 2529 : 178) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตพยาบาลให้กับโรงพยาบาลทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ใช้หลักสูตร 3 ปี 6 เดือน รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กระทรวงสาธารณสุขได้ใช้หลักสูตรนี้ เพื่อผลิตพยาบาลมาจนถึง ปี พ.ศ. 2498 ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรของโรงเรียนพยาบาลจาก 3 ปี 6 เดือนเป็น 4 ปี เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านการศึกษาทั่วไปและวิชาชีพกว้างขวางขึ้น คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาคงเดิม คือ สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.6) และเปิดหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล โดยใช้หลักสูตร 1 ปี รับผู้สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อผลิตผู้ช่วยพยาบาลมาช่วยเหลืองานพยาบาล ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาผู้ช่วยพยาบาลสามารถให้การพยาบาลง่าย ๆ แก่ผู้ที่ป่วยที่พักฟื้นหรือช่วยเหลือพยาบาลในขณะที่ให้การพยาบาลผู้ป่วยหนัก ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของพยาบาลระดับวิชาชีพ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 ได้ปรับหลักสูตรวิชาพยาบาลจากรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษา 4 ปี เป็นรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เข้าศึกษาในหลักสูตรวิชาพยาบาล 3 ปี 6 เดือน โดยเพิ่มวิชาผดุงครรภ์อีก 6 เดือน และเปลี่ยนชื่อโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลเป็นโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลและผดุงครรภ์ ส่วนโรงเรียนพยาบาล ผดุงครรภ์และอนามัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้เปลี่ยนเป็นวิทยาลัยพยาบาล ในปี พ.ศ. 2517

ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 ได้ปรับหลักสูตรวิชาพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์ 3 ปี 6 เดือน เป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เข้าศึกษาระยะเวลา 4 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูงเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการพยาบาล

ในแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 4 กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายจัดสร้างโรงพยาบาลอำเภอให้ครบทุกอำเภอและสถานีอนามัยให้ครบทุกตำบล ความต้องการพยาบาลจึงมีมากขึ้น ประกอบกับในช่วงปี พ.ศ. 2520-2521 ทางสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และกระทรวงสาธารณสุขได้รับการร้องเรียนจากสายงานผู้ช่วยพยาบาลว่า เป็นสายงานที่มีโอกาส

ก้าวหน้าในราชการน้อยมาก จึงทำให้เกิดการร้องเรียนเพื่อขอความเป็นธรรมต่อผู้บังคับบัญชาจากกลุ่มผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพยาบาลและมีแนวโน้มจะก่อให้เกิดปัญหาด้านอื่น ๆ ตามมาอีก (กองงานวิทยาลัยพยาบาล. 2522 : 1) เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุขจึงมอบหมายให้กองงานวิทยาลัยพยาบาลหาแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลวิชาชีพขึ้น โดยเพิ่มปริมาณการผลิตให้ทันกับความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข และพิจารณาหาแนวทางที่จะช่วยให้สายงานผู้ช่วยพยาบาลได้มีโอกาสก้าวหน้า กระทรวงสาธารณสุข จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (เฉพาะกาล) และหลักสูตรพยาบาล (ต่อเนื่อง) ขึ้นตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ 274/2522 ลงวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2522 ซึ่งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อปรับปรุงการศึกษาผู้ช่วยพยาบาล ให้สามารถศึกษาต่อเนื่องเป็นพยาบาลวิชาชีพได้ จึงเห็นควรให้จัดการศึกษาเป็น 2 ระยะคือ

ระยะ 2 ปีแรก ใช้ชื่อว่า หลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (ปีที่ 1 - 2) พ.ศ. 2523 (กองงานวิทยาลัยพยาบาล. 2523 : 1) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับนี้ จะมีความสามารถในการให้การพยาบาลที่ไม่สลับซับซ้อนและทำการผดุงครรภ์ ขึ้นสอง เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาการพยาบาลและผดุงครรภ์

ระยะ 2 ปีหลัง ใช้ชื่อว่า หลักสูตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ เป็นหลักสูตรต่อเนื่องจากหลักสูตรระดับต้น ผู้สำเร็จการศึกษาจะสามารถทำหน้าที่รับผิดชอบงานพยาบาล ในฐานะพยาบาลวิชาชีพ โดยเป็นผู้นำทางการพยาบาลและทำการผดุงครรภ์ ขึ้นหนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ ขึ้นสูง เช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตร์หลักสูตร 4 ปี

สำหรับหลักสูตร 2 ปีแรกที่พัฒนาขึ้นนั้น เป็นหลักสูตรที่จัดขึ้น 2 ลักษณะ ลักษณะหนึ่งสำหรับผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศึกษาต่อ 2 ปี เพื่อเป็นพยาบาลเทคนิค และอีกลักษณะหนึ่งสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาผู้ช่วยพยาบาล ศึกษาต่อ 2 ปี เข้าศึกษาในหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (เฉพาะกาล) เพื่อเป็นพยาบาลเทคนิค หลักสูตร 2 ปีแรกได้ดำเนินการในโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลและผดุงครรภ์ โดยยกเลิกหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาลและผดุงครรภ์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2523 (พกา เศรษฐจันทร์ กุลยา ตันติผลาชีวะและ เพื่องหน้า นรวัลลก. 2529 : 187)

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2523 ประเทศไทยได้ลงนามในกฎบัตรขององค์การอนามัยโลก (WHO) จะสนับสนุนการสาธารณสุขมูลฐาน (Primary health care) เพื่อให้ประชาชนคนไทยไปสู่ " เป้าหมายการมีสุขภาพดีถ้วนหน้า ในปี 2543 " ( Health for all by the year 2000) (กระทรวงสาธารณสุข. ม.ป.ป. : 3) ตามคำประกาศขององค์การอนามัยโลกที่เมือง

อัลมา อตา ประเทศรัสเซีย เมื่อ พ.ศ. 2521 ( กระทรวงสาธารณสุข. ม.ป.ป. : 3 ) นโยบายด้านการสาธารณสุขของประเทศจึงเปลี่ยนแปลงไป กระทรวงสาธารณสุขได้นำแนวคิดในการดำเนินการสาธารณสุขมูลฐานมาดำเนินการ โดยกำหนดนโยบายไว้ในแผนพัฒนาสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ( พ.ศ. 2520 - 2524 ) เรียกว่า "แผนงานสาธารณสุขมูลฐาน" (ปรีชา ตีสวัสดิ์. 2527 : 6) หลังจากนั้นมา การดำเนินงานได้ขยายออกไปจนเป็นนโยบายระดับชาติ ในเรื่องของการพัฒนาความจำเป็นพื้นฐานหรือคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ( 2525 - 2529 ) ฉบับที่ 6 ( 2530 - 2534 ) ฉบับที่ 7 ( 2535 - 2539 ) และ ฉบับที่ 8 ( 2540 - 2544 )

เมื่อนโยบายการสาธารณสุขของประเทศเปลี่ยนไป ความต้องการบุคลากรสาธารณสุขได้เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ดังในแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ได้กำหนดนโยบายด้านบุคลากรสาธารณสุขไว้ว่า การผลิตและพัฒนาบุคลากรสาธารณสุขของประเทศต้องให้มีคุณภาพเหมาะสมกับความต้องการในชนบท (คณะกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข. 2524 : 5) และได้กำหนดกลวิธีในการพัฒนา โดยพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับปัญหาสาธารณสุขของประเทศ และภาระกิจที่จะต้องปฏิบัติหลังสำเร็จการศึกษา (คณะกรรมการวางแผนการสาธารณสุข. 2527 : 120) นอกจากนี้แนวนโยบายการจัดการศึกษาในแผนพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530 - 2534) ด้านการผลิตเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และสาธารณสุขได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า มีนโยบายที่จะพัฒนาระบบการศึกษาอบรม เพื่อให้ผู้สำเร็จมีคุณภาพที่เหมาะสม สามารถปฏิบัติภาระกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง มีเจตคติในการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ชนบท และได้กำหนดกลวิธีการพัฒนาไว้ว่า จะดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนบุคลากรสาธารณสุข เพื่อเป็นแนวทางให้ภาครัฐและภาคเอกชนผลิตได้ตามความเหมาะสม (คณะกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข.

กองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุขในฐานะองค์กรที่มีหน้าที่โดยตรงในการผลิตพยาบาล เพื่อตอบสนองความต้องการด้านกำลังคน ตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขในสมัยนั้น จึงได้พัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ให้เป็นหลักสูตรที่เน้นชุมชนเพื่อคุณภาพชีวิตในปี 2527 ที่มีลักษณะเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นปัญหา การวินิจฉัยปัญหา และการแก้ปัญหาของชุมชนเป็นหลัก โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อผลิตพยาบาลที่มีความรู้ ความสามารถในการให้บริการสาธารณสุขในปัจจุบันได้ครบทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายและนโยบายสาธารณสุขระดับชาติ หลักสูตรนี้ได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยเมื่อ พ.ศ. 2528 ( 2533 : 21 )

จากการปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรที่เป็นหลักสูตร 4 ปี ให้เป็นหลักสูตรที่เน้นชุมชน กองงานวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งรับผิดชอบผลิตบุคลากรทั้งในระดับวิชาชีพและระดับเทคนิคจึงพัฒนาหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (ปี 1 - 2) และหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (เฉพาะกาล) ให้เป็นหลักสูตรพยาบาลที่เน้นชุมชนเช่นเดียวกัน เพื่อให้การจัดการศึกษาทุกระดับเป็นไปอย่างสอดคล้องและมีทิศทางเดียวกัน การปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ ทำให้หลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (ปีที่ 1-2) และหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (เฉพาะกาล) ใช้หลักสูตรเดียวกัน และเปลี่ยนชื่อหลักสูตรทั้งสองเป็นหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2530 ต่อมาได้มีการปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้งพร้อมปรับชื่อหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับต้น พ.ศ. 2525 (กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย. 2528 : 34 - 36) โดยใช้ชื่อหลักสูตรใหม่ ว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร ระดับต้น

ปัจจุบันการจัดการศึกษาพยาบาลของสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข มีหลักสูตรพื้นฐานทางการพยาบาลแบ่งออกเป็น 3 หลักสูตร เพื่อผลิตพยาบาลทั้ง 2 ระดับ ดังนี้

1. หลักสูตรพยาบาลศาสตร เป็นการศึกษาในระดับปริญญาตรี รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้ระยะเวลาการศึกษา 4 ปี จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรประมาณ 140 - 150 หน่วยกิต จุดประสงค์ของหลักสูตรเพื่อผลิตพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถปฏิบัติการพยาบาลในทุกระดับของบริการสุขภาพและในสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งเป็นผู้นำหรือให้การสนับสนุนทางด้านสุขภาพแก่บุคคลต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการมีสุขภาพดีทั่วหน้า ผู้สำเร็จหลักสูตรจะปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ (กองงานวิทยาลัยพยาบาล. 2532)

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรระดับต้น เป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตร 2 ปี แรก รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มุ่งผลิตพยาบาลที่มีความสามารถในการให้บริการทางสุขภาพระดับต้นและทำงานร่วมกับทีมสุขภาพในการให้บริการด้านสุขภาพ รวมทั้งสามารถบริหารและนิเทศงานผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบ การจัดการเรียนการสอน จะเน้นการพยาบาลในทุกสาขาเช่นเดียวกับหลักสูตรพยาบาลศาสตร แต่ลักษณะปัญหาทางสุขภาพและประเภทของผู้ป่วยจะเป็นผู้ป่วยที่มีอาการไม่ซับซ้อน (กองงานวิทยาลัยพยาบาล. 2535) ผู้สำเร็จหลักสูตรจะปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลเทคนิค

3. หลักสูตรพยาบาลศาสตร ต่อเนื่อง 2 ปี เป็นหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่องจากหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร ระดับต้น รับผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลศาสตร ระดับต้น ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรเทียบเท่าปริญญาตรี และมีความสามารถเช่นเดียวกับพยาบาลปริญญาตรีทุกประการ

ลักษณะหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ทั้ง 3 หลักสูตร สามารถแสดงให้เห็นความสัมพันธได้ดัง  
ในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบหลักสูตรพยาบาล 3 หลักสูตร ที่สัมพันธ์กัน

| รายการ                | หลักสูตรพยาบาลศาสตร์                       |                                             |                                             |
|-----------------------|--------------------------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------------------|
|                       | ระดับต้น                                   | ต่อเนื่อง                                   | 4 ปี                                        |
| ระยะเวลาการศึกษา      | 2 ปี                                       | 2 ปี                                        | 4 ปี                                        |
| คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา | ม.6 หรือ<br>ประกาศนียบัตร<br>ผู้ช่วยพยาบาล | ประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์<br>ระดับต้น   | ม.6                                         |
| ประสบการณ์การทำงาน    | ไม่มี                                      | กำหนดอย่างน้อย<br>2 ปี                      | ไม่มี                                       |
| การเรียนการสอน        |                                            |                                             |                                             |
| - วิชาที่เรียน        | พื้นฐานและวิชาชีพ                          | เหมือนกัน                                   | เหมือนกัน                                   |
| - เนื้อหาวิชา         | ขึ้นพื้นฐานทั่วไป                          | เน้นความลึก<br>และหลักการ<br>ทางวิทยาศาสตร์ | เน้นความลึก<br>และหลักการ<br>ทางวิทยาศาสตร์ |
| - การฝึกปฏิบัติ       | การพยาบาลขั้นต้น                           | การพยาบาลขั้นสูง                            | การพยาบาล<br>ขั้นต้นและขั้นสูง              |
| คุณวุฒิและตำแหน่ง     |                                            |                                             |                                             |
| - วุฒิการศึกษา        | ประกาศนียบัตร                              | ปริญญาตรีหรือ<br>เทียบเท่า                  | ปริญญาตรีหรือ<br>เทียบเท่า                  |
| - ตำแหน่งทางราชการ    | พยาบาลเทคนิค                               | พยาบาลวิชาชีพ                               | พยาบาลวิชาชีพ                               |

หลักสูตรการศึกษาพยาบาลทั้ง 3 หลักสูตร เป็นการจัดการศึกษาพยาบาล โดยเน้นชุมชน (Community-oriented curriculum) ซึ่งเป็นหลักสูตรการศึกษา ที่มุ่งตระเตรียมให้ผู้สำเร็จ การศึกษาสามารถเข้าใจและชี้วิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งความต้องการของชุมชน ตลอดจนนำความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพมาใช้ดำเนินการหรือร่วมกับชุมชนดำเนินการแก้ไขปัญหา พัฒนาระบบการ บริการ เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนให้มีสมรรถภาพและมีคุณค่าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและคุณธรรม (สายหยุด นิยมวิภาต. 2526 : 2) หลักสูตรการศึกษาพยาบาล ที่เน้นชุมชนจะมีลักษณะดังนี้ (สจิต. 2526 : 99 - 100)

1. หลักสูตรมีจุดเน้นที่สุขภาพของชุมชน
2. แหล่งการศึกษา ได้แก่ โรงพยาบาล บ้าน โรงเรียน โรงงาน สถานบริการ สุขภาพอื่น ๆ และชุมชน
3. บทบาทของพยาบาลจะขยายกว้างขวางกว่าเดิม โดยจะต้องมีความรู้ในการแก้ ปัญหาสุขภาพที่สอดคล้องกับสภาวะของคนและชุมชน
4. ปัญหาการพยาบาลจะเป็นปัญหาทางสุขภาพและความต้องการของชุมชน
5. การปฏิบัติการพยาบาลจะเป็นการพยาบาลเน้นชุมชน โดยอาศัยหลักการสาธารณสุข มูลฐานที่มุ่งให้บุคคล ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพ
6. กระบวนการแก้ปัญหา จะเริ่มด้วยการประเมินความต้องการของบุคคล ครอบครัว และชุมชน เพื่อสรุป และแก้ปัญหาทั้งครอบครัวและชุมชนด้วยการทำงานเป็นกลุ่ม
7. วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน จะเน้นที่การป้องกันและส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วย ครอบครัว และชุมชน เพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้
8. ระบบให้บริการสาธารณสุข จะประกอบด้วยการทำงานเป็นกลุ่ม ที่มีหลาย ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมมือในการปฏิบัติงาน
9. การประเมินผลการพยาบาล จะประเมินจากอัตราการเปลี่ยนแปลงระดับความ รุนแรงของโรค ของกลุ่มบุคลากรและครอบครัว ตลอดจนอัตราการตอบสนองของกลุ่มบุคคล
10. ลักษณะการจัดการศึกษา เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ผู้เรียนมีอิสระและเลือก เรียน เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหาชุมชนได้

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรการศึกษาพยาบาลเน้นชุมชน จะมีคุณสมบัติของพยาบาลที่ จำเป็นดังนี้ (สายหยุด นิยมวิภาต. 2526 : 213 - 214)

1. มีความรู้กว้างในด้านสังคม เศรษฐกิจ พัฒนาการและระบบสื่อสาร
2. มีความรู้วิชาชีพทั้งด้านการป้องกัน รักษาพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ และฟื้นฟูสุขภาพ สามารถให้บริการในขอบเขตของการสาธารณสุขมูลฐานได้

3. วางแผนบริหารบริการสาธารณสุขในระดับต่าง ๆ ได้
4. มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม
5. วางแผนบริหารทรัพยากรต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
6. เข้าใจและใช้ข้อมูลสาธารณสุขเพื่อช่วยให้ประชาชนพึ่งตนเองและดูแลตนเองได้
7. เข้าใจและสร้างระบบประเมินผลได้ รวมทั้ง รู้ดัชนีบ่งชี้และกระบวนการวัดทาง

#### สุขภาพ

8. ใช้ผลการวิจัยปรับปรุงบริการพยาบาล

9. ดำเนินการและร่วมค้นคว้าวิจัยทางเทคนิค วิธีการ กลวิธีการพยาบาลที่เหมาะสมจากการศึกษาเกี่ยวกับการพยาบาล ขอบเขตหน้าที่ และเป้าหมายหลักของสูตรการศึกษาพยาบาล ทำให้สามารถสรุปลักษณะที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบในการประเมินประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นได้ดังนี้

1. มีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลในระดับต้นได้
2. มีความสามารถในการป้องกันโรค
3. มีความสามารถในการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพ
4. มีความสามารถในการรักษาเบื้องต้น
5. มีความสามารถในการบริหารและบริการ
6. มีความสามารถในการสอน แนะนำ และนิเทศ
7. มีความสามารถในการประสานงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่น
8. มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่
9. มีคุณธรรม จริยธรรม และรักษาจรรยาบรรณวิชาชีพ

หลักสูตรการศึกษานพยาบาลเน้นชุมชน เป็นหลักสูตรที่ให้ความสำคัญต่อการดูแลสุขภาพโดยใช้พื้นฐานทางชุมชนและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพยาบาล บทบาทของพยาบาลจะอยู่ในฐานะผู้ให้การสนับสนุนประชาชนให้มีสุขภาพดีและสามารถช่วยตนเองได้เมื่อมีปัญหาสุขภาพ ในขณะที่หลักสูตรเดิม ให้ความสำคัญกับโรคและการปฏิบัติในโรงพยาบาล ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรแบบเดิมและหลักสูตรที่เน้นชุมชนแสดงได้ดังในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบการจัดการศึกษาพยาบาลแบบเดิมและแบบเน้นชุมชน

| ลักษณะของหลักสูตร              | การจัดการศึกษา                                                                             |                                                                                                         |
|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                | การพยาบาลแบบเดิม                                                                           | การพยาบาลเน้นชุมชน                                                                                      |
| จุดที่เน้นเป็นอันดับแรก        | - ผู้ป่วยเป็นรายบุคคล                                                                      | - สุขภาพชุมชน (รูปแบบจะเน้นด้านสุขภาพและ เศรษฐสังคม เพื่อผู้ป่วยพึ่งตนเองด้านสุขภาพ)                    |
| กลุ่มประชากรที่จะมุ่งให้บริการ | - ผู้ที่เจ็บป่วยและพิการ ที่ต้องการการดูแล                                                 | - ประชาชนทั้งหมด โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่มีโอกาสได้รับการบริการ และกลุ่มที่เสี่ยงต่อโรค                      |
| แหล่งการเรียนรู้               | - โรงพยาบาล สถาบันต่าง ๆ บ้าน                                                              | - ชุมชน บ้าน โรงเรียน โรงงาน อุตสาหกรรม โรงพยาบาล และสถาบันต่าง ๆ                                       |
| บทบาทของการพยาบาล              | - เฉพาะสาขา และต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในทีมสุขภาพ                              | - ปฏิบัติการทั่วไป และให้ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในทีมสุขภาพ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ |
| สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล  | - สถานที่ต้องการการรักษา                                                                   | - ปัญหาสุขภาพโดยทั่วไป และความต้องการของชุมชน                                                           |
| การปฏิบัติการพยาบาล            | - การดูแลขั้นพื้นฐาน (ให้การพยาบาลเป็นรายบุคคล) ผู้ป่วยและครอบครัวมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา | - ใช้การสาธารณสุขมูลฐาน ชุมชน ครอบครัว และผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการดูแล ค้นหาและติดตามกลุ่มที่มีภาวะ       |

## ตาราง 2 (ต่อ)

| ลักษณะของหลักสูตร                   | การจัดการศึกษา                                                                    |                                                                                                                   |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                     | การพยาบาลแบบเดิม                                                                  | การพยาบาลเน้นชุมชน                                                                                                |
|                                     | บางรายต้องติดตามผู้ป่วย<br>ที่แผนกผู้ป่วยนอกของ<br>โรงพยาบาล                      | เสี่ยงต่อโรค ให้การดูแล<br>รักษาโดยทีมสุขภาพ                                                                      |
| <b>กระบวนการแก้ปัญหา</b>            |                                                                                   |                                                                                                                   |
| ประเมินปัญหาจาก                     | - ความต้องการของบุคคล<br>ครอบครัว และแหล่งข้อมูล<br>ต่าง ๆ                        | - ความต้องการของชุมชน กลุ่ม<br>ครอบครัว และแหล่งข้อมูล<br>ต่าง ๆ                                                  |
| แก้ปัญหาโดยทาง                      | บุคคล-ครอบครัว                                                                    | ชุมชน - กลุ่ม - ครอบครัว -<br>บุคคล                                                                               |
| <b>วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติ</b>    |                                                                                   |                                                                                                                   |
| การป้องกันและรักษา                  | - เน้นการป้องกันขั้นหัตถิยภูมิ<br>และตติยภูมิ รักษาจน<br>ผู้ป่วยสามารถกลับบ้านได้ | - เน้นการป้องกันขั้นปฐมภูมิ<br>ส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วย<br>ครอบครัว ชุมชนให้สามารถ<br>ดูแล และพึ่งตนเองได้        |
| ระบบการให้บริการ<br>ทางสุขภาพ       | - ให้การดูแลผู้ป่วยในสถาบัน<br>และเป็นรายบุคคล                                    | - มีการสาธารณสุขมูลฐานสำหรับ<br>ทุกคน เข้าร่วมกับหน่วยงาน<br>อื่น ที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพ<br>ปฏิบัติตนเป็นทีมสุขภาพ |
| การประเมินผลการปฏิบัติการ<br>พยาบาล | จำนวนของผู้ป่วยที่สามารถ<br>จำหน่ายกลับบ้านได้จากการ<br>รักษาตามการวินิจฉัยโรค    | ร้อยละของบริการสุขภาพที่<br>ครอบคลุมประชากร อัตราการใช้<br>บริการสุขภาพของกลุ่มที่เสี่ยงต่อ                       |

## ตาราง 2 (ต่อ)

| การจัดการศึกษา    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ลักษณะของหลักสูตร |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| การพยาบาลแบบเดิม  | การพยาบาลเน้นชุมชน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                   | <p>อันตราย การเปลี่ยนแปลงอัตราของสถานะทางสุขภาพของกลุ่ม/ชุมชนที่เสี่ยงต่ออันตราย อัตราเฉลี่ยของการอยู่โรงพยาบาล ความสามารถในการดูแลตนเอง และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสุขภาพ อัตราการตอบสนองต่อการรักษาพยาบาลของกลุ่ม เช่น การให้ภูมิคุ้มกัน การบำบัดรักษา ระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ความสามารถในการดูแลตนเองและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านสุขภาพ</p> |

ที่มา : WHO. 1985 : 11

ลักษณะของการศึกษาในหลักสูตรการพยาบาลเน้นชุมชน จะเป็นการพยาบาลที่ต้องให้แก่ทุกคน โดยเฉพาะผู้อยู่ในภาวะเสี่ยงเพื่อให้เขาสามารถที่จะช่วยเหลือตนเองด้านสุขภาพได้ มีส่วนร่วมในการที่จะพัฒนาพฤติกรรมอนามัยของตนให้ดีขึ้น และใช้หลักการสาธารณสุขมูลฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่หลักสูตรการพยาบาลแบบเดิมยังคงมุ่งที่ความเจ็บป่วยและการรักษา

### ส่วนที่ 3 ทฤษฎีการประเมินหลักสูตร

ในการผลิตนยาบาลเทคนิคให้มีประสิทธิภาพ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 1 และในเอกสารหลักสูตรในภาคผนวกนั้น อยู่บนรากฐานความคิดที่ว่า หลักสูตรประกอบด้วย (1) ปรัชญาของหลักสูตร (2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร (3) เนื้อหาของหลักสูตร (4) การจัดการเรียนการสอน อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนและ (5) การวัดและประเมินผลผลการเรียนการสอน องค์ประกอบของหลักสูตรดังกล่าวสอดคล้องกับความหมายของหลักสูตรที่ว่า หลักสูตร คือแผนการเรียนรู้ที่ประกอบขึ้นด้วยจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายเฉพาะ การเลือกและการจัดเนื้อหา การจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล (Taba. 1962 : 10 - 11) ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ประกอบด้วยระบบร่างหลักสูตร ระบบการนำหลักสูตรไปใช้ และระบบการประเมินหลักสูตร (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2533 : 1 - 23; สงบ ลักษณะ. 2525 : 1) โดยเหตุที่งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตร ดังนั้นจึงได้ประมวลแนวคิดและรูปแบบการประเมินผล เพื่อนำมากำหนดกรอบความคิดที่เหมาะสมในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

#### หลักการประเมินผลหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรมีหลักการ ดังนี้ ( บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. 2522 : 10; อมรา รัตตากร และทัศนีย์ ประธาน. 2522 : 7)

1. กำหนดสิ่งที่ประเมินให้ชัดเจนและวัดได้ การประเมินเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบ เพื่อตัดสินคุณค่า จึงต้องกำหนดว่าจะตัดสินใจให้คุณค่าในเรื่องอะไร ให้ชัดเจนแน่นอน ผู้ประเมินจะได้เก็บรวบรวมข้อมูลตรงกับความต้องการที่จะประเมินจริง ๆ ไม่เสียเวลาไปเก็บข้อมูลในเรื่องอื่น ๆ ที่ผิดไปจากจุดมุ่งหมาย นอกจากนี้ผู้ประเมินจะต้องคำนึงถึงเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับความเป็นจริงของเรื่องนั้น ๆ ให้มากที่สุด

2. วางแผนการประเมินให้รัดกุม สะดวก ประหยัด และเป็นไปได้ การประเมินเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ผลตามเป้าหมายที่วางไว้ และทันเวลาที่ผู้ใช้ผลการประเมินต้องการ ผู้ประเมินจึงต้องวางแผนการเก็บข้อมูลให้รัดกุม จึงจะได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อมั่นได้

3. การเก็บข้อมูล ควรใช้เทคนิคหลายอย่าง เพื่อให้การประเมินมีความครอบคลุมสิ่งที่ประเมิน

4. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ต้องสัมพันธ์กับสิ่งที่วัด และจุดประสงค์ของการประเมิน ความสำคัญของการประเมิน คือการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจ เพราะเกณฑ์เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของสิ่งที่ประเมินและเป็นตัวบ่งทิศทางหรือเป้าหมายของการประเมิน ในการวางแผนการประเมิน ผู้ประเมินจึงต้องกำหนดเกณฑ์ในการประเมินให้สอดคล้องสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายในการประเมินและเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. เลือกใช้เครื่องมือในการประเมินที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ให้เหมาะสมกับสิ่งที่จะประเมิน

6. ตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมินแต่ละอย่าง เทคนิคการประเมินมีหลายแบบ แต่ละแบบมีข้อจำกัดเฉพาะตัว ผู้ประเมินต้องรู้จักเลือกใช้เทคนิคการประเมินให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและสภาพแวดล้อมของสิ่งที่ประเมิน

7. ปราศจากความลำเอียง

### แนวคิดในการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือก ปรับปรุงข้อบกพร่อง และวางรูปแบบกำหนดโครงสร้าง ตลอดจนการดำเนินงานของหลักสูตร (Worthen and Sanders. 1973 : 209 - 217) โดยทั่วไปการประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายสำคัญ 3 ประการ คือ (ทิสนา แคมมณี. 2535 : 133 - 134)

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดขึ้น สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่

2. เพื่อตัดสินใจว่า การวางแผนโครงสร้างและรูปแบบของหลักสูตร ตลอดจนการบริหารงานและการสอนตามหลักสูตร เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่

3. เพื่อวัดผลดูว่า ผลผลิตเป็นอย่างไร

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรนั้น มีนักวิชาการได้เสนอไว้หลายแนวคิด ซึ่งแต่ละแนวคิดมีจุดหมายการประเมินแตกต่างกัน ดังนี้

### แนวคิดและรูปแบบการประเมินผลของไทเลอร์

ไทเลอร์ (Tyler. 1949 : 110 - 125) กล่าวว่า กระบวนการจัดการศึกษามีองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา ประสพการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลซึ่งทั้งสามส่วนนี้จะมีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ ยังได้ให้คำนิยามของการศึกษาว่า "การศึกษา คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม" ดังนั้น การประเมินหลักสูตรจึงเป็นการเปรียบเทียบว่า พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ (Worthen and Sanders. 1973 : 211) โดยมีจุดมุ่งหมายของการประเมินคือ (สมหวัง นิธิยานูวัฒน์. 2535 : 155)

1. เพื่อตัดสิน ว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษา ที่ตั้งไว้ในรูปแบบของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้น ประสพผลสำเร็จหรือไม่

2. เพื่อประเมินค่าความก้าวหน้าทางการศึกษาของกลุ่มประชากรขนาดใหญ่ และใช้ข้อมูลมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบายทางการศึกษา

ไทเลอร์ ถือว่า การประเมินหลักสูตร เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร และได้จัดลำดับขั้นการเรียนการสอนและการประเมินผลดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายอย่างกว้าง ๆ ด้วยการวิเคราะห์

1.1 ทรัพยากรของจุดมุ่งหมาย คือ นักเรียน สังคม และเนื้อหาสาระ

1.2 ขอบเขตของจุดมุ่งหมาย คือ จิตวิทยาการเรียนรู้และปรัชญาการศึกษา

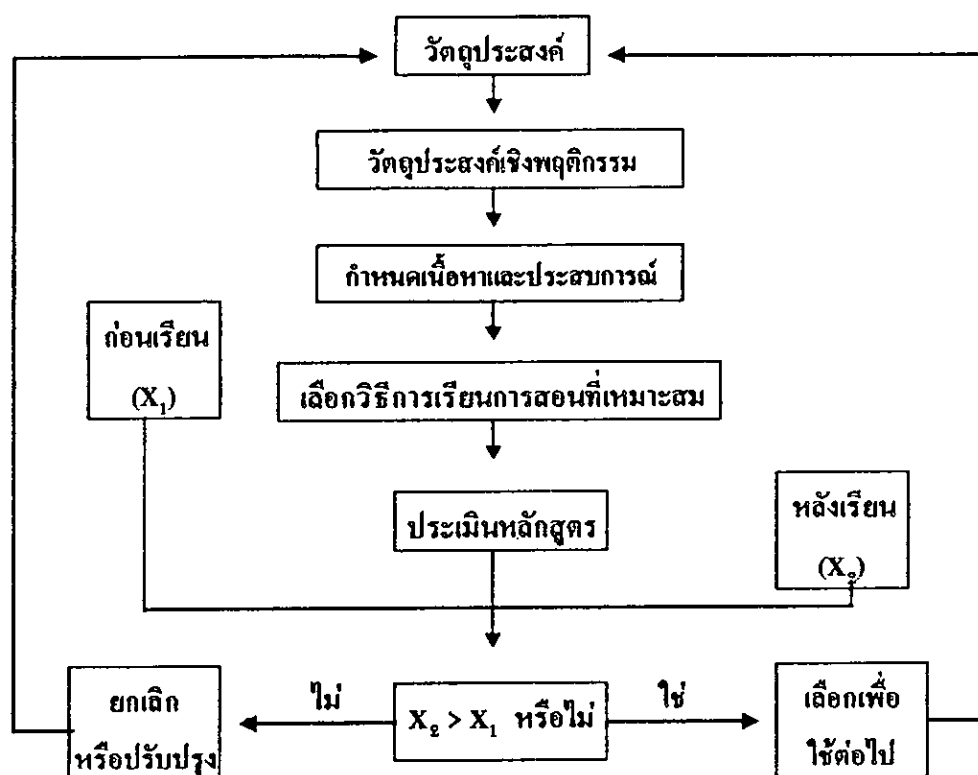
2. กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมอย่างชัดเจนเฉพาะเจาะจง ซึ่งจะเป็นพฤติกรรมที่ต้องการวัดในภายหลัง

3. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

4. เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม ที่จะทำให้เนื้อหาหรือประสบการณ์ที่วางไว้ ประสพความสำเร็จ

5. ประเมินผลจากข้อมูลการวัดผลทางการศึกษาหรือการทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา

6. ถ้าไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ก็จะต้องมีการตัดสินใจที่จะยกเลิกหรือปรับปรุงหลักสูตรนั้น แต่ถ้าบรรลุตามจุดมุ่งหมายก็อาจจะนำข้อมูลย้อนกลับของหลักสูตรนั้นปรับปรุงการกำหนดจุดมุ่งหมาย หรือพัฒนาคุณค่าของหลักสูตร แนวคิดดังกล่าวนี้เสนอได้ดังภาพประกอบ 2



ภาพประกอบ 2 รูปแบบการประเมินผลของไทเลอร์ ( สมหวัง พิริยานุวัฒน์. 2535 : 157 )

การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของ ไทเลอร์ อาศัยการวัดพฤติกรรมก่อนและหลังเรียน และมีการกำหนดเกณฑ์ไว้ก่อนล่วงหน้าว่า ความสำเร็จระดับใดจึงจะถือว่าจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ประสบผลสำเร็จ จะเห็นได้ว่าการประเมินของ ไทเลอร์ ง่ายต่อการตรวจสอบความสำเร็จของ โครงการ เพราะวัดและประเมินเฉพาะแต่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เท่านั้น จึงมีคุณค่าค่อนข้างจำกัด ลักษณะของการประเมินเป็นการประเมินผลสรุปมากกว่าการประเมินความก้าวหน้า จึงทำให้ไม่สามารถปรับปรุงในระหว่างการดำเนินการ นอกจากนี้การประเมินก็ให้ความสำคัญของจุดมุ่งหมาย เท่านั้น และเกณฑ์ในการตัดสินการบรรลุวัตถุประสงค์ยังเป็นอัตนัยมาก ( สุนันต์ สุกมลสันต์ พรรณนิภา หิตะศักดิ์ และ สุวรรณ สกลชา. 2535 : 156 - 157 ) ดังนั้น ในการนำ แนวคิดในการประเมินหลักสูตรของ ไทเลอร์ ไปใช้ควรจะต้องกำหนดเกณฑ์ที่จะนำมาใช้ และควร ใช้แนวคิดอื่น ๆ มาใช้ร่วมด้วย

### แนวคิดและรูปแบบการประเมินผลของครอนบัค

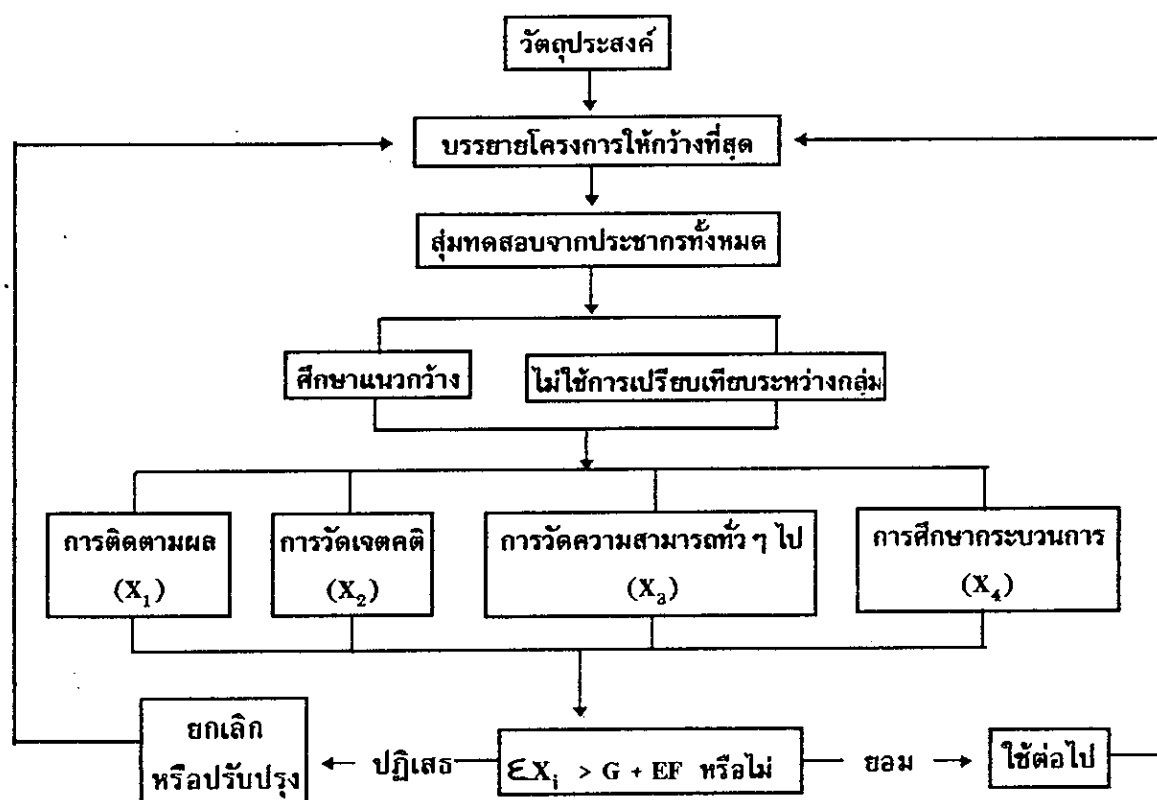
ครอนบัค (Cronbach) นิยาม คำว่า การประเมิน หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้ข้อสนเทศ เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา หลักสูตรของครอนบัค คือ กิจกรรมการเรียนการสอน หรือประสบการณ์ของนักเรียน วัตถุประสงค์ของการประเมินมี 3 ประการ คือ (Worthen and Sanders. 1973 : 44)

1. เพื่อปรับปรุงรายวิชา การประเมินจะช่วยตัดสินใจว่า วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนและวิธีสอนที่ใช้อยู่เป็นที่ยอมรับหรือไม่ และมีส่วนใดที่ดำเนินการอยู่แล้วต้องปรับปรุงแก้ไข
2. เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับตัวบุคคล การประเมินจะช่วยตัดสินใจว่า จะวางแผนการสอนอย่างไร จึงจะสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน จะทำการคัดเลือกหรือจัดกลุ่มนักเรียนด้วยคุณสมบัติอย่างไร จึงจะทำให้นักเรียนได้เข้าใจส่วนที่ดีและข้อบกพร่องของตนเอง
3. การจัดระบบการบริหาร การประเมินจะช่วยตัดสินใจว่า ระบบการบริหารของโรงเรียนดีหรือไม่อย่างไร และครูของโรงเรียนแต่ละคนมีประสิทธิภาพดีหรือไม่อย่างไร ควรจะจัดระบบหรือวิธีการบริหารให้เหมาะสมอย่างไร

ครอนบัค ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสิ่งที่จะประเมินไว้ 4 ด้าน คือ (Worthen and Sanders. 1973 : 43 - 59)

1. การติดตามผล เป็นการดูผลของหลักสูตรโดยส่วนรวมมากกว่าการที่จะเปรียบเทียบหลักสูตรต่าง ๆ ระหว่างกัน รูปแบบการติดตามอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น ศึกษาว่านักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ในระดับอุดมศึกษานั้นตอนเรียนเขามีการเรียนอย่างไร หรือดูผลการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ อาจศึกษาความก้าวหน้าของวิชาชั้นหรือความก้าวหน้าทางการศึกษาในระยะยาว ผลที่ได้จากการศึกษาจะมีประโยชน์ในการวางหลักสูตรใหม่
2. การวัดเจตคติ เจตคติเป็นผลส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดก็จะมีคามสนใจและอยากทำสิ่งนั้น ๆ การวัดเจตคติสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม ผลของแบบสอบถามควรดูรายละเอียดของกลุ่มที่ตอบแทนที่จะดูผลรายละเอียดของแต่ละบุคคล
3. การวัดความสามารถทั่ว ๆ ไป การวัดความสามารถควรวัดทุก ๆ ด้าน ไม่ควรจำกัดเฉพาะภายในขอบเขตของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเท่านั้น การวัดความสามารถทำได้หลายวิธี โดยจะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับระดับของนักศึกษาและสิ่งที่จะวัด
4. การศึกษากระบวนการ การศึกษากระบวนการ มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาสิ่งที่เกิดขึ้นในโครงการศึกษา ขึ้นตอนต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินการเรียนการสอน และมีจุดเน้นที่การปฏิบัติของครู โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากนักเรียนจะดีกว่าข้อมูลที่ได้จากครู เช่น วิธีการสอนที่

ครูใช้ เวลาที่กำหนด และปริมาณเนื้อหาที่ได้สอนในแต่ละหัวข้อ ความยากง่ายของหัวข้อ หรือ เรื่องที่สอน เป็นต้น การประเมินด้านต่าง ๆ สามารถแสดงเป็นภาพประกอบได้ดังภาพประกอบ 3



ภาพประกอบ 3 รูปแบบการประเมินผลของครอนบัก (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2535 : 163)

ความหมายของอักษรย่อ

$\Sigma X_i$  แทน ผลรวมของ  $X_1, X_2, X_3, X_4$

G แทน วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

EF แทน ผลพลอยได้อื่น ๆ

จากแนวคิดการประเมินหลักสูตรของครอนบัก จะเห็นได้ว่าการประเมินตามแนวคิดนี้ไม่ได้ประเมินตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้เท่านั้น แต่จะทำการประเมินหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งวัดผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย เช่น ความรู้ความสามารถทั่วไป เจตคติ รวมทั้งมีการติดตามผลการเรียนการสอนแต่ละรายวิชาด้วย จึงนับว่ามีประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรค่อนข้างมาก แต่รูปแบบการประเมินยังไม่ค่อยเป็นระบบ และไม่มีมาตรฐานในการประเมินปรากฏชัดเจน ดังนั้น ถ้าจะนำแนวคิดใน

การประเมินหลักสูตรของ ครอนบัค ไปใช้ในการประเมินหลักสูตร ควรได้กำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินไว้ด้วยว่าจะใช้เกณฑ์ใด เพื่อให้การประเมินมีประโยชน์มากขึ้น

### แนวคิดและรูปแบบการประเมินผลของสเตก

สเตก (Stake) ได้ให้แนวคิด ในการประเมินผลหลักสูตร ในรูปแบบการประเมินความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง โดยให้ความหมายของการประเมินผลไว้ว่าเป็นการบรรยายและตัดสินคุณค่าโปรแกรมการศึกษา การประเมินผลหลักสูตรของสเตก จำเป็นต้องมีข้อมูล 2 ประเภท คือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับการบรรยาย และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสิน (Popham. 1975 : 31)

**ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบรรยาย** ประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่คาดหวัง หรือเป้าหมาย เป็นส่วนที่กล่าวถึงความคาดหวังหรือความต้องการของโครงการว่า ต้องการที่จะทำให้เกิดอะไรขึ้นบ้าง โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ (Worthen and Sanders. 1973 : 112 - 113)

1.1 การคาดหวังเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น เป็นการกล่าวถึงสิ่งที่มีอยู่ก่อนที่จะมีการเรียนการสอน เช่น สภาพทั่ว ๆ ไปของนักเรียนก่อนเรียน ได้แก่ ความถนัด ประสบการณ์เดิม ความสนใจ เป็นต้น

1.2 การคาดหวังเกี่ยวกับกระบวนการหรือการปฏิบัติหมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับนักเรียน เป็นต้น เป็นการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียน

1.3 การคาดหวังเกี่ยวกับผลผลิตที่จะเกิดขึ้น หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เจตคติของนักเรียน ผลที่มีต่อครูและสถาบัน เป็นต้น

2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง การเก็บข้อมูลจะต้องเก็บรวม 3 ด้าน เช่นเดียวกับการคาดหวัง คือ สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

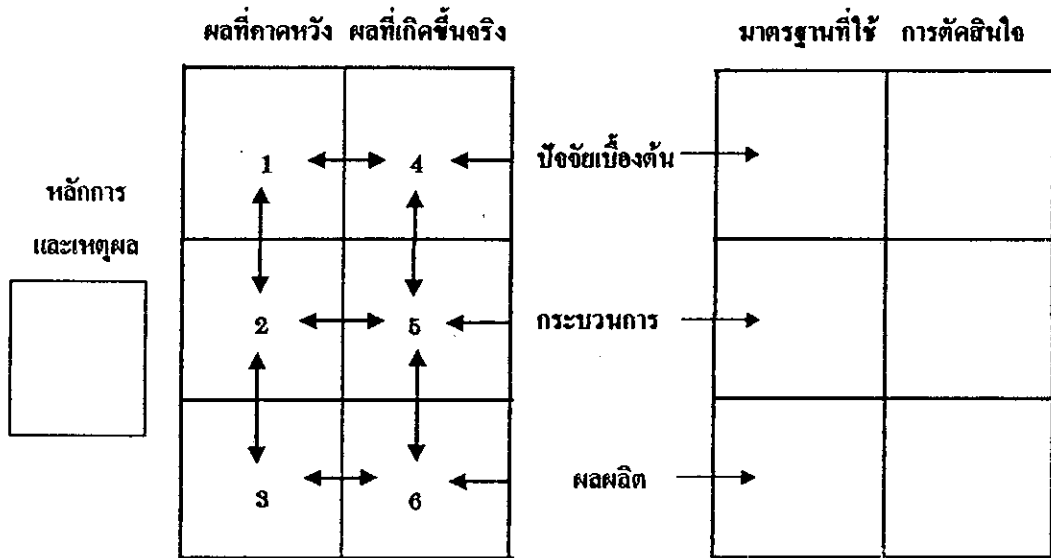
**ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสิน** เนื่องจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงนั้น มิได้บ่งบอกถึงความน่าเชื่อถือได้และความเที่ยงตรง เพียงแต่ทำให้เราทราบว่า มีสิ่งที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่เท่านั้น จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจมาช่วยในการตัดสินว่า หลักสูตรประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด โดยอาศัยเกณฑ์ 2 ชนิด คือ (Worthen and Sander. 1973 : 113 - 125)

1. เกณฑ์สัมบูรณ์ เป็นเกณฑ์ที่เราตั้งไว้ โดยอาจกำหนดมาจากทฤษฎี หลักการหรือจากการวิจัยและเอกสารอ้างอิง

2. เกณฑ์สัมพัทธ์ เป็นเกณฑ์ที่ได้มาจากพฤติกรรมกลุ่ม หรือยึดเอาลักษณะของโปรแกรม

ไดโพรแกรมหนึ่งมาเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ

จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา 3 ชนิดนี้ ผู้ประเมินจะต้องแยกเป็นสี่ประเภท คือ ผลที่คาดหวัง ที่เกิดขึ้นจริง มาตรฐานที่ใช้ประเมินและการตัดสินใจ รูปแบบการประเมินของสสทศ เสนอไว้ดังภาพประกอบ 4



ภาพประกอบ 4 รูปแบบการประเมินผลของสสทศ

รายละเอียดของรูปแบบการประเมินผลของสสทศ มีดังนี้

1. หลักการและเหตุผล เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงปรัชญาและจุดมุ่งหมายของโปรแกรม ซึ่งอาจจะเขียนหรือไม่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ หลักการและเหตุผลนี้ เป็นพื้นฐานในการกำหนดสิ่งที่คาดหวัง

2. เมตริกการบรรยาย คือ ส่วนที่ใช้บรรยายภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากการประเมิน เมตริกนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ผลที่คาดหวัง และผลที่เกิดขึ้นจริง ในเมตริกการบรรยายแบ่งออกเป็น 6 ช่อง คือ

ช่องที่ 1 หมายถึง ภาพการณ์ที่คาดหวังว่าจะต้องมียู่ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเกิดขึ้น โดยถือว่าเป็นภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยให้เกิดผลดังที่คาดหวังไว้

ช่องที่ 2 หมายถึง กระบวนการที่จะเกิดขึ้น ในการดำเนินงานตามที่คาดหวังว่าจะเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพที่จะก่อให้เกิดผลตามที่มุ่งหมายไว้

ช่องที่ 3 หมายถึง ผลผลิตที่คาดหวังว่าจะได้รับหลังจากดำเนินงาน

ช่องที่ 4 หมายถึง ปัจจัยที่มีอยู่จริง ก่อนที่จะเริ่มโครงการ

ช่องที่ 5 หมายถึง กระบวนการดำเนินงานตามที่สังเกตได้จริง

ช่องที่ 6 หมายถึง ผลผลิตที่ได้รับหลังจากที่การเรียนการสอนจบลง

ในช่องที่ 1 - 6 ผู้ประเมินต้องพิจารณาข้อมูลเหล่านี้ใน 2 แนว คือ

1. ในแนวดิ่ง ได้แก่ ช่อง 1 - 2 - 3 และ 4 - 5 - 6 ต้องมีความสัมพันธ์กันเพื่อดูว่า สิ่งที่น่าเข้ามาเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกก่อให้เกิดประสิทธิภาพในกระบวนการสอนหรือไม่ และทำให้ผลผลิตสัมพันธ์กับสิ่งที่น่าเข้ามาและกระบวนการหรือไม่

2. ในแนวนอน ได้แก่ช่อง 1 - 4 ช่อง 2 - 5 และช่อง 3 - 6 ต้องมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เพื่อต้องการตรวจสอบว่า ข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละส่วนตามแนวดิ่งนั้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลที่คาดหวังไว้หรือไม่ประการใด และต้องมีการปรับปรุงในส่วนใดบ้าง

เมื่อพิจารณาทั้งสองแนวแล้ว พบว่า มีความสัมพันธ์กันในแนวดิ่ง และมีความสอดคล้องกันในแนวนอน แสดงว่าหลักสูตรนั้นสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เมตริกการตัดสินใจ เป็นส่วนของการตัดสินคุณค่า หรือคุณภาพของโปรแกรมการศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

3.1 มาตรฐานที่ใช้ ซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ว่าโปรแกรมการศึกษาที่ประเมินมีคุณภาพหรือบรรลุเป้าหมายหรือไม่ โดยอาศัยมาตรฐานที่กำหนดไว้ อาจจะเป็นมาตรฐานสัมบูรณ์ หรือมาตรฐานสัมพัทธ์ก็ได้

3.2 การตัดสิน เป็นขั้นที่พิจารณาว่าโปรแกรมทางการศึกษามีคุณภาพเพียงใด มีข้อดีข้อเสียอย่างไรบ้าง โดยอาศัยการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้กับมาตรฐาน การเปรียบเทียบอาจจะใช้การเปรียบเทียบสัมบูรณ์หรือการเปรียบเทียบสัมพัทธ์ก็ได้

จากแนวคิดการประเมินหลักสูตรของ ส.เตก จะเห็นว่า ส.เตกได้เสนอแนวคิดการประเมินที่เป็นระบบ มีการจัดเตรียมข้อมูลเชิงบรรยาย และตัดสินคุณค่า มีมาตรฐานการประเมินปรากฏชัดเจน แต่ข้อมูลการบรรยายแต่ละเมตริกมีความคาบเกี่ยวกัน และมีความแตกต่างไม่ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้เกิดความขัดแย้งภายในหลักสูตรได้

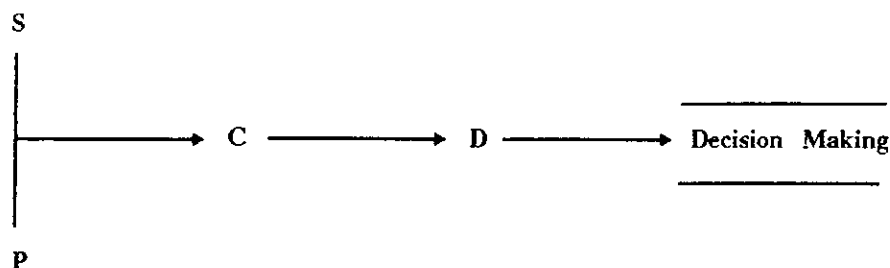
### แนวคิดและรูปแบบการประเมินผลของโพรวัส

โพรวัส ( Provus ) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ โดยให้คำจำกัดความของการประเมินว่า เป็นศิลปะของการค้นหาความไม่สอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับผลการปฏิบัติงานของโครงการ เพื่อการตัดสินใจ โครงการที่ดำเนินการอยู่นั้นควรทำการปรับปรุงหรือคงดำเนินการต่อไปหรือล้มเลิกเสีย แต่โดยทั่วไปแล้วเป็นการประเมินที่พยายามหาข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ ( Worthen and Sanders. 1973 : 170 - 209 )

โพรวัส ได้เสนอขั้นตอนในการประเมิน 5 ขั้นตอน คือ

1. การบรรยายโครงการ เป็นการพิจารณาคุณภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น วัตถุประสงค์ คุณลักษณะของครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมของนักเรียน และครูที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยการเปรียบเทียบกับโครงการเกณฑ์ที่กำหนดเป็นมาตรฐาน
2. การประเมินการจัดตั้งโครงการ เป็นการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินโครงการว่า มีความเหมาะสมกับมาตรฐานที่ตั้งไว้เพียงใด ซึ่งจะทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหมายไว้ในขั้นตอนที่ 1 กับสิ่งที่เป็นจริง
3. การประเมินกระบวนการของโครงการ เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นบางส่วนจากการดำเนินโครงการ เพื่อมุ่งหาคำตอบว่า โครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ย่อย ที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์สุดท้ายเพียงใด จะได้นำไปปรับปรุงการดำเนินการต่อไป
4. การประเมินผลผลิตของโครงการ เป็นการประเมินผลผลิตที่เกิดจากโครงการว่า ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่
5. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทน เป็นการวิเคราะห์ว่าโครงการดังกล่าวได้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนมากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมินในขั้นนี้อาจมีหรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเป็นไปได้ของผู้ประเมินจะพิจารณาเห็นเป็นอย่างไร

ในการประเมินทุกขั้นตอนของโพรวัสนี้ จะต้องมีการเปรียบเทียบสิ่งที่เป็นจริงในโครงการกับสิ่งที่ตั้งขึ้นมาเป็นมาตรฐาน ว่ามีความไม่สอดคล้อง หรือแตกต่างกันหรือไม่ ถ้าพบว่ามีความไม่สอดคล้องกันเกิดขึ้น ก็จะนำไปสู่การดำเนินการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ ดำเนินงานขั้นต่อไป หรือดำเนินการขั้นเดิมซ้ำหลังจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐาน หรือดำเนินการขั้นที่ 1 ใหม่ หรือล้มเลิกโครงการ แนวคิดในการประเมินของโพรวัสนี้จึงเรียกว่า รูปแบบความไม่สอดคล้อง การประเมินในแต่ละขั้นตอนของโพรวัส เขียนเป็นภาพประกอบได้ดังนี้



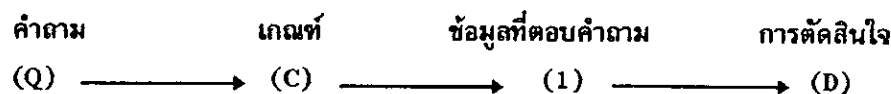
S หมายถึง มาตรฐานที่ผู้ประเมิน ผู้เกี่ยวข้อง และคณะผู้บริหารได้กำหนดขึ้น

P หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากสิ่งที่เกิดขึ้น หรือที่กำลังดำเนินอยู่

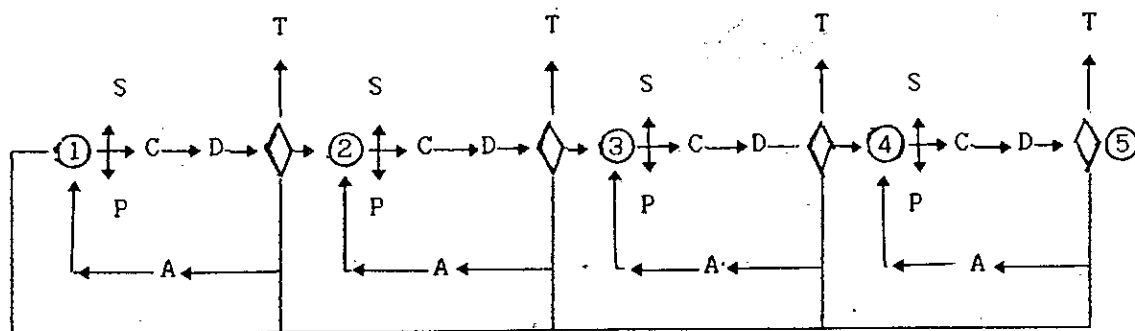
C หมายถึง การเปรียบเทียบข้อมูลกับมาตรฐาน เพื่อดูว่ามีความแตกต่างหรือ  
เหลื่อมล้ำกันมากน้อยประการใด

D หมายถึง ความแตกต่างหรือความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้น ระหว่างมาตรฐานที่ตั้งไว้กับ  
สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

เมื่อทำการพิจารณา D แล้ว หากพบว่าขั้นตอนใดใช้ได้ จะตัดสินใจดำเนินการในขั้น  
ต่อไปอย่างไร แต่หากพบข้อบกพร่องขั้นตอนใด ผู้ประเมินต้องถามตนเองเพื่อให้ได้คำตอบว่าทำไม  
จึงเกิดข้อบกพร่องที่มาจากสาเหตุนั้น แล้วใช้วิธีการแก้ปัญหา ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้



ตามรูปแบบนี้ การประเมินจะต้องทำโดยผู้ประเมินคณะหนึ่ง ที่ได้วางมาตรฐานตามความ  
คาดหวังของโครงการเอาไว้ ต่อจากนั้น การประเมินทุกอย่างจะต้องดำเนิน ไปด้วยการหาข้อมูล  
ใหม่ และทำการตัดสินใจโดยใช้มาตรฐานที่วางเอาไว้เป็นเกณฑ์ นับเป็นรูปแบบที่ช่วยให้ข้อมูล  
ย้อนกลับ ในทุกขั้นตอนของการประเมินและตลอดโครงการอย่างต่อเนื่อง ดังภาพประกอบ 5



ภาพประกอบ 5 รูปแบบการประเมินผลความไม่สอดคล้องของ โพรวัส

### ความหมายของอักษรย่อ

1. เป็นขั้นตอนการกำหนดปัจจัยที่จะทำให้เกิดการดำเนินการ กำหนดการดำเนินการ และกำหนดผลที่จะได้รับจากการดำเนินการ
2. เป็นขั้นของการกำหนดปัจจัยที่จะทำให้เกิดการดำเนินการเข้าสู่กระบวนการ
3. เป็นขั้นของการดำเนินการ
4. เป็นขั้นของผลผลิต
5. เป็นขั้นของการพิจารณาผลผลิต โดยคำนึงถึงการประหยัดต้นทุนและการประหยัดเวลา

S แทน มาตรฐาน

P แทน การปฏิบัติจริง

C แทน เปรียบเทียบ

D แทน ข้อมูลความไม่สอดคล้อง

T แทน สิ้นสุดยกเลิก

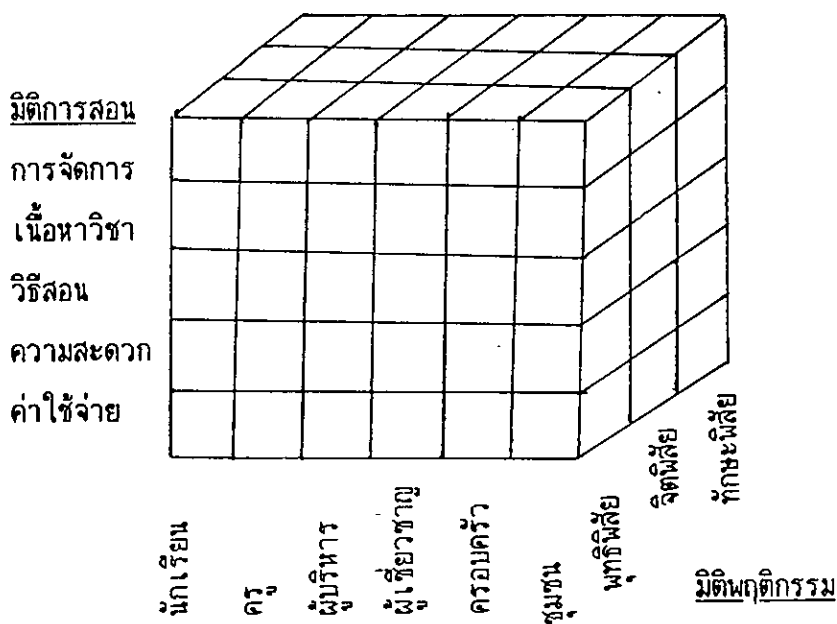
A แทน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติจริง

จากภาพประกอบ 4 ในแต่ละขั้นตอน จะมีกระบวนการเหมือนกัน คือ มีการเปรียบเทียบ (C) ระหว่างมาตรฐาน (S) กับการปฏิบัติจริง (P) ว่า มีความไม่สอดคล้อง (D) หรือไม่ถ้าไม่สอดคล้อง จะมีทางเลือกให้ตัดสินใจอยู่ 4 ทาง คือ (1) ดำเนินการขั้นต่อไปได้ (2) ดำเนินขั้นเดิมซ้ำอีกทีหลังจากได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง (A) การปฏิบัติจริง (P) หรือปรับปรุงมาตรฐาน (S) (3) ย้อนกลับไปดำเนินการขั้นตอนที่ 1 ใหม่ (4) สิ้นสุดหรือยกเลิกโครงการหรือหลักสูตร

เมื่อพิจารณาการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบนี้ จะเห็นว่า รูปแบบการประเมินมีลักษณะเป็นการติดตามการบริหารหลักสูตรเป็นระยะ ๆ เพื่อให้แน่ใจว่า การปฏิบัติการเป็นไปตามมาตรฐาน ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น จึงเป็นรูปแบบการประเมิน ที่มีการให้ข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ตลอดเวลา และมีการตรวจสอบความตรงทั้งภายในและภายนอกอยู่ในตัวด้วย ทำให้การปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ เป็นไปด้วยดี แต่อย่างไรก็ตามรูปแบบการประเมินผลของไพรวาส ก็มีข้อจำกัดในการนำไปใช้ เนื่องจากการประเมินมีความซับซ้อนต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูงและใช้เวลามาก

### แนวคิดและรูปแบบการประเมินผลของแฮมมอนด์

แฮมมอนด์ (Hammond) ได้เสนอโครงสร้างสำหรับการประเมิน แบ่งออกเป็น 3 มิติ คือ มิติการสอน มิติสถาบันและมิตินวัตกรรมหรือผลผลิต ในแต่ละมิติจะมีองค์ประกอบย่อยอีกหลายองค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบย่อยของแต่ละมิติ มีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งนำมาเขียนเป็นรูปลูกบาศก์ที่สัมพันธ์กันได้ ดังภาพประกอบ 6 (Worthen and Sanders. 1973 : 157 - 170)



### มิติสถาบัน

ภาพประกอบ 6 รูปแบบการประเมินผลของ แฮมมอนด์

1. มิติการสอน ประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ 5 ตัวคือ การจัดการ เนื้อหาวิชา วิธีสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และค่าใช้จ่าย
2. มิติสถาบัน ตัวแปรด้านนี้ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ครอบครัว ผู้เชี่ยวชาญ การศึกษา ครอบครัว ชุมชน
3. มิตินวัตกรรม ได้แก่ ตัวแปรด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ

### ขั้นตอนการประเมิน มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินโครงการที่ดำเนินการอยู่ การประเมินในขั้นนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดตัวแปรต่าง ๆ ที่จะประเมิน สิ่งแรกที่ต้องทำในขั้นนี้ ก็คือ การนิยามหลักสูตร เพื่อให้ทราบว่าประเมินสิ่งใด การประเมินไม่ควรประเมินหลักสูตรทีเดียวทั้งหมด เพราะอาจจะทำให้เกิดความสับสน และยุ่งยากตั้งแต่ยังไม่เริ่มต้น ในขั้นแรก ควรเริ่มประเมินส่วนย่อย ๆ เช่น ประเมินรายวิชาใดวิชาหนึ่งก่อน

ขั้นที่ 2 ให้นิยามตัวแปรต่าง ๆ ในมิติการสอนและมิติสถาบัน

ขั้นที่ 3 เขียนวัตถุประสงค์ในเชิงพฤติกรรม

ขั้นที่ 4 ประเมินผลพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ผลที่ปรากฏภายในตัวประกอบต่าง ๆ และผลของความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบ เพื่อให้ได้ข้อสรุปบนพื้นฐานของพฤติกรรมจริง ข้อมูลจะย้อนกลับไป ระบุประสิทธิผลของโครงการนั้น ซึ่งก็จะทราบว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพให้ผลผลิตตามที่ต้องการหรือไม่

จากการประเมินหลักสูตรตามขั้นตอนดังกล่าว จะทำให้โรงเรียนสามารถใช้ข้อมูลที่ได้ไปตัดสินใจเพื่อจัดการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนทุกคน

เมื่อพิจารณารูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์ จะเห็นว่า เป็นรูปแบบการประเมิน ที่มีประโยชน์อย่างมากรูปแบบหนึ่ง เนื่องจากโครงสร้างของการประเมิน อาจใช้ประโยชน์ในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การประเมินความต้องการหรือประเมินสภาพแวดล้อมแต่อย่างใด ก็ตามการประเมินความสัมพันธ์ของมิติต่าง ๆ ในแต่ละองค์ประกอบเป็นงานที่ดำเนินงานอย่างซับซ้อนมาก จึงมีความยากลำบากในการนำเอาแนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการประเมินให้เต็มรูปแบบ

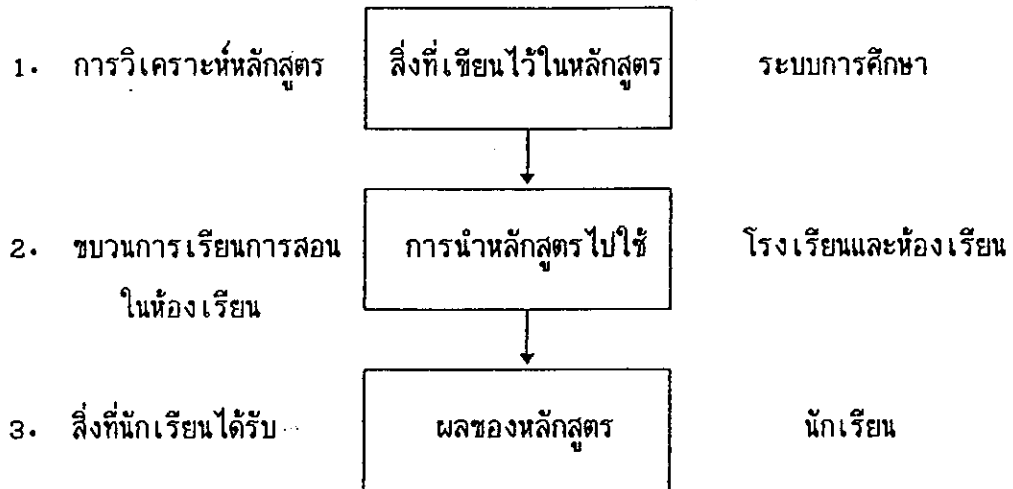
### แนวคิดและรูปแบบการประเมินผลของ ไออีเอ (I E A)

ไออีเอ เป็นสมาคมที่ดำเนินการวิจัยและสนับสนุนการวิจัยทางการศึกษาระหว่างประเทศ มีชื่อเต็มว่า The International Association for the Evaluation of Educational Achievement มีสำนักงานอยู่ที่มหาวิทยาลัยสตอคโฮล์ม ประเทศสวีเดน เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 และก่อตั้งเป็นสมาคมระหว่างประเทศอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2510

ไออีเอ ได้กำหนดรูปแบบการประเมินหลักสูตรไว้ดังภาพประกอบ 7 (นางนุช วรรณนหะ และ ภักทรกุล จริยวิทยานนท์. 2523 : 72)

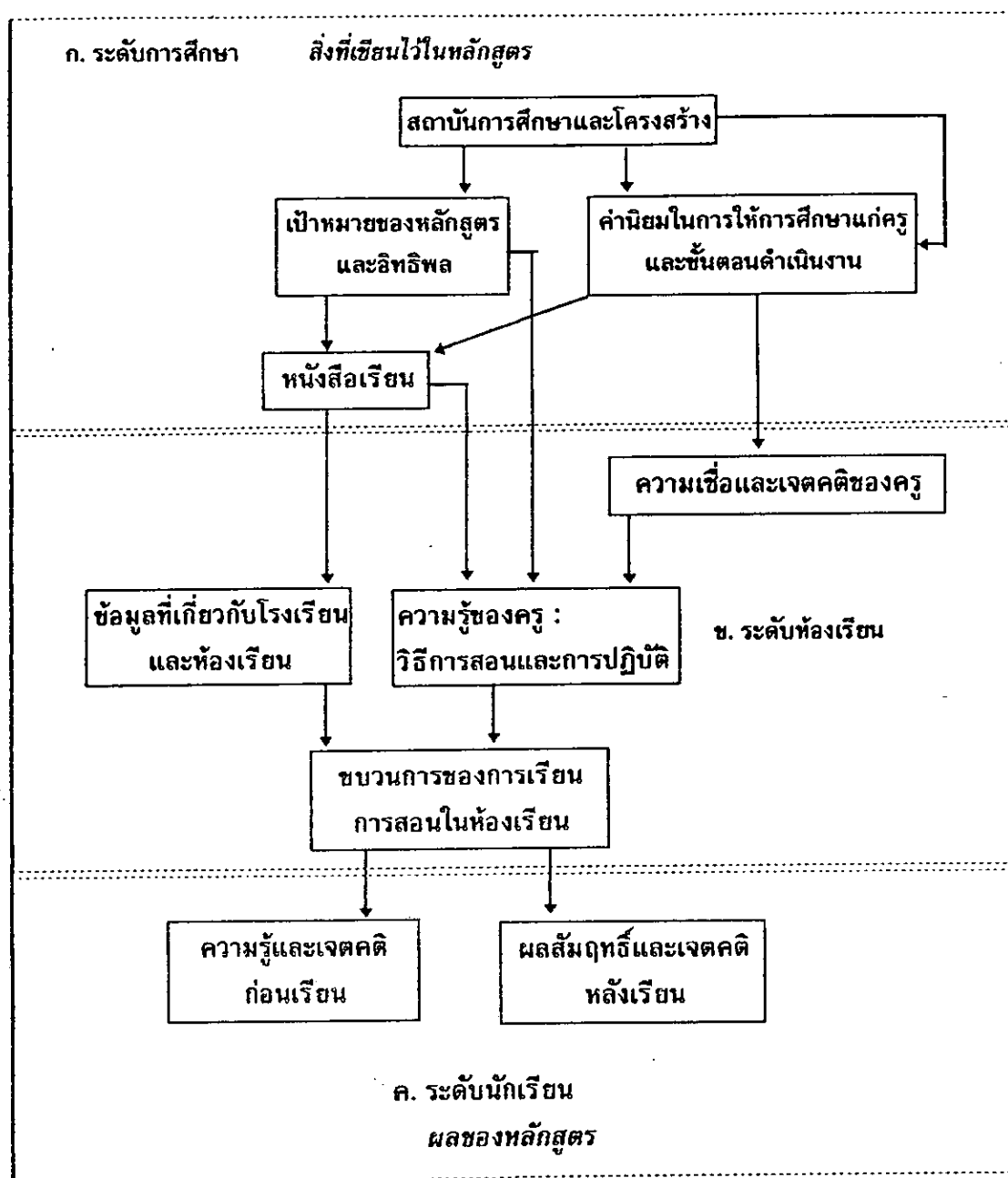
องค์ประกอบ

ระดับที่ต้องการศึกษา



ภาพประกอบ 7 รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรของ ไออีเอ

จากภาพประกอบ 7 สามารถขยายให้เห็นแนวทางในการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังภาพประกอบ 8 (เนงุช วรธนาวะ และ ภักทรกุล จริยวิทยานนท์. 2523 : 73)



ภาพประกอบ 8 รูปแบบการประเมินผลการศึกษาของ ไออีเอ ที่ขยายแล้ว

ไออีเอ ได้กำหนดวิธีการในการดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแต่ละองค์ประกอบดังนี้  
 องค์ประกอบที่ 1 การวิเคราะห์หลักสูตร เป็นการวิเคราะห์สิ่งที่เขียนไว้ในหลักสูตร  
 เพื่อช่วยให้เห็นภาพ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียน ตลอดจน

ผลที่นักเรียนได้รับ

องค์ประกอบที่ 2 ขบวนการเรียนการสอน เป็นการศึกษาเกี่ยวกับขบวนการเรียนการสอน เพื่อลักษณะของหลักสูตรเมื่อนำไปใช้ในห้องเรียน โดยมุ่งศึกษาวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูใช้ในห้องเรียน

องค์ประกอบที่ 3 สิ่งที่นักเรียนได้รับ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้รับจากหลักสูตร โดยการวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

จากแนวคิดการประเมินหลักสูตรของ ไออีเอ จะเห็นว่า ไออีเอ ได้เสนอแนวคิดการประเมินที่เป็นระบบ มีการวิเคราะห์หลักสูตรทำให้มองเห็นภาพรวมของหลักสูตร นอกจากนี้ยังมีการประเมินกระบวนการจัดการเรียนการสอนและผลผลิตของหลักสูตร อย่างเป็นระบบ ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรได้เป็นอย่างดี

#### แนวคิดและรูปแบบการประเมินผลของ สำเร็จ บุญเรืองรัตน์

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ ได้เสนอรูปแบบเพื่อเป็นแนวทางรวบรวมข้อมูลในการประเมินผลโครงการจัดการศึกษาไว้ดังภาพประกอบ 9 (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2529 : 166)

| เป้าหมายของ<br>โครงการ<br>การศึกษา | วิธีดำเนินการ | ผลงาน                                | ผลกระทบต่อ<br>ชุมชน                     | ความเห็น<br>และปัญหา<br>ต่าง ๆ |
|------------------------------------|---------------|--------------------------------------|-----------------------------------------|--------------------------------|
| 1. ผลผลิต                          | 1.ผลผลิต      | 1.ผลผลิต<br>1.1 ปริมาณ<br>1.2 คุณภาพ | 1.ทางด้าน<br>เศรษฐกิจ<br>2.ทางด้านสังคม |                                |
| 2. ระยะเวลา                        | 2.ระยะเวลา    | 2.ระยะเวลา                           |                                         |                                |
| 3. เงิน                            | 3.เงิน        | 3.เงิน                               |                                         |                                |
| 4. ข้อจำกัด                        | 4.ปัญหา       | 4.การนำไป<br>ใช้สอย                  |                                         |                                |

ภาพประกอบ 9 รูปแบบประเมินผลของ สำเร็จ บุญเรืองรัตน์

จากแนวความคิดการประเมินผลของ สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ จะเห็นว่า สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ ได้เสนอแนวคิดในการประเมินหลักสูตรที่เป็นระบบ มีการประเมินตั้งแต่เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ผลงาน และผลกระทบของหลักสูตร รวมทั้งในการประเมินได้คำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ระยะเวลา เงิน ข้อจำกัด ตลอดจนปัญหาข้อเสนอนี้ต่าง ๆ จึงนับว่าเป็นรูปแบบการประเมินที่มีประโยชน์ ในการปรับปรุงหลักสูตรค่อนข้างมาก แต่อย่างไรก็ตาม รูปแบบการประเมินของ สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ ไม่ได้ประเมินปัจจัยเบื้องต้นอื่น ๆ เช่น คน อุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจมีผลต่อผลผลิต ปัจจัยด้านระยะเวลาและเงินได้ ดังนั้นถ้าได้มีการศึกษาถึงปัจจัยเบื้องต้นอื่น ๆ ในรูปแบบการประเมินหลักสูตรของ สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ จะช่วยให้การประเมินมีประโยชน์มากขึ้น

### แนวคิดและรูปแบบการประเมินผลของสตัฟเฟิลบีม

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ได้เสนอรูปแบบชิปป (CIPP Model) เป็นรูปแบบในการประเมินหลักสูตร โดยเห็นว่า การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการในการหาข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลและใช้ข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจและหาทางเลือกวิธีการที่ดีขึ้นกว่าเดิม การประเมินที่ใช้รูปแบบชิปปมี 4 ด้าน คือ (Worthen and Sanders, 1973 : 128 - 150)

1. การประเมินบริบท เป็นการประเมินสิ่งที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตร เช่น นโยบาย กฎหมาย แผนพัฒนา ความต้องการ เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดหลักการและเหตุผลสำหรับใช้ในการตั้งจุดหมาย วิธีการประเมินทำโดยบรรยายบริบทเปรียบเทียบกับข้อดีและผลที่ได้รับจริง ๆ กับที่คาดหวังไว้ โดยการเปรียบเทียบเชิงระบบที่เกิดขึ้นจริงกับสิ่งที่เป็นไปได้ของความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างจริงกับสิ่งที่คาดหวัง

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อตัดสินว่า หน่วยงานมีความพร้อมมากน้อยเพียงใด ยุทธวิธีที่ใช้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นอย่างไร การดำเนินโครงการจะได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งใดบ้าง อันจะนำไปสู่การตัดสินใจเลือกแนวทางการใช้หลักสูตร ให้เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่

3. การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินกระบวนการของการใช้หลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานของหลักสูตร ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจ ปรับปรุงแผนการใช้หลักสูตร ให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

4. การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลผลิตของหลักสูตร เมื่อการใช้หลักสูตรจบสิ้นลงหรือครบวงจร รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรว่าควรดำเนินการต่อไปอย่างไร จะล้มเลิกแก้ไขหรือปรับปรุงจุดใด

การประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ จะต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อสะท้อนสิ่งต่าง ๆ ตามที่ปรากฏ  
ในภาพประกอบ 10

| บริบท                                                                                                                                                                                                                               | ปัจจัยนำเข้า                                                                                                                | กระบวนการ                                                                   | ผลผลิต                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. บรรยายสภาพแวดล้อม<br>2. เปรียบเทียบปัจจัยป้อนเข้าและผลผลิตที่เป็นจริงกับที่คาดหวัง<br>3. เปรียบเทียบระบบการปฏิบัติที่น่าจะเป็นและที่เป็นไปได้<br>4. วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เป็จริง | บรรยายและวิเคราะห์ทรัพยากรมนุษย์และวัสดุที่เหมาะสมยุทธวิธีแก้ปัญหาและการออกแบบกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นไปได้และประหยัด | รวบรวมข้อมูลโดยเฉพาะสำหรับการตัดสินใจในโครงการและบรรยายกระบวนการที่เป็นจริง | กำหนดเกณฑ์การวัดที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ โดยการเทียบผลการวัดกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้และแปลความหมายผลผลิตในรูปของข้อมูลที่ได้จากองค์ประกอบทั้ง 3 เป็นพื้นฐาน |

ภาพประกอบ 10 รูปแบบการประเมินผลของสตัฟเฟิลบีม

จากแนวคิดการประเมินของสตัฟเฟิลบีม จะเห็นว่า แนวคิดนี้ไม่เพียงแต่ประเมินว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เท่านั้น แต่ยังมีการประเมินเพื่อหารายละเอียดต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรอีกด้วย และมีการประเมินรวมสรุปเมื่อจบหลักสูตร จึงทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรได้ ผลการประเมินตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม ช่วยให้นักประเมินทราบข้อดีข้อบกพร่องและประสิทธิภาพของหลักสูตรที่จะประเมินได้เป็นอย่างดี และช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นอย่างมาก ทั้งยังเป็นรูปแบบการประเมินผลที่เข้าใจง่าย สะดวกในการปฏิบัติ จึงมีผู้นิยมนำมาใช้ในการประเมินหลักสูตรต่าง ๆ ค่อนข้างมาก

## ส่วนที่ 4 แนวคิดพื้นฐานในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรระดับต้น

### สภาพปัญหา

โดยเหตุที่วิชาการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ให้บริการแก่บุคคลและต้องมีส่วนรับผิดชอบต่อชีวิตของผู้รับบริการ พยาบาลจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ จึงจะสามารถให้การพยาบาลที่มีคุณภาพได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประเมินการจัดการศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบทุกขั้นตอน เพื่อให้ผู้บริหารการศึกษาพยาบาลสามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล มาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการศึกษาพยาบาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะทำให้สามารถผลิตพยาบาลที่มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาพยาบาล

หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร ระดับต้น ได้ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2530 ( แม้จะได้มีการปรับในปี พ.ศ. 2535 แต่เนื้อหาสาระส่วนใหญ่คงเดิม ) มีการศึกษาเชิงประเมินหลักสูตรในลักษณะของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อประเมินการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาและความต้องการของหน่วยงานโดยวิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ เป็น ผู้ดำเนินการเอง ผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตร ในลักษณะของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ไม่มีผลโดยตรงในการปรับปรุงหลักสูตร หรือรายวิชาการเรียนการสอน เพราะไม่ให้ผลที่อาจทราบได้ว่าหลักสูตรหรือรายวิชานั้น ๆ ควรได้รับการปรับปรุงด้านใดโดยเฉพาะ (สมหวัง นิธิยานูวัฒน์. 2535 : 161) เพราะการประเมินยังไม่ครอบคลุมทุกองค์ประกอบของหลักสูตร เช่น ไม่มีการประเมินปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลรวมทั้งไม่มีการประเมินการบริหารหลักสูตร

### ลักษณะการประเมินผลหลักสูตรของสถาบันพระบรมราชชนก

งานวิจัยประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรระดับต้น ที่หน่วยงานในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทำการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาติดตามผล เพื่อประเมินประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังตัวอย่างงานวิจัยของกองงานวิทยาลัยพยาบาล ที่ได้ทำการศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา จากหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ 1 ครั้ง เมื่อ พ.ศ. 2526 โดยกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยทำการศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา จากหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ ที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2526 ( เฉพาะรุ่นที่สำเร็จเดือนมีนาคม ปีการศึกษา 2526 ) จากวิทยาลัยพยาบาล จำนวน 7 แห่ง (ซึ่งเปิดสอน

หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์เป็นครั้งแรก) เพื่อประเมินการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา และความต้องการของหน่วยงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ 7 ด้าน ได้แก่ (1) ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน (2) ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการรักษา (3) ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล (4) ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน ส่งเสริมสุขภาพ และการฟื้นฟูสภาพ (5) ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการบริการและวิชาการ (6) ทักษะต่อวิชาชีพ (7) บุคลิกภาพ ในทัศนะของตนเองผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ (กองงานวิทยาลัยพยาบาล. 2528 : 2 - 3, 78 - 81)

ก. ผลการประเมินการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร 2 ปี

1. ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาดัง 7 ด้าน หน่วยงานมีความต้องการมาก ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติทั้ง 7 ด้าน เมื่อพิจารณาจำแนกตามหน่วยงานได้ผลเช่นเดียวกัน ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาที่อยู่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาศึกษาปฏิบัติงานดีมาก ด้านทัศนคติต่องานและวิชาชีพและบุคลิกภาพ หน่วยงานมีความต้องการมากที่สุด ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติด้าน ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการรักษา การป้องกันส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสภาพ ทักษะต่องานและวิชาชีพ และบุคลิกภาพ ส่วนผู้ที่อยู่สถานอนามัย มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีผลการปฏิบัติงานด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานไม่ดี และมีความเห็นว่า หน่วยงานมีความต้องการน้อย ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติด้านความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล

2. ผู้บังคับบัญชาระดับสูง มีความเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาดัง 3 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ทักษะต่อของงานและวิชาชีพ และบุคลิกภาพ

3. ส่วนผู้บังคับบัญชาระดับต้น มีความเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาดัง 7 ด้าน หน่วยงานมีความต้องการมากที่สุด ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติด้านการปฏิบัติงานด้านทัศนคติต่องานและวิชาชีพ และบุคลิกภาพ ส่วนอีก 5 ด้านที่เหลือมีความต้องการมาก เมื่อพิจารณาตามหน่วยงาน พบว่า ผู้บังคับบัญชาระดับต้นที่อยู่ในหน่วยงานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาดัง ในด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน การป้องกันส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสภาพ และการปฏิบัติงานด้านการบริหารและวิชาการ ส่วนการปฏิบัติงานด้านการรักษา การปฏิบัติการพยาบาล ทักษะต่องานและวิชาชีพ บุคลิกภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาศึกษาปฏิบัติได้ดีมาก ผู้บังคับบัญชาระดับต้น ที่อยู่ในโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน สถานอนามัย มีความเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาดัง 7 ด้าน

ส่วนความต้องการการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามหน่วยงานได้ดังนี้

ผู้บังคับบัญชาระดับต้นที่อยู่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด มีความเห็นว่า หน่วยงานมีความต้องการมากที่สุด ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติด้านความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการรักษา ทัศนคติต่องานและวิชาชีพ และบุคลิกภาพ

ผู้บังคับบัญชาระดับต้น ที่อยู่ในโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน มีความเห็นว่า หน่วยงานมีความต้องการมากที่สุด ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติด้านทัศนคติต่องานและวิชาชีพ และบุคลิกภาพ

ส่วนผู้บังคับบัญชาระดับต้น ที่อยู่ในโรงพยาบาลศูนย์ และสถานีอนามัย มีความเห็นว่า หน่วยงานมีความต้องการน้อย ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติด้านการปฏิบัติงานด้านการรักษาและความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล ส่วน 5 ด้านที่เหลือมีความต้องการมาก

4. สำหรับแพทย์และผู้ร่วมงาน มีความเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาดีทั้ง 7 ด้าน หน่วยงานมีความต้องการการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุด ด้านบุคลิกภาพ ส่วนที่เหลืออีก 6 ด้านมีความต้องการมาก

เมื่อพิจารณาแยกตามหน่วยงาน พบว่า แพทย์ผู้ร่วมงานที่อยู่หน่วยงานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ มีความเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาดีทั้ง 7 ด้าน หน่วยงานเกือบทุกแห่งมีความต้องการ การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามาก ทั้ง 7 ด้าน ยกเว้นแพทย์ที่อยู่ในโรงพยาบาลศูนย์ มีความเห็นว่า หน่วยงานมีความต้องการ การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุดด้านบุคลิกภาพ ส่วนแพทย์ที่อยู่ในโรงพยาบาลทั่วไป มีความเห็นว่า หน่วยงานมีความต้องการการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุด ด้านทัศนคติต่องานและวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพ

ความคิดเห็นของพยาบาลผู้ร่วมงานจำแนกตามหน่วยงาน พบว่า พยาบาลผู้ร่วมงานที่อยู่ในหน่วยบริการสาธารณสุขต่าง ๆ มีความเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาดีทุกด้าน ยกเว้น พยาบาลผู้ร่วมงานที่อยู่ในโรงพยาบาลสังกัดกรมอนามัย โรงพยาบาลชุมชนมีความเห็นว่า การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาดีมาก ด้านบุคลิกภาพ ส่วนความต้องการของหน่วยงาน พบว่า พยาบาลผู้ร่วมงานที่อยู่ในโรงพยาบาลศูนย์ มีความเห็นว่า หน่วยงานมีความต้องการการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุดในด้านบุคลิกภาพ สำหรับพยาบาลผู้ร่วมงานที่อยู่ในโรงพยาบาลทั่วไป สถานีอนามัย มีความเห็นว่า หน่วยงานมีความต้องการการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามากทั้ง 7 ด้าน ผู้ร่วมงานที่อยู่ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด มีความเห็นว่า หน่วยงานต้องการการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุด ด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานด้านการรักษา การปฏิบัติการพยาบาล การป้องกันส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสภาพและบุคลิกภาพ

ส่วนพยาบาลผู้ร่วมงานที่อยู่ในโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ มีความเห็นว่า หน่วยงานต้องการ การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุด ด้านความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล ทักษะคดี ต่องานและวิชาชีพ และบุคลิกภาพ ส่วนพยาบาลผู้ร่วมงานที่อยู่ในโรงพยาบาลสังกัดกรมอนามัย มีความเห็นว่า หน่วยงานต้องการการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุด ด้านความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันส่งเสริมสุขภาพและ การฟื้นฟูสภาพ ทักษะคดีต่องานและวิชาชีพ และบุคลิกภาพ

#### ข. ความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า ความรู้ภาคทฤษฎีที่ได้รับจากสถาบันเพียงพอที่จะนำไป ใช้ในการปฏิบัติงานในด้านการป้องกันส่งเสริมและการฟื้นฟูสภาพ และการปฏิบัติการพยาบาลแต่ไม่ เพียงพอที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในด้านการรักษารักษาขั้นต้นและการบริหารงานและวิชาการ ส่วน ประสพการณ์ภาคปฏิบัติที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา นักศึกษามีความเห็นว่า เพียงพอที่จะนำไป ปฏิบัติงานเพียงด้านการปฏิบัติการพยาบาล แต่ไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านการ บริหารงานและบริการ การป้องกันส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสภาพ และการรักษานอกจากนี้ ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่า ความรู้ภาคทฤษฎีและประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ที่ได้รับจากสถาบัน การศึกษา นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มาก และมีความเหมาะสมกับสภาพและความ ต้องการของท้องถิ่นปานกลาง

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงประเมินหลักสูตร ที่ค่อนข้างเป็นระบบ ตั้งแต่มีการใช้ หลักสูตรมา แต่การประเมินยังไม่ครอบคลุมทุกองค์ประกอบหลักสูตร เช่น ไม่มีการประเมินปรัชญา ของหลักสูตร วัตถุประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน และ การประเมินผล รวมทั้งไม่มีการประเมินผลกระทบ อย่างไรก็ตามผลการศึกษาก็กล่าวมานี้ มีประเด็นหลายประเด็นที่น่าสนใจและน่าจะนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร แต่ถ้าพิจารณา การปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น จะพบว่า แม้หลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ พ.ศ. 2523 จะได้รับการปรับปรุงครั้งแรกในปี พ.ศ. 2530 แต่เป็นการปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องกับ การศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ (4 ปี) ซึ่งได้ปรับปรุงให้เป็นหลักสูตรเน้นชุมชน ส่วนการ ปรับปรุงครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ. 2535 ก็เป็นการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พ.ศ. 2525 ตามที่ทบวงกำหนดไว้ และหลังจากมีการ ปรับปรุงหลักสูตรทั้ง 2 ครั้ง ยังไม่มีการประเมินหลักสูตร นอกจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบในการสอน วิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรได้พยายามทำการประเมิน ซึ่งก็เป็นการประเมินผลการสอนของตนเอง ในวิชาที่รับผิดชอบ จึงอาจกล่าวได้ว่า หลังจากมีการปรับปรุงหลักสูตรทั้ง 2 ครั้ง ยังไม่มีการ ประเมินหลักสูตรที่เป็นการสะท้อนให้เห็นภาพของหลักสูตรทั้งหมด

จากผลการวิจัยครั้งนี้ กองงานวิทยาลัยพยาบาลได้ทำเป็นโครงการประเมินหลักสูตร โดยให้วิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ ทำการศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จจากวิทยาลัยพยาบาลนั้น ๆ โดยใช้เครื่องมือและวิธีดำเนินการเช่นเดียวกับการศึกษาในปี พ.ศ. 2526 การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ส่วนใหญ่จึงเป็นการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาที่วิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ ในสังกัดเป็นผู้ดำเนินการ

นอกจากงานวิจัยทางการประเมินการศึกษายาบาลที่กล่าวมาแล้ว สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข โดยกองงานวิทยาลัยพยาบาล ได้ทำการศึกษาเพื่อประเมินผลการศึกษายาบาลซึ่งมีรูปแบบการวิจัยแตกต่างจากที่กล่าวมาแล้ว กล่าวคือ กองงานวิทยาลัยพยาบาล ( 2526, 2527, 2528, 2530 ) ได้ทำการศึกษาระยะยาว เพื่อประเมินผลหลักสูตรพยาบาล 4 ปี จากนักศึกษารุ่นปีการศึกษา 2524 โดยศึกษากับนักศึกษายาบาลศาสตร์ หลักสูตร 4 ปี ในวิทยาลัยพยาบาล 10 แห่ง ของกองงานวิทยาลัยพยาบาล ที่เข้าเรียนในชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2524 และติดตามต่อไปในแต่ละชั้นปีจนกระทั่งนักศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2527 ทั้งนี้ไม่รวมนักศึกษาที่ตกซ้ำชั้น จากนั้นติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษากลุ่มนี้ เมื่อออกไปปฏิบัติงานแล้ว 6 เดือน ในปี พ.ศ. 2528 การวิจัยทำโดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สถิติ และข้อมูลต่าง ๆ ของกองงานวิทยาลัยพยาบาล สืบรวจข้อมูลการดำเนินการผลิตพยาบาล สอบถามความคิดเห็นจากนักศึกษา ผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

#### 1. สภาพการดำเนินการผลิตพยาบาล

(ก) ด้านหลักสูตรการศึกษา ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี ตั้งแต่ปีที่ 1 - ปีที่ 4 พบว่า วิทยาลัยพยาบาลส่วนใหญ่จัดรายวิชาตรงตามหลักสูตร และได้นำวิชาในปีอื่นมาสอนด้วยในปีที่ 1 และปีที่ 3 ทำให้จำนวนหน่วยกิตมากกว่าที่กำหนดให้เรียน ส่วนในปีที่ 2 นั้น วิทยาลัยพยาบาลส่วนใหญ่จัดหน่วยกิตในหมวดวิชาชีพน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ในวิชาพื้นฐาน หมวดวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์จัดการเรียนการสอนได้ตรงตามหลักสูตร ในปีที่ 1 - 3 วิทยาลัยพยาบาลส่วนใหญ่ จัดการเรียนการสอนรายวิชาในแต่ละปี ไม่ตรงตามหลักสูตรกำหนด และมีจำนวนหน่วยกิตมากกว่าที่กำหนดไว้ ส่วนในปีที่ 4 จัดการเรียนการสอนได้ตามหลักสูตร แต่จำนวนหน่วยกิตมากกว่าที่กำหนดไว้ หมวดวิชาอื่น ๆ ในปีที่ 1 และปีที่ 4 ส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนตรงตามหลักสูตร ส่วนปีที่ 2 และปีที่ 3 จัดรายวิชาไม่ตรงตามที่กำหนดและจำนวนหน่วยกิตมากกว่าที่กำหนด การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ พบว่า ส่วนใหญ่จัดให้นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติ โดยมีจำนวนชั่วโมงฝึกมากกว่าที่กำหนดในปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ส่วนปีที่ 1 ส่วนใหญ่จัดจำนวนชั่วโมงให้นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติน้อยกว่าที่กำหนด หน่วยงานที่เป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ส่วนใหญ่เป็นโรงพยาบาลในเขตเมืองหรือในจังหวัด ในขณะที่แหล่ง

ฝึกของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่เป็น โรงพยาบาลชุมชน

(ข) ด้านบุคลากร พบว่า อัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาอยู่ระหว่าง 1 : 11 ถึง 1 : 33 อัตราส่วนโดยเฉลี่ยทุกวิทยาลัย เท่ากับ 1 : 19 เมื่อปีการศึกษา 2526, 2525 และ 2524 อัตราส่วน เท่ากับ 1 : 19, 1 : 17 และ 1 : 15 ตามลำดับ เป็นอัตราส่วนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สัดส่วนอาจารย์โดยส่วนรวมเปรียบเทียบวุฒิการศึกษา พบว่า วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี : ปริญญาตรี : ปริญญาโท : ปริญญาเอก เท่ากับ 0.8 : 7.5 : 1.5 : 0.2 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

(ค) ด้านอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า

อาคารส่วนใหญ่อยู่ในสภาพใช้การได้ประมาณร้อยละ 83 การใช้ประโยชน์ของห้องต่าง ๆ ตั้งแต่ ปี 2524 - 2527 มีลักษณะเดียวกัน คือ วิทยาลัยพยาบาลส่วนใหญ่มีอัตราการใช้ห้องและพื้นที่ห้องสูง ยกเว้นห้องปฏิบัติการที่มีอัตราการใช้ห้องต่ำแต่อัตราการใช้พื้นที่ห้องสูงมาก โดยเฉพาะห้องปฏิบัติการพยาบาล

จำนวนหนังสือ พบว่า อัตราส่วนนักศึกษาต่อจำนวนหนังสือ ในวิทยาลัยพยาบาลอยู่ระหว่าง 1 : 4 - 1 : 9 หรือโดยเฉลี่ยเท่ากับ 1 : 6 กล่าวคือ ถ้ามีนักศึกษา 1 คนห้องสมุดจะมีหนังสือ 6 เล่ม จำนวนนักศึกษาที่มาใช้ห้องสมุดเฉลี่ยต่อวันไม่สัมพันธ์กับขนาดของวิทยาลัย จำนวนหนังสือที่ถูกยืมเฉลี่ยต่อวันไม่สัมพันธ์กับจำนวนหนังสือที่มีอยู่ในวิทยาลัย

เครื่องมืออุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการของวิทยาลัยยังไม่พร้อม

(ง) ด้านค่าใช้จ่าย พบว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปีตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 ถึง 2527 อยู่ระหว่าง 9,457 - 13,819 บาท

(จ) ด้านสภาพเกี่ยวกับนักศึกษา พบว่า นักศึกษาปีที่ 1 มีนักศึกษาชายร้อยละ 4 นักศึกษาข้ามชั้น 17 คน รับใหม่ 1,251 คน ส่วนใหญ่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนกวิทยาศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.00 - 2.49 เข้ามาเรียนวิชาชีพนี้เพราะด้วยใจรัก เมื่อสิ้นปีการศึกษา มีนักศึกษาไม่ได้เลื่อนชั้นไปเรียนชั้นปีที่ 2 จำนวนร้อยละ 3 สาเหตุเนื่องจากนักศึกษาลาออกเพราะ มีปัญหาการเรียนและไม่ชอบวิชาการพยาบาลเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2525, 2526 และ 2527 มีอัตราการสูญเสียร้อยละ 0.32, 0.32 และ 0.16 ตามลำดับ เนื่องจาก ลาออก สอบตก และถึงแก่กรรม

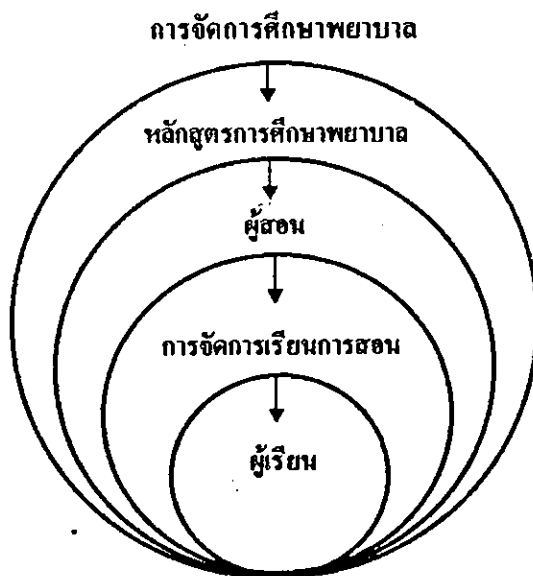
2. การประเมินการสอบคัดเลือก พบว่า แบบสอบคัดเลือก 4 วิชา ได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์, คณิตศาสตร์, ภาษาอังกฤษ และความรู้ทั่วไป วิชาทั้ง 4 นี้ มีเพียง 2 วิชา คือ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีความตรงเชิงพยากรณ์ สามารถใช้พยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ได้

สภาพการศึกษาในวิทยาลัยในทัศนะของนักศึกษาทุกชั้นปี โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี แต่นักศึกษาทุกชั้นปี มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาต่ำกว่าเมื่อเริ่มเข้าศึกษา สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาทุกชั้นปี อยู่ในระดับค่อนข้างดี ( $GPA = 2.50 - 2.99$ ) ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาและทัศนะของตนเองอยู่ในเกณฑ์ดี ผู้สำเร็จการศึกษาล้วนใหญ่ มีความเห็นว่า งานที่ปฏิบัติขณะนี้ ตรงกับความรู้ความสามารถ ส่วนความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากสถานศึกษานั้น เพียงพอและสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ผู้สำเร็จการศึกษามีความพอใจในการปฏิบัติงานขณะนี้ และมีปัญหาในการปฏิบัติงานปานกลาง

### หลักการของผู้วิจัย

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงนำมาพัฒนาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ได้ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาพยาบาล การจัดการศึกษาพยาบาล จะมียอดประกอบที่สำคัญอยู่ 4 องค์ประกอบ คือ หลักสูตร ผู้สอน การจัดการเรียนการสอน และผู้เรียน โดยที่แต่ละองค์ประกอบ มีความสัมพันธ์กันดังภาพประกอบ 11



ภาพประกอบ 11 ความสำคัญขององค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษาพยาบาล

ผู้วิจัยแบ่งระบบการศึกษาเป็น 4 ด้าน คือ บัณฑิตหลักสูตร คุณลักษณะของบัณฑิตนำเข้า กิจกรรมการเรียนการสอน และผลของหลักสูตร โดยได้แนวคิดจากนักประเมินผลการศึกษา ที่ได้

วิเคราะห์ระบบการศึกษา เพื่อระบบประเมินในแง่มุมต่าง ๆ กัน เช่น

ไทเลอร์ (Tyler) มองระบบการศึกษาว่ามีจุดเน้น 3 ส่วน คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา ประสิทธิภาพการเรียนรู้ และ สัมฤทธิ์ผลของการเรียน (Lewy. 1977 : 11)

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) มองการศึกษาว่ามีจุดเน้นเป็น 4 ส่วน คือ บริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต (Worthen and Sanders. 1973 : 135-138)

สเติก (Stake) มองการศึกษาว่ามีจุดเน้น 3 ส่วน คือ ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต (Worthen and Sanders. 1973 : 112-113)

ไออีเอ (IEA) มองระบบการศึกษา มีจุดเน้นเป็น 3 ส่วน คือ สิ่งที่เขียนไว้ในหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และผลของหลักสูตร (แง่มุม วรรณวาทะ และ กัทธกุล จิรยวิทยานนท์. 2523 : 73)

สำเริง บุญเรืองรัตน์ (2529 : 166) มองระบบการศึกษาที่จะเน้น 4 ส่วน คือ เป้าหมายของโครงการการศึกษา วิธีการดำเนินการ ผลงาน และผลกระทบต่อชุมชน

จากแนวคิดของนักประเมินหลักสูตรดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่ามีแนวความคิดเกี่ยวกับระบบการศึกษาสอดคล้องกัน คือ ระบบการศึกษา มีสาระสำคัญ 3 ส่วน คือ (1) ปัจจัย (2) กระบวนการ (3) ผลผลิต จากแนวความคิดนี้ ผู้วิจัยจึงมองการศึกษาว่ามีจุดที่สำคัญ 3 ส่วน คือ ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต แต่ในด้านปัจจัยนั้น เพื่อให้มีความแจ่มชัดขึ้น ผู้วิจัยจึงแบ่งปัจจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ ปัจจัยหลักสูตรและคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า ประเด็นการประเมินหลักสูตรจึงประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

1. ปัจจัยหลักสูตร
2. คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า
3. กิจกรรมการเรียนการสอน
4. ผลของหลักสูตร

การประเมินแต่ละองค์ประกอบ มีรายละเอียดการประเมิน ที่ได้สังเคราะห์มาจากแนวความคิดของนักประเมินผลหลักสูตรต่าง ๆ ดังนี้

1. **ปัจจัยหลักสูตร** จากแนวความคิดของสตัฟเฟิลบีม เกี่ยวกับการประเมินบริบท เป็นการประเมินสิ่งที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร เช่น นโยบาย กฎหมาย แผนพัฒนา ความต้องการ เป็นต้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร (Worthen and Sanders. 1973 : 128-150) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดปัจจัยหลักสูตรมีที่จะประเมินครั้งนี้เป็น 4 ประเด็น ดังนี้

- 1.1. องค์ประกอบของหลักสูตร
- 1.2. ความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม
- 1.3. การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
- 1.4. บทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย

2. **พฤติกรรมนำทาง** จากแนวความคิดของสเตก (Stake) การประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินเกี่ยวกับเงื่อนไขที่มีอยู่ก่อนที่จะมีการเรียนการสอน 8 หัวข้อ คือ (1) คุณสมบัติของนักศึกษา (2) คุณสมบัติของอาจารย์ (3) เนื้อหาหลักสูตร (4) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียน (5) อุปกรณ์ในการเรียนการสอน (6) สิ่งปลูกสร้างทางกายภาพของโรงเรียน (7) การจัดการภายในสถาบัน และ (8) สิ่งแวดล้อมของชุมชน ( กาญจนา คุณารักษ์. 2527 : 277-229) ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า คุณสมบัติของนักศึกษา และ คุณสมบัติของอาจารย์เป็นปัจจัยทางด้านมนุษย์และเป็นปัจจัยที่น่าสนใจ รวมทั้งมีอิทธิพลค่อนข้างมาก จึงได้นำมาเป็นประเด็นในการศึกษาแยกออกมาอีกประเด็น โดยกำหนดคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้าที่จะศึกษาออกเป็น 2 ด้าน คือ

- 2.1 คุณลักษณะของอาจารย์ 2 ด้าน คือ
  - 2.2.1 คุณสมบัติของอาจารย์
  - 2.2.1 เจตคติต่อหลักสูตร
- 2.2 คุณลักษณะนักศึกษา 2 ด้าน ได้แก่
  - 2.1.1 คุณสมบัติของนักศึกษา
  - 2.1.2 เจตคติต่อหลักสูตร

3. **การจัดการเรียนการสอน** จากแนวความคิดของสตันเฟิลบีม การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมิน เพื่อประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับการดำเนินงานของหลักสูตร และแนวคิดของสเตกนั้น การประเมินกระบวนการประกอบด้วย การประเมินการติดต่อสื่อสาร เวลาที่กำหนดให้ ขั้นตอนของเหตุการณ์ต่าง ๆ ตารางสอนและบรรยากาศของสังคม (Worthen and Sanders. 197 : 112) รวมทั้งแนวคิดของแฮมมอนด์ (Hammond. 1973 : 159-162) เกี่ยวกับมิติการประเมินผลนั้น แฮมมอนด์ได้เสนอตัวแปรด้านมิติการสอนไว้ 5 ด้านคือ (1) การจัดระบบ ได้แก่ เวลา การจัดการเรียนการสอน (2) เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาวิชาต่าง ๆ รวมทั้งวิธีแสวงหาความรู้ในวิชานั้น ๆ ด้วย (3) วิธีการ หมายถึง กระบวนการที่จัดขึ้นให้อีกต่อการเรียนรู้ของนักเรียน แบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ กิจกรรมการเรียนการสอน ลักษณะปฏิสัมพันธ์ และ หลักการหรือทฤษฎีการเรียนรู้ (4) สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สถานที่เรียน เครื่องมือเครื่องใช้ สิ่งสนับสนุนการศึกษา (5) งบประมาณ

จากแนวความคิดด้านกระบวนการของนักประเมินผลทั้ง 3 ท่าน จะเห็นว่า นักประเมินผล มุ่งที่การดำเนินงานทั้งหมดที่เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้ มุ่งที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยประเมินในมิติต่าง ๆ ดังนี้

3.1 วัตถุประสงค์รายวิชา

3.2 เนื้อหารายวิชา

3.3 วิธีสอน

3.4 การประเมินผล

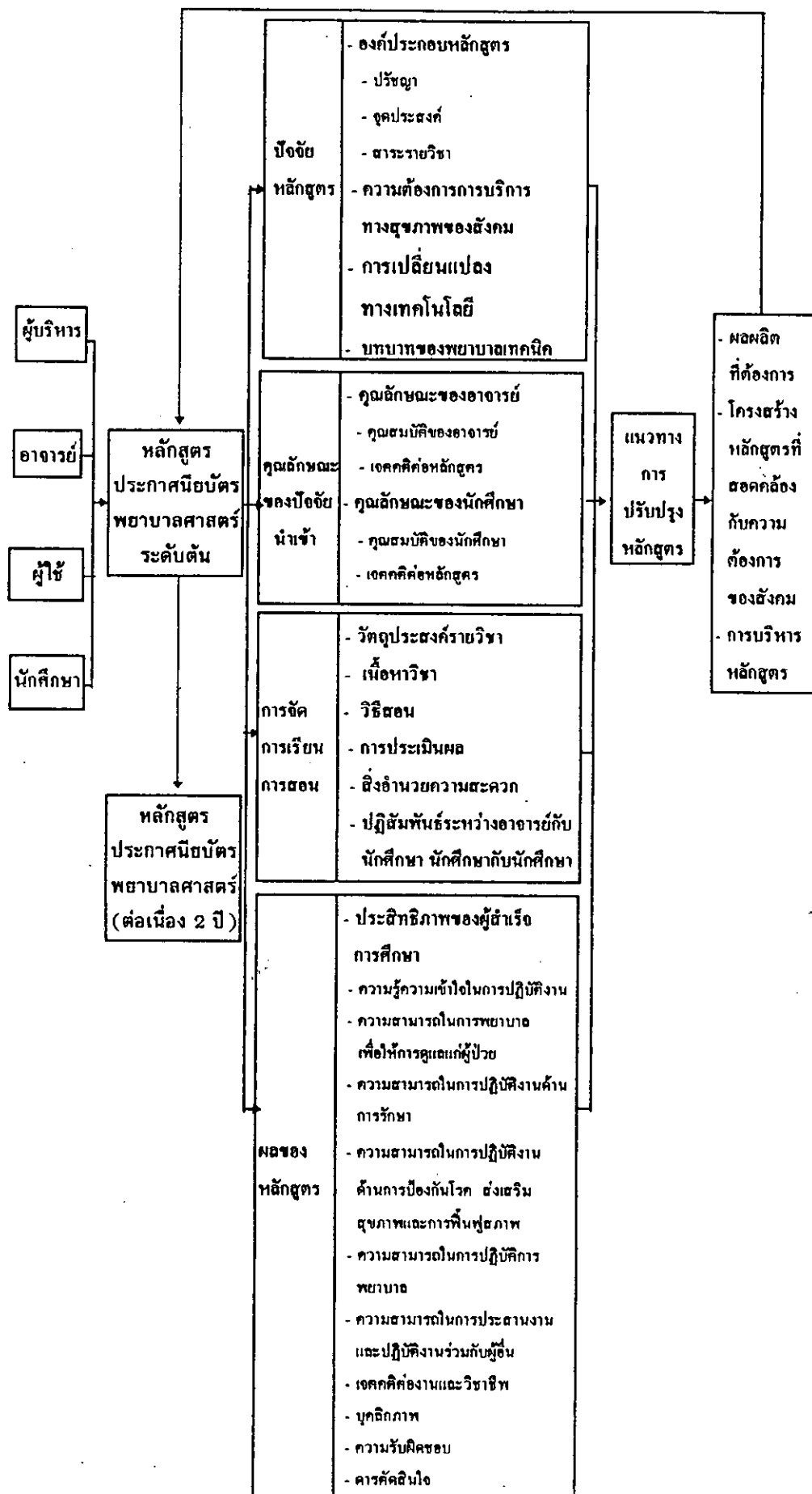
3.5 สิ่งอำนวยความสะดวก

3.6 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา

โดยจะทำการศึกษาตามแนวความคิดการประเมินของ สแตนเฟิลบีมและครอนบัค เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้วย

4. ผลของหลักสูตร ครอนบัค ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรไว้ 4 วิธี คือ การศึกษากระบวนการ การวัดความสามารถของนักเรียน การวัดเจตคติของนักเรียน และการติดตามผล (Worthen and Sanders. 1973 : 51) เมื่อพิจารณาวิธีการประเมินผลดังกล่าว แล้วจะเห็นได้ว่า การติดตามผลเป็นการประเมินผลผลิต ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นประเด็นในการ ประเมินผลของหลักสูตรครั้งนี้ โดยประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ด้วยการ ติดตามผล

แนวความคิดและรูปแบบการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เสนอได้ดังภาพประกอบ 12



ภาพประกอบ 12 รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

## งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลักสูตรการศึกษานายบาล

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลักสูตรการศึกษานายบาลในประเทศไทย มีดังนี้

1. การศึกษาติดตามผล งานวิจัยประเมินผลการศึกษาทางการศึกษานายบาลที่ศึกษาด้วยวิธีการติดตามผล ส่วนใหญ่เป็นการศึกษา เพื่อประเมินประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างงานวิจัยลักษณะนี้ ได้แก่

สัมพันธ์ นิธิธีรพันธ์ และคณะ (2524) ได้ประเมินผลการศึกษาหลักสูตรนายบาลศาสตรบัณฑิต ด้วยการสำรวจความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรนายบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 1-3 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถทางวิชาการ และการปฏิบัติค่อนข้างดี ส่วนบุคลิกภาพและความรับผิดชอบในหน้าที่อยู่ในเกณฑ์ดี

เพลินพิศ สกิตรัชตสภานพร (2524) ได้ทำการวิจัย เรื่อง วัตถุประสงค์การผลิตและการใช้พยาบาลระดับปริญญาในประเทศไทย โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา พบว่า ลักษณะงานและความสามารถในการปฏิบัติงานพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษากลับไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เจือจันทร์ เรืองศรี (2526) ได้ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตพยาบาลหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาล) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นที่ 1 ถึงรุ่นที่ 8 โดยให้บัณฑิตและผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ประเมิน ผลการศึกษา พบว่า บัณฑิตมีลักษณะความเป็นผู้นำและมีความคิดริเริ่มน้อย ประสิทธิภาพและความชำนาญงานพยาบาลยังต้องปรับปรุงให้มากขึ้น

สุวลักษณ์ ตั้งประดิษฐ์ (2527) ได้ศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรนายบาลและผดุงครรภ์ ระดับต้น ที่ทำงานในภาคเหนือของประเทศไทย โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้บังคับบัญชาและพยาบาลเทคนิค ผลการวิจัย พบว่า พยาบาลประเมินการปฏิบัติงานของพยาบาลเทคนิคว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ พยาบาลเทคนิคประเมินตนเองสูงกว่าผู้บังคับบัญชา และผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลเทคนิคตามความต้องการสูงกว่าความเป็นจริง

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยในลักษณะดังกล่าวที่ศึกษาลักษณะเดียวกัน การศึกษาเพื่อประเมินหลักสูตรลักษณะนี้ จะทำให้ทราบว่า ผลผลิตบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่เท่าไร ไม่ได้ประเมินองค์ประกอบอื่น ๆ ทำให้การนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรจึงมีค่อนข้างน้อย ถ้าได้มีการศึกษาเจาะลึกถึงองค์ประกอบอื่น ๆ จะทำให้ผลการศึกษาที่มีประโยชน์มากขึ้น

## 2. การศึกษาโดยใช้แนวคิดและรูปแบบการประเมินผล มีดังนี้

เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ นันทนา แขวงโสภาก และคมคาย กิจวัฒน์ชัย ( 2534 ) ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ ( ระดับต้น ) เฉพาะกรณีวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี ด้วยรูปแบบการประเมินชิปป ประเมินองค์ประกอบเกี่ยวกับบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเขียนไว้ชัดเจนมาก สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีความเป็นเอกลักษณ์แห่งวิชาชีพค่อนข้างมาก โครงสร้างของหลักสูตรมีความจำเป็นต่อหลักสูตรมาก จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 85 หน่วยกิตนั้นมากเกินไป เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความน่าสนใจ ทันสมัยมาก เนื้อหาสาระเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตและการจัดการเรียนการสอน และมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ เนื้อหาสาระแต่ละรายวิชามีความซ้ำซ้อนน้อยมาก

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ผู้สอนและผู้เรียนมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ แต่ปริมาณอาจารย์ไม่เหมาะสมกับปริมาณของนักศึกษาและหลักสูตรที่เปิดสอน ตำรา สื่อทัศนูปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ การฝึกปฏิบัติ สถานที่เรียน มีค่อนข้างน้อย

ด้านกระบวนการ พบว่า การจัดการเรียนการสอนและการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอน มีความเหมาะสมค่อนข้างมาก ยกเว้นเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของหลักสูตรกับระยะเวลา 2 ปีที่ใช้ในหลักสูตรมีความเหมาะสมค่อนข้างน้อย

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรการพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) มีคุณลักษณะทั่วไปและความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรค่อนข้างมาก และผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมาก 5 ด้าน คือ การสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลทั่วไปและผู้รับบริการ การใช้เทคนิคการพยาบาล การประสานงาน การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง และการให้บริการตามเป้าหมายที่กำหนดในงานที่รับผิดชอบ ส่วนสมรรถนะด้านอื่น ๆ เกิดขึ้นในผู้สำเร็จการศึกษาค่อนข้างมาก

พรทิพย์ อาฉมรงค์ (2525) ได้ประเมินหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปป (CIPP Model) เป็นรูปแบบในการประเมิน มีการประเมินสภาวะแวดล้อม ประเมินปัจจัยเบื้องต้น ประเมินกระบวนการ และประเมินผลผลิต ของหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ (โรคติดเชื้อ) และสาขาการพยาบาลโรคหัวใจและทรวงอก ปีการศึกษา 2523 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

### 1. ผลการประเมินสภาวะแวดล้อม พบว่า

1.1 จุดมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร มีลักษณะของหลักสูตรที่ดี และสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของคณะพยาบาลศาสตร์ และวัตถุประสงค์ของแต่ละสาขาวิชาเป็นอย่างดี

1.2 เนื้อหาสาระมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แต่ยังมีความซ้ำซ้อนกันอยู่บ้าง

### 2. ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่า

2.1 หลักสูตรและผู้สมัครเข้ารับการอบรมตามหลักสูตร ที่กำหนดไว้เป็นหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม และผู้เข้ารับการอบรมมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว แต่ยังคงมีจุดอ่อนเล็กน้อยในส่วนที่ไม่ได้มีการกำหนดแน่ชัด ในเรื่องประสบการณ์การปฏิบัติการพยาบาลเกี่ยวข้องกับแขนงวิชาที่อบรม

2.2 บุคลากรทั้งในด้านคณะกรรมการและคณาจารย์ผู้สอนเหมาะสมดี

2.3 อุปกรณ์ต่าง ๆ เพียงพอที่จะอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน แต่ยังมีบริการบางส่วนที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้น เช่น ห้องสมุด เป็นต้น

2.4 คณะกรรมการดำเนินงานหลักสูตร ได้มีการวางแผนการดำเนินงานตลอดการอบรมได้อย่างมีระเบียบ

3. ผลการประเมินกระบวนการ พบว่า การดำเนินการหลักสูตรโดยทั่วไปเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน โดยเฉพาะในด้านการเรียนการสอนเป็นไปโดยราบรื่นและเป็นที่พอใจของผู้เข้ารับการอบรม แต่ยังมีบริการในด้านสวัสดิการต่าง ๆ บางประการ ที่ผู้เข้ารับการอบรมแสดงความคิดเห็นว่าควรปรับปรุงให้ดีขึ้น

4. ผลการประเมินผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการอบรมเป็นผู้มีความรู้ทางวิชาการและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะทาง

สุภาณี ชาศรีวัฒน์ ( 2536 ) ได้ศึกษาการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พุทธศักราช 2528 ของกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข โดยใช้กรอบการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบการประเมินชิปป (CIPP Model) การประเมินมุ่งประเมินส่วนต่าง ๆ ดังนี้ (1) การประเมินบริบทที่เกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร ในเรื่อง วัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร (2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ในด้าน อาจารย์ นักศึกษา และส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สนับสนุนการเรียนการสอน ได้แก่ ตำรา สื่อทัศนูปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ สถานที่เรียน (3) การประเมินกระบวนการ ในด้าน การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน (4) การประเมินผลผลิตที่เกี่ยวกับคุณลักษณะทั่ว ๆ ไป และคุณลักษณะเฉพาะด้านวิชาชีพของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษา โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร อาจารย์

นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจน สามารถปฏิบัติให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีเอกลักษณ์ในวิชาชีพมาก โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสม เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีความทันสมัย มีประโยชน์ และสอดคล้องกับความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผล ประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร

ปัจจัยเบื้องต้น ด้านอาจารย์และนักศึกษา พบว่า ปริมาณอาจารย์ในหมวดวิชาพื้นฐาน วิชาชีพและหมวดวิชาชีพการพยาบาลกับรายวิชาที่เปิดสอนมีความเหมาะสมน้อย ส่วนองค์ประกอบ ด้านนักศึกษา ได้แก่ ความรู้พื้นฐานมัธยมศึกษาปีที่ 6 ความสนใจในการศึกษาเล่าเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน ทักษะต่อการเรียนการสอน เป็นต้น มีความเหมาะสมมาก สำหรับปัจจัยที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนมีน้อย แต่มีคุณภาพและสะดวกในการให้บริการมาก

กระบวนการผลิต พบว่า กระบวนการบริหารมีความเหมาะสมมาก การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์และการวัดประเมินผลมีความเหมาะสมมาก

ผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะตามที่วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกำหนดไว้มาก

จากผลการวิจัยของ สุวณี ชาศรีวัฒน์ และ พรทิพย์ อาจแรงค์ จะเห็นได้ว่า การวางแผนการประเมินที่ดี จะช่วยให้รายละเอียดต่าง ๆ มากขึ้น และช่วยในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยที่ได้ เป็นภาพรวมกว้าง ๆ ไม่มีการศึกษาเจาะลึกในแต่ละด้านทำให้ไม่สามารถพบจุดอ่อนหรือข้อบกพร่อง ที่จะนำมาปรับปรุงหลักสูตร ดังนั้น ถ้ามีการศึกษาให้ลึกซึ้ง ในแต่ละองค์ประกอบ จะมีประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรมากขึ้น

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลักสูตร ที่อาจให้ข้อคิดนำมาเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

เฮเตอร์ (Hayter. 1971 : 55 - 60) ได้ทำการศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแคนดักก็ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาการทำงานและการศึกษาภายหลังสำเร็จการศึกษา แผนการในอนาคตของบัณฑิต ความคิดเห็นของบัณฑิต และนายจ้างของบัณฑิตถึง ความเหมาะสมในการเตรียมบัณฑิตสำหรับงานที่ต้องปฏิบัติ เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต การวิจัยครั้งนี้ ได้รวบรวมข้อมูลจากทะเบียนประวัติของวิทยาลัยพยาบาล บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 1964 - 1969 และนายจ้างที่บัณฑิตทำงานด้วย ผลการศึกษา พบว่า

1. ผู้สำเร็จการศึกษามากกว่าร้อยละ 50 ได้ทำงานแล้วในตำแหน่งพยาบาลประจำการ มีส่วนน้อยที่ทำงานในตำแหน่งสูงกว่า เช่น ครูพยาบาล ผู้ตรวจเวร หรือหัวหน้าตึก ซึ่งพวกเหล่านี้ส่วนมาก

เป็นผู้จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือ Associate Degree แล้วมาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของวิทยาลัย นอกจากนั้นยังได้เรียนต่อในระดับปริญญาโท หรือเข้าเรียนวิชาอื่นเพื่อเพิ่มหน่วยกิต โดยยังไม่ทำงาน

2. การวางแผนในอนาคต ผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 50 มีแผนการเรียนต่อในระดับปริญญาโท นอกจากนั้นยังมีแผนการจะเป็นครู หรือพยาบาลประจำการต่อไปอีก 10 ปี

3. ในด้านการประเมินหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นเห็นว่า หลักสูตรได้เตรียมดีแล้ว แต่ควรปรับปรุงในเรื่องของทักษะการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ การตระเตรียมให้เผชิญกับสภาพการณ์จริง ความรู้ทางเภสัชวิทยาและการพยาบาลสาธารณสุข

4. ความเห็นของนายจ้าง พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี และปานกลาง มีส่วนน้อยที่อยู่ในระดับไม่ดี พฤติกรรมทางการพยาบาลส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก ความเห็นที่บอกว่าผู้สำเร็จการศึกษายังขาดอยู่ คือ ประสบการณ์และความสามารถในการเป็นผู้นำ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน การสร้างสัมพันธภาพกับผู้ร่วมงาน และความเชื่อมั่นในตนเอง

ดอนเลย์ เจฟสัน และ เพอลอฟ (Donley, Jepson and Perloff. 1973 : 646- 649) ได้สำรวจการใช้ความรู้และความพึงพอใจในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์ - ศัลยศาสตร์ การพยาบาลสูติศาสตร์ การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ และสุขภาพจิต โดยส่งแบบสอบถามไปยังมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในระหว่างเดือน ธันวาคม 1986 ถึง เดือน มิถุนายน 1971 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจในหลักสูตร พบว่า มหาบัณฑิตมีความพึงพอใจในหลักสูตรที่เน้นหนักทางการพยาบาลในคลินิก หลักสูตรที่เน้นหนักทางการพยาบาลในคลินิกและการสอนทางการพยาบาล และหลักสูตรที่เน้นหนักทางการพยาบาล การบริหารการพยาบาล และการสอนทางการพยาบาล ร้อยละ 60, 48 และ 40 ตามลำดับ

2. การนำความรู้ไปใช้ พบว่า บัณฑิตซึ่งทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ นำความรู้จากวิชาต่าง ๆ ไปใช้แตกต่างกันดังนี้

2.1 ผู้ทำงานในตำแหน่ง ครูพยาบาล ได้ใช้ความรู้อย่างกว้างขวางและใช้บ่อยจากวิชา พัฒนาหลักสูตร ทฤษฎี - หลักสูตร การประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้ การประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล ปรัชญาและวัตถุประสงค์ วิธีการสร้างแบบทดสอบ และการวัดจิตวิทยาผู้เรียน สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับสถาบัน และทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง

2.2 ผู้ทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร ได้ใช้ความรู้อย่างกว้างขวางและบ่อยจากวิชาการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา การบริหารงานบุคคล การพัฒนากลุ่ม ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและวิธีการสอน

2.3 ผู้ทำงานในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญทางคลินิก ได้ใช้ความรู้อย่างกว้างขวางและบ  
ใช้บ่อย จากวิชาการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล และพัฒนากลุ่ม

อลสัน (Olson. 1983 : 18 - 21) ได้ศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาปริญญาตรี ต่อ  
องค์ประกอบที่มีส่วนส่งเสริมการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในคลินิก กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3  
และปีที่ 4 จากหลักสูตรปริญญาตรีพยาบาล 12 แห่งในนิวอิงแลนด์ ผลการศึกษา พบว่า

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 86 มีความเห็นว่า เนื้อหาวิชาส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์  
กับประสบการณ์ทางคลินิก ร้อยละ 13 มีความเห็นว่า เนื้อหาวิชาไม่มีความสัมพันธ์มากนักและไม่มี  
ความสัมพันธ์เลยกับประสบการณ์ทางคลินิก และนักศึกษา ร้อยละ 46 อยู่ในห้องเรียนขนาดมาก  
กว่า 80 คน และอยู่ในคลินิกที่มีสัดส่วนนักศึกษาต่ำ คือ ต่ำกว่า 1 : 10

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 83 มีความเห็นว่า เนื้อหาวิชาบางส่วน มีความสัมพันธ์  
กับประสบการณ์ทางคลินิก ร้อยละ 17 มีความเห็นว่า วิชาส่วนน้อยหรือไม่มีเลย มีความสัมพันธ์กับ  
ประสบการณ์ทางคลินิก และนักศึกษาอยู่ในคลินิกที่มีสัดส่วนนักศึกษาต่ำคือต่ำกว่า 1 : 10

3. นักศึกษาทั้งหมด มีความเห็นว่า องค์ประกอบการเรียนรู้มีส่วนส่งเสริมการนำ  
ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในคลินิก

บาราบาชโปบ (Barabash-Pope. 1993) ได้ทำการประเมินหลักสูตรการศึกษา  
พยาบาลเพิ่มเติม เพื่อศึกษาว่าหลักสูตรบรรลุตามความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ และศึกษา  
เกี่ยวกับความสำเร็จของหลักสูตรในเรื่องต่าง ๆ ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรเป็นหลักสูตรที่ดีมีคุณค่า  
แต่มีบางเรื่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้เรียนและผู้สอน มีความเห็นว่า หลักสูตรบรรลุผลตามความ  
ต้องการ

จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศ ทำให้ได้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร  
ทางการพยาบาลว่า ควรจะประเมินเกี่ยวกับความก้าวหน้า หรือแผนการที่ผู้สำเร็จได้วางไว้  
ส่วนในการวิเคราะห์น่าจะมีการนำเสนอรายงานที่ปฏิบัติตามศึกษาด้วยจะทำให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ที่สามารถ  
นำมาใช้เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ได้แก่

สุทัศน์ วิวัฒพันธุ์ (2527) ทำการประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์  
ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ด้วยรูปแบบการประเมินชิปป ประเมินองค์ประกอบเกี่ยวกับ  
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา โครงสร้างของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ นักศึกษา  
วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ  
บัณฑิต ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า หลักสูตรระบุจุดมุ่งหมายครบถ้วนทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธินิสัย เจตณีนิสัย และทักษะนิสัย หลักสูตรมีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ เข้าใจดี มีความเหมาะสมกับสังคมปัจจุบันแต่ขาดการนำไปปฏิบัติได้จริง โครงสร้างหลักสูตรมีเนื้อหาวิชาที่เน้นทางทฤษฎีมาก เนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ไม่สอดคล้อง 2 ข้อ และไม่มีวิชาให้เรียนตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความสามารถทางการจัดระเบียบและบริหารทางด้านกายภาพบำบัด วัตถุประสงค์ทางด้านบุคลิกภาพ คุณธรรมและจริยธรรม มีเนื้อหาวิชาให้เรียนจริงแต่ไม่มีหน่วยกิต เนื้อหาวิชาต่าง ๆ มีความซ้ำซ้อนกันอยู่บ้าง

ทางด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์เขียนตำรา ทำวิจัย เขียนบทความ ให้บริการชุมชนค่อนข้างน้อย อาจารย์ส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี ต้องสอนบรรยาย 5 ชั่วโมง/สัปดาห์ และสอนภาคปฏิบัติ 15 ชั่วโมง/สัปดาห์ นักศึกษาสนใจและสมัครใจศึกษาสาขานี้ ในระดับปานกลาง อุปสรรคการเรียนการสอน ตำรา และสถานที่เรียน โดยทั่วไปมีปริมาณไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน คุณภาพของอุปกรณ์และความสะดวกในการขอยืมใช้อุปกรณ์ในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการ นักศึกษาประเมินว่า การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ มักมีการจัดกิจกรรมน้อยมาก

ด้านผลผลิตนั้น หัวหน้าผู้รับผิดชอบนักกายภาพบำบัด เห็นว่า บัณฑิตของหลักสูตรปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดี แต่ยังไม่ดีเท่าที่พึงประสงค์

มยุรี พลังกูร (2529) ได้ใช้รูปแบบการประเมินทั่วไป ประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ได้ผลสรุปดังนี้ (1) สิ่งแวดล้อมของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ยังมีความไม่เหมาะสมในเรื่อง สถานที่ตั้งห้องสมุด และเวลาที่เปิดบริการ การประกอบเลี้ยง (โภชนาการ) ห้องประชุมและห้องส้วม และการบริหารจัดการ (2) ปัจจัยนำเข้าของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้ายังบกพร่อง ควรปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษา การพิจารณาคัดเลือกอาจารย์ การพัฒนาอาจารย์ การขาดเจ้าหน้าที่สายบริการทางวิชาการที่ทำงานเต็มเวลา ได้แก่ นักวิจัย นักสถิติ และนักการศึกษา ขาดอุปกรณ์การศึกษาที่สำคัญ คือ ผู้ป่วย ซึ่งมีบางประเภทและจำนวนผู้ป่วยไม่เพียงพอให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ (3) กระบวนการต่าง ๆ ที่วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้าจัดยังมีข้อบกพร่องในเรื่อง จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน ประสบการณ์เรียนรู้ การวัดและประเมินผล (4) ปริมาณบัณฑิตไม่เพียงพอกับความต้องการของกองทัพ (5) บัณฑิตยังมีความรู้ไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของแพทยสภาในเรื่อง การคิดอย่างมีเหตุผล การตัดสินใจในกรณีผู้ป่วยฉุกเฉิน หัตถการทางการแพทย์ และจริยธรรมที่พึงปรารถนา (6) บัณฑิตไม่มีความสามารถในด้านการสาธารณสุขมูลฐาน การทำวิจัยและลักษณะการเป็นผู้นำบางประการ

เบญจวรรณ อธิจารกุล และคณะ (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินผลหลักสูตร  
 สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของ  
 ผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดผล  
 กิจกรรมทางวิชาการและบริการต่าง ๆ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในการทำงานหลังจบหลักสูตร  
 การเก็บข้อมูล กระทำโดยการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ถึงผู้สำเร็จการศึกษาระหว่างปี  
 พ.ศ. 2520 - 2529 ผลการวิจัย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาล้วนใหญ่ ประเมินตนเองว่า หลังจบ  
 หลักสูตรแล้ว มีความสามารถในการใช้แนวคิดทางด้านสังคมศาสตร์ มาวิเคราะห์ปัญหาทางการ  
 แพทย์ และสาธารณสุขปานกลาง มีความสามารถในการทำวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์มาก และ  
 มีความสามารถในการประสานงาน ทั้งในระดับบุคคลและในระดับโครงการปานกลาง เมื่อ  
 เปรียบเทียบการประเมินตนเองระหว่างผู้ที่จบปริญญาตรีทางด้านวิทยาศาสตร์กับผู้จบปริญญาตรีทาง  
 ด้านสังคมศาสตร์ พบว่า ทั้งสองกลุ่มประเมินตนเองไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ที่ไม่เคยทำงานมาก่อน  
 ประเมินตนเองว่า มีความสามารถในการทำวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ อยู่ในระดับที่สูงกว่า  
 ผลการประเมินตนเองของผู้ที่เคยทำงานมาแล้ว ส่วนกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติหลังจบหลักสูตรนั้น  
 ส่วนใหญ่ได้บรรยายวิชาสังคมศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา ที่เกี่ยวกับการแพทย์และสาธารณสุขมาก  
 ได้ทำวิจัยและทำหน้าที่ในการประสานงานปานกลาง

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้างนี้ เป็นการวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุข โดยพิจารณาในด้านปัจจัยหลักสูตร คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า การจัดการเรียนการสอน และผลของหลักสูตร ซึ่งมีวิธีในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### 1. ประชากร

โดยเหตุที่การวิจัยนี้เป็นการวิจัยประเมินหลักสูตร จึงต้องเก็บข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นภาพรวมของหลักสูตร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วย

1.1 ผู้เชี่ยวชาญ ศึกษาจากผู้มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตร์ ระดับต้น ในฐานะของผู้บริหารที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

1.2 ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ศึกษาจากหัวหน้างานหรือหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ผู้สำเร็จการ ศึกษาปฏิบัติงานอยู่ จำนวน 1,992 คน

1.3 อาจารย์ ศึกษาจากอาจารย์ที่เคยสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พ.ศ.2535 จำนวน 600 คน

1.4 ผู้บริหารหลักสูตร ศึกษาจากผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้า ภาควิชาในวิทยาลัยพยาบาล ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พ.ศ. 2535 จำนวน 240 คน

1.5 นักศึกษา ศึกษาจากนักศึกษายาบาลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ชั้นปีที่ 1 และ ปีที่ 2 จำนวน 5,094 คน

##### 2. กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ดำเนินการ ดังนี้

2.1 เชื้อวชาญ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ( Purposive sampling ) จำนวน 17 ท่าน ( ดังรายละเอียดในภาคผนวก ง ) ตามเกณฑ์คุณสมบัติดังนี้

2.1.1 เป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาพยาบาลในฐานะผู้บริหาร เป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปี

2.1.2 มีการศึกษาระดับปริญญาโท และเป็นผู้มีใบประกอบวิชาชีพพยาบาล และผดุงครรภ์ ชั้น 1

2.2 ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยการสำรวจรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2537 ซึ่งมีจำนวน 1,992 ราย จากนั้นสุ่มรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาจากตารางเลขสุ่มมา 322 ราย ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้สำเร็จการศึกษาจากรายชื่อที่สุ่มมาได้จะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

การสุ่มรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษามา 322 รายชื่อนี้ ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของ เครีซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) เมื่อใช้จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเกณฑ์ ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

2.3 อาจารย์ การเลือกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยให้ผู้อำนวยการแต่ละวิทยาลัยเป็นผู้เลือก จำนวน 600 คน ตามเกณฑ์ ดังนี้

2.3.1 รับผิดชอบสอนในรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

2.3.2 มีประสบการณ์การสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พ.ศ.2535

2.4 ผู้บริหาร ศึกษาจากประชากร

2.5 นักศึกษา การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสำรวจจำนวนนักศึกษาในปีการศึกษา 2538 ซึ่งมีจำนวน 5,094 คน จากนั้น สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยการสุ่มนักศึกษาจากทุกวิทยาลัยพยาบาล ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พ.ศ.2535 มาร้อยละ 14 ตามสัดส่วนของจำนวนนักศึกษาแต่ละชั้นปี รวมทั้งสิ้น 713 ราย

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

#### 1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 6 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เกณฑ์ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ประกอบด้วยแบบสอบถามที่ใช้รวบรวมแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญตามเทคนิคเดลฟายมี 3 ฉบับ คือ แบบสอบถามรอบที่ 1 แบบสอบถามรอบที่ 2 และแบบสอบถามรอบที่ 3

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์  
ระดับต้น สำหรับผู้บริหาร

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์  
ระดับต้น สำหรับอาจารย์

ชุดที่ 4 แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์  
ระดับต้น สำหรับนักศึกษา

ชุดที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ชุดที่ 6 แบบบันทึกพฤติกรรมการสอน

เครื่องมือทั้ง 6 ชุด มีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 เกณฑ์ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ประกอบด้วย

1.1 แบบสอบถามรอบที่ 1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด และเป็น  
การถามอย่างกว้าง ๆ เพื่อต้องการรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน โดยมี  
เนื้อหาเกี่ยวกับ

1.1.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น 4 ส่วน คือ

- ปัจจัยหลักสูตร
- คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า
- การจัดการเรียนการสอน
- ผลของหลักสูตร

1.1.2 ข้อมูลบ่งชี้ความแตกต่างของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับ  
ปริญญาตรี ภาคปกติและภาคพิเศษในด้าน

- การจัดการเรียนการสอน
- คุณสมบัติของนักศึกษา
- การลงทะเบียนเรียน
- ระยะเวลา
- อาจารย์
- การวัดประเมินผล
- สิ่งอำนวยความสะดวก ( ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข )

1.2 แบบสอบถามรอบที่ 2 ลักษณะของแบบสอบถามในรอบนี้ เป็นมาตราส่วน  
ประมาณค่า 5 ระดับ ตามมาตรวัดแบบลิเคอร์ท ( Likert scale ) ( ดังรายละเอียดในภาค  
ผนวก ข )

1.3 แบบสอบถามรอบที่ 3 ลักษณะของแบบสอบถามในรอบนี้ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert scale) ที่แสดงค่าความเหมาะสมและความสอดคล้องของส่วนรวมและรายบุคคล เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข )

**ชุดที่ 2** แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับผู้บริหาร มี 7 ตอน คือ ( ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข )

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์การได้รับความรู้เกี่ยวกับการสอนในหลักสูตร เน้นชุมชน และความสามารถในการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก วิชาที่รับผิดชอบและลักษณะวิธีการสอนในภาคเรียนนี้ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการจำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของปัจจัยหลักสูตร เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และสาระรายวิชา กับความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และบทบาทของพยาบาลเทคนิคตามเกณฑ์ที่ได้จากการทำเทคนิคเดลฟาย โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ รวม 60 ข้อ

การให้คะแนน กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น 4 ระดับ คือ

|                     |         |
|---------------------|---------|
| สอดคล้อง มากที่สุด  | 4 คะแนน |
| สอดคล้อง มาก        | 3 คะแนน |
| สอดคล้อง น้อย       | 2 คะแนน |
| สอดคล้อง น้อยที่สุด | 1 คะแนน |

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า เป็นคำถามเกี่ยวกับความสอดคล้องของคุณลักษณะอาจารย์และนักศึกษา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับคุณลักษณะของนักศึกษาและอาจารย์ตามเกณฑ์ที่ได้จากการทำเทคนิคเดลฟาย โดยมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 39 ข้อ

การให้คะแนน กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

|                     |         |
|---------------------|---------|
| สอดคล้อง มากที่สุด  | 5 คะแนน |
| สอดคล้อง มาก        | 4 คะแนน |
| สอดคล้อง น้อย       | 3 คะแนน |
| สอดคล้อง น้อยที่สุด | 2 คะแนน |

## ไม่สอดคล้อง

## 1 คะแนน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดโครงสร้างและสาระรายวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรและสาระรายวิชา ที่จัดในสภาพการณ์เป็นจริงกับโครงสร้างของหลักสูตรและสาระรายวิชา ตามเกณฑ์ที่ได้จากการทำตามเทคนิคเดลฟาย โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ( Check List ) ให้เลือกตอบเป็น 4 ช่อง คือ จัดมากกว่ากำหนด จัดตามที่กำหนด จัดน้อยกว่าที่กำหนด และไม่ได้จัด จำนวน 40 ข้อ ตอนท้ายของแบบสอบถามตอนี้จะมีข้อคำถามปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับโครงสร้างและสาระรายวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สภาพการจัดการเรียนการสอน 6 ด้าน คือ วัตถุประสงค์รายวิชา เนื้อหารายวิชา วิธีสอน การประเมินผล สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา โดยมีลักษณะเป็นข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ จำนวน 76 ข้อ และตอนท้ายของแบบสอบถาม มีข้อคำถามปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

การให้คะแนนกำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

|                                                           |         |
|-----------------------------------------------------------|---------|
| สภาพการณ์ที่เกิดขึ้น ประจำ หรือปรากฏให้เห็น มากที่สุด     | 5 คะแนน |
| สภาพการณ์ที่เกิดขึ้น บ่อย หรือปรากฏให้เห็น มาก            | 4 คะแนน |
| สภาพการณ์ที่เกิดขึ้น บางครั้ง หรือปรากฏให้เห็น น้อย       | 3 คะแนน |
| สภาพการณ์ที่เกิดขึ้น นาน ๆ ครั้ง หรือปรากฏให้เห็น น้อยมาก | 2 คะแนน |
| สภาพการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นเลย หรือไม่ปรากฏให้เห็น         | 1 คะแนน |

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางและแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น รวมทั้งการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคพิเศษ โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 53 ข้อ

การให้คะแนน กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็นดังนี้

|                    |         |
|--------------------|---------|
| เห็นด้วยมากที่สุด  | 5 คะแนน |
| เห็นด้วยมาก        | 4 คะแนน |
| เห็นด้วยปานกลาง    | 3 คะแนน |
| เห็นด้วยน้อย       | 2 คะแนน |
| เห็นด้วยน้อยที่สุด | 1 คะแนน |

ตอนที่ 7 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์  
ระดับต้น เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สร้างตามวิธีของออสกู๊ด ( Osgood )  
ประกอบด้วยข้อคำถามทางด้านหลักสูตร จุดมุ่งหมาย ผู้เรียน ผู้สอน การเรียน และอุปกรณ์และ  
อาคารสถานที่ ลักษณะของแบบสอบถามในแต่ละด้าน ประกอบด้วย คำที่แสดงคุณลักษณะของสิ่ง  
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านนั้น ๆ เป็นคู่ ๆ ด้านละ 9 คู่ ที่มีความหมายตรงกันข้ามกัน

การให้คะแนน กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น 7 ระดับ โดยให้คะแนนความคิดเห็นจากทาง  
ลบมากที่สุด จนถึงทางบวกที่สุดเป็น 1,2,3,4,5,6 และ 7 ตามลำดับ คะแนนเฉลี่ยของความ  
คิดเห็นในแต่ละข้อย่อยจะเท่ากับ 4 และคะแนนความคิดเห็นในแต่ละด้าน ซึ่งมี 9 ข้อย่อย จะ  
เท่ากับ 36 และทุกด้านรวมกันจะเท่ากับ 216 คะแนน

**ชุดที่ 3** แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์  
ระดับต้น สำหรับอาจารย์ มี 4 ตอน คือ ( ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข )

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ  
ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การได้รับความรู้เกี่ยวกับการสอน  
ในหลักสูตรเน้นชุมชน ความสามารถในการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก วิชาที่รับผิดชอบ และลักษณะ  
วิธีสอนในภาคเรียนนี้ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการจำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของคุณลักษณะของปัจจัย  
นำเข้า

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์  
ระดับต้น

ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2,3 และ 4 จะมีลักษณะเช่นเดียวกับแบบสอบถาม  
ตอนที่ 3,5 และ 7 ของแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารทุกประการ

**ชุดที่ 4** แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์  
ระดับต้น สำหรับนักศึกษา มี 4 ตอน โดยมีข้อคำถามเหมือนกับแบบสอบถามชุดที่ 5 ทุกประการ  
ยกเว้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามจะประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ข้อ เกี่ยวกับ  
เพศ อายุ วุฒิการศึกษาก่อนศึกษาในหลักสูตรนี้ ชั้นปีที่ศึกษาอยู่ ความชอบเรียนในหลักสูตร และ  
ลักษณะวิธีการสอนที่อาจารย์ใช้ในภาคเรียนนี้ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ( ดังราย  
ละเอียดในภาคผนวก ข )

**ชุดที่ 5** แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้ ( ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข )

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่ปฏิบัติ ตำแหน่ง โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับและข้อคำถามปลายเปิด ข้อคำถามเหล่านี้เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา 10 ด้าน คือ (1) ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน (2) ความสามารถในการพยาบาลเพื่อให้การดูแลแก่ผู้ป่วย (3) ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการรักษา (4) ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล (5) ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสภาพ (6) เจตคติต่องานและวิชาชีพ (7) ความสามารถในการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น (8) บุคลิกภาพ (9) ความรับผิดชอบ (10) การตัดสินใจ รวม 75 ข้อ

การให้คะแนน กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

|                                 |         |
|---------------------------------|---------|
| ระดับความคิดเห็น ดีมาก          | 5 คะแนน |
| ระดับความคิดเห็น ดี             | 4 คะแนน |
| ระดับความคิดเห็น ปานกลาง        | 3 คะแนน |
| ระดับความคิดเห็น ไม่ดี          | 2 คะแนน |
| ระดับความคิดเห็น ไม่ดีอย่างยิ่ง | 1 คะแนน |

ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผู้บังคับบัญชารู้สึกประทับใจและไม่ประทับใจ ผู้วิจัยใช้วิธีพฤติกรรมวิกฤติ (The critical incident) รวบรวมความประทับใจและไม่ประทับใจ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนพฤติกรรมที่ประทับใจและไม่ประทับใจของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

**ชุดที่ 6** แบบบันทึกพฤติกรรมการสอน มีลักษณะดังนี้

แบบบันทึกพฤติกรรมเป็นเครื่องมือบันทึกพฤติกรรมของแฟลนเดอร์ส (Flander's interaction analysis categories) ซึ่งมีรายละเอียดพฤติกรรม 10 ประเภท ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงเครื่องมือบันทึกพฤติกรรมของแฟลนเดอร์ส (Flanders. 1970 : 140-141)

| ผู้แสดง                       | รหัส | ประเภทพฤติกรรม                                                       |
|-------------------------------|------|----------------------------------------------------------------------|
| อิทธิพลทางอ้อม<br><br>อาจารย์ | 1    | การยอมรับความรู้สึก (Accept Feeling)                                 |
|                               | 2    | การชมเชยหรือกระตุ้น (Praises or Encourages)                          |
|                               | 3    | การยอมรับหรือใช้ความคิดนักศึกษา (Accepts or Uses Idea of Student)    |
|                               | 4    | การใช้คำถาม (Asks Questions)                                         |
| อิทธิพลทางตรง                 | 5    | การบรรยาย (Lecturing)                                                |
|                               | 6    | การแนะนำทาง (Giving Direction)                                       |
|                               | 7    | การวิจารณ์หรือตัดสินใจด้วยอำนาจ (Critizing or Justifying Authority ) |
| นักศึกษา                      | 8    | นักศึกษาพูด ตอบสนอง (Student-Talk-Response)                          |
|                               | 9    | นักศึกษานำริเริ่ม (Student-Talk-Initiation)                          |
|                               | 10   | ความเงียบ หรือความสับสน (Silence or Cufusion)                        |

การใช้เครื่องมือในการบันทึกพฤติกรรม ทำโดยสังเกตการสอน แล้วบันทึกพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้หรือจากการได้ยิน การพูดของอาจารย์ และนักศึกษา แล้วจดบันทึกเป็นสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมที่ได้พบ การบันทึกนี้ บันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้น 3 วินาทีต่อ 1 ครั้ง และเมื่อเริ่มต้นบันทึกและตอนจบการบันทึก จะใช้สัญลักษณ์หมายเลข 10 บันทึกลงไป การสังเกตแต่ละครั้งใช้เวลา 20 นาที อนึ่งในการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการสอนครั้งนี้ ใช้เครื่องบันทึกเสียงบันทึกพฤติกรรมการสอนไว้ด้วยเพื่อช่วยในการบันทึกพฤติกรรมการสอนทางวาจาได้ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

## 2. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือแต่ละชุดมีวิธีการสร้าง ดังนี้

**ชุดที่ 1** เกณฑ์ประเมินหลักสูตรที่พัฒนาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย มีวิธีการสร้าง ดังนี้

1.1 แบบสอบถามรอบที่ 1 มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 , 5 , 6 และ 7 และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลสรุปเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพยาบาลระดับต้น

1.1.2 สอบถามผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพยาบาล เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร

1.1.3 นำข้อมูลและแนวคิดจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2 แบบสอบถามรอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยการนำผลการสรุปจากคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดรอบที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2

1.3 แบบสอบถามรอบที่ 3 เป็นการนำแบบสอบถาม รอบที่ 2 ที่ส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบมาวิเคราะห์หาค่าความเหมาะสมและค่าความสอดคล้อง แล้วส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3 โดยแสดงค่าความเหมาะสมและความสอดคล้องของส่วนรวมและรายบุคคล ผลของการตอบแบบสอบถามรอบที่ 3 ได้เกณฑ์การประเมินหลักสูตรทั้งสิ้น 208 ข้อ

**ชุดที่ 2** แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับผู้บริหาร ตอนที่ 2 - 6 เป็นแบบสอบถาม ที่ได้มาจากการทำเทคนิคเดลฟาย ( Delphi technique ) ส่วนตอนที่ 7 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดเจตคติ

2.2 นำข้อมูลและแนวคิดจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมา กำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยใช้แนวทางจากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ที่กองประเมินผลการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรีพัฒนาขึ้น (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 202)

**ชุดที่ 3** แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับอาจารย์ และ

**ชุดที่ 4** แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับนักศึกษา เป็นเครื่องมือที่ได้จากการดำเนินการในการสร้างแบบสอบถามชุดที่ 4

**ชุดที่ 5** แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษามีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของพยาบาลเทคนิค

2. นำข้อมูลและแนวคิดจากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนผลจากการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ มากำหนดคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

### 3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือแต่ละชุด มีวิธีการในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับผู้บริหาร ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาความเที่ยง ( Reliability ) โดยนำไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน และนำมาหาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาช ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งมี 3 ด้าน ตอนที่ 3 ตอนที่ 5 ตอนที่ 6 และตอนที่ 7 เท่ากับ 0.9686, 0.9799, 0.9775, 0.9284 และ 0.9686 ตามลำดับ

2. แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับนักศึกษา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาความเที่ยง ( Reliability ) โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน และนำมาหาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาช ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 เท่ากับ 0.8845 และ 0.9561 ตามลำดับ

3. แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับอาจารย์ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาความเที่ยง ( Reliability ) โดยนำไปทดลองใช้กับอาจารย์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน และนำมาหาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาช ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 เท่ากับ 0.9161 และ 0.9623 ตามลำดับ

4. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ซึ่งเป็นแบบสอบถาม ที่อยู่ในตอนที่ 4 , 4 และ 7 ของแบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับอาจารย์ นักศึกษาและผู้บริหารตาม

ลำดับ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาตามขั้นตอนดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับอาจารย์ และนักศึกษาที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ควบคุมการวิจัยตรวจสอบแก้ไข เนื้อหา และภาษา

4.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาพยาบาล จำนวน 7 ท่าน ( ดังรายละเอียดในภาคผนวก ค ) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำผลที่ได้กลับมาพิจารณาพร้อมกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยถือเกณฑ์ 5 ท่านขึ้นไปมีความเห็นตรงกัน ถือว่ามีความตรงตามเนื้อหาส่วนข้อที่ไม่ได้ตามเกณฑ์ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดผลการพิจารณาดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยหมดทุกข้อ แต่ได้แก้ไขเพิ่มเติมข้อความให้มีความเหมาะสมทางภาษา ความชัดเจนของเนื้อหาเล็กน้อย

4.3 นำแบบสอบถามไปหาความเที่ยง ( Reliability ) โดยนำไปทดลองใช้กับผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวนกลุ่มละ 40 คน และนำมาคำนวณหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเท่ากับ 0.9208 , 0.9355 และ 0.9360 ตามลำดับ

5. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษามีวิธีในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมการวิจัยตรวจสอบแก้ไข เนื้อหาและภาษา

5.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาพยาบาล จำนวน 7 ท่าน ( ดังรายละเอียดในภาคผนวก ค ) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำผลที่ได้กลับมาพิจารณาพร้อมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยถือเกณฑ์ 5 ใน 7 ท่าน มีความคิดเห็นตรงกันถือว่ามีความตรงตามเนื้อหา ส่วนข้อที่ไม่ได้ตามเกณฑ์ผู้วิจัยทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปตรวจหาความเที่ยง โดยนำไปทดลองใช้กับผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน และนำมาหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาชได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9835

6. แบบบันทึกพฤติกรรมการสอน มีวิธีในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

6.1 ผู้วิจัยและอาจารย์ที่ผู้วิจัยได้เลือกมาเป็นผู้ร่วมงานการหาความเชื่อมั่น 1 คน

ฝึกการบันทึกพฤติกรรมจากเครื่องบันทึกเสียง จนกระทั่งแน่ใจว่า สามารถจดบันทึกได้อย่างถูกต้อง

6.2 ผู้วิจัยและอาจารย์ผู้สอนเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียนโดยตรงพร้อม ๆ กัน

6.3 นำผลของการจดบันทึกพฤติกรรมไปหาค่าความเที่ยงตามวิธีการสกอต (Scott) (Ober. 1971 : 80) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8889

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. การเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยดำเนินการตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญที่กำหนดไว้ การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินเป็นขั้นตอนดังนี้

1.1 สอบถามแนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น และข้อมูลบ่งชี้ความแตกต่างของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ระดับปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ เพื่อเก็บรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน โดยส่งแบบสอบถามรอบที่ 1 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญไปทางไปรษณีย์ และขอร้องให้ส่งกลับทางไปรษณีย์เช่นกัน จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 18 ชุด ได้รับคืนมา 18 ชุด แต่ไม่ตอบ 1 ชุด คงเหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 17 ชุด

1.2 การยืนยันความคิดเห็นครั้งที่ 1 โดยส่งแบบสอบถามรอบที่ 2 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนลงมติ จัดระดับความสำคัญของแต่ละข้อ ในรูปของมาตรวัดแบบลิเคอร์ท รวมทั้งเขียนเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยของแต่ละข้อ ลงในช่องว่างที่เว้นไว้ตอนท้ายของประโยค การส่งแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญใช้วิธีส่งไปทางไปรษณีย์ และขอร้องให้ส่งกลับทางไปรษณีย์เช่นกัน จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 17 ชุด ได้รับคืนมา 17 ชุด

1.3 การยืนยันความคิดเห็นครั้งที่ 2 โดยส่งแบบสอบถามรอบที่ 3 ที่มีข้อความเช่นเดียวกับแบบสอบถามรอบที่ 2 แต่จะแสดงค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น ๆ ได้ตอบไปในแบบสอบถามฉบับที่ 2 แล้ว เพื่อทบทวนว่าต้องการยืนยันคำตอบเดิม หรือเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ การส่งแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญใช้วิธีส่งไปทางไปรษณีย์ และขอร้องให้ส่งกลับทางไปรษณีย์เช่นกัน จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 17 ชุด ได้รับคืนมา 15 ชุด

2. การเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 จากนั้นทำหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ พร้อมกับแนบหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยของสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล การส่งแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามใช้วิธีส่งไปและส่งกลับทางไปรษณีย์ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปมีดังนี้

2.2.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ส่งไป 240 ชุด ได้รับคืน 150 ชุด คิดเป็นร้อยละ 62.5

2.2.2 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ ส่งไป 600 ชุด ได้คืนมา 365 ชุด คิดเป็นร้อยละ 60.83

2.2.3 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา ส่งไป 764 ชุด ได้คืนมา 614 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.12

3. การเก็บข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ดำเนินการโดยทำหนังสือถึงหัวหน้าหน่วยงานเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งไปและกลับทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืนมา 300 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.17

4. สังเกตการสอน ผู้วิจัยดำเนินการสังเกตการสอนด้วยตนเอง โดยสังเกตการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 20 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที

### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 1 ใช้วิธีการรวบรวมความคิดเห็นที่ได้ทั้งหมดเข้าด้วยกัน และนำมาวิเคราะห์พิจารณา รวมทั้งตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนออก

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 2 และรอบที่ 3 วิเคราะห์โดย

2.1 หาค่ามัธยฐาน ( Median ) ของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายด้าน คำนวณหาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

2.2 เกณฑ์การตัดสินใจคัดเลือกข้อคำถามที่ใช้เป็นเกณฑ์ประเมินหลักสูตร ใช้ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

2.2.1 เป็นข้อคำถามที่มีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.5 และมีรายละเอียดการแปลผลจากค่ามัธยฐานที่คำนวณได้ ดังนี้

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ใช้ข้อคำถามนั้นเป็นเกณฑ์

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยที่ใช้ข้อคำถามนั้นเป็นเกณฑ์

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจที่ใช้  
ข้อความนั้นเป็นเกณฑ์

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยที่ใช้  
ข้อความนั้นเป็นเกณฑ์

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยอย่างยิ่งที่  
ใช้ข้อความนั้นเป็นเกณฑ์

2.2.2 เป็นข้อความ ที่มีค่าเฉลี่ยระหว่างควอเตอร์ของการตอบของกลุ่ม  
ผู้เชี่ยวชาญไม่เกิน 1.5 ซึ่งแสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นความสอดคล้องกัน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์ และสาระ  
รายวิชาของหลักสูตร กับความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลงทาง  
เทคโนโลยีและบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย การประเมินการจัดการเรียน  
การสอน และศึกษาประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาวិเคราะห์โดย

4.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)  
เป็นรายข้อและรายด้าน

4.2 เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ดังนี้

4.2.1 เกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องของปัจจัยหลักสูตรใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย  
ของคะแนนความคิดเห็นดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.00 หมายถึง สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้อง  
ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้อง  
ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้อง  
ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49 หมายถึง สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้อง  
ในระดับน้อยที่สุด

4.2.2 เกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องของคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า ใช้  
เกณฑ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00 หมายถึง ปัจจัยนำเข้ามีคุณลักษณะสอดคล้องใน  
ระดับมากที่สุด

ระดับมาก  
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง ปัจจัยนำเข้ามีคุณลักษณะสอดคล้องใน

ระดับน้อย  
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง ปัจจัยนำเข้ามีคุณลักษณะสอดคล้องใน

ระดับน้อยที่สุด  
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง ปัจจัยนำเข้ามีคุณลักษณะสอดคล้องใน

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง ปัจจัยนำเข้ามีคุณลักษณะไม่สอดคล้อง  
4.2.3 เกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของสภาพการจัดการเรียนการสอน  
ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00 หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนไม่มีความเหมาะสม

4.2.4 เกณฑ์การพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตร  
พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

ค่าเฉลี่ยมากกว่า 4 ขึ้นไป หมายถึง มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรในด้านบวก

ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 4 ลงไป หมายถึง มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรในด้านลบ

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจต่อหลักสูตร

4.2.5 เกณฑ์การพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา  
ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

ระดับดีมาก  
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษานับปฏิบัติงานอยู่ใน

ระดับดี  
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษานับปฏิบัติงานอยู่ใน

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษานับปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษานับปฏิบัติงานอยู่ในระดับไม่ดี

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษานับปฏิบัติงานอยู่ในระดับไม่ดีอย่างยิ่ง

4.3 ข้อมูลและข้อเสนอแนะ ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อเรื่องและหาฐานนิยม เพื่อสรุปใจความสำคัญ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลบ่งชี้สำหรับการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคปกติและพิเศษใช้การวิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำผลการคำนวณมาพิจารณาโดยถือเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00 หมายถึง แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ มุ่งประเมิน 4 องค์ประกอบ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการ/เครื่องมือ วัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ และการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียด ตาราง 4

ตาราง 4 ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการ/เครื่องมือ วัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง  
ที่ใช้ และการวิเคราะห์ข้อมูล

| วัตถุประสงค์<br>ของการวิจัย                                                                                                                                                                                                       | วิธีการ/<br>เครื่องมือ                                                               | วัตถุประสงค์                                                                                                               | กลุ่มตัวอย่าง<br>ที่ใช้                                                                        | การวิเคราะห์<br>ข้อมูล                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.วิเคราะห์ความ<br>สอดคล้องของ<br>ปรัชญา<br>จุดประสงค์<br>และสาระราย<br>วิชากับความ<br>ต้องการการ<br>บริการทาง<br>สุขภาพของ<br>สังคม การ<br>เปลี่ยนแปลง<br>ทางเทคโนโลยี<br>และบทบาทของ<br>พยาบาลเทคนิค<br>ที่ถูกต้องตาม<br>กฎหมาย | -การสอบถาม<br>โดยใช้เครื่อง<br>มือวิเคราะห์<br>ความสอดคล้อง<br>ของ<br>ปัจจัยหลักสูตร | -เพื่อสอบถาม<br>ความคิดเห็น<br>เกี่ยวกับความ<br>สอดคล้องของ<br>ปรัชญา<br>วัตถุประสงค์<br>และสาระราย<br>วิชาของหลัก<br>สูตร | -ผู้บริหารของ<br>วิทยาลัย ได้แก่<br>-ผู้อำนวยการ<br>-หัวหน้าฝ่าย<br>วิชาการ<br>-หัวหน้าภาควิชา | -คำนวณหาค่ามัธยิม<br>เลขคณิตของคะแนน<br>ที่ได้จากการตอบ<br>แบบสอบถาม<br>เกี่ยวกับความ<br>สอดคล้องของปัจจัย<br>หลักสูตรในส่วนที่<br>เป็นมาตราส่วน<br>ประมาณค่า<br>-วิเคราะห์เนื้อเรื่อง<br>และหาฐานนิยม<br>ในส่วนที่เป็น<br>คำถามปลายเปิด |
| 2.วิเคราะห์<br>คุณสมบัติของ<br>อาจารย์และ<br>นักศึกษา                                                                                                                                                                             | - การสอบถาม<br>โดยใช้<br>เครื่องมือ<br>1.แบบสอบถาม<br>ความคิดเห็น<br>ต่อหลักสูตร     | -เพื่อสำรวจ<br>คุณลักษณะของ<br>อาจารย์และ<br>นักศึกษา                                                                      | -ผู้บริหาร<br>-อาจารย์<br>นักศึกษา<br>พยาบาล<br>ชั้นปีที่ 1 และ<br>ชั้นปีที่ 2                 | -คำนวณหาค่ามัธยิม<br>เลขคณิตและส่วน<br>เบี่ยงเบนมาตรฐาน<br>ของคะแนนที่ได้จาก<br>การตอบแบบสอบถาม<br>ความคิดเห็นต่อ                                                                                                                        |

ตาราง 4 (ต่อ)

| วัตถุประสงค์<br>ของการวิจัย           | วิธีการ/<br>เครื่องมือ                                                                                                                                                                                 | วัตถุประสงค์                                                   | กลุ่มตัวอย่าง<br>ที่ใช้                                                                  | การวิเคราะห์<br>ข้อมูล                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       | <p>ประกาศนียบัตรพยาบาล<br/>ศาสตร์ ระดับ<br/>ต้น สำหรับ<br/>นักศึกษา</p> <p>2.แบบสอบถาม<br/>ความคิดเห็น<br/>ต่อหลักสูตร<br/>ประกาศนียบัตร<br/>พยาบาล<br/>ศาสตร์<br/>ระดับต้น<br/>สำหรับ<br/>อาจารย์</p> |                                                                |                                                                                          | <p>หลักสูตรในส่วนที่เป็น<br/>มาตราส่วนประมาณค่า</p> <p>-วิเคราะห์เนื้อเรื่อง<br/>(Content<br/>analysis) และ<br/>หาฐานนิยม(Mode)<br/>ในส่วนที่เป็นคำถาม<br/>ปลายเปิด</p>    |
| 3.ประเมินการจัด<br>การเรียน<br>การสอน | <p>- การสอบถาม<br/>โดยใช้เครื่องมือ</p> <p>1.แบบสอบถาม<br/>สถานการณ์จัด<br/>การเรียนการสอนสำหรับ<br/>ผู้บริหาร</p> <p>2. แบบสอบถาม<br/>สถานการณ์จัด</p>                                                | <p>- เพื่อประเมิน<br/>สถานการณ์จัด<br/>การเรียน<br/>การสอน</p> | <p>-ผู้บริหาร</p> <p>- อาจารย์</p> <p>- นักศึกษา<br/>ชั้นปีที่ 1 และ<br/>ชั้นปีที่ 2</p> | <p>- คำนวณหาค่า<br/>มัธยเลขคณิต<br/>และส่วนเบี่ยง<br/>เบนมาตรฐาน<br/>ที่ได้จากการ<br/>ตอบแบบสอบถาม<br/>สถานการณ์จัด<br/>การเรียนการสอน<br/>ในส่วนที่เป็น<br/>มาตราส่วน</p> |

ตาราง 4 (ต่อ)

| วัตถุประสงค์<br>ของการวิจัย                         | วิธีการ/<br>เครื่องมือ                                                                                           | วัตถุประสงค์                                                                                    | กลุ่มตัวอย่าง<br>ที่ใช้                                               | การวิเคราะห์<br>ข้อมูล                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                     | การเรียนรู้<br>การสอน<br>สำหรับ<br>อาจารย์<br>3. แบบสอบถาม<br>สภาพการจัด<br>การเรียนการ<br>สอนสำหรับ<br>นักศึกษา |                                                                                                 |                                                                       | ประมาณค่า<br>-วิเคราะห์เนื้อ-<br>เรื่องและหาค่า<br>ฐานนิยมในส่วนที่<br>เป็นแบบสอบถาม<br>ปลายเปิด                                            |
|                                                     | 4. แบบบันทึก<br>พฤติกรรม<br>การสอน                                                                               | -ประเมินจำนวน<br>พฤติกรรมของ<br>อาจารย์และ<br>นักศึกษาใน<br>ระหว่างการจ้ด<br>การเรียนการ<br>สอน | -อาจารย์และ<br>นักศึกษาจาก<br>วิทยาลัย<br>พยาบาลซึ่งสุ่ม<br>โดยเจาะจง | -หาค่าความถี่และค่า<br>ร้อยละของพฤติกรรม<br>แต่ละประเภท<br>-วิเคราะห์เนื้อเรื่อง<br>และหาฐานนิยมใน<br>ส่วนที่ได้จากการจด<br>บันทึกการสังเกต |
| 4. ศึกษาประสิทธิภาพ<br>ของผู้<br>สำเร็จ<br>การศึกษา | - การสอบถาม<br>โดยใช้แบบ<br>สอบถามความ<br>คิดเห็นเกี่ยว<br>กับประสิทธิภาพ-<br>ภาพของ                             | - ศึกษาความคิด<br>เห็นของผู้<br>บังคับบัญชา<br>ชั้นต้นเกี่ยวกับ<br>ประสิทธิภาพ<br>ของผู้สำเร็จ  | - ผู้บังคับบัญชา<br>ชั้นต้นของ<br>ผู้สำเร็จ<br>การศึกษา               | - คำนวณหาค่ามัธยิม<br>เลขคณิตและส่วน<br>เบี่ยงเบนมาตรฐาน<br>ของคะแนนที่ได้จาก<br>การตอบแบบสอบถาม<br>ความคิดเห็นเกี่ยวกับ                    |

ตาราง 4 (ต่อ)

| วัตถุประสงค์<br>ของการวิจัย                                                       | วิธีการ<br>เครื่องมือ                                                                                                                                                                                     | วัตถุประสงค์                                                                                                                 | กลุ่มตัวอย่าง<br>ที่ใช้                                   | การวิเคราะห์<br>ข้อมูล                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5. ศึกษาข้อมูลบ่งชี้ความแตกต่างของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ภาคพิเศษและภาคปกติ | <p>ผู้สำเร็จการศึกษา</p> <p>- การสอบถามโดยใช้ข้อคำถามสัปดาห์แรกเข้าไปในเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่</p> <p>- แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้บริหารอาจารย์</p> <p>- แบบสอบถามรอบที่ 1,2</p> | <p>การศึกษา</p> <p>- เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาต่อเนื่องภาคพิเศษและภาคปกติว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร</p> | <p>- ผู้บริหาร</p> <p>- ผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>- อาจารย์</p> | <p>ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา</p> <p>- คำตอบที่ได้จากวิธีปฏิบัติการวิจัย</p> <p>ใช้การจัดอันดับจากความถี่และวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องหาฐานนิยม</p> <p>- คำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม</p> |

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น โดยประเมินเกี่ยวกับองค์ประกอบด้าน ปัจจัยหลักสูตร คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า การจัดการเรียนการสอน และผลของหลักสูตร ตามรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยมีจุดประสงค์ ดังนี้

1. วิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร ความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์และสาระรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย

2. วิเคราะห์คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า

3. ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน

4. ศึกษาประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

5. ศึกษาข้อมูลบ่งชี้สำหรับการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น 3 ด้าน คือ

1. ปัจจัยหลักสูตร

2. คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า

3. การจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร ความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้า

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 6 ผลการศึกษาข้อมูลบ่งชี้สำหรับการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรี

## ภาคปกติและภาคพิเศษ

### ตอนที่ 1 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

การศึกษาเกณฑ์ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นนี้ มีจุดประสงค์ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการประเมินหลักสูตร ซึ่งพัฒนาขึ้นตามเทคนิคเดลฟาย ( Delphi technique ) โดยรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเกณฑ์ที่เหมาะสมในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น จำนวน 3 รอบคือ รอบที่ 1 ได้ส่งแบบสอบถาม ปลายเปิด รวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ที่เหมาะสมในการประเมินด้านต่าง ๆ รอบที่ 2 นำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาลงน้ำหนักความเหมาะสมของเกณฑ์แต่ละด้าน รอบที่ 3 นำคำตอบที่ได้มาคำนวณหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แล้วส่งแบบสอบถามที่แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ พร้อมทั้งคำตอบผู้เชี่ยวชาญใน รอบที่ 2 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคำตอบอีกครั้ง นำคำตอบที่ได้ในรอบที่ 3 มาคำนวณหาค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์อีกครั้ง จากนั้นเลือกรายการเกณฑ์ที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ต่ำกว่า 1.50 มาเป็นเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตรจากจำนวนรายการทั้งหมด 209 ข้อ พบว่าอยู่ในเกณฑ์ทั้ง 208 ข้อ ผลการศึกษาเป็นดังนี้

#### 1. เกณฑ์ด้านปัจจัยหลักสูตร

##### 1.1 องค์ประกอบหลักสูตร

###### 1.1.1 วิชา

ตาราง 5 ค่ามัธยฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านปรัชญาของหลักสูตรที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านปรัชญาของหลักสูตร                                                                                | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 1. มุ่งพัฒนาความสามารถในการศึกษาด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง                                                                                                                   | 4.9231  | 0.5769                  |
| 2. มุ่งพัฒนาให้เป็นผู้มีองค์ความรู้ในการให้บริการด้านสุขภาพอนามัย<br>ได้ทั้งการป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล และ<br>การฟื้นฟูสภาพได้                           | 4.8750  | 0.6250                  |
| 3. มุ่งพัฒนาการเป็นผู้นำชุมชนให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ<br>ชีวิตของตนเอง โดยประยุกต์นวัตกรรมทางการสาธารณสุขให้<br>เหมาะสมกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสังคม | 4.2857  | 1.1250                  |
| 4. พัฒนาให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น                                                                                                                                    | 4.9231  | 0.5769                  |
| 5. พัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่ง<br>วิชาชีพ                                                                                                  | 5.0000  | 0.5000                  |
| 6. ใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการ                                                                                                                                       | 4.8182  | 0.7216                  |
| 7. การพยาบาลที่ดี คือ การให้ผู้มารับบริการช่วยเหลือตนเองได้                                                                                                               | 4.8182  | 0.7216                  |
| 8. การพยาบาลที่ดี คือ การให้การพยาบาลแบบองค์รวม                                                                                                                           | 4.8750  | 0.6250                  |
| 9. มุ่งพัฒนาให้เป็นผู้มีความสามารถในการสอนสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์<br>เพื่อให้ประชาชนตระหนักในการดูแลสุขภาพของตนเอง                                                       | 4.7500  | 0.9375                  |

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน (Interquartile range < 1.50) ว่าเกณฑ์ด้านปรัชญา สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง ( $Mdn > 4.50$ ) ทุกข้อ

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่งในด้านปรัชญา เรียงตามลำดับจากค่ามัธยฐานสูงสุด 3 อันดับแรก คือ พัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มุ่งพัฒนาความสามารถในการศึกษาด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

### 1.1.2 จุดประสงค์ของหลักสูตร

ตาราง 6 ค่านิยามฐานและผลลัพธ์ระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร                                                                                    | นิยามฐาน | ผลลัพธ์ระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|---------------------------|
| 1.ตระหนักและคำนึงถึงคุณค่าและศักยภาพของบุคคล ครอบครัว<br>และชุมชน                                                                                                                 | 4.9231   | 0.5769                    |
| 2.ใช้กระบวนการพยาบาล หลักการ ทฤษฎี เทคโนโลยีและกระบวนการ<br>การติดต่อสัมพันธ์ในการให้บริการพยาบาลตามความต้องการของ<br>แต่ละบุคคล ครอบครัวและชุมชนได้อย่างเหมาะสม                  | 4.8182   | 0.7216                    |
| 3.วางแผนดำเนินการให้บริการพยาบาลในหน่วยงานที่รับผิดชอบ                                                                                                                            | 4.3128   | 1.0313                    |
| 4.ให้บริการพยาบาลระดับต้นและเน้นการดูแลสุขภาพประชาชนโดย<br>คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ความต้องการของสังคม<br>เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพได้ | 4.8182   | 0.7424                    |
| 5.ทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการ<br>กำหนดความต้องการด้านบริการของชุมชนและร่วมมือในการให้<br>บริการได้ทุกระดับของบริการสาธารณสุข                       | 4.4375   | 0.9955                    |
| 6.ให้ความร่วมมือในการบริการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค<br>การรักษาพยาบาลเบื้องต้น และการฟื้นฟูสภาพ                                                                               | 5.0000   | 0.5000                    |
| 7.บริการและนิเทศงานผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบ                                                                                                                                      | 3.9167   | 1.3750                    |
| 8.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และตระหนักในความรับผิดชอบต่อ<br>พัฒนาตนเองและวิชาชีพ                                                                                                 | 4.8750   | 0.6250                    |
| 9.สนับสนุนหลักประชาธิปไตย เป็นพลเมืองดี และมี ความรับผิดชอบต่อสังคม                                                                                                               | 4.8750   | 0.6250                    |
| 10.ประพฤติตนตามหลักศีลธรรม ค่านิยมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ                                                                                                                          | 4.9643   | 0.5357                    |
| 11.มีวิสัยทัศน์กว้างไกล                                                                                                                                                           | 4.6667   | 0.9583                    |

ตาราง 6 (ต่อ)

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 12. เป็นผู้นำของประชาชนในเรื่องสุขภาพ                                                          | 4.6667  | 1.0333                  |
| 13. มีความสามารถในการคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น                                            | 4.8750  | 0.6250                  |
| 14. มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์                                                     | 4.2500  | 1.2500                  |
| 15. มีความสามารถในการจัดบันทึกและรายงานผล                                                      | 4.5625  | 1.1813                  |
| 16. มีความสามารถในการตัดสินใจ                                                                  | 4.5625  | 1.1813                  |
| 17. กล้าแสดงความคิดเห็น                                                                        | 4.6667  | 1.1458                  |
| 18. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี                                                                       | 4.8750  | 0.6250                  |
| 19. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ                                                                   | 4.8750  | 0.6250                  |

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน (Interquartile range < 1.50 ) ว่าเกณฑ์ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรสมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง ( Mdn > 4.50 ) ทุกข้อ

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่งในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ ให้ความสำคัญในการบริการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น และการฟื้นฟูสภาพ

### 1.1.3 โครงสร้างของหลักสูตร

ตาราง 7 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร  
พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านโครงสร้างและสาระรายวิชา ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านโครงสร้างและสาระรายวิชา |                    | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|---------|-------------------------|
| <b>สาระรายวิชา</b>                                                                               |                    |         |                         |
| <b>หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป</b>                                                                     | <b>25 หน่วยกิต</b> |         |                         |
| 1. จิตวิทยาทั่วไป                                                                                | 2 หน่วยกิต         | 4.8182  | 0.7424                  |
| 2. จิตวิทยาพัฒนาการ                                                                              | 2 หน่วยกิต         | 4.8182  | 0.7841                  |
| 3. สังคมวิทยาและปัญหาสังคม                                                                       | 2 หน่วยกิต         | 4.8182  | 0.7841                  |
| 4. พลานามัย                                                                                      | 1 หน่วยกิต         | 4.8750  | 0.6250                  |
| 5. การสื่อสาร                                                                                    | 2 หน่วยกิต         | 4.9231  | 0.5769                  |
| 6. พลวัตของกลุ่มและการทำงานเป็นทีม                                                               | 2 หน่วยกิต         | 4.8750  | 0.6250                  |
| 7. ภาษาไทย                                                                                       | 2 หน่วยกิต         | 4.9231  | 0.5769                  |
| 8. เคมี                                                                                          | 2 หน่วยกิต         | 4.8750  | 0.6250                  |
| 9. นิสิทธ์ทั่วไป                                                                                 | 2 หน่วยกิต         | 4.7500  | 1.0417                  |
| 10. ปรัชญา                                                                                       | 1 หน่วยกิต         | 4.8000  | 0.8167                  |
| 11. คอมพิวเตอร์เบื้องต้น                                                                         | 2 หน่วยกิต         | 4.8636  | 0.6364                  |
| 12. วัฒนธรรมไทย                                                                                  | 1 หน่วยกิต         | 4.8182  | 0.7841                  |
| 13. สุนทรียศาสตร์                                                                                | 1 หน่วยกิต         | 4.8000  | 0.8167                  |
| 14. สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า                                                                   | 1 หน่วยกิต         | 4.8000  | 0.7750                  |

ตาราง 7 (ต่อ)

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านโครงสร้างและสาระรายวิชา |                    | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|---------|-------------------------|
| <b>วิชาพื้นฐานวิชาชีพ</b>                                                                        | <b>15 หน่วยกิต</b> |         |                         |
| 1. กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา                                                                    | 4 หน่วยกิต         | 4.7500  | 0.9375                  |
| 2. จุลชีวและปรสิตวิทยา                                                                           | 4 หน่วยกิต         | 4.7500  | 0.9375                  |
| 3. โภชนาการ 1                                                                                    | 2 หน่วยกิต         | 4.8182  | 0.7424                  |
| 4. โภชนาการ 2                                                                                    | 2 หน่วยกิต         | 4.5625  | 1.1813                  |
| 5. เภสัชวิทยา                                                                                    | 2 หน่วยกิต         | 4.7500  | 1.0417                  |
| 6. พยาธิวิทยา                                                                                    | 1 หน่วยกิต         | 4.6667  | 1.1458                  |
| <b>หมวดวิชาพยาบาล</b>                                                                            | <b>45 หน่วยกิต</b> |         |                         |
| 1. แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล                                                                 | 8 หน่วยกิต         | 4.8750  | 0.6250                  |
| 2. พัฒนาการพยาบาล                                                                                | 2 หน่วยกิต         | 4.9231  | 0.5769                  |
| 3. จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล                                                                        | 2 หน่วยกิต         | 4.9231  | 0.5769                  |
| 4. การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ                                                                 | 5 หน่วยกิต         | 4.8750  | 0.6250                  |
| 5. สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช                                                                   | 5 หน่วยกิต         | 4.8750  | 0.6250                  |
| 6. การพยาบาลเด็ก                                                                                 | 4 หน่วยกิต         | 4.9231  | 0.5769                  |
| 7. การพยาบาลสูติศาสตร์                                                                           | 6 หน่วยกิต         | 4.8182  | 0.7424                  |
| 8. การพยาบาลอนามัยชุมชน                                                                          | 7 หน่วยกิต         | 4.7500  | 1.0417                  |
| 9. บำบัดทางการพยาบาลเบื้องต้น                                                                    | 4 หน่วยกิต         | 4.8750  | 0.6250                  |
| 10. การบริหารงานสาธารณสุข                                                                        | 2 หน่วยกิต         | 4.8750  | 0.6250                  |

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ( Interquartile range < 1.50 ) ว่า เกณฑ์ด้านโครงสร้างและสาระรายวิชา สมควรใช้เป็นเกณฑ์ อย่างยิ่ง ( Mdn > 4.50 ) ทุกข้อ

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่งในด้านโครงสร้างและสาระรายวิชาที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ การสื่อสาร พัฒนาการพยาบาล และจริยศาสตร์สำหรับพยาบาล

## 1.2 ความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม

ตาราง 8 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร

ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคมที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์<br>ระดับต้น ด้านความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 1. สังคมต้องการบริการทางสุขภาพที่ครอบคลุมและเป็นธรรม                                                           | 4.9643  | 0.5357                  |
| 2. สังคมต้องการบริการทางสุขภาพที่ผสมผสานกลมกลืนและครบถ้วน                                                      | 4.9231  | 0.5769                  |
| 3. สังคมต้องการบริการทางสุขภาพที่ยืดหยุ่นและมีความสอดคล้องกับ<br>ความต้องการของสังคม                           | 4.9231  | 0.5769                  |
| 4. เป็นบริการทางสุขภาพที่พึ่งตนเองได้                                                                          | 4.9643  | 0.5357                  |
| 5. บริการทางสุขภาพที่มีคุณภาพ รวดเร็วและสะดวก                                                                  | 4.9643  | 0.5357                  |
| 6. บริการทางสุขภาพที่มีความสอดคล้องตามวิถีธรรมชาติ                                                             | 4.9231  | 0.5769                  |
| 7. ต้องการบริการทางสุขภาพที่ตนเองเป็นผู้ตัดสินใจ                                                               | 4.9231  | 0.5769                  |
| 8. ต้องการบริการทางสุขภาพทั้งทางด้านการส่งเสริมป้องกันโรค<br>การรักษาพยาบาลตลอดจนฟื้นฟูสภาพ                    | 4.8750  | 0.6250                  |
| 9. มีสารสนเทศทางด้านสุขภาพเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ                                                                   | 4.9231  | 0.5769                  |
| 10. ให้มีการนำการแพทย์แผนโบราณ ( ไทย ) มาประยุกต์ใช้                                                           | 4.9231  | 0.5769                  |
| 11. ต้องการบริการด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง                                                  | 4.9643  | 0.5357                  |

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ( Interquartile range < 1.50 ) ว่า เกณฑ์ด้านความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม สมควรใช้เป็น เกณฑ์อย่างยิ่ง (Mdn > 4.50 ) ทุกข้อ

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง ในด้านความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม ที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ สังคมต้องการบริการทางสุขภาพที่ครอบคลุม

และเป็นธรรม เป็นบริการทางสุขภาพที่พึ่งตนเองได้ บริการทางสุขภาพที่มีคุณภาพ รวดเร็วและสะดวก และต้องการบริการด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง

### 1.3 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

ตาราง 9 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี | มัธยฐาน | พิสัยระหว่างควอไทล์ |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|
| 1. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบันทึกทางการแพทย์                                             | 4.8636  | 0.6364              |
| 2. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการรายงานผลการตรวจต่าง ๆ                                         | 4.7222  | 1.2222              |
| 3. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเก็บข้อมูลและใช้ข้อมูลทางการแพทย์                             | 4.8636  | 0.6364              |
| 4. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำวิจัย                                                       | 4.8000  | 0.7750              |
| 5. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการสร้างเครือข่ายติดต่อถึงกันและกัน                              | 4.8000  | 0.7750              |
| 6. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำโปรแกรมการสอน                                               | 4.8000  | 0.7750              |
| 7. มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการดูแลรักษาพยาบาล                                            | 4.8636  | 0.6364              |
| 8. มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการให้ข่าวสารด้านสุขภาพ                                      | 4.9167  | 0.5833              |
| 9. มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการพัฒนาด้านวิทยาการใหม่ ๆ                                   | 4.8336  | 0.6364              |
| 10. มีการนำการบริหารเชิงธุรกิจมาปรับปรุงการให้บริการ                                            | 4.8336  | 0.6364              |

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ( Interquartile range < 1.50 ) ว่าเกณฑ์ด้านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง ( MdN > 4.50 ) ทุกข้อ

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่งในการเปลี่ยนแปลง

ทางเทคโนโลยี เรียงตามลำดับ จากค่ามัธยฐานสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการให้ข่าวสารด้านสุขภาพ มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบันทึกทางการแพทย์ มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเก็บข้อมูลและใช้ข้อมูลทางการแพทย์ มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการดูแลรักษาพยาบาล มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการพัฒนาด้านวิทยาการใหม่ ๆ และมีการนำการบริหารเชิงธุรกิจมาปรับปรุงการให้บริการ

#### 1.4 บทบาทของพยาบาลเทคนิค

ตาราง 10 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร

ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านบทบาทของพยาบาลเทคนิค              | มัธยฐาน | พิสัยระหว่างควอไทล์ |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|
| 1.แก้ปัญหาผู้รับบริการในระดับต้นได้ คือ เน้นการส่งเสริม การป้องกันโรคและส่งเสริมให้ประชาชนดูแลตนเองได้ | 4.9643  | 0.5357              |
| 2.ใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการพยาบาลขั้นพื้นฐานแก่ผู้ป่วยที่มีอาการอยู่ในระดับไม่รุนแรง            | 4.9643  | 0.5357              |
| 3.สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพยาบาล                                                                    | 4.6667  | 1.0333              |
| 4.มีทักษะในการประชาสัมพันธ์เชิงรุก                                                                     | 4.8182  | 0.7424              |
| 5.เป็นผู้นำของชุมชนในงานสาธารณสุข                                                                      | 4.5625  | 1.3438              |
| 6.มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลได้ทุกวิชาชีพ                                                                 | 4.9643  | 0.5357              |
| 7.จะต้องใช้ความรู้มากขึ้นในการให้บริการพยาบาล                                                          | 4.7273  | 0.7841              |
| 8.สามารถใช้ข้อมูลข่าวสารให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน                                                 | 4.7500  | 0.9375              |
| 9.มีทักษะในการดูแลผู้ป่วยในชุมชน                                                                       | 4.8750  | 0.6250              |
| 10.มีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ                                                                  | 4.9643  | 0.5357              |
| 11.มีจริยธรรมและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ                                                                   | 4.9643  | 0.5357              |

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ( Interquartile range < 1.50 ) ว่า เกณฑ์ด้านบทบาทของพยาบาลเทคนิค สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง (Mdn > 4.50 ) ทุกข้อ

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่งในด้านบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ แก้ปัญหาผู้รับบริการในระดับต้นได้ คือ เน้นการส่งเสริม การป้องกันโรค และส่งเสริมให้ประชาชนดูแลตนเองได้ ใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการพยาบาลขั้นพื้นฐานแก่ผู้ป่วยที่มีอาการอยู่ในระดับไม่รุนแรง มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลได้ทุกวิชาชีพ มีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และมีจริยธรรมและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

## 2. คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า

### 2.1 คุณสมบัติของนักศึกษา

ตาราง 11 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร

ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านคุณสมบัติของนักศึกษา ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านคุณสมบัติของนักศึกษา | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 1. มีวุฒิการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6                                                        | 4.9643  | 0.5357                  |
| 2. มีเกรดเฉลี่ย 2.5 ขึ้นไป                                                                    | 4.8750  | 0.6250                  |
| 3. สูง 150 ซม.                                                                                | 4.9643  | 0.5357                  |
| 4.หนัก 40 กก.                                                                                 | 4.8750  | 0.6625                  |
| 5. ไม่เป็นโรคทั้งกายและใจ                                                                     | 5.0000  | 0.5000                  |
| 6. บุคลิกทั่วไปยิ้มแย้มแจ่มใส                                                                 | 5.0000  | 0.5000                  |
| 7. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและหลักสูตร                                                        | 5.0000  | 0.5000                  |
| 8. เป็นพลเมืองดี                                                                              | 4.9643  | 0.5357                  |
| 9. มาจากครอบครัวที่อบอุ่น                                                                     | 4.7500  | 0.8750                  |
| 10. มีความซื่อสัตย์                                                                           | 5.0000  | 0.5000                  |

ตาราง 11 (ต่อ)

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 11. มีความรับผิดชอบ                                                                               | 5.0000  | 0.5000                  |
| 12. มีความเมตตา                                                                                   | 5.0000  | 0.5000                  |
| 13. มีความเสียสละ                                                                                 | 5.0000  | 0.5000                  |
| 14. มีคุณธรรมและจริยธรรม                                                                          | 5.0000  | 0.5000                  |
| 15. มีความรอบรู้และใฝ่รู้                                                                         | 5.0000  | 0.5000                  |
| 16. มีเหตุผล                                                                                      | 5.0000  | 0.5000                  |
| 17. เป็นคนในท้องถิ่น                                                                              | 4.8750  | 0.6250                  |
| 18. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล                                                                          | 4.9643  | 0.5357                  |

จากตาราง 11 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ( Interquartile range < 1.50 ) ว่า เกณฑ์ด้านคุณสมบัติของนักศึกษา สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง ( Mdn > 4.50 ) ทุกข้อ

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่งในด้านคุณสมบัติของนักศึกษา ที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ ไม่เป็นโรคทั้งกายและใจ บุคลิกทั่วไปยิ้มแย้มแจ่มใส มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและหลักสูตร มีความซื่อสัตย์ และมีความรอบรู้และใฝ่รู้

## 2.2 คุณลักษณะของอาจารย์

ตาราง 12 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านคุณสมบัติของอาจารย์ ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านคุณสมบัติของอาจารย์                                                                 | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในด้านการเรียน<br>การสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี                                                              | 5.0000  | 0.5000                  |
| 2. เป็นแบบอย่างที่ดี                                                                                                                                         | 5.0000  | 0.5000                  |
| 3. เป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ                                                                                                | 5.0000  | 0.5000                  |
| 4. มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางการพยาบาล หรือ การพยาบาล<br>ผดุงครรภ์ หรือปริญญาตรีอื่น ๆ และต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับ<br>วิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี | 4.9643  | 0.5357                  |
| 5. มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร                                                                                                                                  | 5.0000  | 0.5000                  |
| 6. เข้าใจธรรมชาติของนักศึกษา                                                                                                                                 | 5.0000  | 0.5000                  |
| 7. มีลักษณะของครูที่ดี                                                                                                                                       | 5.0000  | 0.5000                  |
| 8. เป็นประชาธิปไตย                                                                                                                                           | 4.9643  | 0.5357                  |
| 9. เป็นพลเมืองดี                                                                                                                                             | 5.0000  | 0.5000                  |
| 10. มีความยุติธรรม                                                                                                                                           | 5.0000  | 0.5000                  |
| 11. เป็นที่พึ่งและที่ปรึกษาของนักศึกษาได้ทุกเรื่อง                                                                                                           | 4.8750  | 0.6250                  |
| 12. มีความริเริ่มสร้างสรรค์                                                                                                                                  | 4.9643  | 0.5357                  |
| 13. มีคุณธรรมจริยธรรม                                                                                                                                        | 5.0000  | 0.5000                  |
| 14. มีสุขภาพทางอารมณ์                                                                                                                                        | 5.0000  | 0.5000                  |
| 15. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล                                                                                                                                     | 5.0000  | 0.5000                  |
| 16. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ดีด้วยเหตุผล                                                                                                                      | 5.0000  | 0.5000                  |
| 17. มีความสามารถด้านการพยาบาลเป็นอย่างดี                                                                                                                     | 5.0000  | 0.5000                  |
| 18. มีการตัดสินใจดี ฉับไว ทันเหตุการณ์                                                                                                                       | 4.9643  | 0.5357                  |

ตาราง 12 (ต่อ)

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านคุณสมบัติของอาจารย์ | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 19. มีความรับผิดชอบ                                                                          | 5.0000  | 0.5000                  |
| 20. มีความเสียสละ                                                                            | 5.0000  | 0.5000                  |
| 21. เคยผ่านการอบรมครูคลินิก                                                                  | 4.8182  | 0.7424                  |

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ( Interquartile range < 1.50 ) ว่า เกณฑ์ด้านคุณสมบัติของอาจารย์สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง (Mdn > 4.50 ) ทุกข้อ

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่งในด้านคุณสมบัติของอาจารย์ที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร เข้าใจธรรมชาติของนักศึกษา มีลักษณะของครูที่ดี เป็นพลเมืองดี มีความยุติธรรม มีคุณธรรมจริยธรรม มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ดีด้วยเหตุผล มีความสามารถด้านการพยาบาลเป็นอย่างดี มีความรับผิดชอบ และมีความเสียสละ

### 3. การจัดการเรียนการสอน

#### 3.1 วัตถุประสงค์รายวิชา

ตาราง 13 ค่ามัธยฐานและนัยยะระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านวัตถุประสงค์  
รายวิชา ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น | มัธยฐาน | นัยยะระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|----------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 1. มีความชัดเจน                                                      | 4.9231  | 0.5769                  |
| 2. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร                          | 4.9231  | 0.5769                  |
| 3. เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม                                      | 4.9231  | 0.5769                  |
| 4. ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ                       | 4.9643  | 0.5357                  |
| 5. เป็นวัตถุประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้อยู่ตลอดเวลา          | 4.9231  | 0.5769                  |
| 6. สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน                                        | 4.9231  | 0.5769                  |
| 7. สอดคล้องกับนโยบายของสถาบัน                                        | 4.9231  | 0.5769                  |

จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ( Interquartile  
range < 1.50 ) ว่าเกณฑ์ด้านวัตถุประสงค์รายวิชา สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง  
( Mdn > 4.50 ) ทุกข้อ

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง ในด้านวัตถุประสงค์  
รายวิชา ที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ

### 3.2 เนื้อหารายวิชา

ตาราง 14 ค่านิยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านเนื้อหารายวิชา  
ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                     | นิยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------------------------|
| 1. เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร                                                        | 4.9643 | 0.5357                  |
| 2. มีประโยชน์ต่อนักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต                                           | 4.9643 | 0.5357                  |
| 3. สอดคล้องกับบุคลิกภาพและประสบการณ์ของผู้เรียน                                          | 4.9643 | 0.5357                  |
| 4. สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนักศึกษา                                          | 4.8750 | 0.6250                  |
| 5. มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น                                                          | 4.9643 | 0.5357                  |
| 6. มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม                                        | 5.0000 | 0.5000                  |
| 7. มีเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชา                                                        | 5.0000 | 0.5000                  |
| 8. มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน                                                       | 4.9643 | 0.5357                  |
| 9. เนื้อหาแต่ละบทมีความสอดคล้องกัน                                                       | 4.9643 | 0.5357                  |
| 10. มีความต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก                                                        | 5.0000 | 0.5000                  |
| 11. สามารถสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ได้                                                | 5.0000 | 0.5000                  |
| 12. สามารถนำไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงาน                                                  | 5.0000 | 0.5000                  |
| 13. ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ ควรรู้ และรู้ไว้เพื่อ<br>ประโยชน์ภายหน้า | 4.9643 | 0.5357                  |
| 15. ครอบคลุมความรู้หลาย ๆ ด้าน                                                           | 4.9231 | 0.5769                  |
| 16. เป็นประโยชน์ในการสร้างคนให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น                               | 5.0000 | 0.5000                  |
| 17. จัดกลมกลืนและลุ่มลึกไปตามลำดับตามระดับชั้นปี                                         | 4.9643 | 0.5357                  |

จากตาราง 14 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ( Interquartile range < 1.50 ) ว่าเกณฑ์ด้านเนื้อหารายวิชา สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง ( Mdn > 4.50 ) ทุกข้อ

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง ในด้านเนื้อหารายวิชา ที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม มีเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชา มีความต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก สามารถสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ได้ สามารถนำไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงานและเป็นประโยชน์ในการสร้างคนให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

### 3.3 วิธีสอน

ตาราง 15 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านวิธีสอนที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|----------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| <b>3.3.1 ด้านการเตรียมการสอนและการวัดผล</b>                          |         |                         |
| 1.อธิบายวัตถุประสงค์ของวิชาที่สอน                                    | 4.9643  | 0.5357                  |
| 2.เตรียมการสอนล่วงหน้า                                               | 5.0000  | 0.5000                  |
| 3.บอกรายละเอียดล่วงหน้าเกี่ยวกับแนวการออกข้อสอบให้นักศึกษาทราบ       | 4.8182  | 0.7424                  |
| 4.บอกรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การตัดเกรดให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า       | 4.8750  | 0.6250                  |
| <b>3.3.2 ด้านความสามารถในการสอน</b>                                  |         |                         |
| 1.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชา                                 | 5.0000  | 0.5000                  |
| 2.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร                             | 5.0000  | 0.5000                  |
| 3.ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่สอนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง    | 5.0000  | 0.5000                  |

ตาราง 15 (ต่อ)

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                        | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 4. สอนตามศักยภาพและความสามารถของนักศึกษา เด็กเก่งกับ<br>เด็กอ่อนจะได้รับการสอนที่แตกต่างกัน | 4.9643  | 0.5357                  |
| 5. ให้แนวทางการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ที่ชัดเจน                                         | 4.9643  | 0.5357                  |
| 6. แนะนำให้นักศึกษาหาแหล่งความรู้ สอนให้รู้จักใช้สื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัย                      | 4.9643  | 0.5357                  |
| 7. สอนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง                                                | 5.0000  | 0.5000                  |
| 8. ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน                                                          | 5.0000  | 0.5000                  |
| <b>3.3.3 ความรับผิดชอบในการสอน</b>                                                          |         |                         |
| 1. สอนได้ตรงเวลา                                                                            | 4.9643  | 0.5357                  |
| 2. สอนเนื้อหาได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร                                             | 4.9643  | 0.5357                  |
| 3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบนอกเวลาเพื่อซักถาม                                              | 4.9643  | 0.5357                  |
| <b>3.3.4 รูปแบบการสอน</b>                                                                   |         |                         |
| 1. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก                                                  | 4.8182  | 0.7424                  |
| 2. การจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย                                                            | 3.8750  | 1.6250                  |
| 3. การจัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา                                                            | 4.6667  | 0.9583                  |
| 4. การจัดการเรียนการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม                                                      | 4.6667  | 0.9583                  |
| 5. การจัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง                                       | 4.8000  | 0.7750                  |
| 6. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา                                                      | 4.7500  | 0.8750                  |
| 7. ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติทดลองในสถานการณ์จริง                                                | 4.8750  | 0.6250                  |
| 8. ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน                                                             | 4.9643  | 0.5357                  |

จากตาราง 15 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ( Interquartile range < 1.50 ) ว่า เกณฑ์ด้านวิธีสอนสมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง ( Mdn > 4.50 ) ทุกข้อ ยกเว้นข้อ การจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสมควรใช้เป็นเกณฑ์ได้

แต่น้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่งในด้านวิธีสอน ที่มีค่า  
มัธยฐานสูงสุด คือ เตรียมการสอนล่วงหน้า สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชา สอนให้เป็น  
ไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่สอนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง  
สอนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง และให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน

### 3.4 วิธีการประเมินผลการเรียนการสอน

ตาราง 16 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านวิธีการ  
ประเมินผลการเรียนการสอน ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|----------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 1. ประเมินตามจุดประสงค์ของหลักสูตร                                   | 4.9643  | 0.5357                  |
| 2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน                    | 4.9643  | 0.5357                  |
| 3. มีการแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ                              | 4.9643  | 0.5357                  |
| 4. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน                       | 4.9643  | 0.5357                  |
| 5. ใช้เครื่องมือ/ข้อสอบที่มีคุณภาพ                                   | 4.9231  | 0.5769                  |
| 6. ใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการประเมิน                     | 4.9643  | 0.5357                  |
| 7. มีความรวดเร็วในการตรวจและรายงานผลการสอบ                           | 4.9231  | 0.5769                  |
| 8. ประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหา                                       | 4.9643  | 0.5357                  |
| 9. อธิบายคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจ                                      | 4.8750  | 0.6250                  |
| 10. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดความรู้ความจำในเนื้อหา                    | 3.2222  | 1.0069                  |
| 11. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการนำความรู้ไปใช้                         | 4.7500  | 0.8750                  |
| 12. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการแก้ปัญหา                               | 4.8182  | 0.7216                  |
| 13. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการคิดอย่างมีเหตุผล                       | 4.8750  | 0.6250                  |

จากตาราง 16 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน (Interquartile range < 1.50 ) ว่าเกณฑ์ด้านวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนสมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง (Mdn > 4.50 ) ทุกข้อ ยกเว้นเกณฑ์ การใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดความรู้ความจำในเนื้อหา ที่ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจที่จะใช้เป็นเกณฑ์

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่งในด้านวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ในแต่ละรายวิชา ที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ ประเมินตามจุดประสงค์ของหลักสูตร มีการกำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน มีการแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน ใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการประเมิน มีความรวดเร็วในการตรวจและรายงานผลการสอบ และประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหา

### 3.5 สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน

ตาราง 17 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุน ในการจัดการเรียนการสอน ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                                  | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 1. มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ทรัพยากรเศรษฐกิจ อาชีพและความต้องการของท้องถิ่น           | 4.8182  | 0.7216                  |
| 2. มีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความสนใจ                                               | 4.8182  | 0.7424                  |
| 3. มีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเอกสารต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการ | 4.8750  | 0.6250                  |
| 4. มีความพร้อม สะดวก และใช้งานได้ทันที                                                                | 4.9643  | 0.5357                  |
| 5. มีความเพียงพอตามความจำเป็นที่จะใช้                                                                 | 4.9231  | 0.5769                  |
| 6. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา                                                        | 4.9231  | 0.5769                  |
| 7. ห้องเรียนมีขนาดโต๊ะและเก้าอี้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน                                           | 4.9231  | 0.5769                  |

ตาราง 17 (ต่อ)

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น        | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|-----------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 8. ห้องสมุดมีตำราและให้บริการสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า                        | 4.9643  | 0.5357                  |
| 9. ผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการ<br>เรียนการสอน | 4.9643  | 0.5357                  |

จากตาราง 17 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ( Interquartile range < 1.50 ) ว่า เกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง ( Mdn > 4.50 ) ทุกข้อ สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่งเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ มีความพร้อม สะดวก และใช้งานได้ดีทั้งนี้ ห้องสมุดมีตำราและให้บริการสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า และ ผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

### 3.6 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา

ตาราง 18 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านปฏิสัมพันธ์  
ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา ที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น | มัธยฐาน | พิสัยระหว่าง<br>ควอไทล์ |
|----------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|
| 1. มีความเป็นกันเองระหว่างนักศึกษากับอาจารย์                         | 4.9643  | 0.5357                  |
| 2. อาจารย์และนักศึกษามีการเรียนรู้ไปด้วยกัน                          | 4.9643  | 0.5357                  |
| 3. มีลักษณะเน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง                                 | 4.9643  | 0.5357                  |
| 4. นักศึกษามีความสมัครสมานสามัคคีกัน                                 | 5.0000  | 0.5000                  |
| 5. นักศึกษาสนใจในการทำกิจกรรมร่วมกับอาจารย์                          | 5.0000  | 0.5000                  |
| 6. อาจารย์มาร่วมกิจกรรมที่นักศึกษาเชิญเสมอ                           | 4.9643  | 0.5357                  |
| 7. นักศึกษากล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น                         | 4.9231  | 0.5769                  |
| 8. นักศึกษารักใคร่กลมเกลียวกัน                                       | 5.0000  | 0.5000                  |
| 9. นักศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน                    | 5.0000  | 0.5000                  |
| 10. นักศึกษามีวินัยในชั้นเรียน                                       | 4.9643  | 0.5357                  |
| 11. นักศึกษากระตือรือร้นและตั้งใจเรียน                               | 4.9643  | 0.5357                  |

จากตาราง 18 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ( Interquartile range < 1.50 ) ว่าเกณฑ์ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่ง ( Mdn > 4.50 ) ทุกข้อ

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า สมควรใช้เป็นเกณฑ์อย่างยิ่งในด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา ที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ นักศึกษามีความสมัครสมานสามัคคีกัน นักศึกษาสนใจในการทำกิจกรรมร่วมกับอาจารย์ นักศึกษารักใคร่กลมเกลียวกัน และนักศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร ความสอดคล้องของวิชา จุดประสงค์และ  
สาระรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับ ความต้องการการ  
บริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และบทบาทของพยาบาลเทคนิค  
ที่ถูกต้องตามกฎหมาย**

ผลการวิเคราะห์เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายได้ดังตาราง 19 ถึง ตาราง 31  
ตามลำดับ

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสถานการณ์จัดสาระรายวิชาใน  
โครงสร้างของหลักสูตร

| สาระรายวิชาในโครงสร้างของหลักสูตร |                    | จัดมากกว่า<br>ที่กำหนด |      | จัดตาม<br>ที่กำหนด |       | จัดน้อยกว่า<br>ที่กำหนด |   | ไม่ได้จัด |      |
|-----------------------------------|--------------------|------------------------|------|--------------------|-------|-------------------------|---|-----------|------|
|                                   |                    | N                      | %    | N                  | %     | N                       | % | N         | %    |
| <b>1.1.4. สาระรายวิชา</b>         |                    |                        |      |                    |       |                         |   |           |      |
| <b>หมวดวิชานี้ฐานทั่วไป</b>       | <b>25 หน่วยกิต</b> |                        |      |                    |       |                         |   |           |      |
| 1. จิตวิทยาทั่วไป                 | 2 หน่วยกิต         | 0                      | 0    | 150                | 100.0 | 0                       | 0 | 0         | 0    |
| 2. จิตวิทยาพัฒนาการ               | 2 หน่วยกิต         | 0                      | 0    | 150                | 100.0 | 0                       | 0 | 0         | 0    |
| 3. สังคมวิทยาและปัญหาสังคม        | 2 หน่วยกิต         | 0                      | 0    | 150                | 100.0 | 0                       | 0 | 0         | 0    |
| 4. พลานามัย                       | 1 หน่วยกิต         | 6                      | 4.0  | 144                | 96.0  | 0                       | 0 | 0         | 0    |
| 5. การสื่อสาร                     | 2 หน่วยกิต         | 0                      | 0    | 150                | 100.0 | 0                       | 0 | 0         | 0    |
| 6. พลวัตของกลุ่มและการทำงาน       |                    |                        |      |                    |       |                         |   |           |      |
| เป็นทีม                           | 2 หน่วยกิต         |                        |      | 141                | 94.0  | 0                       | 0 | 9         | 6.0  |
| 7. ภาษาไทย                        | 2 หน่วยกิต         | 0                      | 0    | 150                | 100.0 | 0                       | 0 | 0         | 0    |
| 8. เคมี                           | 2 หน่วยกิต         | 132                    | 88.0 | 18                 | 12.0  | 0                       | 0 | 0         | 0    |
| 9. นิสิตส์ทั่วไป                  | 2 หน่วยกิต         | 135                    | 90.0 | 15                 | 10.0  | 0                       | 0 | 0         | 0    |
| 10. ปรัชญา                        | 1 หน่วยกิต         | 1                      | 0.7  | 5                  | 3.3   | 0                       | 0 | 144       | 96.0 |
| 11. คอมพิวเตอร์เบื้องต้น          | 2 หน่วยกิต         | 0                      | 0    | 2                  | 1.3   | 0                       | 0 | 148       | 98.7 |

ตาราง 19 (ต่อ)

| สาระรายวิชาในโครงสร้างของหลักสูตร |                    | จัดมากกว่าที่กำหนด |      | จัดตามที่กำหนด |       | จัดน้อยกว่าที่กำหนด |      | ไม่ได้จัด |      |
|-----------------------------------|--------------------|--------------------|------|----------------|-------|---------------------|------|-----------|------|
|                                   |                    | N                  | %    | N              | %     | N                   | %    | N         | %    |
| 12.วัฒนธรรมไทย                    | 1 หน่วยกิต         | 0                  | 0    | 8              | 5.3   | 0                   | 0    | 142       | 94.7 |
| 13.สุนทรียศาสตร์                  | 1 หน่วยกิต         | 0                  | 0    | 5              | 3.3   | 0                   | 0    | 145       | 96.7 |
| 14.สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า     | 1 หน่วยกิต         | 0                  | 0    | 11             | 7.3   | 0                   | 0    | 139       | 92.7 |
| <b>วิชาพื้นฐานวิชาชีพ</b>         | <b>15 หน่วยกิต</b> |                    |      |                |       |                     |      |           |      |
| 1.กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา      | 4 หน่วยกิต         | 0                  | 0    | 150            | 100.0 | 0                   | 0    | 0         | 0    |
| 2.จุลชีวและปรสิตวิทยา             | 4 หน่วยกิต         | 0                  | 0    | 150            | 100.0 | 0                   | 0    | 0         | 0    |
| 3.โภชนาการ 1                      | 2 หน่วยกิต         | 0                  | 0    | 150            | 100.0 | 0                   | 0    | 0         | 0    |
| 4.โภชนาการ 2                      | 2 หน่วยกิต         | 0                  | 0    | 133            | 88.7  | 0                   | 0    | 17        | 11.3 |
| 5.เภสัชวิทยา                      | 2 หน่วยกิต         | 0                  | 0    | 150            | 100.0 | 0                   | 0    | 0         | 0    |
| 6.พยาธิวิทยา                      | 1 หน่วยกิต         | 0                  | 0    | 148            | 98.7  | 2                   | 1.3  | 0         | 0    |
| <b>หมวดวิชาพยาบาล</b>             | <b>45 หน่วยกิต</b> |                    |      |                |       |                     |      |           |      |
| 1.แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล   | 8 หน่วยกิต         | 16                 | 10.7 | 126            | 84.0  | 8                   | 5.3  | 0         | 0    |
| 2.พัฒนาการพยาบาล                  | 2 หน่วยกิต         | 0                  | 0    | 150            | 100.0 | 0                   | 0    | 0         | 0    |
| 3.จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล          | 2 หน่วยกิต         | 0                  | 0    | 150            | 100.0 | 0                   | 0    | 0         | 0    |
| 4.การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ   | 5 หน่วยกิต         | 120                | 80.0 | 21             | 14.0  | 9                   | 6.0  | 0         | 0    |
| 5.สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช     | 5 หน่วยกิต         | 0                  | 0    | 22             | 14.7  | 128                 | 85.3 | 0         | 0    |
| 6.การพยาบาลเด็ก                   | 4 หน่วยกิต         | 1                  | 0.7  | 149            | 99.3  | 0                   | 0    | 0         | 0    |

ตาราง 19 (ต่อ)

| สาระรายวิชาในโครงสร้างของหลักสูตร          | จัดมากกว่าที่กำหนด |      | จัดตามที่กำหนด |      | จัดน้อยกว่าที่กำหนด |      | ไม่ได้จัด |     |
|--------------------------------------------|--------------------|------|----------------|------|---------------------|------|-----------|-----|
|                                            | N                  | %    | N              | %    | N                   | %    | N         | %   |
| 7.การพยาบาลศัลยศาสตร์ 6 หน่วยกิต           | 127                | 84.7 | 16             | 10.7 | 7                   | 4.7  | 0         | 0   |
| 8.การพยาบาลอนามัยชุมชน 7 หน่วยกิต          | 3                  | 2.0  | 15             | 10.0 | 132                 | 88.0 | 0         | 0   |
| 9.บำบัดทางการพยาบาลเบื้องต้น<br>4 หน่วยกิต | 0                  | 0    | 32             | 21.3 | 118                 | 78.7 | 0         | 0   |
| 10.การบริหารงานสาธารณสุข 2 หน่วยกิต        | 0                  | 0    | 0              | 0    | 0                   | 0    | 150       | 100 |

จากตาราง 19 พบว่า จากความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการจัดสาระรายวิชาในโครงสร้างของหลักสูตร แสดงให้เห็นว่า การจัดสาระรายวิชาในหลักสูตรส่วนใหญ่จัดได้สอดคล้องกับเกณฑ์สาระรายวิชาของหลักสูตร มีส่วนน้อยที่จัดแตกต่าง กล่าวคือ มีการจัดสาระรายวิชาในรายวิชาต่อไปนี้มากกว่าเกณฑ์ ได้แก่ พลาสมา (ร้อยละ 4.0) เคมี (ร้อยละ 88.0) ฟิสิกส์ทั่วไป (ร้อยละ 90.0) ปรัชญา (ร้อยละ 3.3) แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล (ร้อยละ 10.7) การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ (ร้อยละ 80.0) การพยาบาลเด็ก (ร้อยละ 0.7) การพยาบาลศัลยศาสตร์ (ร้อยละ 84.7) และการพยาบาลอนามัยชุมชน (ร้อยละ 2.0) มีการจัดสาระรายวิชาในรายวิชาต่อไปนี้น้อยกว่าเกณฑ์ ได้แก่ พยาธิวิทยา (ร้อยละ 1.3) แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล (ร้อยละ 5.3) การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ (ร้อยละ 5.3) สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช (ร้อยละ 85.3) การพยาบาลอนามัยชุมชน (ร้อยละ 4.7) บำบัดทางการพยาบาลเบื้องต้น (ร้อยละ 78.7) และไม่ได้จัดสาระรายวิชาในรายวิชาต่อไปนี้ ได้แก่ พลวัตของกลุ่ม และการทำงานเป็นทีม (ร้อยละ 6.0) ปรัชญา (ร้อยละ 96.0) คอมพิวเตอร์เบื้องต้น (ร้อยละ 98.7) วัฒนธรรมไทย (ร้อยละ 94.7) สุนทรียศาสตร์ (ร้อยละ 96.7) สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า (ร้อยละ 92.7) โภชนาการ 2 (ร้อยละ 11.3) และการบริหารงานสาธารณสุข (ร้อยละ 100.0)

ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับสภาพการจัดสาระรายวิชา สรุปได้ดังตาราง

20 - 22

ตาราง 20 จำนวนความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาของสาระรายวิชาในหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

| สภาพปัญหา                                            | จำนวน (คน) |
|------------------------------------------------------|------------|
| 1. เนื้อหามีความซ้ำซ้อน                              | 8          |
| 2. เนื้อหาไม่แตกต่างจากเนื้อหาในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ | 1          |
| 3. เนื้อหามาก จำนวนหน่วยกิตน้อย                      | 3          |
| 4. เนื้อหาในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปมีมาก               | 1          |
| รวม                                                  | 13         |

จากตาราง 20 พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่าสาระรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตร  
พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น มีปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาที่มีความซ้ำซ้อน เนื้อหามาก ไม่สอดคล้องกับ  
จำนวนหน่วยกิตตลอดจน มีเนื้อหาไม่แตกต่างจากเนื้อหาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์  
และมีเนื้อหาในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปมาก

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์ สาระ  
 รายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับเกณฑ์ ปรัชญาของหลักสูตรที่  
 ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

| เกณฑ์ปรัชญาของหลักสูตร                                                                                                                                                           | ปรัชญา    |      | จุดประสงค์ |      | สาระรายวิชา |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|------|-------------|------|
|                                                                                                                                                                                  | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$  | S.D. | $\bar{X}$   | S.D. |
| 1.มุ่งพัฒนาความสามารถในการศึกษาด้วย<br>ตนเองอย่างต่อเนื่อง                                                                                                                       | 2.95      | 0.65 | 2.84       | 0.66 | 2.78        | 0.70 |
| 2.มุ่งพัฒนาให้เป็นผู้มีองค์ความรู้ในการให้<br>บริการด้านสุขภาพอนามัย<br>ได้ทั้งการป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ การ<br>รักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพได้                               | 3.30      | 0.65 | 3.18       | 0.65 | 3.09        | 0.69 |
| 3.มุ่งพัฒนาการเป็นผู้นำชุมชนให้ชุมชนได้มีส่วน<br>ร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง โดย<br>ประยุกต์นวัตกรรมทางการสาธารณสุขให้<br>เหมาะสมกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง<br>ของสังคม | 2.95      | 0.69 | 2.83       | 0.71 | 2.73        | 0.73 |
| 4.พัฒนาให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น                                                                                                                                            | 2.90      | 0.73 | 2.79       | 0.74 | 2.59        | 0.77 |
| 5.พัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม คีลธรรม จริยธรรม<br>และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ                                                                                                           | 3.28      | 0.67 | 3.06       | 0.74 | 2.86        | 0.76 |
| 6.ใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการ                                                                                                                                               | 3.35      | 0.67 | 3.18       | 0.73 | 3.11        | 0.77 |
| 7.การพยาบาลที่ดี คือ การให้ผู้มารับบริการ<br>ช่วยเหลือตนเองได้                                                                                                                   | 3.13      | 0.69 | 2.94       | 0.73 | 2.81        | 0.71 |
| 8.การพยาบาลที่ดี คือ การให้การพยาบาลแบบ<br>องค์รวม                                                                                                                               | 3.33      | 0.67 | 3.08       | 0.81 | 2.93        | 0.83 |

ตาราง 24 (ต่อ)

| เกณฑ์จุดประสงค์ของหลักสูตร                                                           | ปรัชญา    |      | จุดประสงค์ |      | สาระรายวิชา |      |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|------|-------------|------|
|                                                                                      | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$  | S.D. | $\bar{X}$   | S.D. |
| 7.บริหารและนิเทศงานผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบ                                         | 2.23      | 0.85 | 2.57       | 0.83 | 2.43        | 0.82 |
| 8.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และตระหนักใน<br>ความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ | 3.09      | 0.79 | 2.88       | 0.80 | 2.68        | 0.80 |
| 9.สนับสนุนหลักประชาธิปไตย เป็นพลเมืองดีและ<br>มีความรับผิดชอบต่อสังคม                | 3.26      | 0.74 | 3.01       | 0.80 | 2.80        | 0.79 |
| 10.ประพฤติตนตามหลักศีลธรรม ค่านิยมและ<br>จริยธรรมแห่งวิชาชีพ                         | 3.36      | 0.69 | 3.14       | 0.75 | 2.99        | 0.80 |
| 11.มีวิสัยทัศน์กว้างไกล                                                              | 2.74      | 0.91 | 2.51       | 0.86 | 2.37        | 0.82 |
| 12.เป็นผู้นำของประชาชนในเรื่องสุขภาพ                                                 | 3.11      | 0.81 | 2.91       | 0.81 | 2.84        | 0.80 |
| 13.มีความสามารถในการคิดเป็น ทำเป็น และ<br>แก้ปัญหาเป็น                               | 3.05      | 0.75 | 2.80       | 0.76 | 2.58        | 0.79 |
| 14.มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์                                            | 2.07      | 0.98 | 1.87       | 0.92 | 1.73        | 0.77 |
| 15.มีความสามารถในการจัดบันทึกและรายงานผล                                             | 2.88      | 0.73 | 2.73       | 0.76 | 2.65        | 0.69 |
| 16.มีความสามารถในการตัดสินใจ                                                         | 2.85      | 0.79 | 2.71       | 0.78 | 2.56        | 0.77 |
| 17.กล้าแสดงความคิดเห็น                                                               | 2.91      | 0.78 | 2.66       | 0.79 | 2.52        | 0.80 |
| 18.มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี                                                              | 3.19      | 0.66 | 3.03       | 0.67 | 2.94        | 0.68 |
| 19.มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ                                                          | 3.27      | 0.70 | 3.06       | 0.75 | 2.87        | 0.76 |
| รวม                                                                                  | 3.05      | 0.58 | 2.87       | 0.57 | 2.73        | 0.57 |

จากตาราง 24 พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่า ปรัชญา จุดประสงค์ สาระรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตร ระดับต้น ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องมากกับเกณฑ์จุดประสงค์ของหลักสูตร

ทุกข้อ ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) ส่วนน้อยที่มีความสอดคล้องน้อย ( $1.50 < \bar{X} < 2.50$ ) ได้แก่ (1) ปรัชญาและสาระรายวิชาของหลักสูตรมีความสอดคล้องน้อยกับเกณฑ์จุดประสงค์ของหลักสูตร ในด้านการบริหารและนิเทศงานผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบ และมีความรู้ความสามารถในการใช้ คอมพิวเตอร์ (2) ปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชาของหลักสูตร มีความสอดคล้องน้อย กับเกณฑ์จุดประสงค์ในด้านมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ (3) สาระรายวิชา มีความสอดคล้องน้อยกับเกณฑ์จุดประสงค์ในด้านมีวิสัยทัศน์กว้างไกล

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์ สาระ รายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับเกณฑ์ความต้องการการบริการ ทางสุขภาพของสังคม ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

| เกณฑ์ความต้องการการบริการ<br>ทางสุขภาพของสังคม                                    | ปรัชญา    |      | จุดประสงค์ |      | สาระรายวิชา |      |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|------|-------------|------|
|                                                                                   | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$  | S.D. | $\bar{X}$   | S.D. |
| 1. สังคมต้องการบริการทางสุขภาพที่ครอบคลุม และเป็นธรรม                             | 3.05      | 0.70 | 2.89       | 0.64 | 2.73        | 0.71 |
| 2. สังคมต้องการบริการทางสุขภาพที่ผสมผสาน กลมกลืนและครบถ้วน                        | 3.07      | 0.69 | 2.86       | 0.65 | 2.75        | 0.71 |
| 3. สังคมต้องการบริการทางสุขภาพที่ยืดหยุ่นและ มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม | 3.20      | 0.74 | 2.79       | 0.73 | 2.70        | 0.74 |
| 4. เป็นบริการทางสุขภาพที่พึ่งตนเองได้                                             | 3.30      | 0.74 | 2.86       | 0.74 | 2.74        | 0.77 |
| 5. บริการทางสุขภาพที่มีคุณภาพ รวดเร็วและ สะดวก                                    | 2.92      | 0.82 | 2.70       | 0.80 | 2.59        | 0.78 |
| 6. บริการทางสุขภาพที่มีความสอดคล้องตามวิธี ธรรมชาติ                               | 2.66      | 0.84 | 2.53       | 0.80 | 2.49        | 0.74 |
| 7. ต้องการบริการทางสุขภาพที่ตนเองเป็นผู้ ตัดสินใจ                                 | 2.73      | 0.73 | 2.51       | 0.79 | 2.43        | 0.76 |

ตาราง 25 (ต่อ)

| เกณฑ์ความต้องการการบริการ<br>ทางสุขภาพของสังคม                                                   | ปรัชญา    |      | จุดประสงค์ |      | สาระรายวิชา |      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|------|-------------|------|
|                                                                                                  | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$  | S.D. | $\bar{X}$   | S.D. |
| 8. ต้องการบริการทางสุขภาพทั้งทางด้านการ<br>ส่งเสริมป้องกันโรค การรักษาพยาบาล<br>ตลอดจนฟื้นฟูสภาพ | 3.32      | 0.72 | 3.16       | 0.67 | 3.09        | 0.71 |
| 9. มีสารสนเทศทางด้านสุขภาพเสนอผ่านสื่อต่างๆ                                                      | 2.65      | 0.75 | 2.51       | 0.73 | 2.46        | 0.74 |
| 10. ให้มีการนำการแพทย์แผนโบราณ (ไทย )<br>มาประยุกต์ใช้                                           | 2.41      | 0.86 | 2.25       | 0.88 | 2.20        | 0.88 |
| 11. ต้องการบริการด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการ<br>ดูแลสุขภาพตนเอง                                | 3.40      | 0.78 | 2.95       | 0.81 | 2.86        | 0.80 |
| รวม                                                                                              | 2.90      | 0.59 | 2.73       | 0.57 | 2.64        | 0.59 |

จากตาราง 25 พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่า ปรัชญา จุดประสงค์ สาระรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตร ระดับต้น ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องมากกับเกณฑ์ความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) รายการที่มีความสอดคล้องน้อย ( $1.50 < \bar{X}; \bar{X} < 2.50$ ) คือ (1) สาระรายวิชาในด้านบริการทางสุขภาพที่มีความสอดคล้องตามวิถีธรรมชาติ ต้องการบริการทางสุขภาพที่ตนเองเป็นผู้ตัดสินใจ มีสารสนเทศทางด้านสุขภาพเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ และให้มีการนำการแพทย์แผนโบราณ (ไทย ) มาประยุกต์ใช้ (2) ปรัชญาและจุดประสงค์ด้าน ให้มีการนำการแพทย์แผนโบราณ (ไทย ) มาประยุกต์ใช้

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์ สาระ  
 รายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงทาง  
 เทคโนโลยี ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

| เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี                                        | ปรัชญา    |      | จุดประสงค์ |      | สาระรายวิชา |      |
|------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|------|-------------|------|
|                                                                        | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$  | S.D. | $\bar{X}$   | S.D. |
| 1.มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบันทึก<br>ทางการพยาบาล                | 2.51      | 1.03 | 1.89       | 1.00 | 1.76        | 0.86 |
| 2.มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการ<br>รายงานผลการตรวจต่าง ๆ             | 2.25      | 1.04 | 1.98       | 1.02 | 1.86        | 0.89 |
| 3.มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเก็บ<br>ข้อมูลและใช้ข้อมูลทางการแพทย์ | 2.14      | 1.03 | 1.93       | 0.97 | 1.79        | 0.87 |
| 4.มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำวิจัย                               | 2.29      | 1.08 | 2.13       | 1.07 | 1.99        | 1.00 |
| 5.มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการสร้าง<br>เครือข่ายติดต่อกันและกัน     | 2.09      | 1.05 | 1.85       | 0.96 | 1.75        | 0.87 |
| 6.มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำ<br>โปรแกรมการสอน                   | 2.03      | 1.03 | 1.82       | 0.95 | 1.74        | 0.89 |
| 7.มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการดูแล<br>รักษาพยาบาล                | 2.43      | 0.99 | 2.18       | 0.95 | 2.11        | 0.90 |
| 8.มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการให้<br>ข่าวสารด้านสุขภาพ          | 2.39      | 1.02 | 2.21       | 0.98 | 2.07        | 0.93 |
| 9.มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการ<br>พัฒนาด้านวิทยาการใหม่ ๆ       | 2.41      | 1.00 | 2.16       | 0.96 | 2.04        | 0.91 |
| 10.มีการนำการบริหารเชิงธุรกิจมาปรับปรุงการ<br>ให้บริการ                | 2.07      | 0.97 | 1.90       | 0.93 | 1.82        | 0.87 |
| รวม                                                                    | 2.22      | 0.89 | 2.01       | 0.84 | 1.89        | 0.74 |

จากตาราง 26 พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่า ปรัชญา จุดประสงค์ สาระรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตร ระดับต้น ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องน้อยกับเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ( $1.50 < \bar{X} < 2.50$ )

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์ สาระรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับเกณฑ์บทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

| เกณฑ์บทบาทของพยาบาลเทคนิค                                                                               | ปรัชญา    |      | จุดประสงค์ |      | สาระรายวิชา |      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|------|-------------|------|
|                                                                                                         | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$  | S.D. | $\bar{X}$   | S.D. |
| 1. แก้นักหาผู้รับบริการในระดับต้นได้ คือ เน้นการส่งเสริม การป้องกันโรคและส่งเสริมให้ประชาชนดูแลตนเองได้ | 3.23      | 0.75 | 3.13       | 0.72 | 3.01        | 0.76 |
| 2. ใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการพยาบาลขั้นพื้นฐานแก่ผู้ป่วยที่มีอาการอยู่ในระดับไม่รุนแรง            | 3.32      | 0.69 | 3.18       | 0.71 | 3.09        | 0.75 |
| 3. สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพยาบาล                                                                    | 2.83      | 0.72 | 2.66       | 0.74 | 2.56        | 0.78 |
| 4. มีทักษะในการประชาสัมพันธ์เชิงรุก                                                                     | 2.56      | 0.87 | 2.39       | 0.80 | 2.25        | 0.79 |
| 5. เป็นผู้นำของชุมชนในงานสาธารณสุข                                                                      | 2.85      | 0.79 | 2.70       | 0.74 | 2.57        | 0.70 |
| 6. มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลได้ทุกวิชาชีพ                                                                 | 3.19      | 0.69 | 3.07       | 0.68 | 3.01        | 0.70 |
| 7. จะต้องใช้ความรู้มากขึ้นในการให้บริการพยาบาล                                                          | 2.99      | 0.73 | 2.86       | 0.69 | 2.76        | 0.73 |
| 8. สามารถใช้ข้อมูลข่าวสารให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน                                                 | 2.89      | 0.82 | 2.78       | 0.73 | 2.69        | 0.67 |
| 9. มีทักษะในการดูแลผู้ป่วยในชุมชน                                                                       | 3.08      | 0.75 | 2.94       | 0.68 | 2.89        | 0.70 |
| 10. มีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ                                                                  | 3.06      | 0.78 | 2.89       | 0.77 | 2.72        | 0.76 |
| 11. มีจริยธรรมและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ                                                                   | 3.30      | 0.73 | 3.12       | 0.77 | 2.99        | 0.77 |
| รวม                                                                                                     | 3.03      | 0.60 | 2.88       | 0.56 | 2.78        | 0.56 |

จากตาราง 27 พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่า ปรัชญา จุดประสงค์ สารระรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตร ระดับต้น ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องมากกับเกณฑ์บทบาทของพยาบาลเทคนิค (  $2.50 < \bar{X} < 3.50$  ) มีเพียง 1 รายการ คือ สารระรายวิชาด้านมีทักษะในการประชาสัมพันธ์เชิงรุกที่ผู้บริหารมีความเห็นว่ามีควมสอดคล้องน้อย (  $1.50 < \bar{X} < 2.50$  )

### ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า

#### 3.1 คุณลักษณะของอาจารย์

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา เกี่ยวกับความสอดคล้องของคุณสมบัติของอาจารย์กับเกณฑ์คุณสมบัติของอาจารย์ จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

| เกณฑ์คุณสมบัติของอาจารย์                                                                                                                                        | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                                                                                                                                                 | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์<br>ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี                                                                 | 4.05      | 0.55 | 4.03      | 0.48 | 4.06      | 0.50 |
| 2. เป็นแบบอย่างที่ดี                                                                                                                                            | 4.03      | 0.56 | 4.05      | 0.49 | 3.96      | 0.56 |
| 3. เป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และค้นคว้าหาความรู้<br>อยู่เสมอ                                                                                               | 3.99      | 0.61 | 3.99      | 0.58 | 4.07      | 0.58 |
| 4. มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางการพยาบาล หรือ<br>การพยาบาลผดุงครรภ์ หรือปริญญาตรีอื่น ๆ และ<br>ต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อย<br>กว่า 3 ปี | 4.16      | 0.72 | 3.98      | 0.90 | 4.18      | 0.72 |
| 5. มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร                                                                                                                                     | 4.08      | 0.63 | 4.14      | 0.57 | 4.07      | 0.71 |
| 6. เข้าใจธรรมชาติของนักศึกษา                                                                                                                                    | 4.05      | 0.59 | 4.02      | 0.64 | 3.45      | 0.86 |
| 7. มีลักษณะของครูที่ดี                                                                                                                                          | 4.12      | 0.54 | 4.11      | 0.57 | 3.90      | 0.68 |

ตาราง 28 (ต่อ)

| เกณฑ์คุณสมบัติของอาจารย์                           | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|----------------------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                                    | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 8. เป็นประชาธิปไตย                                 | 4.07      | 0.66 | 4.06      | 0.65 | 3.65      | 0.84 |
| 9. เป็นพลเมืองดี                                   | 4.33      | 0.51 | 4.34      | 0.56 | 4.13      | 0.60 |
| 10. มีความยุติธรรม                                 | 4.20      | 0.54 | 4.20      | 0.58 | 3.74      | 0.81 |
| 11. เป็นที่พึ่งและที่ปรึกษาของนักศึกษาได้ทุกเรื่อง | 3.95      | 0.66 | 3.94      | 0.63 | 3.62      | 0.87 |
| 12. มีความริเริ่มสร้างสรรค์                        | 4.01      | 0.62 | 3.93      | 0.64 | 3.84      | 0.63 |
| 13. มีคุณธรรมจริยธรรม                              | 4.26      | 0.51 | 4.23      | 0.55 | 4.04      | 0.63 |
| 14. มีภาวะทางอารมณ์                                | 4.09      | 0.64 | 4.09      | 0.61 | 3.70      | 0.75 |
| 15. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล                           | 3.99      | 0.63 | 3.94      | 0.69 | 3.95      | 0.67 |
| 16. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ดีด้วยเหตุผล            | 4.12      | 0.63 | 4.06      | 0.69 | 3.71      | 0.77 |
| 17. มีความสามารถด้านการพยาบาลเป็นอย่างดี           | 4.18      | 0.59 | 3.85      | 0.86 | 4.33      | 0.57 |
| 18. มีการตัดสินใจดี ฉับไว ทันเหตุการณ์             | 4.03      | 0.57 | 3.99      | 0.57 | 4.00      | 0.57 |
| 19. มีความรับผิดชอบ                                | 4.36      | 0.57 | 4.32      | 0.56 | 4.21      | 0.60 |
| 20. มีความเสียสละ                                  | 4.20      | 0.60 | 4.12      | 0.64 | 4.00      | 0.66 |
| 21. เคยผ่านการอบรมครูคลินิก                        | 4.16      | 0.69 | 3.51      | 1.37 | 3.98      | 0.82 |
| รวม                                                | 4.12      | 0.43 | 4.04      | 0.39 | 3.93      | 0.44 |

จากตาราง 28 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์มีคุณสมบัติส่วนใหญ่สอดคล้องมากกับเกณฑ์คุณสมบัติของอาจารย์ ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) มีเพียง 1 ข้อ ที่นักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์มีคุณลักษณะสอดคล้องน้อยกับเกณฑ์คุณสมบัติของอาจารย์ในระดับน้อย คือ เข้าใจธรรมชาติของนักศึกษา ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ )

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาต่อหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านหลักสูตร จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

| ข้อความ                     | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|-----------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                             | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1.ดี - ไม่ดี                | 5.19      | 1.59 | 4.68      | 1.88 | 5.18      | 1.92 |
| 2.น่าสนใจ - น่าเบื่อหน่าย   | 5.15      | 1.51 | 4.80      | 1.67 | 5.20      | 1.84 |
| 3.ล้าหลัง - ก้าวหน้า        | 4.34      | 1.75 | 4.09      | 1.73 | 4.63      | 1.96 |
| 4.คุ้มค่า - สูญเปล่า        | 5.19      | 1.38 | 4.82      | 1.72 | 5.73      | 1.78 |
| 5.มีปัญหา - ไม่มีปัญหา      | 4.37      | 1.79 | 4.72      | 1.84 | 4.66      | 1.94 |
| 6.มีคุณภาพ - ด้อยคุณภาพ     | 5.04      | 1.68 | 4.36      | 1.89 | 5.48      | 1.58 |
| 7.ชัดเจน - คลุมเครือ        | 5.29      | 1.49 | 4.52      | 1.88 | 5.24      | 1.81 |
| 8.ไม่เหมาะสม - เหมาะสม      | 4.58      | 1.95 | 4.52      | 1.99 | 5.13      | 2.05 |
| 9.ประสบความสำเร็จ - ล้มเหลว | 5.37      | 1.32 | 4.60      | 1.79 | 5.74      | 1.42 |
| รวม                         | 4.95      | 0.98 | 4.57      | 1.16 | 5.22      | 1.11 |

จากตาราง 29 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาต่อหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จำแนกตามประเภท  
ของกลุ่มตัวอย่าง

| ข้อความ                          | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|----------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                  | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1.ชัดเจน - คลุมเครือ             | 5.65      | 1.29 | 5.01      | 1.71 | 5.62      | 1.73 |
| 2.เป็นจริง - เพ้อฝัน             | 5.48      | 1.41 | 5.01      | 1.56 | 5.91      | 1.39 |
| 3.ต่อเนื่อง - ไม่ต่อเนื่อง       | 5.42      | 1.40 | 4.82      | 1.76 | 5.44      | 1.82 |
| 4.เหมาะสม - ไม่เหมาะสม           | 5.45      | 1.37 | 4.81      | 1.72 | 5.51      | 1.75 |
| 5.ไม่ดี - ดี                     | 5.23      | 1.54 | 5.06      | 1.56 | 5.42      | 1.81 |
| 6.ยอมรับไม่ได้ - ยอมรับได้       | 5.41      | 1.39 | 5.09      | 1.40 | 5.49      | 1.57 |
| 7.ปฏิบัติตามยาก - ปฏิบัติตามง่าย | 4.83      | 1.80 | 4.50      | 1.73 | 4.22      | 1.99 |
| 8.มีประโยชน์ - ไม่มีประโยชน์     | 5.27      | 1.54 | 5.20      | 1.49 | 6.03      | 1.38 |
| 9.เลื่อยลอย - เจาะจง             | 4.99      | 1.58 | 4.77      | 1.52 | 5.41      | 1.65 |
| รวม                              | 5.30      | 1.09 | 4.92      | 1.26 | 5.45      | 1.18 |

จากตาราง 30 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีเจตคติที่ดีต่อจุดมุ่งหมายของ  
หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาต่อหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านผู้เรียน จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

| ข้อความ                            | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                    | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1. ใจ - ฉลาด                       | 4.75      | 1.41 | 4.43      | 1.62 | 5.56      | 1.25 |
| 2. ตั้งใจใฝ่หาความรู้ - ไม่เอาถ่าน | 5.04      | 1.35 | 4.59      | 1.63 | 5.75      | 1.26 |
| 3. ประสบความสำเร็จ - ล้มเหลว       | 5.30      | 1.24 | 4.92      | 1.55 | 5.93      | 1.17 |
| 4. รับผิดชอบ - ไม่รับผิดชอบ        | 5.19      | 1.30 | 4.82      | 1.64 | 6.05      | 1.10 |
| 5. มีปัญหา - ไม่มีปัญหา            | 4.16      | 1.73 | 4.51      | 1.69 | 4.29      | 2.04 |
| 6. กระตือรือร้น - เฉื่อยชา         | 4.63      | 1.64 | 4.31      | 1.82 | 5.68      | 1.35 |
| 7. สบายใจ - อึดอัดใจ               | 4.60      | 1.68 | 4.37      | 1.78 | 4.00      | 2.21 |
| 8. มีประสิทธิภาพ - ด้อยประสิทธิภาพ | 4.92      | 1.51 | 4.42      | 1.73 | 5.45      | 1.52 |
| 9. ก้าวหน้า - ล้าหลัง              | 5.16      | 1.37 | 4.68      | 1.71 | 5.34      | 1.67 |
| รวม                                | 4.86      | 0.90 | 4.56      | 1.17 | 5.34      | 0.87 |

จากตาราง 31 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียนใน  
หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาต่อหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านอาจารย์ จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

| ข้อความ                                             | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|-----------------------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                                     | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1. ยุติธรรม - ลำเอียง                               | 5.82      | 1.17 | 5.67      | 1.30 | 4.66      | 2.09 |
| 2. ด้อยประสิทธิภาพ - มีประสิทธิภาพ                  | 5.61      | 1.51 | 5.63      | 1.31 | 5.63      | 1.65 |
| 3. คร่ำครึ - ทันสมัย                                | 5.55      | 1.30 | 5.46      | 1.18 | 5.30      | 1.71 |
| 4. นำตำหนิ - นำนิยม                                 | 5.77      | 1.11 | 5.33      | 1.33 | 5.46      | 1.54 |
| 5. ใช้วิธีบรรยายโดยตลอด - ใช้<br>อุปกรณ์ให้เห็นจริง | 4.70      | 1.98 | 4.19      | 1.92 | 3.93      | 2.15 |
| 6. ไม่เตรียมการสอน - เตรียมการ<br>สอน               | 6.03      | 1.11 | 6.04      | 1.13 | 5.94      | 1.36 |
| 7. สอนให้เสร็จไปวัน ๆ - พยายาม<br>ปรับปรุงการสอน    | 5.91      | 1.17 | 5.77      | 1.21 | 5.44      | 1.75 |
| 8. สังคมยอมรับ - สังคมไม่ยอมรับ                     | 5.98      | 1.02 | 5.60      | 1.35 | 5.93      | 1.35 |
| 9. กระตือรือร้น - เหนื่อยหน่าย                      | 5.90      | 1.16 | 5.52      | 1.45 | 5.77      | 1.45 |
| รวม                                                 | 5.70      | 0.87 | 5.47      | 0.89 | 5.34      | 1.10 |

จากตาราง 32 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อ  
อาจารย์ ที่สอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น มีเพียง 1 เรื่องที่  
นักศึกษามีเจตคติไปทางลบ คือ มีความเห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีบรรยายโดยตลอด

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาต่อหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านการเรียน จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

| ข้อความ                     | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|-----------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                             | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1.ง่าย - ยาก                | 3.92      | 1.85 | 3.75      | 1.84 | 2.69      | 1.87 |
| 2.น่าเบื่อ - สนุก           | 4.40      | 1.68 | 4.13      | 1.65 | 4.07      | 1.97 |
| 3.อิสระ - ไม่อิสระ          | 4.50      | 1.86 | 4.16      | 1.85 | 3.40      | 2.08 |
| 4.ความคิดกว้าง - ความคิดแคบ | 4.72      | 1.65 | 4.34      | 1.84 | 4.60      | 2.13 |
| 5.เหนื่อย - สบาย            | 2.84      | 1.81 | 2.84      | 1.78 | 2.09      | 1.70 |
| 6.เครียด - ไม่เครียด        | 2.74      | 1.82 | 2.70      | 1.63 | 1.80      | 1.33 |
| 7.โบราณ - ทันสมัย           | 4.78      | 1.53 | 4.36      | 1.62 | 4.82      | 1.80 |
| 8.น่ากลัว - ไม่น่ากลัว      | 4.90      | 1.49 | 4.25      | 1.71 | 3.82      | 1.98 |
| 9.หนัก - เบา                | 5.42      | 1.47 | 5.45      | 1.46 | 6.19      | 1.41 |
| รวม                         | 4.25      | 0.90 | 4.00      | 0.96 | 3.72      | 0.88 |

จากตาราง 33 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อ  
การเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น มีส่วนน้อยที่มีเจตคติที่ไม่ดี  
คือ เห็นว่า การเรียนในหลักสูตรนี้ยาก เหนื่อย และเครียด

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาต่อหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และวิทยาลัย จำแนก  
ตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

| ข้อความ                                        | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|------------------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                                | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1.ชอมข้อ - สง่า                                | 4.88      | 1.88 | 4.72      | 1.69 | 4.11      | 1.98 |
| 2.มีคุณภาพสูง - มีคุณภาพต่ำ                    | 4.88      | 1.70 | 4.52      | 1.61 | 4.70      | 1.81 |
| 3.อัดอัด - ปลอดภัย                             | 4.58      | 1.99 | 4.73      | 1.75 | 3.99      | 2.19 |
| 4.บรรลุเป้าหมาย - ผิดเป้าหมาย                  | 5.34      | 1.31 | 5.04      | 1.41 | 5.32      | 1.40 |
| 5.ใช้การได้ดี - ควรปรับปรุง                    | 4.81      | 1.87 | 4.64      | 1.85 | 4.25      | 2.23 |
| 6.คุ้มค่า - สิ้นเปลือง                         | 5.34      | 1.42 | 5.12      | 1.50 | 5.31      | 1.63 |
| 7.ส่งเสริมการเรียนรู้ - ไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ | 5.04      | 1.73 | 5.00      | 1.59 | 5.52      | 1.57 |
| 8.ขาดมาตรฐาน - มีมาตรฐาน                       | 4.40      | 1.81 | 4.40      | 1.71 | 4.62      | 1.94 |
| 9.มีประสิทธิภาพ - ด้อยประสิทธิภาพ              | 5.11      | 1.56 | 4.96      | 1.53 | 5.29      | 1.67 |
| รวม                                            | 4.93      | 1.23 | 4.79      | 1.19 | 4.79      | 1.32 |

จากตาราง 34 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อ  
อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และวิทยาลัย และมีเพียง 1 เรื่องที่ นักศึกษามีเจตคติไปทางลบ คือ มี  
ความเห็นว่าการอัดอัด อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และวิทยาลัยอัดอัด

จากตาราง 29 - 34 เมื่อพิจารณาเจตคติของอาจารย์และนักศึกษาโดยรวมแต่ละด้าน  
พบว่า อาจารย์มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นทุกด้าน นักศึกษา  
มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นเกือบทุกด้าน ยกเว้น ด้านการ  
เรียนที่นักศึกษามีเจตคติที่ไม่ดี ( $\bar{X}$  รวม = 3.72) ดังในตาราง 33

### 3.2 คุณลักษณะของนักศึกษา

ตาราง 35 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา เกี่ยวกับความสอดคล้องของคุณสมบัติของนักศึกษา กับเกณฑ์คุณสมบัติของนักศึกษา จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

| เกณฑ์คุณสมบัติของนักศึกษา               | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|-----------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                         | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1. มีวุฒิการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6  | 4.20      | 0.68 | 4.34      | 0.58 | 4.43      | 0.71 |
| 2. มีเกรดเฉลี่ย 2.5 ขึ้นไป              | 3.73      | 0.87 | 3.79      | 0.80 | 3.77      | 0.80 |
| 3. สูง 150 ซม.                          | 4.37      | 0.72 | 4.31      | 0.71 | 4.28      | 0.89 |
| 4. หนัก 40 กก.                          | 4.35      | 0.75 | 4.20      | 0.78 | 3.93      | 1.05 |
| 5. ไม่เป็นโรคทั้งกายและใจ               | 4.22      | 0.59 | 4.23      | 0.59 | 4.23      | 0.73 |
| 6. บุคลิกทั่วไปยิ้มแย้มแจ่มใส           | 4.15      | 0.58 | 4.13      | 0.61 | 4.18      | 0.67 |
| 7. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีวะและหลักสูตร | 3.74      | 0.83 | 3.71      | 0.86 | 3.60      | 0.82 |
| 8. เป็นพลเมืองดี                        | 4.28      | 0.51 | 4.23      | 0.50 | 4.17      | 0.62 |
| 9. มาจากครอบครัวที่อบอุ่น               | 4.00      | 0.57 | 3.83      | 0.67 | 4.16      | 0.66 |
| 10. มีความซื่อสัตย์                     | 4.21      | 0.47 | 4.04      | 0.54 | 4.12      | 0.62 |
| 11. มีความรับผิดชอบ                     | 4.07      | 0.62 | 3.93      | 0.67 | 3.97      | 0.62 |
| 12. มีความเมตตา                         | 4.15      | 0.47 | 4.08      | 0.48 | 4.13      | 0.57 |
| 13. มีความเสียสละ                       | 4.07      | 0.59 | 3.95      | 0.62 | 4.00      | 0.64 |
| 14. มีคุณธรรมและจริยธรรม                | 4.11      | 0.54 | 4.05      | 0.61 | 4.05      | 0.58 |
| 15. มีความรอบรู้และใฝ่รู้               | 3.76      | 0.68 | 3.94      | 0.59 | 3.17      | 0.64 |
| 16. มีเหตุผล                            | 4.00      | 0.54 | 3.69      | 0.76 | 3.80      | 0.64 |
| 17. เป็นคนในท้องถิ่น                    | 4.02      | 0.73 | 3.71      | 0.89 | 3.69      | 1.12 |
| 18. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล                | 3.63      | 0.73 | 3.52      | 0.76 | 3.64      | 0.66 |
| รวม                                     | 4.06      | 0.43 | 3.98      | 0.41 | 3.99      | 0.37 |

จากตาราง 35 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า นักศึกษามีคุณสมบัติส่วนใหญ่สอดคล้องมากกับเกณฑ์คุณสมบัติของนักศึกษา ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) มี 1 รายการ ที่นักศึกษามีความเห็นว่ามีค่าความสอดคล้องน้อย ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) คือ มีความรอบรู้และใฝ่รู้

#### ตอนที่ 4 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน

การเสนอผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนผู้วิจัยเสนอเป็น 3 ข้อ คือ

1. เสนอผลการประเมินสภาพการจัดการเรียนการสอน ที่ได้ข้อมูลจากอาจารย์และนักศึกษา ผลการประเมินเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายได้ดัง ตาราง 36 - 63
2. เสนอผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายได้ดัง ตาราง 62 - 63

ตาราง 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวัตถุประสงค์รายวิชา จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

| วัตถุประสงค์รายวิชา                                         | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|-------------------------------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                                             | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1. มีความชัดเจน                                             | 3.99      | 0.53 | 4.00      | 0.57 | 4.08      | 0.60 |
| 2. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร                 | 4.13      | 0.46 | 4.11      | 0.50 | 4.17      | 0.58 |
| 3. เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม                             | 4.14      | 0.47 | 4.04      | 0.52 | 4.06      | 0.58 |
| 4. ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ              | 4.09      | 0.53 | 4.05      | 0.53 | 4.06      | 0.60 |
| 5. เป็นวัตถุประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้อยู่ตลอดเวลา | 4.07      | 0.56 | 4.01      | 0.60 | 4.05      | 0.63 |
| 6. สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน                               | 3.81      | 0.63 | 3.80      | 0.64 | 4.03      | 0.70 |
| 7. สอดคล้องกับนโยบายของสถาบัน                               | 3.93      | 0.60 | 3.88      | 0.61 | 3.85      | 0.71 |
| รวม                                                         | 4.02      | 0.60 | 3.98      | 0.44 | 4.04      | 0.46 |

จากตาราง 36 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวัตถุประสงค์รายวิชา มีความเหมาะสมมากกับเกณฑ์วัตถุประสงค์รายวิชา ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ )

ตาราง 37 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา  
 เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
 ด้านเนื้อหารายวิชาจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

| เนื้อหารายวิชา                                                                          | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                                                                         | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1. เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร                                                       | 4.14      | 0.56 | 4.13      | 0.49 | 4.25      | 0.62 |
| 2. มีประโยชน์ต่อนักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต                                          | 4.06      | 0.62 | 4.16      | 0.55 | 4.31      | 0.65 |
| 3. สอดคล้องกับบุคลิกภาพและประสบการณ์ของผู้เรียน                                         | 4.02      | 0.61 | 3.93      | 0.58 | 3.90      | 0.69 |
| 4. สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนักศึกษา                                         | 3.84      | 0.63 | 3.75      | 0.56 | 3.70      | 0.69 |
| 5. มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น                                                         | 3.82      | 0.65 | 3.79      | 0.60 | 3.89      | 0.63 |
| 6. มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม                                       | 3.82      | 0.74 | 3.79      | 0.61 | 3.96      | 0.69 |
| 7. มีเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชา                                                       | 4.14      | 0.52 | 4.16      | 0.51 | 4.18      | 0.62 |
| 8. มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน                                                      | 4.01      | 0.56 | 3.96      | 0.57 | 3.75      | 0.67 |
| 9. เนื้อหาแต่ละบทมีความสอดคล้องกัน                                                      | 3.98      | 0.66 | 3.95      | 0.58 | 3.98      | 0.61 |
| 10. มีความต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก                                                       | 4.03      | 0.58 | 3.98      | 0.55 | 3.82      | 0.76 |
| 11. สามารถสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ได้                                               | 3.99      | 0.68 | 3.94      | 0.58 | 3.94      | 0.68 |
| 12. สามารถนำไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงาน                                                 | 4.14      | 0.56 | 4.15      | 0.60 | 4.26      | 0.69 |
| 13. ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ ควรรู้และ<br>รู้ไว้เพื่อประโยชน์ภายหน้า | 4.10      | 0.60 | 4.10      | 0.56 | 4.22      | 0.65 |
| 15. ครอบคลุมความรู้หลาย ๆ ด้าน                                                          | 3.91      | 0.68 | 3.93      | 0.60 | 4.02      | 0.67 |
| 16. เป็นประโยชน์ในการสร้างคนให้คิดเป็น ทำเป็น<br>แก้ปัญหาเป็น                           | 3.80      | 0.73 | 3.77      | 0.73 | 4.12      | 0.69 |
| 17. จัดกลมกลืนและลุ่มลึกไปตามลำดับตามระดับชั้นปี                                        | 3.84      | 0.75 | 3.80      | 0.69 | 3.89      | 0.71 |
| รวม                                                                                     | 3.98      | 0.48 | 3.96      | 0.41 | 4.01      | 0.45 |

จากตาราง 37 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกัน ว่า  
สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านเนื้อหา  
รายวิชามีความเหมาะสมมาก กับเกณฑ์เนื้อหาวิชา (  $3.50 < \bar{X} < 4.50$  )

ตาราง 38 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา  
เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
ด้านวิธีสอนจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

| วิธีสอน                                                                                   | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                                                                           | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1. ด้านการเตรียมการสอนและการวัดผล                                                         |           |      |           |      |           |      |
| 1.อธิบายวัตถุประสงค์ของวิชาที่สอน                                                         | 4.34      | 0.52 | 4.14      | 0.60 | 4.20      | 0.61 |
| 2.เตรียมการสอนล่วงหน้า                                                                    | 4.36      | 0.51 | 4.39      | 0.53 | 4.16      | 0.63 |
| 3.บอกรายละเอียดล่วงหน้าเกี่ยวกับแนวการออกข้อสอบ<br>ให้นักศึกษาทราบ                        | 4.01      | 0.71 | 3.82      | 0.70 | 3.62      | 0.75 |
| 4.บอกรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การตัดเกรดให้<br>นักศึกษาทราบล่วงหน้า                        | 4.20      | 0.63 | 4.04      | 0.77 | 4.07      | 0.75 |
| 2. ด้านความสามารถในการสอน                                                                 |           |      |           |      |           |      |
| 1.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชา                                                      | 4.31      | 0.48 | 4.24      | 0.48 | 4.19      | 0.55 |
| 2.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร                                                  | 4.27      | 0.50 | 4.19      | 0.49 | 4.21      | 0.56 |
| 3.ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่สอนกับวิชาอื่นที่<br>เกี่ยวข้อง                     | 4.11      | 0.11 | 3.95      | 0.65 | 3.85      | 0.72 |
| 4.สอนตามศักยภาพและความสามารถของนักศึกษา<br>เด็กเก่งกับเด็กอ่อนจะได้รับการสอนที่แตกต่างกัน | 3.57      | 0.89 | 3.25      | 1.00 | 2.78      | 1.12 |
| 5.ให้แนวทางการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ที่ชัดเจน                                        | 4.00      | 0.62 | 3.89      | 0.59 | 3.69      | 0.72 |
| 6.แนะนำให้ศึกษาค้นหาแหล่งความรู้ สอนให้รู้จักใช้<br>สื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัย                 | 4.15      | 0.51 | 4.00      | 0.69 | 3.83      | 0.74 |

ตาราง 38 (ต่อ)

| วิธีสอน                                              | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|------------------------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                                      | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 7.สอนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง          | 4.20      | 0.53 | 4.18      | 0.55 | 4.09      | 0.68 |
| 8.ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน                    | 4.03      | 0.62 | 4.04      | 0.68 | 4.00      | 0.65 |
| 3. ความรับผิดชอบในการสอน                             |           |      |           |      |           |      |
| 1.สอนได้ตรงเวลา                                      | 4.22      | 0.57 | 4.22      | 0.59 | 3.73      | 0.76 |
| 2.สอนเนื้อหาได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร       | 4.28      | 0.51 | 4.23      | 0.50 | 3.92      | 0.70 |
| 3.เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบนอกเวลาเพื่อซักถาม        | 4.14      | 0.61 | 4.03      | 0.71 | 3.76      | 0.83 |
| 4. รูปแบบการสอน                                      |           |      |           |      |           |      |
| 1.การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก            | 2.99      | 1.15 | 2.74      | 1.12 | 3.57      | 0.80 |
| 2.การจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย                      | 4.15      | 0.70 | 4.35      | 0.63 | 4.32      | 0.60 |
| 3.การจัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา                      | 3.20      | 0.87 | 2.75      | 1.01 | 2.97      | 0.90 |
| 4.การจัดการเรียนการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม                | 3.66      | 0.77 | 3.26      | 1.01 | 3.46      | 0.77 |
| 5.การจัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง | 3.91      | 0.58 | 3.60      | 0.75 | 3.67      | 0.74 |
| 6.การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา                | 3.56      | 0.80 | 3.22      | 1.00 | 3.42      | 0.79 |
| 7.ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติทดลองในสถานการณ์จริง          | 3.88      | 0.93 | 3.59      | 1.11 | 3.74      | 0.91 |
| 8.ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน                       | 3.22      | 0.92 | 3.01      | 0.95 | 3.02      | 0.94 |
| รวม                                                  | 3.95      | 0.39 | 3.79      | 0.41 | 3.75      | 0.40 |

จากตาราง 38 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาล้วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวิธีสอนมีความเหมาะสมมากกับเกณฑ์วิธีสอน ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) มีส่วนน้อยมีความเห็นว่า สภาพ

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวิธีสอนมีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์วิธีสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) คือ การจัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา และใช้วิธีสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน

นอกจากนี้อาจารย์และนักศึกษามีความเห็น ว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวิธีสอนมีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์วิธีสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) ในเรื่อง สอนตามศักยภาพและความสามารถของนักศึกษาเด็กเก่งกับเด็กอ่อนจะได้รับการสอนที่แตกต่างกัน และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา

อาจารย์ มีความเห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวิธีสอนมีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์วิธีสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) ในเรื่อง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก และ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา

ตาราง 39 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา  
เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
ด้านการประเมินผลจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

| การประเมินผล                                      | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|---------------------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                                   | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1. ประเมินตามจุดประสงค์ของหลักสูตร                | 4.18      | 0.51 | 4.08      | 0.65 | 4.17      | 0.60 |
| 2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน | 4.21      | 0.54 | 4.10      | 0.64 | 4.02      | 0.68 |
| 3. มีการแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ           | 4.28      | 0.53 | 4.19      | 0.73 | 3.90      | 0.73 |
| 4. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน    | 4.20      | 0.50 | 4.00      | 0.67 | 3.72      | 0.70 |
| 5. ใช้เครื่องมือ/ข้อสอบที่มีคุณภาพ                | 3.95      | 0.47 | 3.85      | 0.59 | 3.75      | 0.70 |
| 6. ใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการประเมิน  | 3.99      | 0.50 | 3.70      | 0.72 | 3.51      | 0.70 |
| 7. มีความรวดเร็วในการตรวจและรายงานผลการสอบ        | 3.93      | 0.58 | 3.87      | 0.68 | 3.29      | 0.83 |
| 8. ประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหา                    | 4.07      | 0.47 | 3.95      | 0.55 | 3.79      | 0.63 |
| 9. อธิบายคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจ                   | 3.82      | 0.66 | 3.65      | 0.77 | 3.34      | 0.85 |
| 10. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดความรู้ความจำในเนื้อหา | 3.92      | 0.49 | 3.96      | 0.67 | 4.04      | 0.62 |
| 11. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการนำความรู้ไปใช้      | 4.06      | 0.47 | 4.04      | 0.56 | 4.02      | 0.62 |
| 12. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการแก้ปัญหา            | 3.78      | 0.65 | 3.61      | 0.83 | 3.86      | 0.66 |
| 13. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการคิดอย่างมีเหตุผล    | 3.78      | 0.64 | 3.73      | 0.78 | 3.99      | 0.64 |
| รวม                                               | 4.01      | 0.34 | 3.90      | 0.43 | 3.80      | 0.44 |

จากตาราง 39 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า สภาพ  
การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านการประเมินผล  
มีความเหมาะสมมากกับเกณฑ์การประเมินผล ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ )

นอกจากนี้นักศึกษา มีความเห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล  
มีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์การประเมินผล ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) ในเรื่องมีความรวดเร็ว  
ในการตรวจและรายงานผลการสอบ และอธิบายคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจ

ตาราง 40 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา  
เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทของกลุ่ม  
ตัวอย่าง

| สิ่งอำนวยความสะดวก                                                                                   | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                                                                                      | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1. มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ทรัพยากร เศรษฐกิจ อาชีพและความต้องการของท้องถิ่น         | 3.67      | 0.69 | 3.50      | 0.79 | 3.65      | 0.70 |
| 2. มีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความสนใจ                                              | 3.44      | 0.64 | 3.30      | 0.86 | 3.40      | 0.76 |
| 3. มีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเอกสารต่าง ๆ อย่างเพียงพอเป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการ | 3.74      | 0.58 | 3.64      | 0.66 | 3.51      | 0.82 |
| 4. มีความพร้อม สะดวก และใช้งานได้ทันที                                                               | 3.66      | 0.57 | 3.61      | 0.67 | 3.46      | 0.77 |
| 5. มีความเพียงพอตามความจำเป็นที่จะใช้                                                                | 3.62      | 0.59 | 3.54      | 0.63 | 3.41      | 0.72 |
| 6. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา                                                       | 3.70      | 0.67 | 3.54      | 0.69 | 3.16      | 0.87 |
| 7. ห้องเรียนมีขนาดโต๊ะและเก้าอี้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน                                          | 3.76      | 0.60 | 3.73      | 0.73 | 3.73      | 0.18 |
| 8. ห้องสมุดมีตำราและให้บริการสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า                                                 | 3.59      | 0.66 | 3.48      | 0.71 | 3.52      | 0.83 |
| 9. ผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน                                    | 3.74      | 0.61 | 3.42      | 0.80 | 3.70      | 0.70 |
| รวม                                                                                                  | 3.66      | 0.43 | 3.53      | 0.48 | 3.50      | 0.54 |

จากตาราง 40 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมมากกับเกณฑ์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ )

มีส่วนน้อยที่พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวก ที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนด้านมีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความสนใจ มีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ )

นอกจากนี้อาจารย์ มีความเห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน มีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) และนักศึกษามีความเห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ด้านมีความพร้อม สะดวก และใช้งานได้ทันที และความเพียงพอตามความจำเป็นที่จะใช้ มีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ )

ตาราง 41 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา  
เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา จำแนกตามประเภทของกลุ่ม  
ตัวอย่าง

| ปฏิสัมพันธ์                                      | ผู้บริหาร |      | อาจารย์   |      | นักศึกษา  |      |
|--------------------------------------------------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                                  | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |
| 1.มีความเป็นกันเองระหว่างนักศึกษากับอาจารย์      | 4.06      | 0.48 | 4.07      | 0.56 | 3.67      | 0.69 |
| 2.อาจารย์และนักศึกษามีการเรียนรู้ไปด้วยกัน       | 3.84      | 0.56 | 3.87      | 0.64 | 3.56      | 0.71 |
| 3.มีลักษณะเน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง              | 3.91      | 0.67 | 3.79      | 0.67 | 3.68      | 0.72 |
| 4.นักศึกษามีความสมัครสมานสามัคคีกัน              | 3.97      | 0.42 | 3.95      | 0.51 | 3.75      | 0.72 |
| 5.นักศึกษาสบายใจในการทำกิจกรรมร่วมกับอาจารย์     | 3.90      | 0.52 | 3.81      | 0.68 | 3.56      | 0.79 |
| 6.อาจารย์มาร่วมกิจกรรมที่นักศึกษาเชิญเสมอ        | 3.95      | 0.56 | 3.77      | 0.81 | 3.86      | 0.77 |
| 7.นักศึกษากล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น      | 3.70      | 0.66 | 3.69      | 0.69 | 3.61      | 0.76 |
| 8.นักศึกษารักใคร่กลมเกลียวกัน                    | 3.96      | 0.43 | 3.92      | 0.46 | 3.80      | 0.76 |
| 9.นักศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน | 3.97      | 0.44 | 3.90      | 0.48 | 3.82      | 0.72 |
| 10.นักศึกษามีวินัยในชั้นเรียน                    | 3.78      | 0.59 | 3.73      | 0.62 | 3.57      | 0.74 |
| 11.นักศึกษาระเบิดรื้อวันและตั้งใจเรียน           | 3.58      | 0.62 | 3.57      | 0.65 | 3.60      | 0.67 |
| รวม                                              | 3.87      | 0.37 | 3.82      | 0.41 | 3.68      | 0.50 |

จากตาราง 41 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษามีความเหมาะสมมากกับเกณฑ์ด้าน  
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา (  $3.50 < \bar{X} < 4.50$  )

ตาราง 42 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวัตถุประสงค์รายวิชา จำแนกตามหมวดวิชา

| วัตถุประสงค์รายวิชา                                         | วิชาชีพพยาบาล |      | วิชาพื้นฐานวิชาชีพ |      | วิชาพื้นฐานทั่วไป |      |
|-------------------------------------------------------------|---------------|------|--------------------|------|-------------------|------|
|                                                             | $\bar{X}$     | S.D. | $\bar{X}$          | S.D. | $\bar{X}$         | S.D. |
| 1. มีความชัดเจน                                             | 4.02          | 0.57 | 3.71               | 0.77 | 4.11              | 0.50 |
| 2. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร                 | 4.14          | 0.48 | 3.89               | 0.51 | 4.11              | 0.42 |
| 3. เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม                             | 4.10          | 0.46 | 3.79               | 0.58 | 4.07              | 0.47 |
| 4. ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ              | 4.09          | 0.52 | 3.84               | 0.64 | 4.04              | 0.51 |
| 5. เป็นวัตถุประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้อยู่ตลอดเวลา | 4.03          | 0.57 | 3.82               | 0.69 | 4.06              | 0.60 |
| 6. สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน                               | 3.77          | 0.63 | 3.74               | 0.60 | 3.91              | 0.68 |
| 7. สอดคล้องกับนโยบายของสถาบัน                               | 3.87          | 0.62 | 3.89               | 0.61 | 4.04              | 0.64 |
| รวม                                                         | 4.00          | 0.43 | 3.81               | 0.45 | 4.05              | 0.41 |

จากตาราง 42 พบว่า อาจารย์ในหมวดวิชาชีพพยาบาล วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาพื้นฐานทั่วไปมีความเห็นสอดคล้องกัน ว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวัตถุประสงค์รายวิชา มีความเหมาะสมมากกับเกณฑ์วัตถุประสงค์รายวิชา (  $3.50 < \bar{X} < 4.50$  )

ตาราง 43 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านเนื้อหารายวิชา จำแนกตามหมวดวิชา

| เนื้อหารายวิชา                                                                      | วิชาชีพพยาบาล |      | วิชาพื้นฐานวิชาชีพ |      | วิชาพื้นฐานทั่วไป |       |
|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------|--------------------|------|-------------------|-------|
|                                                                                     | $\bar{X}$     | S.D. | $\bar{X}$          | S.D. | $\bar{X}$         | S.D.  |
| 1. เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร                                                   | 4.15          | 0.54 | 4.05               | 0.61 | 4.11              | 0.42  |
| 2. มีประโยชน์ต่อนักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต                                      | 4.12          | 0.56 | 4.21               | 0.58 | 4.24              | 0.58  |
| 3. สอดคล้องกับบุคลิกภาพและประสบการณ์ของผู้เรียน                                     | 3.94          | 0.60 | 3.82               | 0.51 | 4.17              | 0.42  |
| 4. สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนักศึกษา                                     | 3.76          | 0.60 | 3.79               | 0.53 | 3.87              | 0.48  |
| 5. มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น                                                     | 3.82          | 0.61 | 3.63               | 0.79 | 3.70              | 0.57  |
| 6. มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม                                   | 3.80          | 0.65 | 3.79               | 0.66 | 3.93              | 0.61  |
| 7. มีเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชา                                                   | 4.15          | 0.52 | 4.16               | 0.64 | 4.11              | 0.50  |
| 8. มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน                                                  | 3.98          | 0.54 | 3.87               | 0.53 | 4.02              | 0.49  |
| 9. เนื้อหาแต่ละบทมีความสอดคล้องกัน                                                  | 3.92          | 0.62 | 4.08               | 0.54 | 3.94              | 0.60  |
| 10. มีความต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก                                                   | 4.01          | 0.54 | 3.89               | 0.56 | 4.02              | 0.60  |
| 11. สามารถสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ได้                                           | 3.93          | 0.62 | 4.00               | 0.40 | 4.09              | 0.598 |
| 12. สามารถนำไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงาน                                             | 4.15          | 0.56 | 3.97               | 0.68 | 4.30              | 0.57  |
| 13. ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ คารุณาและรู้ไว้เพื่อประโยชน์ภายหลัง | 4.07          | 0.56 | 4.13               | 0.62 | 4.20              | 0.56  |
| 14. ครอบคลุมความรู้หลาย ๆ ด้าน                                                      | 3.88          | 0.60 | 3.82               | 0.65 | 4.06              | 0.60  |
| 15. เป็นประโยชน์ในการสร้างคนให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น                          | 3.74          | 0.71 | 3.55               | 0.92 | 4.04              | 0.67  |
| 16. จัดกลมกลืนและลุ่มลึกไปตามลำดับตามระดับชั้นปี                                    | 3.82          | 0.67 | 3.55               | 0.89 | 3.96              | 0.82  |
| รวม                                                                                 | 3.95          | 0.43 | 3.89               | 0.41 | 4.05              | 0.40  |

จากตาราง 43 พบว่า อาจารย์ในหมวดวิชาชีพพยาบาล วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาพื้นฐานทั่วไป มีความเห็นสอดคล้องกันว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านเนื้อหารายวิชามีความเหมาะสมมากกับเกณฑ์ด้านเนื้อหาวิชา (  $3.50 < \bar{X} < 4.50$  )

ตาราง 44 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวิธีสอนจำแนกตามหมวดวิชา

| วิธีสอน                                                                                   | วิชาชีพ<br>พยาบาล |      | วิชาพื้นฐาน<br>วิชาชีพ |      | วิชาพื้นฐาน<br>ทั่วไป |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|------|------------------------|------|-----------------------|------|
|                                                                                           | $\bar{X}$         | S.D. | $\bar{X}$              | S.D. | $\bar{X}$             | S.D. |
| <b>1. ด้านการเตรียมการสอนและการวัดผล</b>                                                  |                   |      |                        |      |                       |      |
| 1.อธิบายวัตถุประสงค์ของวิชาที่สอน                                                         | 4.15              | 0.57 | 4.16                   | 0.49 | 4.35                  | 0.62 |
| 2.เตรียมการสอนล่วงหน้า                                                                    | 4.33              | 0.50 | 4.37                   | 0.59 | 4.52                  | 0.54 |
| 3.บอกรายละเอียดล่วงหน้าเกี่ยวกับแนวการออกข้อสอบให้นักศึกษาทราบ                            | 3.80              | 0.69 | 3.87                   | 0.88 | 4.07                  | 0.61 |
| 4.บอกรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การตัดเกรดให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า                            | 4.05              | 0.65 | 4.03                   | 1.05 | 4.31                  | 0.61 |
| <b>2. ด้านความสามารถในการสอน</b>                                                          |                   |      |                        |      |                       |      |
| 1.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชา                                                      | 4.25              | 0.47 | 4.26                   | 0.60 | 4.26                  | 0.44 |
| 2.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร                                                  | 4.20              | 0.47 | 4.13                   | 0.58 | 4.30                  | 0.46 |
| 3.ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่สอนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง                         | 3.95              | 0.64 | 3.89                   | 0.76 | 4.13                  | 0.65 |
| 4.สอนตามศักยภาพและความสามารถของนักศึกษา<br>เด็กเก่งกับเด็กอ่อนจะได้รับการสอนที่แตกต่างกัน | 3.21              | 0.97 | 2.97                   | 1.10 | 4.34                  | 1.02 |
| 5.ให้แนวทางการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ที่ชัดเจน                                        | 3.87              | 0.63 | 4.03                   | 0.43 | 3.96                  | 0.58 |

ตาราง 44 (ต่อ)

| วิธีสอน                                                               | วิชาชีพ<br>พยาบาล |             | วิชาชีพ<br>พื้นฐาน |             | วิชาชีพ<br>ทั่วไป |             |
|-----------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------|--------------------|-------------|-------------------|-------------|
|                                                                       | $\bar{X}$         | S.D.        | $\bar{X}$          | S.D.        | $\bar{X}$         | S.D.        |
| 6. ให้นักศึกษาหาแหล่งความรู้ สอนให้รู้จักใช้<br>สื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัย | 4.04              | 0.58        | 3.95               | 0.66        | 4.06              | 0.68        |
| 7. สอนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง                          | 4.17              | 0.51        | 4.03               | 0.68        | 4.30              | 0.46        |
| 8. ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน                                    | 3.99              | 0.62        | 3.95               | 0.87        | 4.15              | 0.60        |
| <b>3. ความรับผิดชอบในการสอน</b>                                       |                   |             |                    |             |                   |             |
| 1. สอนได้ตรงเวลา                                                      | 4.19              | 0.55        | 4.05               | 0.73        | 4.30              | 0.66        |
| 2. สอนเนื้อหาได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร                       | 4.20              | 0.48        | 4.16               | 0.59        | 4.31              | 0.51        |
| 3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบนอกเวลาเพื่อซักถาม                        | 4.02              | 0.63        | 4.00               | 0.90        | 3.98              | 0.80        |
| 1. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก                            | 2.68              | 1.11        | 2.47               | 1.01        | 2.96              | 1.24        |
| 2. การจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย                                      | 4.30              | 0.64        | 4.42               | 0.50        | 4.30              | 0.63        |
| 3. การจัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา                                      | 2.97              | 0.93        | 2.29               | 1.98        | 2.56              | 0.92        |
| 4. การจัดการเรียนการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม                                | 3.52              | 0.79        | 2.71               | 1.18        | 3.11              | 1.13        |
| 5. การจัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาค้นคว้า<br>ด้วยตนเอง             | 3.73              | 0.58        | 3.32               | 0.93        | 3.56              | 0.77        |
| 6. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา                                | 3.49              | 0.80        | 2.47               | 1.18        | 2.85              | 0.98        |
| 7. ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติทดลองในสถานการณ์จริง                          | 3.74              | 0.98        | 3.24               | 1.30        | 3.46              | 0.99        |
| 8. ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน                                       | 3.13              | 0.90        | 2.74               | 1.13        | 2.94              | 0.88        |
| <b>รวม</b>                                                            | <b>3.82</b>       | <b>0.37</b> | <b>3.63</b>        | <b>0.43</b> | <b>3.83</b>       | <b>0.39</b> |

จากตาราง 44 พบว่า อาจารย์ในหมวดวิชาชีพพยาบาล วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาพื้นฐานทั่วไป ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวิธีสอนมีความเหมาะสมมากกับเกณฑ์ด้านวิธีสอน ( $3.50 < \bar{X}$  ;  $\bar{X} < 4.50$ ) มีส่วนน้อยที่มีความเห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวิธีสอน เรื่อง การจัดการเรียนการสอนโดยให้ปัญหาเป็นหลัก การจัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา มีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์ด้านวิธีสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ )

นอกจากนี้อาจารย์ในหมวดวิชาชีพพยาบาล และวิชาพื้นฐานวิชาชีพมีความเห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวิธีสอน เรื่อง การสอนตามศักยภาพและความสามารถของนักศึกษาเด็กเก่งกับเด็กอ่อนจะได้รับการสอนที่แตกต่างกัน มีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์ด้านวิธีสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) และอาจารย์ในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพและหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป มีความเห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวิธีสอน เรื่อง ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน มีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์ด้านวิธีสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ )

ตาราง 45 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์จำแนกตามหมวดวิชา

| การประเมินผลการเรียนการสอน                        | วิชาชีพ<br>พยาบาล |      | วิชาพื้นฐาน<br>วิชาชีพ |      | วิชาพื้นฐาน<br>ทั่วไป |      |
|---------------------------------------------------|-------------------|------|------------------------|------|-----------------------|------|
|                                                   | $\bar{X}$         | S.D. | $\bar{X}$              | S.D. | $\bar{X}$             | S.D. |
| 1. ประเมินตามจุดประสงค์ของหลักสูตร                | 4.13              | 0.51 | 3.89                   | 0.92 | 4.04                  | 0.67 |
| 2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน | 4.14              | 0.52 | 3.82                   | 0.93 | 4.19                  | 0.48 |
| 3. มีการแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ           | 4.24              | 0.56 | 4.18                   | 0.87 | 4.04                  | 0.93 |
| 4. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน    | 4.05              | 0.54 | 3.89                   | 1.01 | 4.09                  | 0.59 |
| 5. ใช้เครื่องมือ/ข้อสอบที่มีคุณภาพ                | 3.86              | 0.51 | 3.79                   | 0.70 | 3.96                  | 0.47 |

ตาราง 45 (ต่อ)

| การประเมินผลการเรียนการสอน                        | วิชาชีพ<br>พยาบาล |      | วิชาพื้นฐาน<br>วิชาชีพ |      | วิชาพื้นฐาน<br>ทั่วไป |      |
|---------------------------------------------------|-------------------|------|------------------------|------|-----------------------|------|
|                                                   | $\bar{X}$         | S.D. | $\bar{X}$              | S.D. | $\bar{X}$             | S.D. |
| 6. ใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการประเมิน  | 3.83              | 0.60 | 3.50                   | 0.89 | 3.80                  | 0.74 |
| 7. มีความรวดเร็วในการตรวจและรายงานผลการสอบ        | 3.83              | 0.62 | 3.87                   | 0.78 | 4.13                  | 0.52 |
| 8. ประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหา                    | 3.99              | 0.46 | 3.89                   | 0.69 | 4.07                  | 0.43 |
| 9. อธิบายคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจ                   | 3.66              | 0.74 | 3.63                   | 1.05 | 3.85                  | 0.56 |
| 10. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดความรู้ความจำในเนื้อหา | 3.95              | 0.56 | 4.16                   | 0.64 | 3.81                  | 0.68 |
| 11. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการนำความรู้ไปใช้      | 4.02              | 0.51 | 3.95                   | 0.52 | 4.13                  | 0.65 |
| 12. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการแก้ปัญหา            | 3.70              | 0.66 | 3.13                   | 0.93 | 3.72                  | 0.86 |
| 13. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการคิดอย่างมีเหตุผล    | 3.72              | 0.68 | 3.47                   | 0.92 | 3.94                  | 0.76 |
| รวม                                               | 3.93              | 0.35 | 3.78                   | 0.53 | 3.98                  | 0.38 |

จากตาราง 45 พบว่า อาจารย์ในหมวดวิชาชีพพยาบาล วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาพื้นฐานทั่วไป ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน มีความเหมาะสมมากกับเกณฑ์ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ )

นอกจากนี้อาจารย์ในหมวดพื้นฐานวิชาชีพมีความเห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านวิธีสอน เรื่อง ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการแก้ปัญหา มีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์ด้านวิธีสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ )

ตาราง 46 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการ  
จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก  
ที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามหมวดวิชา

| สิ่งอำนวยความสะดวก                                                                                          | วิชาชีพ<br>พยาบาล |      | วิชาพื้นฐาน<br>วิชาชีพ |      | วิชาพื้นฐาน<br>ทั่วไป |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|------|------------------------|------|-----------------------|------|
|                                                                                                             | $\bar{X}$         | S.D. | $\bar{X}$              | S.D. | $\bar{X}$             | S.D. |
| 1. มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ทรัพยากร<br>เศรษฐกิจ อาชีพและความต้องการของท้องถิ่น             | 3.55              | 0.75 | 3.39                   | 0.89 | 3.30                  | 0.94 |
| 2. มีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความ<br>สนใจ                                                 | 3.29              | 0.77 | 3.16                   | 0.86 | 3.26                  | 0.91 |
| 3. มีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเอกสารต่าง ๆ<br>อย่างเพียงพอเป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับ<br>ความต้องการ | 3.61              | 0.74 | 3.61                   | 0.72 | 3.72                  | 0.71 |
| 4. มีความพร้อม สะดวก และใช้งานได้ดีทันที                                                                    | 3.60              | 0.65 | 3.53                   | 0.69 | 3.70                  | 0.63 |
| 5. มีความเพียงพอตามความจำเป็นที่จะใช้                                                                       | 3.50              | 0.64 | 3.55                   | 0.60 | 3.61                  | 0.63 |
| 6. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา                                                              | 3.53              | 0.67 | 3.50                   | 0.69 | 3.69                  | 0.70 |
| 7. ห้องเรียนมีขนาดโต๊ะและเก้าอี้เอื้ออำนวยต่อการ<br>เรียนการสอน                                             | 3.71              | 0.65 | 3.68                   | 0.70 | 3.81                  | 0.73 |
| 8. ห้องสมุดมีตำราและให้บริการสะดวกต่อการ<br>ค้นคว้า                                                         | 3.48              | 0.70 | 3.58                   | 0.55 | 3.53                  | 0.73 |
| 9. ผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้าน<br>สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน                                       | 3.54              | 0.75 | 3.47                   | 0.76 | 3.31                  | 0.84 |
| รวม                                                                                                         | 3.53              | 0.47 | 3.50                   | 0.43 | 3.53                  | 0.50 |

จากตาราง 46 พบว่า อาจารย์ในหมวดวิชาชีพนพยาบาล วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาพื้นฐานทั่วไป ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สถานการณ์การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมมากกับเกณฑ์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) มีส่วนน้อยที่มีความเห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ด้านมีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความสนใจ มีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ )

นอกจากนี้ อาจารย์ในหมวดวิชาชีพนพยาบาลมีความเห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ด้านห้องสมุดมีตำราและให้บริการสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า มีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) และอาจารย์ในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป มีความเห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน มีความเหมาะสมน้อย ( $2.50 < \bar{X} ; \bar{X} < 3.50$ ) และอาจารย์ในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพทั่วไปมีความเห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ด้านมีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ทรัพยากร เศรษฐกิจ อาชีพ และความต้องการของท้องถิ่น มีความเหมาะสมน้อยกับเกณฑ์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ )

ตาราง 47 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา จำแนกตามหมวดวิชา

| ปฏิสัมพันธ์                                       | วิชาชีพพยาบาล |      | วิชาพื้นฐานวิชาชีพ |      | วิชาพื้นฐานทั่วไป |      |
|---------------------------------------------------|---------------|------|--------------------|------|-------------------|------|
|                                                   | $\bar{X}$     | S.D. | $\bar{X}$          | S.D. | $\bar{X}$         | S.D. |
| 1. มีความเป็นกันเองระหว่างนักศึกษากับอาจารย์      | 4.01          | 0.49 | 3.95               | 0.61 | 4.20              | 0.63 |
| 2. อาจารย์และนักศึกษามีการเรียนรู้ไปด้วยกัน       | 3.83          | 0.56 | 3.71               | 0.87 | 3.83              | 0.69 |
| 3. มีลักษณะเน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง              | 3.76          | 0.65 | 3.82               | 0.77 | 3.89              | 0.72 |
| 4. นักศึกษามีความสมัครสมานสามัคคีกัน              | 3.92          | 0.45 | 3.92               | 0.59 | 3.98              | 0.57 |
| 5. นักศึกษาสนใจในการทำกิจกรรมร่วมกับอาจารย์       | 3.82          | 0.61 | 3.68               | 0.90 | 3.93              | 0.72 |
| 6. อาจารย์มาร่วมกิจกรรมที่นักศึกษาเชิญเสมอ        | 3.89          | 0.59 | 3.50               | 0.95 | 3.61              | 0.81 |
| 7. นักศึกษากล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น      | 3.67          | 0.63 | 3.42               | 0.95 | 3.78              | 0.60 |
| 8. นักศึกษารักใคร่กลมเกลียวกัน                    | 3.91          | 0.43 | 3.84               | 0.64 | 3.98              | 0.41 |
| 9. นักศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน | 3.89          | 0.46 | 3.84               | 0.64 | 3.94              | 0.49 |
| 10. นักศึกษามีวินัยในชั้นเรียน                    | 3.68          | 0.59 | 3.66               | 0.88 | 3.85              | 0.63 |
| 11. นักศึกษากระตือรือร้นและตั้งใจเรียน            | 3.51          | 0.59 | 3.37               | 0.79 | 3.81              | 0.65 |
| รวม                                               | 3.81          | 0.36 | 3.70               | 0.58 | 3.89              | 0.39 |

จากตาราง 47 พบว่า อาจารย์ในหมวดวิชาชีพพยาบาล วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาพื้นฐานทั่วไป ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา มีความเหมาะสมมาก ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) ยกเว้น อาจารย์ในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพมีความเห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา เรื่อง นักศึกษากล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น และนักศึกษากะตือรือร้นและตั้งใจเรียน มีความเหมาะสมน้อย ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ )

ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สรุปได้ดังตารางที่ 48 - 61

ตาราง 48 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาที่ใช้ในการจัด  
การเรียนการสอน

| ปัญหา                 | จำนวน (คน) |
|-----------------------|------------|
| 1. เนื้อหาซ้ำซ้อนกัน  | 17         |
| 2. เนื้อหามาก         | 11         |
| 3. เนื้อหาไม่ทันสมัย  | 9          |
| 4. เนื้อหาไม่สอดคล้อง | 8          |
| รวม                   | 45         |

จากตาราง 48 พบว่า ปัญหาด้านเนื้อหาที่พบมากที่สุด คือ เนื้อหาที่มีความซ้ำซ้อนกัน  
รองลงมา คือ มีเนื้อหามาก เนื้อหาไม่ทันสมัย และไม่สอดคล้องตามลำดับ

ตาราง 49 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาด้านวิธีสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

| ปัญหา                                                                                                  | จำนวน (คน) |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 1. การสอนแบบบรรยาย                                                                                     | 33         |
| 2. จำนวนนักศึกษาต่อชั้นมากเกินไป ( เกิน 100 คน / ห้อง )                                                | 3          |
| 3. การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ( ผู้สอน + อุปกรณ์และ<br>สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอในการสอนโดยวิธีนี้ ) | 4          |
| 4. คุณสมบัติของอาจารย์ที่สอน                                                                           | 1          |
| รวม                                                                                                    | 41         |

จากตาราง 49 พบว่า ปัญหาด้านวิธีสอนที่พบมาก คือ การสอนแบบบรรยาย รองลงมา คือ การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักเนื่องจากมีอาจารย์ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะใช้ในการสอนด้วยวิธีนี้ไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องจำนวนนักศึกษาต่อชั้นเรียนมากเกินไป และคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน

ตาราง 50 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาด้านเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

| ปัญหา                                              | จำนวน (คน) |
|----------------------------------------------------|------------|
| 1.เวลาน้อย                                         | 63         |
| 2.เวลาเตรียมการสอนมีน้อย เพราะอาจารย์มีภาระอื่นมาก | 1          |
| รวม                                                | 64         |

จากตาราง 50 พบว่า ปัญหาด้านเวลาที่พบมากที่สุด คือ เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีน้อย

ตาราง 51 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาด้านอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก  
ที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน

| ปัญหา                     | จำนวน (คน) |
|---------------------------|------------|
| 1. อุปกรณ์ไม่เพียงพอ      | 63         |
| 2. ห้องเรียนไม่พอ         | 17         |
| 3. อุปกรณ์เก่า ไม่ทันสมัย | 17         |
| 4. ห้องเรียนไม่เหมาะสม    | 17         |
| 5. ตำราน้อย               | 17         |
| 6. ยานพาหนะมีน้อย         | 6          |
| 7. อาจารย์ไม่พอ           | 2          |
| 8. ไม่มีห้องโสต           | 1          |
| 9. ขาดบุคลากรดูแลห้องโสต  | 3          |
| รวม                       | 143        |

จากตาราง 51 พบว่า ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการจัดการเรียน  
การสอน ที่พบมากที่สุด คือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย รองลงมาคือห้องเรียนไม่  
เหมาะสมและไม่เพียงพอ ตำรามีน้อย นอกจากนี้ จำนวนอาจารย์ ห้องโสต และบุคลากรดูแล  
ห้องโสตไม่เพียงพอ

ตาราง 52 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

| ปัญหา                                                   | จำนวน (คน) |
|---------------------------------------------------------|------------|
| 1. งบประมาณน้อย                                         | 50         |
| 2. การเบิกล่าช้า                                        | 9          |
| 3. ไม่มีความเด่นชัดในด้านการนำมาใช้จ่ายในการจัดการศึกษา | 4          |
| 4. นักศึกษาต้องจ่ายค่าเอกสารที่ทางวิทยาลัยพยาบาลแจก     | 4          |
| 5. นักศึกษาต้องใช้จ่ายในการปฏิบัติงานมากเกินไป          | 1          |
| รวม                                                     | 65         |

จากตาราง 52 พบว่า ปัญหาด้านงบประมาณที่พบมากที่สุด คือ งบประมาณน้อย รองลงมา คือ การเบิกล่าช้า และ ไม่มีความเด่นชัดในด้านการนำมาใช้จ่ายในการจัดการศึกษา

ตาราง 53 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาด้านปฏิสัมพันธ์ ระหว่างอาจารย์กับ  
นักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษา

| ปัญหา                                            | จำนวน (คน) |
|--------------------------------------------------|------------|
| 1.อาจารย์และนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กันน้อย         | 18         |
| 2.นักศึกษามากอาจารย์ดูแลไม่ทั่วถึง               | 10         |
| 3.อาจารย์มีภาระงานอื่นมากจึงไม่มีเวลาให้นักศึกษา | 4          |
| 4.อาจารย์และนักศึกษาค่อนข้างห่างเหินกัน          | 4          |
| 5.นักศึกษาไม่กล้าติดต่อกับอาจารย์                | 6          |
| 6.อาจารย์และนักศึกษขาดความเข้าใจซึ่งกันและกัน    | 6          |
| 7.นักศึกษาคณะหลักสูตรไม่ค่อยมีความสามัคคีกัน     | 2          |
| รวม                                              | 50         |

จากตาราง 53 พบว่า ปัญหาด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาที่พบมาก คือ การมีปฏิสัมพันธ์กันน้อย การดูแลไม่ทั่วถึง ความไม่เข้าใจกัน และอาจารย์ไม่มีเวลาให้นักศึกษา ส่วนปัญหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาที่พบ คือ นักศึกษาต่างหลักสูตรไม่ค่อยมีความสามัคคีกัน

ตาราง 54 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับข้อบกพร่องที่ควรได้รับการปรับปรุง

| ข้อบกพร่อง                                 | จำนวน (คน) |
|--------------------------------------------|------------|
| 1. การสอนแบบบรรยาย                         | 21         |
| 2. สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา               | 9          |
| 3. ความรับผิดชอบในการสอน                   | 10         |
| 4. อุปกรณ์การสอน                           | 5          |
| 5. เพิ่มการฝึกภาคปฏิบัติให้มากขึ้น         | 4          |
| 6. บรรยากาศในห้องเรียน                     | 3          |
| 7. การเรียงลำดับเนื้อหา                    | 3          |
| 8. การให้ความสำคัญกับนักศึกษาแต่ละหลักสูตร | 3          |
| 9. การแจ้งเกรด                             | 2          |
| 10. กฎระเบียบของวิทยาลัย                   | 2          |
| 11. การเชิญวิทยากรที่มีความรู้มาสอนแทน     | 2          |
| 12. การบริการของห้องสมุด                   | 1          |
| รวม                                        | 65         |

จากตาราง 54 พบว่า ข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงมากที่สุด คือ การสอนแบบบรรยาย รองลงมา คือ ความรับผิดชอบในการสอน และสัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา ตามลำดับ

ตาราง 55 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาในหลักสูตรประกาศนียบัตร  
พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

| ปัญหา                                      | จำนวน (คน) |
|--------------------------------------------|------------|
| 1. เนื้อหามากไม่เหมาะสมกับเวลา             | 18         |
| 2. เนื้อหาไม่สอดคล้องตลอดหลักสูตร          | 5          |
| 3. เนื้อหาไม่ต่อเนื่อง                     | 4          |
| 4. เนื้อหาไม่ชัดเจน                        | 4          |
| 5. เนื้อหาซ้ำซ้อน                          | 3          |
| 6. เนื้อหาไม่ทันสมัย                       | 2          |
| 7. เนื้อหาภาคทฤษฎีและปฏิบัติไม่สัมพันธ์กัน | 1          |
| รวม                                        | 52         |

จากตาราง 55 พบว่า ปัญหาด้านเนื้อหาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์  
ระดับต้น ที่พบมากที่สุด คือ เนื้อหามากไม่เหมาะสมกับเวลา นอกจากนี้ ยังพบว่าเนื้อหาไม่มี  
ความสอดคล้อง ต่อเนื่องกัน ไม่ชัดเจน ไม่ทันสมัย และมีความซ้ำซ้อนกัน ส่วนเนื้อหาภาค  
ทฤษฎีและปฏิบัติมีบางส่วนที่ไม่สัมพันธ์กัน

ตาราง 56 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านวิธีสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

| ปัญหา                                           | จำนวน (คน) |
|-------------------------------------------------|------------|
| 1. เป็นการสอนแบบบรรยายอย่างเดียวทำให้ไม่น่าสนใจ | 72         |
| 2. สอนแบบรีบเร่งทำให้เครียดตามไม่ทัน            | 29         |
| 3. จำนวนนักศึกษามากทำให้สอนไม่ทั่วถึง           | 14         |
| 4. พูดภาษาอังกฤษปนไทยทำให้ไม่เข้าใจ             | 8          |
| 5. สอนทฤษฎีและปฏิบัติไม่สัมพันธ์กัน             | 7          |
| 6. ให้ข้อมูลในการสอนและมอบหมายงานไม่ชัดเจน      | 6          |
| 7. วิธีสอนไม่น่าสนใจ ( มาอ่านให้ฟัง )           | 3          |
| รวม                                             | 139        |

ตาราง 56 พบว่า ปัญหาด้านวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่พบมากที่สุด คือ เป็นการสอนแบบบรรยายอย่างเดียว นอกจากนี้ ยังพบว่าการสอนแบบเร่งรีบ เพื่อให้สามารถสอนเนื้อหาให้ครบ ทำให้นักศึกษาเครียด ขณะสอนมีการพูดภาษาอังกฤษปนไทย สอนภาคทฤษฎีและปฏิบัติไม่สัมพันธ์กันและไม่ชัดเจน รวมทั้งใช้วิธีการสอนที่ไม่น่าสนใจ นอกจากนี้ จำนวนนักศึกษามากเกินไปทำให้สอนไม่ทั่วถึง

ตาราง 57 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

| ปัญหา                                           | จำนวน (คน) |
|-------------------------------------------------|------------|
| 1.เวลาน้อย                                      | 159        |
| 2.ไม่สอนตรงตามตารางสอน แต่นัดสอนนอกเวลาราชการ   | 34         |
| 3.มีการจัดตารางสอนแต่ละวิชาติดต่อกันหลายชั่วโมง | 19         |
| 4.มีการเปลี่ยนตารางสอนกระทันหัน                 | 4          |
| รวม                                             | 217        |

จากตาราง 57 พบว่า ปัญหาด้านเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่พบมาก คือ มีเวลาน้อย นอกจากนี้ ยังพบว่ามีปัญหาเรื่องตารางสอน กล่าวคือ อาจารย์ไม่สอนตรงตามตารางสอนที่จัดไว้ และมีการเปลี่ยนแปลงตารางสอนโดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า และจะนัดนักศึกษาเรียนเสริมในนอกเวลาราชการ ตลอดจนมีการจัดตารางสอนที่เรียนวิชาเดียวติดต่อกันหลายชั่วโมง

ตาราง 58 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

| ปัญหา                                 | จำนวน (คน) |
|---------------------------------------|------------|
| 1. งบประมาณไม่เพียงพอ                 | 110        |
| 2. นักศึกษาต้องเสียค่าเอกสารที่แจกเอง | 25         |
| 3. งบล่าช้า                           | 10         |
| รวม                                   | 145        |

จากตาราง 58 พบว่า ปัญหาด้านงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ที่พบมาก คือ มีงบประมาณไม่เพียงพอ นอกจากนี้ ยังพบว่า นักศึกษาต้องเสียค่าเอกสารที่ทางวิทยาลัยแจกเอง และงบที่ได้ล่าช้า

ตาราง 59 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

| ปัญหา                        | จำนวน (คน) |
|------------------------------|------------|
| 1. มีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ       | 178        |
| 2. ห้องสมุดมีตำราน้อยและเก่า | 16         |
| 3. สื่อการสอนไม่ชัดเจน       | 6          |
| 4. ห้องเรียนมีน้อย           | 5          |
| 5. ห้องเรียนมีขนาดไม่เหมาะสม | 2          |
| 6. ไม่มีเวลาออกฝึกงาน        | 2          |
| รวม                          | 209        |

จากตาราง 59 พบว่า ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่พบมากที่สุด คือ มีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังพบว่า ห้องสมุดมีตำราน้อยและเก่า มีสื่อการสอนไม่ชัดเจน ห้องเรียนมีขนาดไม่เหมาะสมและมีน้อย รวมทั้งไม่มีเวลาออกฝึกงาน

ตาราง 60 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับ  
นักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา

| ปัญหา                                      | จำนวน |
|--------------------------------------------|-------|
| 1. นักศึกษาไม่กล้าถามอาจารย์               | 29    |
| 2. นักศึกษาและอาจารย์มีปฏิสัมพันธ์กันน้อย  | 30    |
| 3. อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นไม่ตรงกัน   | 14    |
| 4. มีการแบ่งแยกระหว่างนักศึกษาต่างหลักสูตร | 22    |
| 5. อาจารย์ไม่ค่อยมีเหตุผล                  | 10    |
| 6. อาจารย์ไม่มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา   | 12    |
| 7. อาจารย์และนักศึกษาไม่ค่อยมีเวลา         | 5     |
| รวม                                        | 122   |

จากตาราง 60 พบว่า ปัญหาด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษามาก คือ นักศึกษาและอาจารย์มีปฏิสัมพันธ์กันน้อย นักศึกษาไม่กล้าถามอาจารย์ นอกจากนี้ ยังพบว่า มีการแบ่งแยกระหว่างหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น และหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นไม่ตรงกันและไม่มีความเป็นกันเอง รวมทั้งอาจารย์และนักศึกษาต่างไม่มีเวลา

ตาราง 61 จำนวนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับโครงการที่พอใจที่ควรกล่าวถึง

| โครงการ                                   | จำนวน (คน) |
|-------------------------------------------|------------|
| 1.การนำนักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่          | 20         |
| 2.การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนมาก ๆ | 3          |
| 3.การเชิญอาจารย์ที่มีความรู้มาสอน         | 2          |
| 4.การสาธิตกับหุ่น                         | 2          |
| 5.การเรียนทฤษฎีแล้วฝึกปฏิบัติงาน          | 1          |
| 6.การสอนคอมพิวเตอร์                       | 1          |
| 7.การดูวิดีโอก่อนลงมือปฏิบัติจริง         | 2          |
| 8.การปรึกษากลุ่มย่อย                      | 1          |
| รวม                                       | 32         |

จากตาราง 61 พบว่า โครงการที่นักศึกษาพอใจมากที่สุด คือ การนำนักศึกษาไปศึกษา  
นอกสถานที่ นอกจากนี้ยังพบว่า โครงการที่นักศึกษาพอใจ คือ การให้นักศึกษามีส่วนร่วมใน  
การเรียนมาก ๆ การเชิญอาจารย์ที่มีความรู้มาสอน การดูวิดีโอและการสาธิตกับหุ่น การสอน  
คอมพิวเตอร์ การเรียนทฤษฎีแล้วฝึกปฏิบัติงาน และการปรึกษากลุ่มย่อย

ตาราง 62 แสดงรายละเอียดของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในหลักสูตรประกาศนียบัตร  
พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

| รายละเอียดพฤติกรรม                         | จำนวน       | ร้อยละ       |
|--------------------------------------------|-------------|--------------|
| <b>1.พฤติกรรมการสอนที่มีอิทธิพลทางอ้อม</b> |             |              |
| 1.1 ยอมรับความรู้สึก                       | 0           | 0            |
| 1.2 การชมเชยหรือกระตุ้น                    | 76          | 0.95         |
| 1.3 การยอมรับหรือใช้ความคิดเห็นนักศึกษา    | 47          | 0.59         |
| 1.4 การใช้คำถาม                            | 338         | 4.22         |
| <b>รวม</b>                                 | <b>461</b>  | <b>5.76</b>  |
| <b>2.พฤติกรรมการสอนที่มีอิทธิพลทางตรง</b>  |             |              |
| 2.1 การบรรยาย                              | 7165        | 98.56        |
| 2.2 การแนะแนวทาง                           | 17          | 0.21         |
| 2.3 การวิจารณ์หรือตัดสินด้วยอำนาจ          | 12          | 0.15         |
| <b>รวม</b>                                 | <b>7194</b> | <b>89.92</b> |
| <b>3.พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา</b>       |             |              |
| 3.1 นักศึกษาตอบสนอง                        | 255         | 3.19         |
| 3.2 นักศึกษาริเริ่ม                        | 46          | 0.57         |
| 3.3 ความเจ็บหรือสับสน                      | 45          | 0.56         |
| <b>รวม</b>                                 | <b>346</b>  | <b>4.32</b>  |
| <b>รวมพฤติกรรมทั้งหมด</b>                  | <b>8000</b> | <b>100.0</b> |

จากตาราง 62 พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในหลักสูตรประกาศนียบัตร  
พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ที่อาจารย์ใช้มากที่สุด คือ การบรรยาย ( ร้อยละ 89.56 ) ซึ่งจัดอยู่  
ในประเภทของพฤติกรรมที่มีอิทธิพลโดยตรง รองลงมา คือ พฤติกรรมการใช้คำถาม ( ร้อยละ  
4.22 ) พฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีปรากฏมากเป็นอันดับที่ 3 คือ พฤติกรรมการตอบสนองของ  
นักศึกษา ( ร้อยละ 3.19 ) พฤติกรรมการสอนที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ยอมรับความรู้สึก ( ร้อยละ  
0 ) และพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุด เป็นพฤติกรรมที่มีอิทธิพลทางตรง ( ร้อยละ  
89.92 ) รองลงมา คือ พฤติกรรมที่มีอิทธิพลทางอ้อม ( ร้อยละ 5.76 )

ตาราง 63 ร้อยละของพฤติกรรมการเรียนการสอน

| ประเภทพฤติกรรม                      | อัตราส่วนพฤติกรรม ( % ) |
|-------------------------------------|-------------------------|
| <b>1.พฤติกรรมทั้งหมดของอาจารย์</b>  | <b>95.31</b>            |
| - พฤติกรรมการสอนที่มีอิทธิพลทางอ้อม | 6.02                    |
| - พฤติกรรมการสอนที่มีอิทธิพลทางตรง  | 93.98                   |
| <b>2.พฤติกรรมทั้งหมดของนักศึกษา</b> | <b>4.33</b>             |
| - พฤติกรรมการตอบสนอง                | 73.70                   |
| - พฤติกรรมริเริ่ม                   | 13.29                   |
| - พฤติกรรมความเจ็บป่วยหรือสับสน     | 13.01                   |

จากตาราง 63 พบว่า อาจารย์มีบทบาทในพฤติกรรมการเรียนการสอนร้อยละ 95.31  
และส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมที่มีอิทธิพลโดยตรง ( 93.98 ) ในขณะที่นักศึกษามีบทบาทร้อยละ 4.33  
และส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมตอบสนอง ( ร้อยละ 73.70 ) ส่วนพฤติกรรมริเริ่มของนักศึกษามี  
น้อย ( ร้อยละ 13.29 )

## ตอนที่ 5 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

### 5.1. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

ตาราง 64 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ที่ทำงานกับผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

| รายการ                                                                                  | $\bar{X}$ | S.D. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|
| 1 มีความรู้ในวิชาการและเทคนิคการพยาบาล                                                  | 3.49      | 0.57 |
| 2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบ               | 3.55      | 0.58 |
| 3 มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง                                             | 3.81      | 0.63 |
| 4 มีความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน                           | 3.29      | 0.58 |
| 5 มีความรู้และทันเหตุการณ์ทั้งในงานสาธารณสุขและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง                  | 3.27      | 0.58 |
| 6 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่และระเบียบปฏิบัติราชการ                            | 3.61      | 0.63 |
| 7 มีความรู้ในสถานการณ์และปัญหาของสังคมและชุมชนโดยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ | 3.42      | 0.61 |
| 8 สามารถนำแหล่งทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน              | 3.29      | 0.63 |
| รวม                                                                                     | 3.46      | 0.44 |

จากตาราง 64 พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความเห็นว่า ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) มีส่วนน้อยที่อยู่ในระดับดี ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษา

พยาบาลผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบบทบาทหน้าที่ของตนเอง และหน้าที่และระเบียบปฏิบัติราชการ

## 5.2 ความสามารถในการปฏิบัติด้านการพยาบาลเพื่อให้การดูแลแก่ผู้ป่วย

ตาราง 65 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ที่ทำงานกับ  
ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความสามารถ  
ในการปฏิบัติด้านการพยาบาลเพื่อให้การดูแลแก่ผู้ป่วย

| รายการ                                                      | $\bar{X}$ | S.D. |
|-------------------------------------------------------------|-----------|------|
| 1 สามารถดูแลด้านสุขวิทยาแก่ผู้ป่วยได้                       | 3.81      | 0.56 |
| 2 สามารถจัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้ป่วยได้เหมาะสมกับสภาพของผู้ป่วย | 3.75      | 0.60 |
| 3 สามารถเตรียมและให้ยาได้ถูกต้อง                            | 4.01      | 0.57 |
| 4 มีทักษะในการให้อาหารแก่ผู้ป่วย                            | 3.90      | 0.61 |
| 5 สามารถเตรียมผู้ป่วยเพื่อการรักษา เช่น การตรวจพิเศษ        | 3.62      | 0.61 |
| 6 สามารถเก็บสิ่งตรวจได้                                     | 3.88      | 0.56 |
| 7 มีทักษะในการวัดสัญญาณชีพ                                  | 4.10      | 0.59 |
| รวม                                                         | 3.87      | 0.45 |

จากตาราง 65 พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความ  
สามารถในการปฏิบัติด้านการพยาบาล เพื่อให้การดูแลแก่ผู้ป่วย อยู่ในระดับดี  
(  $3.50 < \bar{X} < 4.50$  ) ทุกรายการ

### 5.3 ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการรักษา

ตาราง 66 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการรักษา

| รายการ                                                                             | $\bar{X}$   | S.D.        |
|------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| 1 สามารถชักประวัติและบันทึกประวัติของผู้ป่วยได้                                    | 3.86        | 0.63        |
| 2 เตรียมและตรวจร่างกายผู้ป่วยขั้นต้นได้                                            | 3.67        | 0.63        |
| 3 สามารถวางแผนและให้การรักษายาบาลขั้นต้นแก่ผู้ป่วยได้ตาม<br>ขอบเขตและความรับผิดชอบ | 3.65        | 0.58        |
| 4 ให้การปฐมพยาบาลและช่วยเหลือผู้ป่วยได้เหมาะสมตามสถานการณ์                         | 3.59        | 0.60        |
| 5 สามารถช่วยเหลือแพทย์ในการตรวจวินิจฉัยและบำบัดรักษา                               | 3.47        | 0.68        |
| 6 ช่วยเหลือแนะนำด้านการรักษายาบาลขั้นต้นแก่เจ้าหน้าที่<br>สาธารณสุขระดับต่ำกว่าได้ | 3.64        | 0.63        |
| 7 รับหรือส่งต่อผู้ป่วยเพื่อให้ได้รับการรักษาต่อเนื่องที่ถูกต้องได้                 |             |             |
| <b>รวม</b>                                                                         | <b>3.64</b> | <b>0.49</b> |

จากตาราง 66 พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความเห็นว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการรักษาของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดี ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) มีส่วนน้อยที่อยู่ในระดับปานกลาง ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) ได้แก่ สามารถช่วยเหลือแพทย์ในการตรวจวินิจฉัยและบำบัดรักษา

#### 5.4 ความสามารถในการปฏิบัติงานด้าน การป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพและการ ฟื้นฟูสภาพ

ตาราง 67 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ  
ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านความ  
สามารถในการปฏิบัติงานด้าน การป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ ฟื้นฟูสภาพ

| รายการ                                                                                                          | $\bar{X}$ | S.D. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|
| 1 สามารถสอนและให้คำแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแก่ผู้ป่วยและ<br>ผู้รับบริการได้                                   | 3.73      | 0.64 |
| 2 สามารถใช้วิธีทำลายเชื้อโรคได้เหมาะสมกับประเภทของเครื่องมือ                                                    | 3.68      | 0.63 |
| 3 สามารถให้การฟื้นฟูสภาพแก่ผู้ป่วยได้ตรงปัญหาของผู้ป่วย                                                         | 3.46      | 0.61 |
| 4 ดูแลและป้องกันผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัว ให้ได้รับความปลอดภัยได้                                                  | 3.54      | 0.64 |
| 5 ร่วมให้บริการส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้ป่วย ผู้รับบริการและประชาชน<br>กับหน่วยบริการสุขภาพต่าง ๆ ได้                | 3.70      | 0.55 |
| 6 สามารถให้การฟื้นฟูสภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจแก่ผู้รับบริการ<br>และผู้ป่วยเรื้อรังที่มีความผิดปกติหรือพิการได้ | 3.49      | 0.59 |
| 7 สามารถอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจและยอมรับสภาพความเจ็บป่วย และ<br>ความสามารถของตนเองได้                            | 3.51      | 0.62 |
| 8 สามารถกระตุ้นผู้รับบริการให้รู้จักแก้ปัญหา ช่วยเหลือตนเองและ<br>ดูแลสุขภาพตนเองได้                            | 3.46      | 0.64 |
| รวม                                                                                                             | 3.57      | 0.45 |

จากตาราง 67 พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความเห็นว่า ความสามารถในการปฏิบัติงาน  
ด้านการป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ และการฟื้นฟูสภาพ ของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี  
( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) มีส่วนน้อยที่อยู่ในระดับปานกลาง ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) ได้แก่ สามารถ

ให้การฟื้นฟูสภาพแก่ผู้ป่วยได้ตรงปัญหาของผู้ป่วย สามารถให้การฟื้นฟูสภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ แก่ผู้รับบริการและผู้ป่วยเรื้อรังที่มีความผิดปกติหรือพิการได้ และสามารถกระตุ้นผู้รับบริการให้รู้จัก แก้ปัญหา ช่วยเหลือตนเองและดูแลสุขภาพตนเองได้

### 5.5 ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล

ตาราง 68 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล

| รายการ                                                                                               | $\bar{X}$ | S.D. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|
| 1 สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ประกอบการวินิจฉัย และวางแผนการพยาบาลผู้ป่วยขั้นพื้นฐานได้ | 3.50      | 0.62 |
| 2 สามารถประเมินปัญหาและความต้องการทางการพยาบาลของผู้ป่วย ได้                                         | 3.51      | 0.61 |
| 3 สามารถวางแผนให้การพยาบาลผู้ป่วยได้เหมาะสมตามปัญหาและความต้องการของแต่ละบุคคล                       | 3.48      | 0.60 |
| 4 สามารถให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยที่ได้รับมอบหมายอย่างสอดคล้องกับ ปัญหาและโรคของผู้ป่วย                 | 3.57      | 0.58 |
| 5 ให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงสภาพอารมณ์และความต้องการทาง จิตใจของผู้ป่วย                                 | 3.54      | 0.63 |
| 6 สามารถสังเกตและรายงานอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยได้                                                 | 3.57      | 0.61 |
| 7 สามารถดัดแปลงเครื่องมือเครื่องใช้และวิธีการพยาบาลต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพผู้ป่วยและสภาพการณ์       | 3.42      | 0.62 |
| 8 สามารถประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลของตนเองได้และนำเสนอเพื่อการปรับปรุงได้เหมาะสมกับผู้ป่วย         | 3.37      | 0.65 |
| 9 สามารถประยุกต์ทฤษฎีการพยาบาลกับการปฏิบัติได้                                                       | 3.28      | 0.61 |
| รวม                                                                                                  | 3.47      | 0.48 |

จากตาราง 68 พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความเห็นว่า ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) มีส่วนน้อยที่อยู่ในระดับปานกลาง ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) ได้แก่ สามารถวางแผนให้การพยาบาลผู้ป่วยได้เหมาะสมตามปัญหาและความต้องการของแต่ละบุคคล สามารถดัดแปลงเครื่องมือเครื่องใช้ และวิธีการพยาบาลต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพผู้ป่วยและสภาพการณ์ สามารถประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลของตนเองได้ และนำเสนอเพื่อการปรับปรุงได้เหมาะสมกับผู้ป่วย และสามารถประยุกต์ทฤษฎีการพยาบาลกับการปฏิบัติได้

### 5.6 ความสามารถในการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น

ตาราง 69 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านความสามารถในการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น

| รายการ                                                                  | $\bar{X}$ | S.D. |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------|------|
| 1 สามารถร่วมอภิปรายและเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ให้แก่กลุ่มได้ | 3.43      | 0.67 |
| 2 ให้ความร่วมมือและปฏิบัติงานสาธารณะมูลฐานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน    | 3.61      | 0.68 |
| 3 สามารถร่วมจัดกิจกรรมทางสุขภาพของหน่วยงานหรือที่เกี่ยวข้องได้          | 3.72      | 0.59 |
| 4 สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน                                    | 3.88      | 0.67 |
| 5 เข้าใจและยอมรับในความเป็นบุคคลตลอดจนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น       | 4.02      | 0.62 |
| 6 ให้ความร่วมมือและประสานงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน                  | 3.84      | 0.63 |
| 7 มีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้ป่วย ญาติผู้ป่วยและผู้ร่วมงาน                  | 4.00      | 0.63 |
| 8 กล้าแสดงความคิดเห็นที่มีหลักการแม้ไม่ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่ม        | 3.44      | 0.71 |
| รวม                                                                     | 7.74      | 0.46 |

จากตาราง 69 พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความเห็นว่า ความสามารถในการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ( $3.50 < \bar{X}; \bar{X} < 4.50$ ) มีส่วนน้อยที่อยู่ในระดับปานกลาง ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) ได้แก่ สามารถร่วมอภิปรายและเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ให้แก่กลุ่มได้

### 5.7 เจตคติต่องานและวิชาชีพ

ตาราง 70 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านเจตคติต่องานและวิชาชีพ

| รายการ                                                                                   | $\bar{X}$ | S.D. |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|
| 1 มีใจรักและเอาใจใส่ในงานที่รับผิดชอบ                                                    | 3.88      | 0.70 |
| 2 มีความตระหนักในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อผู้ป่วยครอบครัวและชุมชน                       | 3.86      | 0.65 |
| 3 กระตือรือร้นที่จะร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้วิชาชีพเจริญก้าวหน้า                    | 3.78      | 0.71 |
| 4 รักษาและดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงและเกียรติแห่งสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่ | 4.03      | 0.64 |
| 5 ยึดมั่นในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เช่น การรักษาความลับของผู้ป่วย                           | 4.01      | 0.59 |
| 6 ศึกษาหาความรู้ ความชำนาญเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ                                      | 3.65      | 0.69 |
| 7 สนใจและให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน                                       | 3.91      | 0.71 |
| รวม                                                                                      | 3.87      | 0.54 |

จากตาราง 70 พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีเจตคติต่องานและวิชาชีพอยู่ใน ระดับดี ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) ทุกรายการ

### 5.8 บุคลิกภาพ

ตาราง 71 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้านบุคลิกภาพ

| รายการ                                            | $\bar{X}$ | S.D. |
|---------------------------------------------------|-----------|------|
| 1 มีกริยา วาจาสุภาพ                               | 4.13      | 0.63 |
| 2 แต่งกายสะอาด เรียบร้อย ถูกระเบียบ               | 4.30      | 0.59 |
| 3 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่               | 4.17      | 0.62 |
| 4 มีความเชื่อมั่นในตนเอง                          | 3.77      | 0.66 |
| 5 มีความสังเกต มีไหวพริบ                          | 3.64      | 0.66 |
| 6 มีความละเอียด รอบคอบ ในการปฏิบัติงาน            | 3.62      | 0.69 |
| 7 สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นได้ | 3.93      | 0.61 |
| 8 มีความคิดและมองเห็นการณ์ไกลในสถานการณ์ต่าง ๆ    | 3.48      | 0.66 |
| รวม                                               | 3.88      | 0.48 |

จากตาราง 71 พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพอยู่ในระดับดี (  $3.50 < \bar{X} < 4.50$  ) ทุกรายการ

### 5.9 ความรับผิดชอบ

ตาราง 72 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ  
ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความรับผิดชอบ

| รายการ                           | X           | S.D.        |
|----------------------------------|-------------|-------------|
| 1 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่      | 4.06        | 0.65        |
| 2 ตรงต่อเวลา                     | 4.15        | 0.64        |
| 3 ซักยันและอุทิศเวลาให้แก่งาน    | 3.90        | 0.71        |
| 4 รู้ลักษณะงานที่ต้องทำ          | 3.88        | 0.59        |
| 5 ทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย | 3.90        | 0.61        |
| 6 เอาใจใส่ติดตามผลงาน            | 3.73        | 0.67        |
| <b>รวม</b>                       | <b>3.94</b> | <b>0.54</b> |

จากตาราง 72 พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความ  
รับผิดชอบ อยู่ในระดับดี (  $3.50 < \bar{X} < 4.50$  ) ทุกรายการ

## 5-10 การตัดสินใจ

ตาราง 73 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ทำงานกับ  
ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้านการตัดสินใจ

| รายการ                                                                                    | $\bar{X}$ | S.D. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|
| 1 แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง                                                                    | 3.53      | 0.61 |
| 2 กล้าแสดงความคิดเห็นที่มีเหตุผล                                                          | 3.60      | 0.68 |
| 3 กล้าเผชิญต่อความจริง                                                                    | 3.76      | 0.63 |
| 4 มีความเด็ดขาด                                                                           | 3.37      | 0.70 |
| 5 มีจิตใจมั่นคงและเชื่อมั่นในตนเอง                                                        | 3.65      | 0.69 |
| 6 ตัดสินและแก้ปัญหาด้วยเหตุผล                                                             | 3.63      | 0.60 |
| 7 ตัดสินใจและแก้ปัญหาเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้ถูกต้อง<br>เหมาะสมตามขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ | 3.60      | 0.64 |
| รวม                                                                                       | 3.59      | 0.54 |

จากตาราง 73 พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีการตัดสินใจ อยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) มีส่วนน้อยที่อยู่ในระดับปานกลาง ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) คือ มีความเด็ดขาด

จากตาราง 64-73 พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมแต่ละด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) มีส่วนน้อยที่อยู่ในระดับปานกลาง ( $2.50 < \bar{X} < 3.50$ ) คือ ด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล

ตาราง 74 พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นประทับใจ จัดตามความถี่ที่พบ

| พฤติกรรมที่ประทับใจ                                       | ความถี่ | อันดับที่ |
|-----------------------------------------------------------|---------|-----------|
| รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย                          | 172     | 1         |
| สุภาพอ่อนโยน                                              | 90      | 2         |
| มีมนุษยสัมพันธ์                                           | 59      | 3         |
| ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ                             | 43      | 4         |
| มีน้ำใจและเสียสละ                                         | 40      | 5         |
| ปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงานได้                               | 37      | 6         |
| สนใจหาความรู้เพิ่มเติม                                    | 35      | 7         |
| มีระเบียบวินัย                                            | 30      | 8         |
| มีความมั่นใจในตนเอง                                       | 29      | 9         |
| สามารถปรับปรุงการทำงานให้ได้ดีขึ้น                        | 24      | 10        |
| สนุก ร่าเริง                                              | 20      | 11        |
| มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์                                | 16      | 12        |
| ซื่อสัตย์                                                 | 12      | 13        |
| วางแผนดำเนินการให้บริการพยาบาลในงานที่รับผิดชอบได้ถูกต้อง | 6       | 14        |
| สามารถนำความรู้มาให้บริการแก่ประชาชน                      | 5       | 15        |
| นิเทศงานผู้อยู่ในความรับผิดชอบ                            | 4       | 16        |
| ใช้กระบวนการพยาบาลได้                                     | 3       | 17        |
| ตระหนักถึงคุณค่า คักยภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน        | 3       | 17        |
| มีเหตุผล                                                  | 3       | 17        |
| ให้การพยาบาลอย่างนุ่มนวล                                  | 2       | 18        |
| มีความเป็นผู้นำ                                           | 2       | 18        |
| ตัดสินใจในการปฏิบัติงานอย่างถูกเงินได้                    | 2       | 18        |
| มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ                                  | 2       | 18        |
| มีจรรยาบรรณทางอาชีพ                                       | 2       | 18        |
| รู้กาลเทศะ                                                | 2       | 18        |

ตาราง 74 (ต่อ)

| พฤติกรรมที่ประทับใจ                          | ความถี่ | อันดับที่ |
|----------------------------------------------|---------|-----------|
| ให้ศึกษาเป็นรายกลุ่มได้                      | 2       | 18        |
| ให้การพยาบาลขั้นต้นได้                       | 2       | 18        |
| ประสานงานกับหน่วยงานอื่นได้                  | 1       | 19        |
| ประเมิน                                      | 1       | 19        |
| รอบรู้                                       | 1       | 19        |
| มีไหวพริบ                                    | 1       | 19        |
| มีเจตคติที่ดีต่องาน                          | 1       | 19        |
| มีความเมตตาต่อผู้ป่วย                        | 1       | 19        |
| สามารถแสดงออกเป็นรูปธรรมได้                  | 1       | 19        |
| ให้ความร่วมมือในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค |         |           |
| รักษาพยาบาลเบื้องต้น และฟื้นฟูสภาพได้        | 1       | 19        |
| ซื่อตรง                                      | 1       | 19        |
| สามารถเตรียมเพื่อการรักษาของแพทย์ได้         | 1       | 19        |
| เอาใจใส่ผู้ป่วยดี                            | 1       | 19        |
| มีความสามารถในการฟื้นฟูสภาพของร่างกายได้     | 1       | 19        |
| มีความสามัคคี                                | 1       | 19        |
| จัดระบบงานดี                                 | 1       | 19        |

จากตาราง 74 แสดงว่า พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผู้บังคับบัญชาประทับใจมี 41 พฤติกรรม พฤติกรรมที่ประทับใจมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้รับมอบหมาย รองลงมา คือ สุขภาพอ่อนโยน ส่วนพฤติกรรมที่ประทับใจน้อยที่สุด คือ พฤติกรรมที่จัดอยู่ในอันดับที่ 19 ได้แก่ พฤติกรรมให้ความร่วมมือในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาลเบื้องต้นและฟื้นฟูสภาพได้ และประสานงานกับหน่วยงานอื่นได้ เป็นต้น

ตาราง 75 พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นไม่ประทับใจ จัดตามความถี่ที่พบ

| พฤติกรรมที่ไม่ประทับใจ                           | ความถี่ | อันดับที่ |
|--------------------------------------------------|---------|-----------|
| ไม่ค่อยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์                | 19      | 1         |
| ไม่ค่อยรับผิดชอบ                                 | 12      | 2         |
| ความรู้หลักวิชาการและการปฏิบัติการพยาบาลยังไม่ดี | 12      | 2         |
| ไม่กระตือรือร้นในการทำงาน                        | 9       | 3         |
| ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น                           | 9       | 3         |
| ไม่ค่อยสนใจหาความรู้                             | 7       | 4         |
| ไม่มีสัมมาคารวะ                                  | 7       | 4         |
| ไม่ละเอียดรอบคอบ                                 | 7       | 4         |
| ให้กระบวนการพยาบาลได้ไม่ดีเท่าที่ควร             | 7       | 4         |
| ไม่มีมนุษยสัมพันธ์                               | 6       | 5         |
| ไม่มั่นใจในการวางแผนงานพยาบาล                    | 6       | 5         |
| ขาดความเป็นผู้นำ                                 | 5       | 6         |
| ตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างไม่ดี                       | 5       | 6         |
| ทำงานค่อนข้างช้า                                 | 4       | 7         |
| ไม่มีน้ำใจ                                       | 4       | 7         |
| ไม่กล้าตัดสินใจ                                  | 4       | 7         |
| ควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยได้                           | 4       | 7         |
| จริยธรรมและจรรยาบรรณของพยาบาลมีน้อย              | 4       | 7         |
| ขาดการประเมินผลหลังการให้การพยาบาล               | 4       | 7         |
| ขาดการวางแผนงานที่รัดกุม                         | 4       | 7         |
| พูดกับญาติและเจ้าหน้าที่ไม่ดี                    | 4       | 7         |
| ไม่ค่อยมีความคิดเป็นของตนเอง                     | 3       | 8         |
| ไม่ค่อยยอมรับความคิดเห็น                         | 3       | 8         |
| แต่งกายไม่สุภาพ                                  | 3       | 8         |
| ให้การพยาบาลเหมือนไม่เคยเรียนมาก่อน              | 3       | 8         |

## ตาราง 75 (ต่อ)

| พฤติกรรมที่ไม่ประทับใจ                       | ความถี่ | อันดับที่ |
|----------------------------------------------|---------|-----------|
| ให้การรักษาต่อผู้ป่วยขึ้นต้นได้น้อย          | 3       | 8         |
| ไม่ค่อยเชื่อมั่นในตนเอง                      | 3       | 8         |
| ไม่รู้จักประยุกต์ทรัพยากรมาใช้ในการให้บริการ | 2       | 9         |
| ขาดการสังเกต                                 | 2       | 9         |
| ไม่กล้าแสดงออกในชุมชน                        | 2       | 9         |
| ไม่รู้ระเบียบราชการ                          | 2       | 9         |
| ขาดทักษะ                                     | 2       | 9         |
| ไม่ให้ความสนใจในปัญหาด้านจิตใจ               | 2       | 9         |
| ไม่สามารถประยุกต์เครื่องมือใช้               | 1       | 10        |
| ไม่สนใจการให้บริการที่บ้าน                   | 1       | 10        |
| ไม่ชอบออกเยี่ยมชุมชนและชนบท                  | 1       | 10        |
| พูดในชุมชนเกี่ยวกับงานในชุมชนไม่ดี           | 1       | 10        |
| ขาดการนิเทศที่ดี                             | 1       | 10        |
| ไม่ค่อยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจ         | 1       | 10        |
| ไม่เข้าใจการทำรายงาน                         | 1       | 10        |
| ไม่มีลักษณะของพยาบาลวิชาชีพ                  | 1       | 10        |
| ประเมินสภาพผู้ป่วยยังไม่ค่อยเป็น             | 1       | 10        |
| ไม่เน้นครอบครัว ชุมชน                        | 1       | 10        |
| การสอนสุขศึกษามีน้อย                         | 1       | 10        |
| สนองความต้องการของญาติและผู้ป่วยไม่ค่อยได้   | 1       | 10        |
| วางแผนการให้บริการพยาบาลในชนไม่มี            | 1       | 10        |
| ไม่ตระหนักถึงคุณค่าและศักยภาพของบุคคล        | 1       | 10        |
| ขาดการวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพง่าย ๆ          | 1       | 10        |
| ไม่มีความเสียสละ                             | 1       | 10        |
| ไม่อดทน                                      | 1       | 10        |

ตาราง 75 (ต่อ)

| พฤติกรรมที่ไม่ประทับใจ              | ความถี่ | อันดับที่ |
|-------------------------------------|---------|-----------|
| ไม่ซื่อสัตย์                        | 1       | 10        |
| ไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน                 | 1       | 10        |
| วางแผนการทำงานได้ไม่ดี              | 1       | 10        |
| ปฏิบัติงานเกินขอบเขตหน้าที่ของตนเอง | 1       | 10        |

จากตาราง 75 แสดงว่า พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษา ที่ผู้บังคับบัญชาขึ้นต้นไม่ประทับใจมากที่สุด คือ ไม่ค่อยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ไม่ค่อยรับผิดชอบ ส่วนพฤติกรรมที่ไม่ประทับใจน้อยที่สุด คือ พฤติกรรมที่จัดอยู่ในอันดับที่ 10 ได้แก่ ไม่สามารถประยุกต์เครื่องมือใช้ ไม่สนใจการให้บริการพยาบาลที่บ้าน และไม่ชอบออกเยี่ยมชุมชนและชนบท เป็นต้น

จากพฤติกรรมที่ประทับใจต่าง ๆ ในตาราง 74 และพฤติกรรมที่ไม่ประทับใจในตาราง 75 ผู้วิจัยได้นำมาจัดเป็นหมวดหมู่ของพฤติกรรมที่ประทับใจและไม่ประทับใจ ดังแจกแจงไว้ในตาราง 76

## ตาราง 76 การจัดหมวดหมู่พฤติกรรมที่ประทับใจ

| หมวดพฤติกรรม                                                        | พฤติกรรมที่ประทับใจ                  | ความถี่ | ความถี่รวม |
|---------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|---------|------------|
| 1.ความรับผิดชอบในหน้าที่                                            | - รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย | 172     | 280        |
|                                                                     | - ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ      | 43      |            |
|                                                                     | - มีน้ำใจและเสียสละ                  | 40      |            |
|                                                                     | - สามารถปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น    | 24      |            |
|                                                                     | - เอาใจใส่ผู้ป่วยเป็นอย่างดี         | 1       |            |
| 2.การทำงานร่วมกับบุคลากร<br>ในทีมสุขภาพและองค์กร<br>ที่เกี่ยวข้อง   | - มีมนุษยสัมพันธ์                    | 59      | 212        |
|                                                                     | - สามารถปรับตัว เข้ากับผู้ร่วมงานได้ | 37      |            |
|                                                                     | - ประสานงานกับหน่วยงานอื่นได้        | 1       |            |
|                                                                     | - มีเหตุผล                           | 3       |            |
|                                                                     | - มีความสามัคคี                      | 1       |            |
|                                                                     | - สุภาพอ่อนโยน                       | 90      |            |
|                                                                     | - สนุกว่า เริง                       | 20      |            |
|                                                                     | - มีไหวพริบ                          | 1       |            |
| 3.การประพฤติตนตามหลัก<br>ศีลธรรม ค่านิยม และ<br>จริยธรรมแห่งวิชาชีพ | - มีระเบียบวินัย                     | 30      | 48         |
|                                                                     | - ซื่อสัตย์                          | 12      |            |
|                                                                     | - มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ             | 2       |            |
|                                                                     | - มีความเมตตาต่อผู้ป่วย              | 1       |            |
|                                                                     | - ซื่อตรง                            | 1       |            |
|                                                                     | - รู้กาลเทศะ                         | 2       |            |

ตาราง 76 ( ต่อ )

| หมวดพฤติกรรม                                                           | พฤติกรรมที่ประทับใจ                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ความถี่                              | ความถี่รวม |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------|
| 4. รับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเอง                                           | - สนใจหาความรู้เพิ่มเติม<br>- รอบรู้                                                                                                                                                                                                                                                                      | 35<br>1                              | 36         |
| 5. มีความมั่นใจในตนเอง                                                 | - มีความมั่นใจในตนเอง                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 27                                   | 27         |
| 6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์                                          | - มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์                                                                                                                                                                                                                                                                              | 16                                   | 16         |
| 7. ความสามารถในการวางแผนดำเนินการให้บริการพยาบาลในหน่วยงานที่รับผิดชอบ | - วางแผนในการดำเนินการให้บริการพยาบาลในหน่วยงานที่รับผิดชอบ<br>- นิเทศงานผู้ช่วยในการรับผิดชอบได้<br>- มีความเป็นผู้นำ<br>- ตัดสินใจในการปฏิบัติงานฉุกเฉินได้<br>- จัดระบบงานดี                                                                                                                           | 6<br>4<br>2<br>2<br>1                | 15         |
| 8. ความสามารถในการให้บริการพยาบาล                                      | - สามารถนำความรู้มาให้บริการแก่ประชาชน<br>- ใช้กระบวนการพยาบาลได้<br>- ให้สุขศึกษาเป็นรายกลุ่มได้<br>- ให้การพยาบาลระดับต้นได้<br>- ประณีต<br>- สามารถเตรียมเพื่อการรักษาของแพทย์ได้<br>- ให้การพยาบาลอย่างนุ่มนวล<br>- ให้ความร่วมมือในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรครักษาพยาบาลเบื้องต้น และฟื้นฟูสภาพได้ | 5<br>3<br>2<br>1<br>1<br>1<br>1<br>1 | 17         |

ตาราง 76 ( ต่อ )

| หมวดพฤติกรรม                 | พฤติกรรมที่ประทับใจ                        | ความถี่ | ความถี่รวม |
|------------------------------|--------------------------------------------|---------|------------|
|                              | - มีความสามารถในการฟื้นฟูสภาพของร่างกายได้ | 1       |            |
|                              | รวม                                        | 17      |            |
| 9. เจตคติต่องานและวิชาชีพ    | - มีเจตคติที่ดีต่องาน                      | 1       | 3          |
|                              | - มีทัศนคติที่ดีต่องานและวิชาชีพ           | 2       |            |
|                              | รวม                                        | 3       |            |
| 10. ตระหนักถึงคุณค่า ศักยภาพ | - ตระหนักถึงคุณค่า ศักยภาพของบุคคล         |         |            |
| ของบุคคล ครอบครัวและชุมชน    | ครอบครัวและชุมชน                           | 3       | 6          |
|                              | รวม                                        | 3       |            |

จากตาราง 76 พบว่า หมวดหมู่ของพฤติกรรมที่ประทับใจผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ที่พบมากที่สุดสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา คือ ความรับผิดชอบในหน้าที่ รองลงไปเป็นพฤติกรรมการทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ส่วนพฤติกรรมที่ประทับใจน้อยที่สุด คือ การตระหนักถึงคุณค่าศักยภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน

## ตาราง 77 การจัดหมวดหมู่พฤติกรรมที่ไม่ประทับใจ

| หมวดพฤติกรรม                     | พฤติกรรมที่ไม่ประทับใจ                                  | ความถี่ | ความถี่รวม |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------|---------|------------|
| 1.ความสามารถในการให้บริการพยาบาล | - ความรู้หลักวิธีการและการปฏิบัติ<br>การพยาบาลยังไม่ได้ | 12      | 52         |
|                                  | - ใช้กระบวนการพยาบาลได้ไม่ดี                            | 7       |            |
|                                  | - ไม่มั่นใจในการวางแผนการพยาบาล                         | 6       |            |
|                                  | - ขาดการประเมินหลักการให้การพยาบาล                      | 4       |            |
|                                  | - ให้การพยาบาลเหมือนไม่เคยเรียนมาก่อน                   | 3       |            |
|                                  | - ให้การรักษาขั้นต้นได้น้อย                             | 3       |            |
|                                  | - ไม่รู้จักประยุกต์ทรัพยากรมาใช้ในการให้บริการ          | 2       |            |
|                                  | - ไม่ให้ความสนใจในปัญหาด้านจิตใจ                        | 2       |            |
|                                  | - ไม่สามารถประยุกต์เครื่องใช้                           | 1       |            |
|                                  | - ไม่สนใจให้บริการพยาบาลที่บ้าน                         | 1       |            |
|                                  | - ไม่ชอบออกเยี่ยมชุมชนและชนบท                           | 1       |            |
|                                  | - ขาดทักษะ                                              | 2       |            |
|                                  | - ผุดในชุมชนเกี่ยวกับงานชุมชนไม่ดี                      | 1       |            |
|                                  | - ไม่เข้าใจการทำรายงาน                                  | 1       |            |
|                                  | - ประเมินผู้ป่วยยังไม่ค่อยเป็น                          | 1       |            |
|                                  | - สนองความต้องการของญาติและผู้ป่วย<br>ไม่ค่อยได้        | 1       |            |
|                                  | - การสอนสุขศึกษามีน้อย                                  | 1       |            |
|                                  | - วางแผนการให้บริการพยาบาลในชุมชนไม่มี                  | 1       |            |
|                                  | - ขาดการฟื้นฟูสมรรถภาพง่าย ๆ                            | 1       |            |
|                                  | - ปฏิบัติงานเกินขอบเขตหน้าที่                           | 1       |            |

## ตาราง 77 ( ต่อ )

| หมวดพฤติกรรม                                                       | พฤติกรรมที่ไม่ประทับใจ                    | ความถี่ | ความถี่รวม |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|---------|------------|
| 2. ความรับผิดชอบ                                                   | - ไม่ค่อยรับผิดชอบ                        | 12      | 29         |
|                                                                    | - ไม่กระตือรือร้นในการทำงาน               | 9       |            |
|                                                                    | - ไม่ละเอียดรอบคอบ                        | 7       |            |
|                                                                    | - ไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน                     | 1       |            |
| 3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์                                        | - ไม่ค่อยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์       | 19      | 19         |
| 4. ความมั่นใจในตนเอง                                               | - ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น                  | 9       | 17         |
|                                                                    | - ไม่ค่อยมีความคิดเป็นของ เป็นของตนเอง    | 3       |            |
|                                                                    | - ไม่ค่อยเชื่อมั่นตนเอง                   | 3       |            |
|                                                                    | - ไม่กล้าแสดงออกในชุมชน                   | 2       |            |
| 5. การประพฤติดตามหลัก<br>ศีลธรรม ค่านิยมและ<br>จริยธรรมแห่งวิชาชีพ | - ไม่มีสัมมาคารวะ                         | 7       | 24         |
|                                                                    | - จริยธรรมและจรรยาบรรณของพยาบาล<br>มีน้อย | 4       |            |
|                                                                    | - แต่งกายไม่สุภาพ                         | 3       |            |
|                                                                    | - ไม่ค่อยยอมรับความคิดเห็น                | 3       |            |
|                                                                    | - ไม่รู้ระเบียบราชการ                     | 2       |            |
|                                                                    | - ไม่มีลักษณะของพยาบาลวิชาชีพ             | 1       |            |
|                                                                    | - พูดกับผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ไม่ดี        | 3       |            |
|                                                                    | - ไม่ซื่อสัตย์                            | 1       |            |
|                                                                    |                                           |         |            |
|                                                                    |                                           |         |            |

ตาราง 77 ( ต่อ )

| หมวดพฤติกรรม                                                          | พฤติกรรมที่ไม่ประทับใจ                                 | ความถี่ | ความถี่รวม |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------|------------|
| 6-ความสามารถในการวางแผนดำเนินการให้บริการพยาบาลในหน่วยงานที่รับผิดชอบ | - ขาดการนิเทศที่ดี                                     | 1       | 16         |
|                                                                       | - ขาดความเป็นผู้นำ                                     | 5       |            |
|                                                                       | - ไม่กล้าตัดสินใจ                                      | 4       |            |
|                                                                       | - ขาดการวางแผนที่รัดกุม                                | 4       |            |
|                                                                       | - ไม่ค่อยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจ                 | 1       |            |
|                                                                       | - วางแผนการทำงานได้ไม่ดี                               | 1       |            |
| 7-การทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสหภาพและองค์กรที่เกี่ยวข้อง              | - ไม่มีมนุษยสัมพันธ์                                   | 6       | 10         |
|                                                                       | - ควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยได้                               | 4       |            |
| 8-ความรับผิดชอบในหน้าที่                                              | - ทำงานค่อนข้างช้า                                     | 4       | 10         |
|                                                                       | - ไม่มีน้ำใจ                                           | 4       |            |
|                                                                       | - ไม่มีความเสียสละ                                     | 1       |            |
|                                                                       | - ไม่อดทน                                              | 1       |            |
| 9-การรับผิดชอบต่อภาระงานตนเอง                                         | - ไม่ค่อยสนใจหาความรู้                                 | 7       | 9          |
|                                                                       | - ขาดการสังเกต                                         | 2       |            |
| 10-ตระหนักและคำนึงถึงคุณค่าและศักยภาพของบุคคลรอบครัวและชุมชน          | - ไม่เน้นครอบครัว ชุมชน                                | 1       | 2          |
|                                                                       | - ไม่ตระหนักถึงคุณค่าและศักยภาพของบุคคลรอบครัวและชุมชน | 1       |            |

จากตาราง 77 พบว่า หมวดพฤติกรรมที่ไม่ประทับใจผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ที่พบมากที่สุดในการสำเร็จการศึกษา คือ ความสามารถในการให้การพยาบาล รองลงไป คือ ความรับผิดชอบและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตามลำดับ

**ตอนที่ 6 ผลการศึกษาข้อมูลบ่งชี้สำหรับการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคปกติ และภาคพิเศษ**

ตาราง 78 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับข้อมูลบ่งชี้  
สำหรับการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น และต่อเนื่อง 2 ปี  
ระดับปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ

| รายการ                                                                                   | $\bar{X}$ | S.D. |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|
| <b>1. หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นควรมีทิศทาง ดังนี้</b>                   |           |      |
| 1. จะต้องหลากหลาย ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับความต้องการทางสุขภาพของสังคม                    | 4.36      | 0.70 |
| 2. สอดคล้องกับนโยบายของชาติ                                                              | 4.37      | 0.71 |
| 3. สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ดังนี้                                              |           |      |
| - สามารถส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ฟื้นฟูสุขภาพและดูแล รักษาพยาบาลได้                     | 4.45      | 0.61 |
| - จะต้องวิเคราะห์ความต้องการการบริการของประชาชนได้                                       | 4.16      | 0.80 |
| - สามารถสอนให้ผู้รับบริการช่วยเหลือตนเองได้                                              | 4.34      | 0.68 |
| - สามารถทำงานเป็นทีม                                                                     | 4.41      | 0.58 |
| - มีคุณธรรม จริยธรรม                                                                     | 4.52      | 0.66 |
| - คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น                                                         | 4.33      | 0.78 |
| - มีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ                                                     | 4.45      | 0.69 |
| 4. ใช้การเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นหลัก                                                  | 4.03      | 0.90 |
| 5. มีระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติมากขึ้น                                                      | 4.05      | 0.87 |
| <b>2. พยาบาลเทคนิคจะมีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ดังนี้</b> |           |      |
| 1. เรียนรู้ให้ทันเทคโนโลยีและนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์                                      | 4.13      | 0.72 |
| 2. มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์                                                            | 4.01      | 0.83 |
| 3. รู้จักบำรุงรักษาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่นำมาใช้                                            | 4.03      | 0.80 |

ตาราง 78 (ต่อ)

| รายการ                                                                                           | $\bar{X}$ | S.D. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|
| <b>3. การจัดการศึกษาต่อเนื่องภาคพิเศษ ความมีความแตกต่างไปจากการศึกษาภาคปกติในเรื่อง ต่อไปนี้</b> |           |      |
| <b>1. คุณสมบัติของนักศึกษา</b>                                                                   |           |      |
| - ผ่านการสอบคัดเลือก                                                                             | 4.50      | 0.69 |
| - มีประสบการณ์ในการทำงาน 2 ปี                                                                    | 4.47      | 0.74 |
| <b>2. การลงทะเบียนเรียน</b>                                                                      |           |      |
| - ลงทะเบียนเป็นรายวิชา โดยกำหนดจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำและชั้นสูงในแต่ละภาค                          | 4.50      | 0.57 |
| - สามารถเก็บสะสมหน่วยกิตได้อย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดเวลาการสำเร็จการศึกษา                          | 4.44      | 0.69 |
| - จ่ายค่าลงทะเบียนเป็นรายวิชาตามหน่วยกิต                                                         |           |      |
| <b>3. การจัดการศึกษา</b>                                                                         |           |      |
| - จัดการศึกษาในรูปแบบการศึกษาด้วยตนเองมากขึ้น                                                    | 4.50      | 0.68 |
| - จัดการศึกษาในรูปแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก                                                            | 4.51      | 0.60 |
| - จัดการศึกษาในลักษณะของเสริมประสบการณ์และความรู้ที่ขาดและส่วนที่จำเป็นเท่านั้น                  | 4.35      | 0.77 |
| - ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย                                                                       | 4.29      | 0.81 |
| - จัดให้มีวิชาเลือกมาก ๆ                                                                         | 4.57      | 0.52 |
| - ให้ศึกษาวิชาทั่วไปกับสถาบันอื่น ๆ                                                              | 4.07      | 0.81 |
| <b>4. ระยะเวลา</b>                                                                               |           |      |
| - ใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี                                                                         | 4.05      | 0.96 |
| - จัดนอกเวลาราชการ                                                                               | 4.01      | 1.08 |
| <b>5. การจัดการศึกษาภาคปฏิบัติ</b>                                                               |           |      |
| - ควรจัดส่วนที่ขาดให้แก่นักศึกษา                                                                 | 4.17      | 0.85 |
| - ให้นักศึกษาเลือกแหล่งฝึกปฏิบัติได้เอง                                                          | 3.67      | 1.04 |

ตาราง 78 (ต่อ)

| รายการ                                                                                                                                  | $\bar{X}$ | S.D. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|
| - เน้นความรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง                                                                                                | 4.46      | 0.65 |
| - จัดประสบการณ์มากกว่าหลักสูตรปกติ                                                                                                      | 3.63      | 0.97 |
| - มีระยะเวลาฝึกภาคปฏิบัติที่เป็นแบบแผนและติดต่อกันพอสมควรที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเป็นพยาบาลวิชาชีพได้                             | 4.38      | 0.67 |
| - ควรเข้มงวดเรื่องการคัดเลือกครูพี่เลี้ยง                                                                                               | 4.29      | 0.67 |
| - มีเกณฑ์ในการฝึกและประเมินผลที่ชัดเจน                                                                                                  | 4.51      | 0.55 |
| 6.อาจารย์                                                                                                                               |           |      |
| - อาจารย์พิเศษเป็นอาจารย์พยาบาลที่เป็นเวรหยุด ขึ้นนิเทศนักศึกษา                                                                         | 4.01      | 0.94 |
| - จ่ายค่าตอบแทนอาจารย์เป็นรายชั่วโมง                                                                                                    | 4.41      | 0.71 |
| 7.สิ่งอำนวยความสะดวก                                                                                                                    |           |      |
| - มีการกำหนดแบบเรียนด้วยตนเอง                                                                                                           | 4.22      | 0.82 |
| - มีบุคลากรให้บริการในวันหยุด                                                                                                           | 4.27      | 0.83 |
| - มีบริการห้องสมุดถึง 20.00 น.                                                                                                          | 4.37      | 0.84 |
| - มีเอกสารตำราที่เพียงพอ เพื่อจะได้ศึกษาค้นคว้าได้เต็มที่                                                                               | 4.54      | 0.68 |
| 8.การประเมินผล                                                                                                                          |           |      |
| - ประเมินโดยกำหนดเกณฑ์ผ่านตามจุดประสงค์ในแต่ละจุดประสงค์ของการเรียน                                                                     | 4.46      | 0.64 |
| - ใช้วิธีประเมินผลหลากหลาย                                                                                                              | 4.41      | 0.65 |
| 4. การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เพื่อให้สามารถต่อเนื่องได้ทั้งภาคพิเศษและภาคปกตินี้ ควรมีการปรับปรุง ดังนี้ |           |      |
| 1.ปรับปรุงหลักสูตร โดย                                                                                                                  |           |      |
| - กำหนดขอบเขตเนื้อหาวิชาให้ชัดเจน และไม่ซ้ำซ้อนกัน                                                                                      | 4.58      | 0.56 |
| - เพิ่มวิชาที่เป็นพื้นฐานของการศึกษาต่อ                                                                                                 | 4.32      | 0.71 |
| - ปรับหลักสูตรเป็นลักษณะบูรณาการและใช้ประสบการณ์เป็นหลัก                                                                                | 4.47      | 0.62 |

ตาราง 78 (ต่อ)

| รายการ                                                                                 | $\bar{X}$ | S.D. |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|
| 2.ปรับปรุงวิธีสอนโดย                                                                   |           |      |
| - ยึดนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง                                                             | 4.46      | 0.71 |
| - ใช้ปัญหาเป็นหลัก                                                                     | 4.39      | 0.83 |
| - ให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น                                                   | 4.49      | 0.67 |
| - ใช้หลักประชาธิปไตย ให้นักศึกษามีอิสระในความคิด                                       | 4.51      | 0.57 |
| - ให้นักศึกษาคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น                                            | 4.62      | 0.52 |
| - ใช้สื่อการสอนช่วย                                                                    | 4.57      | 0.52 |
| - จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้นักศึกษาได้ใช้แหล่งทรัพยากร<br>หลาย ๆ แหล่งในการเรียนรู้ | 4.59      | 0.53 |
| 3.ผู้สอน                                                                               |           |      |
| - เพิ่มสมรรถนะด้านการสอน                                                               | 4.58      | 0.57 |
| 4.การประเมินผล                                                                         |           |      |
| - สร้างแบบประเมินให้ผู้เรียนประเมินด้วยตนเอง                                           | 4.44      | 0.70 |
| 5.สิ่งอำนวยความสะดวกต้องทันสมัย                                                        | 4.55      | 0.56 |

จากตาราง 78 พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่า ข้อมูลบ่งชี้สำหรับการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น และต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก ( $3.50 < \bar{X} < 4.50$ ) มีส่วนน้อยที่ผู้บริหารมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด ( $4.50 < \bar{X} < 5.00$ ) ได้แก่ มีคุณธรรมและจริยธรรม ผ่านการสอบคัดเลือก ลงทะเบียนเป็นรายวิชาโดยกำหนดจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำและขั้นสูงในแต่ละภาค จัดการศึกษาในรูปแบบใช้ปัญหาเป็นหลักและศึกษาด้วยตนเองมากขึ้น จัดให้มีวิชาเลือกมาก ๆ มีเอกสารตำราที่เพียงพอ เพื่อจะได้ศึกษาค้นคว้าได้เต็มที่ และกำหนดขอบเขตเนื้อหาวิชาให้ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกัน

## สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

### ความมุ่งหมายในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร ความสอดคล้องของ วิชา จุดประสงค์ และสาระรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กับ ความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และบทบาทของ พยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย วิเคราะห์คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า และศึกษาสภาพการ จัดการเรียนการสอน ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และข้อมูลบ่งชี้สำหรับการจัดการศึกษา ต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ โดยใช้เกณฑ์การประเมินหลักสูตรซึ่งได้ จากเทคนิคเดลฟาย และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นเกณฑ์ในการประเมิน

### วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ (1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน ซึ่ง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (2) ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พ.ศ.2535 ในปีการศึกษา 2537 ซึ่งได้มาโดยการ สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากตารางเลขสุ่ม (3) ผู้บริหารของวิทยาลัยพยาบาลทั้ง 24 แห่ง เก็บ รวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด (4) อาจารย์ที่สอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (5) นักศึกษาได้มาโดยสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย มา ร้อยละ 14 ตามสัดส่วนของจำนวนของนักศึกษา แต่ละชั้นปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยอาศัยแนวใน การศึกษาค้นคว้าจากตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม 6 ชุด คือ ชุดที่ 1 เกณฑ์การประเมินหลักสูตรที่พัฒนาโดยใช้เทคนิค เดลฟายมี 3 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามรอบที่ 1 แบบสอบถามรอบที่ 2 และแบบสอบถามรอบที่ 3 ชุดที่ 2 แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับผู้บริหาร ชุดที่ 3 แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับอาจารย์ ชุดที่ 4 แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับนักศึกษา ชุดที่ 5 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และชุดที่ 6 เป็นแบบบันทึกพฤติกรรม เครื่องมือชุดที่

2, 3, 4 และ 5 ได้ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือแต่ละชุดด้วยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาช (Cronbach's Coefficient) ส่วนแบบสอบถามชุดที่ 6 ได้ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ โดยคำนวณหาค่าเที่ยงตามวิธีการของ สกอต

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปและให้ส่งกลับทางไปรษณีย์

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-PC วิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน ค่าเฉลี่ยระหว่างควอไทล์ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

### การสรุปผลการวิจัย

#### 1. โครงสร้างของหลักสูตร

สาระรายวิชา ส่วนใหญ่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินหลักสูตร ทั้งทางหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพและหมวดวิชาชีพ แต่มีรายวิชาที่ต้องเพิ่มเติม คือ วิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า วัฒนธรรมไทย และสุนทรียศาสตร์ ส่วนวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชควรเพิ่มหน่วยกิตอีก 1 หน่วยกิต วิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนควรเพิ่มหน่วยกิตอีก 2 หน่วยกิต แต่วิชาเคมี ฟิสิกส์ทั่วไป และการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุควรลดหน่วยกิตลงวิชาละ 1 หน่วยกิต สำหรับวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ให้ลดหน่วยกิตลง 3 หน่วยกิต

#### 2. ความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชาของหลักสูตร

2.1 ปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชา มีความสอดคล้องมากกับปรัชญา

2.2 ปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชา มีความสอดคล้องน้อยกับเกณฑ์จุดประสงค์ด้านมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ ปรัชญา จุดประสงค์และสาระรายวิชาส่วนใหญ่มีความสอดคล้องมากกับเกณฑ์จุดประสงค์ ยกเว้น สาระรายวิชาเกี่ยวกับการบริหารและนิเทศผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบ และการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสอดคล้องน้อย

2.3 ปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชา ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม ยกเว้น สาระรายวิชาด้านการบริการทางสุขภาพที่มีความสอดคล้องตามวิถีธรรมชาติ การบริการทางสุขภาพที่พึ่งตนเองได้ การมีสารสนเทศทางด้านสุขภาพเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ และการนำการแพทย์แผนโบราณมาประยุกต์ใช้มีความสอดคล้องน้อย

2.4 **ปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชา** มีความสอดคล้องน้อยกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะด้านคอมพิวเตอร์ และการใช้เทคโนโลยีทางการพยาบาล และการพัฒนาบริการเชิงธุรกิจ

2.5 **ปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชา** มีความสอดคล้องมากกับบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย ยกเว้น จุดประสงค์และสาระรายวิชาด้านการมีทักษะในการประชาสัมพันธ์เชิงรุกที่มีความสอดคล้องน้อย

### 3. คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า

3.1 **คุณลักษณะของอาจารย์** พบว่าคุณสมบัติของอาจารย์ส่วนใหญ่ มีความเหมาะสมมาก ยกเว้น เรื่องเข้าใจธรรมชาติของนักศึกษาที่มีความเหมาะสมน้อย ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์แม้จะมีความเหมาะสมมากแต่คะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ อาจารย์มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรทุกด้าน แต่ในด้านการเรียนมีบางส่วนของอาจารย์มีเจตคติที่ไม่ดี คือ มีความเห็นว่า การเรียนในหลักสูตรนี้ยากเกินไป และเครียด อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การได้รับความรู้เกี่ยวกับการสอนในหลักสูตรเน้นชุมชน

3.2 **คุณลักษณะของนักศึกษา** พบว่า นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรด้านหลักสูตร จุดมุ่งหมาย ผู้เรียน อาจารย์ และอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และวิทยาลัย แต่มีเจตคติที่ไม่ดีด้านการเรียน โดยมีความเห็นว่าการเรียนในหลักสูตรยาก ไม่อิสระ เกือบ และน่ากลัว และนักศึกษามีคุณสมบัติส่วนใหญ่เหมาะสมมาก ยกเว้น ด้านความรู้ และใฝ่รู้ที่นักศึกษามีคุณสมบัติเหมาะสมน้อย

### 4. สภาพการจัดการเรียนการสอน

ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน พบว่า

4.1 **วัตถุประสงค์รายวิชา** วัตถุประสงค์รายวิชาเหมาะสมในระดับมาก

4.2 **เนื้อหาวิชา** เนื้อหารายวิชาเหมาะสมในระดับมาก

4.3 **วิธีสอน** วิธีสอนส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นด้าน

การจัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา การสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน การสอนตามศักยภาพและความสามารถของนักศึกษา การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา และการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักที่มีความเหมาะสมน้อย และจากข้อมูลการสังเกตพฤติกรรมการสอน พบว่า การเรียนการสอนครูใช้การสอนแบบบรรยายมาก และพฤติกรรมการเรียนการสอนเป็นพฤติกรรมของอาจารย์ ถึงร้อยละ 95.31 ในขณะที่นักศึกษามีพฤติกรรมเพียงร้อยละ 4.33

**4.4 การประเมินผล** ส่วนใหญ่อาจารย์ทำการประเมินผลได้เหมาะสมในระดับมาก ยกเว้น เรื่องความรวดเร็วในการตรวจและรายงานผลการสอบ และการอธิบายคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจที่มีความเหมาะสมน้อย

**4.5 สิ่งอำนวยความสะดวก** สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก ยกเว้น ด้านการมีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความสนใจ ด้านผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านมีความพร้อมสะดวกใช้งานได้ทันที รวมทั้งความเพียงพอตามความจำเป็นที่จะใช้มีความเหมาะสมน้อย

**4.6 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา** นักศึกษากับนักศึกษามีความเหมาะสมมาก

เมื่อพิจารณาสภาพการจัดการเรียนการสอนแยกตามหมวดวิชา พบว่า ในหมวดวิชาชีพพยาบาลนั้น วัตถุประสงค์รายวิชา เนื้อหาสาระ การประเมินผลการเรียนการสอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษามีความเหมาะสมมาก ส่วนวิธีการสอนส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก ยกเว้น วิธีสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก สัมมนา กรณีศึกษา และการสอนตามศักยภาพที่มีความเหมาะสมน้อย สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก ยกเว้น ด้านการมีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความสนใจ ด้านห้องสมุดมีตำรา และให้บริการสะดวกต่อนักศึกษาค้นคว้า มีความเหมาะสมน้อย

ในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ พบว่า การจัดการเรียนการสอนด้านวัตถุประสงค์รายวิชา เนื้อหารายวิชา และปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษามีความเหมาะสมมาก ส่วนวิธีการสอนส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก ยกเว้น การสอนด้วยวิธีการสอนตามศักยภาพและความสามารถของนักศึกษา และการใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน มีความเหมาะสมน้อย สำหรับเรื่องการประเมินผลส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก ยกเว้น เรื่องการใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการแก้ปัญหาที่มีความเหมาะสมน้อย ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก ยกเว้น ในด้านการมีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความสนใจ และผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมน้อย

ส่วนในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป พบว่า การจัดการเรียนการสอนด้านวัตถุประสงค์รายวิชา เนื้อหารายวิชา การประเมินผลการเรียนการสอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษามีความเหมาะสมมาก วิธีสอนส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก ยกเว้น วิธีสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อนมีความเหมาะสมน้อย ในด้านการประเมินผลการเรียนการสอนส่วนใหญ่มีความ

เหมาะสมมาก ยกเว้น การมีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัด และความสนใจและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ทรัพยากร เศรษฐกิจ อาชีพ และความต้องการของท้องถิ่น มีความเหมาะสมน้อย

สำหรับสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับวิธีการสอน ซึ่งส่วนใหญ่เนื่องมาจากมีเวลาน้อยแต่เนื้อหาหนัก และไม่ค่อยทันสมัย จำนวนนักศึกษามาก ทำให้ต้องรีบสอนและส่วนใหญ่จะใช้การสอนแบบบรรยาย ทำให้นักศึกษาเบื่อและอาจารย์ดูแลไม่ทั่วถึง สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สื่อต่าง ๆ ห้องเรียน ตำราต่าง ๆ ที่มีอยู่ค่อนข้างล้าสมัย และไม่เพียงพอ มีงบประมาณไม่เพียงพอ เอกสารต่าง ๆ ที่ทางวิทยาลัยแจกบางแห่งนักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง ในด้านตารางสอน พบว่า มีปัญหาในการจัดจำนวนชั่วโมงติดต่อกันหลายคาบในวิชาเดียวกัน การเปลี่ยนตารางสอนโดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการงดสอนในเวลาแต่ไปสอนเสริมนอกเวลาราชการ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาด้านอาจารย์น้อย นักศึกษามาก และอาจารย์มีภาระงานอื่นมาก ทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีน้อย การดูแลไม่ทั่วถึง มีการแบ่งแยกระหว่างนักศึกษาต่างหลักสูตร

ในด้านพฤติกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์นั้น พบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมของอาจารย์ ที่มีอิทธิพลโดยตรงและเป็นพฤติกรรมการบรรยาย ในขณะที่พฤติกรรมของนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมพุดตอบสนอง

##### 5. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดี ยกเว้น ด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และความสามารถในการปฏิบัติกรพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ผู้สำเร็จการศึกษามีพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทุกข้อ แต่พฤติกรรมที่เป็นที่ประทับใจผู้บังคับบัญชาที่พบมากที่สุดคือ ความรับผิดชอบในหน้าที่ รองลงมา คือ การทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพและองค์กรที่เกี่ยวข้อง และการประพฤติตนตามหลักศีลธรรม ค่านิยม และจริยธรรม ส่วนพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ประทับใจผู้บังคับบัญชาที่พบมากที่สุด คือ ความสามารถในการให้บริการพยาบาล รองลงมา คือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

##### 6. ผลการศึกษาข้อมูลบ่งชี้สำหรับการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ และภาคพิเศษ

ผลการศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาต่อเนื่อง ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ และภาคพิเศษ มีความแตกต่างจากการจัดการศึกษาภาคปกติในเรื่อง

6.1 คุณสมบัติของนักศึกษา คือ ผู้เข้าศึกษาควรมีประสบการณ์ 2 ปี และผ่านการสอบคัดเลือก

6.2 การจัดการเรียนการสอน ควรมีลักษณะ ดังนี้

6.2.1 การสอน ควรจัดในลักษณะเสริมประสบการณ์และความรู้ที่ขาด และใช้การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ให้นักศึกษาดำเนินการเองมากขึ้น และใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย พร้อมทั้งจัดให้มีวิชาเลือกมาก ๆ ในหมวดการศึกษาทั่วไปให้เรียนกับสถาบันอื่น ๆ โดยสามารถเก็บสะสมหน่วยกิตได้

6.2.2 การจัดการศึกษาภาคปฏิบัติ ควรจัดประสบการณ์มากกว่าหลักสูตรปกติ เน้นส่วนที่ขาดและความรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยมีระยะเวลาฝึกปฏิบัติที่เป็นแบบแผนและติดต่อกันพอที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเป็นพยาบาลวิชาชีพได้ และให้นักศึกษาเลือกแหล่งฝึกปฏิบัติได้เอง โดยมีเกณฑ์ในการฝึกและประเมินผลที่ชัดเจน ตลอดจนควรเข้มงวดเรื่องการคัดเลือกครูพี่เลี้ยง

6.2.3 การส่งเสริมการเรียนการสอน ควรกำหนดแบบการเรียนด้วยตนเอง มีเอกสารตำราที่เพียงพอ มีบริการห้องสมุดถึง 20.00 น. และมีบุคลากรให้บริการในวันหยุดการประเมินผลควรใช้วิธีประเมินหลากหลาย โดยกำหนดเกณฑ์ผ่านตามจุดประสงค์ในแต่ละจุดประสงค์

### อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น มีประเด็นที่น่าอภิปรายดังนี้

#### 1. โครงสร้างของหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า สารรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ส่วนใหญ่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินหลักสูตร ทั้งทางหมวดวิชาชีพทั่วไป หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และหมวดวิชาชีพ แต่ควรเพิ่มวิชาคอมพิวเตอร์ สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า วัฒนธรรมไทย และสุนทรียศาสตร์ ส่วนวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชควรเพิ่มอีก 1 หน่วยกิต วิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนควรเพิ่มอีก 2 หน่วยกิต แต่วิชาเคมี ฟิสิกส์ทั่วไป และการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุให้ลดหน่วยกิตลงวิชาละ 1 หน่วยกิต สำหรับวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ให้ลดหน่วยกิตลง 3 หน่วยกิต การปรับเปลี่ยน ลดรายวิชาต่าง ๆ นั้น เพื่อให้มีความเหมาะสมมากขึ้น แต่การเพิ่มรายวิชาใหม่ ๆ นั้น อาจอธิบายได้ ดังนี้

ปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารกำลังเป็นเรื่องสำคัญของสังคมโลก ทำให้คนรู้จักกันใกล้ชิดกัน การเพิ่มรายวิชาคอมพิวเตอร์ และสารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า เป็นสิ่งจำเป็นเพราะ

คอมพิวเตอร์ ได้ถูกนำมาใช้เป็นอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีด้านการบริหาร การสอน และด้านประมวลผลข้อมูล อีกทั้งระบบคอมพิวเตอร์ ได้ถูกนำมาใช้ในวงการศึกษายาบาล การบริการพยาบาล การแพทย์ และการให้บริการทางสุขภาพ ในประเด็นของวิชาสารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้านั้น จะช่วยให้นักศึกษาสามารถใช้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพใน ภายหน้า ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของข้อมูลข่าวสาร ทำให้การเรียนรู้ในวันนี้ล้ำสมัยในวัน รุ่งขึ้น (วาสนา. ประมวลพฤกษ์. 2538 : 31) นักศึกษาจึงจำเป็นต้องรู้ทันข้อมูลข่าวสารต่างๆ ซึ่งการสื่อสารจะช่วยอำนวยความสะดวก ความรวดเร็ว ความมีประสิทธิภาพ และความประหยัด ในการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม การจะได้มาซึ่งข้อมูลเหล่านี้ จำเป็นต้อง อาศัยคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการติดต่อ นักศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ ปัจจุบันนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ผ่านการเรียนเรื่องคอมพิวเตอร์มาในชั้นมัธยมศึกษาเป็น พื้นฐานบ้างแล้ว จึงควรจัดสาระรายวิชาคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ ใน การศึกษาหาความรู้และสามารถประยุกต์ใช้ในงานพยาบาลได้อย่างเหมาะสม และเพื่อให้ นักศึกษา รู้จักที่จะสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตรงตามความต้องการ จึงควรเพิ่มสาระรายวิชา สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้าไว้ในหลักสูตร การเพิ่มสาระรายวิชาวัฒนธรรมไทยไว้ในหลักสูตรมี ความจำเป็นเพราะวัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งสำคัญมากในการปฏิบัติเกี่ยวกับภาวะสุขภาพของประชากร ( กองงานวิทยาลัยพยาบาล. 2534 : 83) การเข้าใจถึงวัฒนธรรมไทย จึงเป็นสิ่งจำเป็น ที่จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจปัญหาสุขภาพของประชาชนได้มากขึ้น และสามารถให้การพยาบาล ได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น นอกจากนี้ ด้วยระบบการสื่อสารที่ทันสมัย ทำให้การรับรู้วัฒนธรรม ของชาติต่าง ๆ มีมากขึ้นจนลืมวัฒนธรรมของไทย การเรียนวัฒนธรรมไทย นอกจากจะช่วยให้ นักศึกษาได้เข้าใจสภาวะสุขภาพของคนไทยและคนไทยอย่างถูกต้อง เพื่อประโยชน์ในการให้การ พยาบาลแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยด้วย

## 2. ความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชา กับความต้องการการ บริการทางสุขภาพของสังคม

จากผลการศึกษา พบว่า ปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชา มีความสอดคล้อง มากกับความต้องการบริการทางสุขภาพของสังคมเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้น ด้านให้มีการนำการแพทย์ แผนโบราณมาประยุกต์ใช้มีความสอดคล้องน้อย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ข้อความในปรัชญาและ จุดประสงค์ค่อนข้างเป็นนามธรรม อาจทำให้เกิดปัญหาการปฏิบัติในการเรียนการสอน ผู้สอนจึงไม่ ได้สอดแทรกเนื้อหาเรื่องการแพทย์แผนโบราณเข้าไปในหลักสูตรทั้ง ๆ ที่หลักสูตรได้เขียนไว้ ดัง จะเห็นได้จากปรัชญาของหลักสูตรได้เขียนไว้ว่า " กองงานวิทยาลัยพยาบาล เชื่อว่า ความ

รับผิดชอบอันดับแรก คือ การเตรียมพยาบาลที่มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพ พร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติการพยาบาลทุกระดับ เพื่อสนองความต้องการด้านการบริการในสังคมไทยซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา... เพื่อส่งเสริมสุขภาพแก่บุคคล เป้าหมายแรกของการพยาบาล คือ การช่วยเหลือบุคคล ครอบครัว และชุมชน ให้มีการพัฒนาเพื่อที่จะสามารถพึ่งตนเองได้...โดยยึดหลักการสาธารณสุขมูลฐานเป็นหลัก..." จะเห็นได้ว่าข้อความในปรัชญาที่ขีดเส้นใต้ไว้เป็นสิ่งที่อาจารย์จะต้องสอดแทรกการแพทย์แผนโบราณ เข้าไปใช้ในเนื้อหาด้วย โดยเฉพาะคำว่า สาธารณสุขมูลฐาน นอกจากนี้ในจุดประสงค์ข้อที่ 1 ได้เขียนไว้ว่า " ตระหนักและคำนึงถึงคุณค่าและศักยภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน " ข้อที่ 4 เขียนไว้ว่า " ให้การพยาบาลระดับต้น และเป็นการดูแลสุขภาพประชาชน โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ความต้องการของสังคม เพื่อให้ประชาชน สามารถพึ่งตนเอง และดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพได้ " และข้อที่ 5 เขียนไว้ว่า " ทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพ และองค์กรที่เกี่ยวข้องในการกำหนดความต้องการด้านการบริการของชุมชนและร่วมมือในการให้บริการได้ทุกระดับของการบริการสาธารณสุข" จากข้อความของปรัชญาและจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ขีดเส้นใต้ จะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาพยาบาลนั้นทั้งปรัชญา และจุดประสงค์ มีความสอดคล้องกับการนำการแพทย์แผนโบราณมาใช้ ซึ่งผู้สอนจะต้องปรับเนื้อหาโดยอาจจะเสริมแพทย์แผนโบราณเข้าไปให้เหมาะสมเท่านั้น

### 3. ความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชากับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

จากผลการวิจัย พบว่า ปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชา ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในระดับน้อย ยกเว้น ด้านปรัชญา ที่ผู้บริหารมีความเห็นว่ามี ความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีด้านการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบันทึกทางการพยาบาล แต่อย่างไรก็ตาม ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องก็ค่อนข้างต่ำ (2.51) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากปัจจุบันเทคโนโลยี มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและก้าวไปอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้มีบทบาทต่อสถานสังคมในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ( พงษ์ส สัจจ. 2539 : 66 ) รวมทั้งทางด้านการแพทย์ เช่น มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้งานด้านเวชระเบียน การบันทึกข้อมูล การวินิจฉัยโรค และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการดูแลผู้ป่วย การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์วัดความดันโดยไม่ต้องใช้หูฟัง การนับจำนวนหยดน้ำเกลือโดยเครื่อง เป็นต้น การที่เทคโนโลยีต่าง ๆ ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง และค่อนข้างจะมีการนำมาใช้ในวงการแพทย์มากขึ้น จึงทำให้ปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชา มีความสอดคล้องน้อยกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

#### 4. ความสอดคล้องของปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชา กับบทบาทของพยาบาล เทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย

จากผลการวิจัยพบว่า ปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชา ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับบทบาทของพยาบาลเทคนิค ยกเว้น มีทักษะในการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ที่มีความสอดคล้องน้อย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสังคมไทยก้าวหน้าเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร มีเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย ที่สามารถนำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ประหยัด และเข้าถึงประชาชนได้ครั้งละมาก ๆ นอกจากนี้ ในปัจจุบันประชากรมีมากขึ้น กระทรวงสาธารณสุข จะต้องรับเพื่อรักษาผู้ป่วยอย่างเดียว คงไม่เพียงพอที่จะให้บริการประชาชนได้ จำเป็นต้องให้ประชาชนสามารถดูแลตนเองได้อย่างถูกต้อง เพื่อไม่ให้ป่วยเป็นโรค จึงจำเป็นต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ดังนั้นเมื่อ ปรัชญา วัตถุประสงค์ และสาระรายวิชา ในหลักสูตรมีความสอดคล้องน้อย กับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ดังได้กล่าวไว้ในข้อ 1 ย่อมมีผลให้ไม่สามารถที่จะให้ประชาสัมพันธ์เชิงรุกได้เท่าที่ควร ปรัชญา จุดประสงค์ และ สาระรายวิชาจึงมีความสอดคล้องน้อยกับบทบาทของพยาบาลเทคนิค ด้านการมีทักษะในการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

#### 5. คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า

##### 5.1 คุณลักษณะของอาจารย์

จากผลการวิจัย พบว่า อาจารย์เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการเรียนการสอน มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร เป็นพลเมืองดี มีความเป็นประชาธิปไตย ยุติธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รับผิดชอบ กล้าตัดสินใจ มีความเสียสละ ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรี นาคะศรี ( 2515 : บทคัดย่อ ) ที่ได้ศึกษา ลักษณะของอาจารย์พยาบาลที่ดี ในทัศนะของนักศึกษาพยาบาล พบว่า อาจารย์พยาบาล ที่ดีต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างดี รู้จักถ่ายทอดความรู้ เข้าใจหลักสูตรที่สอน และมีประสบการณ์ในการทำงาน มีความยุติธรรม ส่งเสริมผู้เรียน มีความเห็นอกเห็นใจผู้เรียน มีความมั่นใจในตนเองและสอดคล้องกับเวอร์จิเนีย ( Verginia. 1965 : 65-69 ) ที่ได้ศึกษาคุณสมบัติของอาจารย์พยาบาล ที่มีประสิทธิภาพในมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ตามความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์พยาบาล และผู้อำนวยการ พบว่า คุณสมบัติของครูพยาบาลที่มีประสิทธิภาพและสำคัญ มี 19 ประการ ตามลำดับคือ ยอมรับนักศึกษาเป็นบุคคลหนึ่ง มีความซื่อสัตย์ ไม่ทำให้นักศึกษาอายต่อหน้าผู้อื่น ให้โอกาสและเวลาที่เหมาะสมแก่นักศึกษา เป็นที่ปรึกษาแก่นักศึกษา มีความมั่นใจเป็นผู้ที่ผ่อนคลายผ่อนยาวได้ สนใจร่วมงานกับนักศึกษาดี เห็นใจนักเรียน ให้ความอบอุ่นแก่นักศึกษา เตรียมการสอนที่เหมาะสม สามารถอธิบายสิ่งที่นักศึกษาไม่เข้าใจ ให้นักศึกษารู้สึกว่าเขาเป็นบุคคลสำคัญบุคคลหนึ่ง ให้คำแนะนำและแก้ปัญหาของนักศึกษาได้ มีความรับผิดชอบดี เข้าใจความ

ต้องการของนักศึกษาแต่ละคน เป็นตัวอย่างที่ดี ควบคุมตนเอง และกระตุ้นนักศึกษาเสมอ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยัง พบว่า อาจารย์มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร และมีความเข้าใจ ธรรมชาติของนักศึกษามีความเหมาะสมน้อย อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยพยาบาล ส่วนใหญ่เป็นพยาบาลจึงเข้าใจสภาพปัญหาของสาธารณสุข และเห็นความจำเป็นของหลักสูตร ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น จึงมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร ทั้งในด้านหลักสูตร จุดประสงค์ ผู้เรียน ผู้สอน การเรียน และสถานที่ นอกจากนี้ อาจารย์ส่วนใหญ่ เมื่อสำเร็จ การศึกษาก่อนจะเป็นอาจารย์ จะมีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ อบรมความเป็นวิทยากร และ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่เป็นทุนของกระทรวงสาธารณสุข หรือคัดเลือกจากนักศึกษาที่เรียนดี และ คิดที่จะเป็นอาจารย์ให้มาเป็นอาจารย์ จึงทำให้อาจารย์มีคุณสมบัติส่วนใหญ่ มีความเหมาะสมมาก แต่อาจารย์พยาบาลส่วนใหญ่ไม่ได้จบทางการศึกษาหรือทางครูมา ทำให้ไม่เข้าใจจิตวิทยาของ นักศึกษาเท่าที่ควร จึงทำให้อาจารย์มีความเข้าใจธรรมชาติของนักศึกษาน้อย

5.2 คุณลักษณะของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรด้านหลักสูตร จุดมุ่งหมาย ผู้เรียน อาจารย์ และอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และวิทยาลัย แต่มีเจตคติทางลบด้าน การเรียน และมีคุณสมบัติส่วนใหญ่เหมาะสม ยกเว้น ด้านความไม่มีความเหมาะสมน้อย ที่เป็น เช่นนี้ อาจเนื่องจาก นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาอาจเข้ามาศึกษาตามความต้องการของผู้ปกครอง หรือเป็นเพราะสอบได้ เป็นต้น รวมทั้งเป็นนักศึกษาอื่น ๆ ที่มาเรียนด้วยใจรัก เมื่อเข้ามาศึกษา ในหลักสูตรนี้ ซึ่งต้องรับผิดชอบต่อชีวิตมนุษย์ การเรียนการสอนจึงค่อนข้างเข้มงวด และเรียนหนัก ต้องอยู่เวร เข้า บ่าย ดึก จึงทำให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรด้านอื่น ๆ ยกเว้นด้านการ เรียน ส่วนคุณสมบัติของนักศึกษาที่ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก อาจเนื่องมาจากการเข้ามา ศึกษา นักเรียนต้องมีคุณสมบัติครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ และจะต้องผ่านการสอบคัดเลือก จึงทำ ให้มีคุณสมบัติเหมาะสมมาก แต่เมื่อเข้ามาศึกษาแล้วนักศึกษามีเวลาน้อย และเหนื่อยกับการเรียน และฝึกปฏิบัติงาน ดังจะเห็นได้จากสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน จะเห็นว่าปัญหาหนึ่งที่พบ คือ เนื้อหามาก เวลาน้อย และการเร่งสอน เป็นต้น ทำให้นักศึกษาต้องใช้เวลาไปกับการเรียน กับอาจารย์มาก ไม่มีเวลาไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า อาจารย์ ส่วนใหญ่ใช้การบรรยาย ซึ่งเป็นพฤติกรรมทางตรงทำให้นักศึกษาไม่มีโอกาสฝึกคิด ฝึกค้นคว้า หา ความรู้เพิ่มเติม จะรอแต่การสอนของอาจารย์ นักศึกษาจึงมีความไม่รู้น้อย

## 6. สภาพการจัดการเรียนการสอน

### 6.1 วัตถุประสงค์รายวิชา

ผลการวิจัย พบว่า วัตถุประสงค์รายวิชามีความเหมาะสมมากกับปรัชญา นโยบาย ของสถาบันและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ

และส่งเสริมให้ผู้เรียนไม่รือยู่ตลอดเวลา รวมทั้งมีความชัดเจน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดทำประมวลรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เป็นการจัดการทำจากส่วนกลาง ซึ่งมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากหลาย ๆ สาขามาช่วยกันจัดทำหลักสูตรและประมวลรายวิชา เพื่อให้อาจารย์ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา จึงทำให้วัตถุประสงค์รายวิชามีความสอดคล้องมากกับองค์ประกอบต่าง ๆ ข้างต้น

## 6.2 เนื้อหา

จากการวิเคราะห์ พบว่า เนื้อหาเป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร มีประโยชน์ต่อนักศึกษาทั้งในปัจจุบัน และอนาคต สอดคล้องกับบุคลิกภาพและประสบการณ์ของผู้เรียนและเกณฑ์ข้ออื่น ๆ นั้น อาจอธิบายได้ว่า โดยเหตุที่หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น แม้จะได้มีการทำประมวลการสอนให้อาจารย์ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ขณะเดียวกันก็มีคำอธิบายรายวิชาต่าง ๆ ให้อาจารย์ได้มีโอกาสรปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาให้มีความสอดคล้องมากขึ้น อาจารย์ ภาควิชาต่าง ๆ และผู้เกี่ยวข้องได้มีการสัมมนาและกำหนดเนื้อหาวิชาในวิชาต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นจึงทำให้เนื้อหา มีความสอดคล้องมากกับเกณฑ์ต่าง ๆ ด้านเนื้อหาวิชา

แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัย ยังพบว่า มีปัญหาด้านเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับเวลา มีความซ้ำซ้อน ไม่สอดคล้องและไม่ต่อเนื่อง ทั้งนี้ อาจอธิบายได้ว่า การเรียนในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ในหมวดวิชาชีพและพื้นฐานวิชาชีพ นั้น จำเป็นต้องอาศัยแพทย์ช่วยสอนในด้านโรค พยาธิสภาพ การรักษา เป็นต้น จึงมีการเชิญอาจารย์แพทย์มาช่วยสอน แต่เนื่องจากอาจารย์เหล่านี้มีภาระงานประจำมาก จึงมักจะมีการแบ่งเนื้อหาให้รับผิดชอบตามความเชี่ยวชาญของแต่ละท่าน ขณะเดียวกับอาจารย์พยาบาลก็จะแบ่งเนื้อหาตามความถนัด เพื่อสอนการพยาบาลต่อจากแพทย์ จึงทำให้อาจารย์ แต่ละท่านสอนเนื้อหาให้นักศึกษามากเกินไป และซ้ำซ้อนกันไม่สัมพันธ์กับเวลา และไม่ต่อเนื่องกัน ในการจัดเนื้อหาแต่ละรายวิชา ควรดูว่า เนื้อหา มีความสำคัญเพียงใด มีคุณค่าเพียงใด เป็นสากลหรือไม่ และสนองความต้องการของสังคมเพียงใด (กาญจนา คุณารักษ์. 2535 : 67 ) จะได้กำหนดเนื้อหาส่วนที่จำเป็นให้นักศึกษาได้ศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะได้ไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมภายหลัง ซึ่งจะไม่ทำให้เกิดปัญหาเนื้อหา มากเกินไป

## 6.3 วิธีสอน

จากการประเมิน พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านวิธีสอน ได้แก่ การเตรียมการสอน และการวัดผล ความสามารถในการสอน ความรับผิดชอบในการสอน และรูปแบบการสอนโดยภาพรวมมีความเหมาะสมมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้ให้การสนับสนุนในด้านความพร้อมของอาจารย์ โดยการประชุม ช่วยเหลืออาจารย์ในด้านเทคนิคและวิธีสอนแบบต่าง ๆ จัดให้ไปปฏิบัติงานด้านการสอนในสถาบันอื่น ๆ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านเทคนิคและ

การวิธีสอน และได้มีการกำหนดให้อาจารย์ทำบันทึกการสอน แผนนี้เทศทั้งแผนประจำเดือน ประจำวัน จึงทำให้สภาพการจัดการเรียนการสอน ทั้งด้านการเตรียมการสอน ความสามารถในการสอน ความรับผิดชอบในการสอน และรูปแบบการสอนมีความเหมาะสมมาก

นอกจากนี้ ผลการวิจัย พบว่า ด้านการสอน มีปัญหาเรื่องอาจารย์ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากอาจารย์ส่วนใหญ่จบพยาบาลมาไม่ได้รับการฝึกสอน จึงทำให้อาจารย์สอนโดยใช้การบรรยายเป็นหลัก ไม่ได้ใช้วิธีการกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักคิดแก้ปัญหาและแสวงหาความรู้เท่าที่ควร นักศึกษาจึงเกิดความเบื่อหน่าย และคิดไม่เป็น จึงมีความรู้สึกว่าการสอนแบบบรรยายเป็นปัญหาหนึ่งในด้านการสอน อันที่จริงการสอนเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนเกินกว่าคำอธิบายของครู หรือการนั่งฟังของนักศึกษาในห้องเรียนสี่เหลี่ยม แต่เป็นกระบวนการที่เกิดจากการเข้าใจในตัวผู้เรียน เข้าใจในกระบวนการสอน และใช้สื่อการสอน การจูงใจ และการให้แรงเสริม การใช้บุคลิกภาพท่าทีของครู (สุพิน บุญชูวงศ์. 2531 : 3) ดังนั้นในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ อาจารย์ควรใช้ทักษะหลาย ๆ ลักษณะ เพื่อเสริมการบรรยายให้มีคุณค่าและน่าสนใจ และควรมีเอกสารสิ่งพิมพ์เพิ่มเติม เพื่อขยายความรู้ให้กว้างขวางกว่าที่อาจารย์บรรยาย นอกจากนี้ หน่วยงานควรมีการพัฒนาอาจารย์ให้อาจารย์ได้มีโอกาสฝึกสอนแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้นำมาจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ผลการวิจัยยังพบอีกว่า วิธีการสอนแบบอื่น ๆ ที่อาจารย์ใช้ ได้แก่ การสอนแบบสัมมนา การใช้ปัญหาเป็นหลัก และเพื่อนสอนเพื่อนยังมีความเหมาะสมน้อย และจากการสังเกตพฤติกรรมการสอน พบว่า อาจารย์ใช้ตนเองเป็นศูนย์กลางของการจัดการเรียนการสอนมาก ซึ่งวิธีการเรียนการสอนแบบนี้ไม่เอื้อต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก และไม่จูงใจการเรียนรู้ ซึ่งตามหลักการจัดการเรียนการสอนของดิอ็อกกล่าวว่า การเรียนรู้ที่ดีต้องมาจากการกระทำโดยตัวของผู้เรียน แต่เนื่องจากจำนวนนักศึกษามากเกิน คือ มีจำนวนมากกว่า 100 คน ต่อห้อง ทำให้จำเป็นต้องใช้การบรรยายเป็นหลัก และไม่สามารถเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้คิดวิเคราะห์เท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้อาจารย์สามารถใช้ทักษะหลาย ๆ ลักษณะในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างการบรรยายให้มีคุณค่า น่าสนใจ และสามารถสนองความต้องการของนักศึกษาแต่ละคน ทางวิทยาลัยพยาบาลที่มีจำนวนนักศึกษามากควรมีการแบ่งกลุ่มนักศึกษา เพื่อให้ชั้นเรียนมีจำนวนนักศึกษาต่อห้องน้อยลง

ในส่วนของแบบสอบถามปลายเปิด ยังพบว่า นักศึกษาต้องการให้เชิญวิทยากร ที่มีความรู้มาสอน แทนการให้อาจารย์พยาบาลคนเดียวรับผิดชอบหลาย ๆ วิชา นั้น อาจเนื่องมาจากอาจารย์พยาบาล จะมีความเชี่ยวชาญในด้านการพยาบาล เป็นอย่างดี แต่ในด้านวิชาทั่วไป อาจารย์อาจสามารถอ่านตำรา เพื่อไปสอนให้นักศึกษาได้ แต่ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้อง

และประสบการณ์การสอนที่น้อย เพราะอาจารย์พยาบาลจะสอนเรื่องหนึ่งปีละประมาณ 1-2 ครั้ง คือ หลักสูตรละครั้ง ซึ่งไม่เหมือนวิทยาการหรืออาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถโดยตรงที่ท่านต้องคลุกคลีกับเรื่องเหล่านั้นโดยตลอด และประสบการณ์ของท่านย่อมมีคุณค่าในการถ่ายทอดให้แก่ นักศึกษาได้มากกว่าอาจารย์ที่ไม่มีผู้เชี่ยวชาญหรือไม่ได้จบทางนั้น ๆ มาโดยตรง ดังที่ ผลจากการสัมมนาพยาบาลแห่งชาติ ได้ให้แนวทางในการเชิญอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาวิชาที่เป็น ความรู้พื้นฐานทั่วไปและพื้นฐานวิชาชีพ ว่า ( กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล. 2530 : 35-41 ) การสอนในรายวิชาที่เป็นความรู้ทั่วไป ควรให้อาจารย์ที่มีความรู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ อย่างแท้จริงเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนการสอนรายวิชาเป็นความรู้พื้นฐานวิชาชีพ อาจพัฒนาอาจารย์ พยาบาลมาสอนเป็นบางรายวิชา นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ได้เน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ทั้งนี้เนื่อง จากวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มุ่งการปฏิบัติ ซึ่งแนวทางการศึกษาที่จะช่วยเสริมสร้างให้เกิด การเรียนรู้ และเกิดความชำนาญในงานจึงต้องเป็นการศึกษาที่มุ่งการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ ( ฟาริตา อิบราฮิม. 2525 : 19 ) และแผนพัฒนาการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ในช่วงแผนพัฒนาการ ศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ได้มีมาตรการ ให้มีการสนับสนุนการพัฒนา หลักสูตรและแผนการเรียนการสอน ที่มีลักษณะให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และตั้งเป้าหมาย ให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบบรรยายลดลง และเพิ่มการจัดการเรียนการสอนแบบให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วม นอกจากนี้ ให้มีหน่วยบริการการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถาบันด้วย ( ทบวงมหาวิทยาลัย. 2534 : 14-16 ) จากนโยบายดังกล่าว วิธีการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก จึงเป็นวิธี ที่เน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ เพราะการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักจะช่วยให้ ความรู้ที่นักศึกษาได้รับ เป็นความรู้ที่มีโครงสร้างในการคิดง่ายต่อการระลึกได้ และสามารถ นำออกมาใช้ได้ในสถานการณ์จริง เน้นกระบวนการคิดค้นหาความรู้เป็นสำคัญ ช่วยพัฒนาความมี เหตุผล ใช้คลินิคมฝึกทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม และเน้นสมรรถภาพในการคิดวิเคราะห์และแก้ ปัญหา ( Little. 1986 : 2-4 ) ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษารู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล มีการสื่อความหมายและความคิดริเริ่มเชิงวิจัยสูงขึ้น ( เฉลิม วราวิทย์. 2533 : ก-ฎ ) ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอน ควรพยายามใช้การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก แทนการ บรรยายบ้าง จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณขึ้น

#### 6.4 การประเมินผล

จากการประเมินผลหลักสูตรด้านการประเมินผล พบว่า การวัดและการประเมินผล การสอน มีความเหมาะสมมากกับจุดประสงค์ของหลักสูตร มีการกำหนดเกณฑ์การวัด และ ประเมินผลชัดเจน มีการแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง

การเรียนการสอน ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพและหลาย ๆ แบบในการประเมิน ประเมินได้ครอบคลุมเนื้อหา และเป็นการประเมินทั้งด้านความรู้ ความจำ การนำไปใช้ การแก้ปัญหา และการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล แต่มีความสอดคล้องน้อย ด้านความรวดเร็วในการตรวจและรายงานผลการสอบและอธิบายรายละเอียดคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจ ทั้งนี้อาจจะเป็นไปได้ที่หลักสูตรได้มีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้เป็นแนวทางให้อาจารย์ได้ปฏิบัติและวิทยาลัยได้มีการกำหนดระเบียบ และวิธีการปฏิบัติในการประเมินผลไว้อย่างชัดเจน ในการแจ้งเกรดให้นักศึกษาทราบ บางครั้งอาจารย์ที่รับผิดชอบสอนอาจส่งเกรดให้แผนกทะเบียนล่าช้า จึงอาจทำให้นักศึกษาพยาบาลทราบผลช้าได้ ในด้านการอธิบายคำตอบนั้น อาจจะเนื่องมาจากอาจารย์หลายท่านจะใช้ข้อสอบเดิมในการสอบซ่อมนักศึกษาที่สอบตก และใช้ข้อสอบเก่าในการสอบครั้งต่อไปจึงไม่อธิบายคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจ ทำให้ผลการประเมินด้านนี้มีความเหมาะสมน้อย ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า ในการประเมินผลของอาจารย์ควรลดบทบาทในการตัดสินได้ตกลง (วาสนา ประवालนฤกษ์. 2535 : 3) แต่ควรทำหน้าที่เพื่อเผื่อผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร ดังนั้น อาจารย์ควรจะได้อธิบายคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจ และในการประเมินควรประเมินในสภาพความเป็นจริงประกอบด้วย

#### 6.5 สิ่งอำนวยความสะดวก

ผลการประเมินหลักสูตร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า มีความเหมาะสมมากเกือบทุกด้าน มีส่วนที่ควรปรับปรุง คือ การมีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งทางด้านความถนัด และความสนใจ ด้านผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านมีความพร้อม สะดวกและใช้งานได้ดีทันที และมีความเพียงพอตามความจำเป็นที่จะใช้ นอกจากนี้ จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า มีปัญหาด้านอาจารย์น้อย อุปกรณ์ไม่เพียงพอเก่าและไม่ทันสมัย ห้องเรียนมีขนาดไม่เหมาะสม ห้องสมุดมีตำราน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกองงานวิทยาลัยพยาบาล (2529 : ก) ที่พบว่า อัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาค่อนข้างสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ห้องเรียนต่าง ๆ มีอัตราการใช้ห้องและพื้นที่สูง อัตราส่วนของนักศึกษาต่อจำนวนหนังสือค่อนข้างต่ำ (1:1-1:10) สถิติศูนย์กรณีพิเศษเฉพาะมีจำนวนน้อย ทั้งนี้ อาจเนื่องจากจำนวนนักศึกษามากและหลายหลักสูตร ซึ่งมีสาเหตุมาจากแผนพัฒนาสาธารณสุข ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 และฉบับที่ 8 ที่ได้เน้นถึงโครงการทศวรรษแห่งการพัฒนาสถานีอนามัย (ทสอ.) (คณะกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข. 2535 : 472) เพื่อสามารถให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง วิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ จึงได้เพิ่มปริมาณการผลิต ทำให้สิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวข้างต้นมีความไม่เหมาะสม

อย่างไรก็ตาม ห้องสมุดเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา จึงควรมีหนังสืออย่างเพียงพอและทันสมัย เพื่อนักศึกษาจะได้ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้อย่างกว้างขวาง และควรจะได้มีการพัฒนาสื่อการเรียนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีความทันสมัย ตามทันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ที่มีบทบาทอย่างมากในการศึกษาปัจจุบัน และสามารถทำให้กระบวนการเรียนรู้ชวนติดตามได้เป็นอย่างดี และได้ก้าวหน้าไปสู่หัวใจของการเรียนรู้ ที่ไม่มีขีดจำกัดเฉพาะแต่ในห้องเรียนหรือเฉพาะแต่ที่กำหนดไว้ แต่เป็นการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างปัญญามากขึ้นในปัจจุบันนี้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนและจัดหางบประมาณสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มีความเพียงพอทั้งในสภาพปัจจุบันและอนาคต โดยให้ผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการเรียนการสอนให้มากขึ้น เพื่อจะได้มีอุปกรณ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ นอกจากนี้ ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความสนใจ เพื่ออาจารย์ผู้สอนจะได้ทำความเข้าใจและตระหนักถึงพื้นฐานของผู้เรียน และสามารถจัดการศึกษาได้ตรงกับสภาพความต้องการ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน

#### 6.6 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา

จากผลการศึกษา พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษามีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์ต้องการสร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ แต่อย่างไรก็ตามจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีปฏิสัมพันธ์กันน้อย นักศึกษาไม่กล้าถามอาจารย์ อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นไม่ตรงกัน และห่างเหิน ทั้งนี้ อาจอธิบายได้ว่า ปัญหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาที่สำคัญ คือ อาจารย์และนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กันน้อย จึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาเช่น ความไม่เข้าใจกัน การไม่กล้าถามอาจารย์ การห่างเหิน เป็นต้น การที่อาจารย์มีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาน้อย อาจเนื่องมาจาก อาจารย์มีภาระงานสอนมากเนื่องจากอาจารย์น้อย นักศึกษามาก ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของกองงานวิทยาลัยพยาบาล ( 2526 : ค ) ที่ได้ศึกษาระยะยาว เพื่อประเมินผลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 4 ปี จากนักศึกษารุ่นปีการศึกษา 2524 พบว่า อัตราส่วนอาจารย์ต่อจำนวนนักศึกษา มีอัตราส่วนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จึงทำให้อาจารย์มีเวลาในการทำปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาน้อย ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยยังพบว่า อาจารย์ให้เหตุผลว่ามีภาระงานอื่นมากจึงไม่มีเวลาให้กับนักศึกษา ดังนั้น อาจารย์จะต้องเลือกรูปแบบการสอน รวมทั้ง วิธีการสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาให้เหมาะสม ที่จะเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

## 7. ผลของหลักสูตร

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อให้การดูแลแก่ผู้ป่วย มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการรักษา มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ และการฟื้นฟูสภาพ มีเจตคติต่องาน มีบุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบ และมีการตัดสินใจในระดับดี ยกเว้น ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล ที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกองงานวิทยาลัยพยาบาล (2528 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา จากหลักสูตรพื้นฐานทางการพยาบาล ของกองงานวิทยาลัยพยาบาล พบว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร 2 ปี ในรายด้าน และโดยส่วนรวมทุกด้านดี และถือว่าเป็นความสัมฤทธิ์ผลของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาด้วยวิธีพฤติกรรมวิฤต พบว่า พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษา ที่ผู้บังคับบัญชาประทับใจ เรียงจากความถี่น้อยที่สุด คือ (1) ตระหนักถึงคุณค่าและศักยภาพของบุคคลรอบครัวและชุมชน (2) เจตคติต่องานและวิชาชีพ (3) ความสามารถในการวางแผนดำเนินการให้บริการพยาบาลในหน่วยงานที่รับผิดชอบ (4) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และ (5) ความสามารถในการให้บริการพยาบาล ตามลำดับ ซึ่งพฤติกรรมทั้ง 5 ด้านนี้ เป็นพฤติกรรมที่ผู้ประกอบอาชีพพยาบาลจะต้องมี เพื่อที่จะได้ปฏิบัติงานให้แก่สังคมได้อย่างถูกต้องเป็นจริง และสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ที่ได้กำหนดพฤติกรรมเหล่านี้ไว้ในข้อแรก ๆ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยัง พบว่า พฤติกรรมที่ไม่ประทับใจที่มีความถี่สูงสุด คือ ความสามารถในการให้บริการพยาบาล ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องจาก สังคมคาดหวังผู้สำเร็จการศึกษาสูงเกินไป ไม่เข้าใจว่า พยาบาลเทคนิคและพยาบาลวิชาชีพ ต่างกันอย่างไร สภาการพยาบาลได้จำแนกพยาบาลเทคนิคและพยาบาลวิชาชีพไว้ต่างกัน โดยพยาบาลเทคนิคจะเรียน 2 ปี และพยาบาลวิชาชีพจะเรียน 4 ปี บทบาทหน้าที่ตามกฎหมายแตกต่างกันด้วย (สภาการพยาบาล. 2528 : 18-19) และผู้สำเร็จการศึกษาระดับเทคนิคนี้ จะมีความสามารถให้การพยาบาลที่ไม่ซับซ้อนและทำการผดุงครรภ์ขึ้น 2 (กองงานวิทยาลัยพยาบาล. 2533 : 1) ซึ่งจะทำหน้าที่การพยาบาลได้ 2 ระดับ คือ (1) การพยาบาลระดับต้น จะเป็นการพยาบาลที่เกี่ยวกับสุขวิทยา อนามัยส่วนบุคคล การรักษาเคหะสถาน เสื้อผ้า เครื่องใช้ ครัวเรือน ล้าง การรักษาความสะอาดน้ำดื่ม การรับประทานอาหาร (2) การพยาบาลระดับกลางเป็นการดูแลความสะอาดของร่างกาย การขับถ่าย อาหาร อากาศ สิ่งแวดล้อมของผู้ป่วย ระยะพักฟื้น หรือผู้ป่วยเรื้อรังระยะพักฟื้นหรือผู้ป่วยเรื้อรังที่มีอาการหนักที่ไม่สามารถช่วยตนเองได้ ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางจิตใจ อารมณ์ เป็นงานที่กำหนดกฎเกณฑ์แน่นอน และเป็นงานที่กระทำเสมอ

เป็นกิจวัตรโดยทั่วไป ที่ไม่ต้องดัดแปลงหลักวิชาทางวิทยาศาสตร์หลายสาขามาใช้ในการพยาบาล และการวางแผนดำเนินงาน พยาบาลเทคนิคเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับนี้ ภายใต้ความรับผิดชอบดูแลของพยาบาลวิชาชีพ ความสามารถในการพยาบาลจึงอาจไม่เป็นไปตามที่ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาคาดหวัง จึงทำให้พฤติกรรมที่ไม่ประทับใจที่มีความถี่สูงสุด คือ ความสามารถในการให้บริการพยาบาล

#### 8. ผลการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการจัดการศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ และภาคพิเศษ

จากผลการวิจัย พบว่า การจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคพิเศษและภาคปกติ ควรมีความแตกต่างจากภาคปกติทั้งในเรื่องคุณสมบัติของนักศึกษา การลงทะเบียนเรียน การจัดการศึกษา อาจารย์ผู้สอน และการประเมินผล ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากต้องการให้ผู้สนใจได้มีโอกาสให้การศึกษาต่อมากขึ้น โดยไม่มีผลกระทบต่องาน เพื่อไม่ให้มีปัญหาขาดคนทำงาน ขณะเดียวกันก็สามารถส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นพยาบาลวิชาชีพ ที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเพื่อให้สถานศึกษา มีความคล่องตัวในการจัดการศึกษา

#### ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ด้านต่าง ๆ ดังนี้

##### 1. แนวทางการผลิตพยาบาลเทคนิคให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน

เนื่องจากว่า กระทรวงสาธารณสุข มีวิทยาลัยพยาบาลอยู่ทุกภาคของประเทศ เพื่อผลิตพยาบาลสนองนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งในแต่ละปีจะมีนักศึกษาทุนต่าง ๆ เข้ามาศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ ตามที่กระทรวงจัดสรรให้ ส่วนใหญ่จะทราบว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะไปปฏิบัติงานที่ใด ดังนั้น เพื่อให้ได้บุคลากรที่ตรงกับงานที่จะปฏิบัติ และสามารถปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา รวมทั้งสอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้านความต้องการการบริการทางสุขภาพ เทคโนโลยี และบทบาทของพยาบาลเทคนิค ซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตร เกณฑ์การประเมินหลักสูตร จากการวิจัยนี้ จะเป็นแนวทางหนึ่ง ในการที่จะนำไปใช้เป็นหลักการพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

##### 2. การพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

การพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ให้เหมาะสมนั้น นอกจากจะพัฒนาให้เป็นไปตามเกณฑ์แล้ว สิ่งที่จะต้องผนวกเข้าไปในหลักสูตร ควรเป็นเรื่องของคอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีกับการรักษาพยาบาล การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการคิดเป็นทำเป็นไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ ให้อาจารย์สามารถใช้กระบวนการ

การจัดการเรียนการสอนด้านการสัมมนา การใช้ปัญหาเป็นหลัก กรณีศึกษา และการให้เพื่อนสอน เพื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากกว่าเน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง

### 3. เพื่อให้การนำหลักสูตรไปปฏิบัติเกิดผลดี

เพื่อให้การนำหลักสูตรไปปฏิบัติเกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตสอดคล้องกับสังคม การพัฒนาหลักสูตร ต้องคำนึงถึง

3.1 โครงสร้างของหลักสูตร ควรเพิ่มรายวิชาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน คือ วิชาที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศและคอมพิวเตอร์

3.2 ปรัชญาของหลักสูตรควรจะต้องเน้นถึง สมรรถนะในด้านการบริหารนิเทศผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นจุดใหญ่

3.3 จุดประสงค์และสาระรายวิชา ต้องเน้นให้เห็นถึงการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดเป็นทำเป็นแก้ปัญหาเป็น สามารถบริหารและนิเทศผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ ใช้คอมพิวเตอร์เป็น และด้านสาระรายวิชาต้องเน้นถึงความสามารถในการบริการสุขภาพให้มีความสอดคล้องตามวิถีการธรรมชาติ และเน้นให้ผู้รับบริการได้รู้จักดูแลตนเองได้ การให้ข้อมูลสารสนเทศผ่านสื่อต่าง ๆ ได้ และประยุกต์แพทย์แผนโบราณได้ถูกต้องตามสภาพท้องถิ่น รวมทั้งรู้จักการประชาสัมพันธ์ เชิงรุก

3.4 วิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ จะต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องทำให้อาจารย์ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรทั้งเนื้อหา สาระ วิธีการ และปัจจัยที่จะต้องใช้ในการปฏิบัติ

3.5 ควรให้อาจารย์ทุกคนมีหลักสูตรไว้อ้างอิง และทำความเข้าใจ

3.6 ควรจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนภายในเพื่อช่วยอาจารย์ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

### 4. ปรับปรุงการเรียนการสอน

4.1 ควรมีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างอาจารย์ ในภาควิชาต่าง ๆ พิจารณาแก้ไข ปัญหาความซ้ำซ้อนของเนื้อหาและปรับปรุงเนื้อหาให้มีความเหมาะสม เพื่อที่จะได้ลดปัญหาเนื้อหา มากเวลาน้อย และการเร่งสอนเพื่อให้สอนเนื้อหาให้จบตามเวลา

4.2 วิทยาลัยพยาบาล ควรพิจารณาจัดตารางสอนให้มีรายวิชาใน 1 สัปดาห์ คงที่ ตลอดเทอม และเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต เช่น ถ้ามี 2 หน่วยกิต และมีการเรียน 16 สัปดาห์ ต่อภาค ควรจัด 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่ถ้าเรียน 8 สัปดาห์ต่อภาคควรจัดให้ 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และจัดให้แต่ละวิชาเรียนในวันเวลาเดียวกันตลอดทั้งเทอม การงดเรียนหรือเปลี่ยนแปลงตารางสอน ควรทำในกรณีจำเป็นจริง ๆ และควรแจ้งล่วงหน้า เพื่อนักศึกษาจะได้วางแผนการเรียน

และมีเวลาทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้วได้อย่างเหมาะสม และไม่ควรนัดเรียนนอกเวลาราชการ

4.3 วิทยาลัยพยาบาลควรพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ จนสามารถเลือกวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับนักศึกษา วิชาที่สอน เพื่อให้ นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ได้ครบตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก และการสอนที่สามารถสร้างเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้มากขึ้น

4.4 วิทยาลัยพยาบาลควรพิจารณาเพิ่มจำนวนอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการทำงานให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ขณะเดียวกันควรมีการบริหารหลักสูตร อย่างเป็นระบบ เพื่อให้อาจารย์ที่มีอยู่สามารถจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดย อาจแบ่งนักศึกษาให้มีจำนวนคนต่อห้องน้อยลง หรืออาจจะใช้วิธีการสอนเป็นทีม เพื่อจะได้ดูแล นักศึกษาอย่างทั่วถึง และลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาลง ตลอดจนหาทางสนับสนุนให้อาจารย์มี ความสามารถในการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักให้ได้ทุกคน

4.5 ควรปรับปรุง และจัดหา อุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมโดยคำนึงถึง ประโยชน์ในการนำมาใช้ตามขอบเขตหน้าที่ ที่รับผิดชอบของนักศึกษา โดยเฉพาะห้องสมุดควรมี สมรรถนะรองรับการให้บริการแก่นักศึกษา

5. การพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องและหลักสูตร 4 ปี ควรให้มีโครงสร้างของหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน โดยเบ็ดเสร็จแล้วผู้สำเร็จการศึกษาจะมีความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะ การเรียนต่อเนื่อง 2 ปี เพื่อเป็นปริญญาดำเนินต่อจากหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาล ศาสตร์ ระดับต้น ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องตัดทอนหรือเพิ่มเติมรายวิชาที่จำเป็นและสอดคล้องกับ สถานการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคมและความต้องการผลผลิตให้มากที่สุด ดังเช่นในสภาพปัจจุบันและ อนาคตที่สังคมโลกเน้นถึงสารสนเทศ และเทคโนโลยี

6. การพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปีระดับปริญญาดักราคาพิเศษ หลักสูตรจะต้องยืดหยุ่น และสอดคล้องกับความต้องการทางสุขภาพของสังคม สามารถพัฒนาผู้เรียนในแง่ของสมรรถนะทาง การพยาบาล การสนับสนุนการดูแลตนเองควบคู่ไปกับการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมส่วน เนื้อหาสาระของหลักสูตรจะต้องเน้นถึงเรื่องของการใช้เทคโนโลยี การใช้คอมพิวเตอร์ และที่ สำคัญผู้เรียนจะต้องสามารถเก็บสะสมหน่วยกิตได้ รูปแบบการศึกษาเน้นการศึกษาด้วยตนเองให้ มากขึ้น มีการฝึกและประเมินผลอย่างชัดเจน มีเอกสารและตำราที่เพียงพอเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้เต็มที่ ขอบเขตของเนื้อหาวิชาต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน นักศึกษาต้องได้รับการพัฒนาให้คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ให้มีวิชาเลือกมาก ๆ และเปิดโอกาสหรือจัดโอกาสให้นักศึกษาได้มี ประสบการณ์การเรียนและใช้แหล่งทรัพยากรหลาย ๆ แหล่งเพื่อการเรียนรู้

### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลกระทบของการผลิตพยาบาลเทคนิคต่อวิชาชีพพยาบาล ต่อการให้บริการทางสุขภาพเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร
2. ควรมีการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา เพื่อหารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักที่เหมาะสมและชัดเจน
3. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินตนเองในการใช้หลักสูตรสำหรับวิทยาลัยพยาบาล ให้วิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ ใช้ประเมินการใช้หลักสูตร เพื่อวิทยาลัยแต่ละแห่งจะได้มีข้อมูลในการตัดสินใจในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนางานการใช้หลักสูตรของวิทยาลัยได้อย่างต่อเนื่องและทันต่อเหตุการณ์
4. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพในการก่อให้เกิดองค์ความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ และปัญหาด้านเนื้อหามากเกินไป

## บรรณาการ

## บรรณานุกรม

- กองงานวิทยาลัยพยาบาล. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพื้นฐานทางการพยาบาลของกองงานวิทยาลัยพยาบาล. กรุงเทพฯ : องค์การส่งเสริมการสหกรณ์, 2528.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล. การพยาบาลอนามัยชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2534.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล. การศึกษาระยะยาวเพื่อประเมินผลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 4 ปี จากนักศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2524 กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2530.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล. การศึกษาระยะยาวเพื่อประเมินผลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 4 ปี จากนักศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2524 กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2528.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล. การศึกษาระยะยาวเพื่อประเมินผลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 4 ปี จากนักศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2524 กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2527.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล. การศึกษาระยะยาวเพื่อประเมินผลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 4 ปี จากนักศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2524 กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2526.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล. โครงการจัดหลักสูตรพยาบาลต่อเนื่อง. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2522.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล. โครงการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (เฉพาะกาล). กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2522.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล. ประมวลรายวิชาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล. แผนการผลิตพยาบาลของกองงานวิทยาลัยพยาบาล. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, ม.ป.ป.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล. หลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (ปีที่ 1-2) พ.ศ. 2523. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2523.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล. หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2522.

กองงานวิทยาลัยพยาบาล. หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พ.ศ. 2535.

กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 25<sup>3</sup>25.

กองงานวิทยาลัยพยาบาล. เอกสารโครงการหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์เร่งด่วน.

กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2530.

กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล. "รายงานผลการสัมมนา โครงการย่อยที่ 2 เรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์ศึกษา," การสัมมนาพยาบาลศาสตร์ศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 1. หน้า 35-44. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม, 2531.

กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2535.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. "การจัดการเรียนการสอน หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ต่อเนื่อง 2 ปี,"

วารสารการศึกษาพยาบาล. 5(2) : 22-35 ; พฤษภาคม 2537.

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลและวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. เอกสารประกอบการสัมมนาพยาบาลศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2530.

คณะกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข. แผนพัฒนาการสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2535.

คณะกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข. แผนพัฒนาการสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530-2534. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2533.

คณะกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข. แผนพัฒนาการสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529. กรุงเทพฯ : ขาวพาณิชย์สัมพันธ์, 2524.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2521.

จันทร์ โกศล. สุขภาพจิตของพยาบาลเทคนิคที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจิตเวชในประเทศไทย. ปรินทูปนพิมพ์ กคม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

จินตนา ยูนิพันธุ์. การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2527.

เจือจันทร์ เรืองศรี. การติดตามผลบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ปรินทูปนพิมพ์ วท.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2526. อัดสำเนา.

- เฉลิม วราวิทย์. "ผลของการใช้สูตรปกติและหลักสูตรแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก," บรรยายใน DANIDA/WHO Inter-Country Workshop on Problem-Solving Education ระหว่างวันที่ 11-21 ธันวาคม 2533. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ชมนันท์ ภูษธร ณ ออยุธยา. เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2525.
- ชื่นชม เจริญยุทธ. "อุปทานและอุปสงค์ของพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ.2531 - 2543," ใน การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ 2534. หน้า 242 - 264. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี, 2534.
- โชติ เพชรชื่น. เทคนิคการประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ทบวงมหาวิทยาลัย. แผนพัฒนาการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539). กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2534.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล. การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อักษรสัมพันธ์, 2529.
- נגנן วรรณวาทะ และภัทรกุล จริยวิทยานนท์. "รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ของไอ ดี เอ," การวัดผลการศึกษา . 2(2) : 71-82 ; กันยายน - ธันวาคม 2523.
- นพรัตน์ ผลพิบูลย์. การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์. ม.ป.ป.ม.ป.พ.
- นิพนธ์ นววงศ์กร. "การศึกษาพยาบาลในทศวรรษหน้า," การสัมมนาพยาบาลศาสตร์ศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 1 . หน้า 181-204. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม, 2531.
- นิตารัตน์ ศิลปเดช. "การประเมินหลักสูตร : กรอบแนวคิดในการประเมิน," ใน ประมวลบทความหลักสูตรสาระร่วมสมัย. บรรณาธิการ โดย จันท์เพ็ญ เชื้อพานิช น้อมศรี เค และ ไพฑูรย์ สีนารัตน์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2536.
- บุญชม ศรีสะอาด มนตรี อนันตรักษ์ และนิภา ศรีไพโรจน์ . การวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษา. กานสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2521 .
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. การวัดและการประเมินผลการศึกษา ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2522.
- บุปผา อภิธมมทล. "ปัญหาและอุปสรรคของวิชาชีพพยาบาล," ใน การสัมมนาวิชาการเรื่องวิชาชีพพยาบาล : อนาคตอยู่ที่ไหน? หน้า 1-3. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการสาธารณสุขสภาผู้แทนราษฎรและกระทรวงสาธารณสุข, 2537.

- เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ มันทนา แขวงโสภา และคมคาย กิจวัณชัย. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ระดับต้น) ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี. ราชบุรี : วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี, 2534.
- เบญจวรรณ อธิจารกุล และคนอื่น. รายงานการวิจัยเรื่องประเมินผลหลักสูตรสังคมศาสตร์ มหานคริิต สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิตล, 2529.
- ปลัดกระทรวงสาธารณสุข,สำนักงาน . นุกรมสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : ห.จ.ก.สมบุรณ์ออฟเซ็ทการพิมพ์, 2529.
- ประนอม โอทกานนท์. การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์เพื่อเป้าหมายการมีสุขภาพดีถ้วนหน้า. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ประณิธ วัฒนกิจ. "บริการพยาบาลกับการศึกษาพยาบาล," วารสารสมาคมศิษย์เก่าพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข. 4 (1) : 3-6; ธันวาคม 2535.
- ปาริชาติ ตามไทย. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนของอาจารย์พยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาล. ปรินญาณิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.  
อัดสำเนา.
- ปรีชา ดีสวัสดิ์. การสาธารณสุขมูลฐานในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน กระทรวงสาธารณสุข, 2527.
- ปรุ้ง โกมารทัต และปาริชาติตามไทย. การวิเคราะห์งานวิจัย เรื่อง การประมาณความถูกต้องการพยาบาลในหน่วยงานบริการสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2535.
- พกา เศรษฐจันทร กุลยา ตันติผลาชีวะ และเฟื่องฟ้า นรพัฒน์. ประวัติการพยาบาลในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทหารผ่านศึก, 2529.
- ฝ่ายพัฒนาและสำนักมาตรฐานการศึกษา. สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข, 2537.
- พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. แผนการพยาบาล 2 การปฏิบัติการพยาบาลแนววิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยรุ่งเรืองการพิมพ์, 2522.
- พรทิพย์ อาจแรงค์. การประเมินหลักสูตรพยาบาลเฉพาะทาง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิตล. ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- พรรณี เหมือนวงศ์. "การศึกษาพยาบาลเพื่อเป้าหมายสุขภาพดีถ้วนหน้า" ในประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เรียนแก้วการพิมพ์, 2527.

พฤษ สัจ. " สัมมนาระดับชาติ : การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์. " นิตยสารกระเจงก.

3(17) : 65-74 ; มกราคม 2539.

พัชร นาคะสิริ. ลักษณะครูพยาบาลที่ดีในทัศนะของนักเรียนพยาบาล โรงเรียนพยาบาลศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515. อัดสำเนา.

พิบูลทิพย์ หงษ์เหิน และ ปราณี จาติเกิด (บรรณาธิการ). กฎหมายวิชาชีพพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม, 2536.

เพลินนิศ สถิตรัชตสถาพร. วัตถุประสงค์การผลิตและการใช้พยาบาลระดับปริญญาในประเทศไทย. ปริญญานิพนธ์ อทม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2524. อัดสำเนา.

ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. พูดเรื่องอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526.

ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

ไพลิน นกุลกิจ. การวิเคราะห์พัฒนาการของการศึกษาพยาบาลในประเทศไทย. ปริญญานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

เฟื่องฟ้า นรพลลภ. "น่านาทัศนะ : ทิศทางการศึกษาพยาบาลไทย," วารสารการศึกษาพยาบาล. 4(3) : 8-15; กันยายน 2536.

มยุรี เมธีไตรรัตน์. การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลระดับต้น กับนักศึกษาพยาบาลระดับวิชาชีพในสถานการณ์การศึกษายาบาล. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529. อัดสำเนา.

มยุรี พलगูร, พันเอก. การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตร์บัณฑิต ของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. สรุปสาระสำคัญของแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ.2533-2547). กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2533.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. ความต้องการกำลังคน สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ในช่วง 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2535-2544). กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2535.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย, 2528.

- ทัศนาศู. "แลไปข้างหน้าการศึกษาพยาบาล." ใน การประชุมวิชาการคณะพยาบาลศาสตร์ ครั้งที่ 2 เรื่อง การพยาบาล : ความก้าวหน้าในการศึกษาการวิจัยและการปฏิบัติ วันที่ 3-5 เมษายน 2532. หน้า ก 1 - ก 23. กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532.
- ทัศนาศู. "การประเมินผลหลักสูตร," ใน รวมบทความทางการประเมินโครงการ. บรรณาธิการ โดย สมหวัง นิธิยานูวัฒน์ . หน้า 133 - 150. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- รัชชัย มุ่งการดี. "การบรรยายหมู่เรื่อง หลักการและกลวิธีในการพัฒนาสาธารณสุขเพื่อสุขภาพที่ดีก้าวหน้า," ใน ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 7. หน้า 31-50. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2530.
- ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร ตอนที่ 1-2. กรุงเทพฯ : โครงการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษา, 2504.
- ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มงคลการพิมพ์, 2504.
- ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.
- รัตนาศู ไกรสินหา. การศึกษาเปรียบเทียบอัตรานอกเหนือ สุขภาพจิตและความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพกับพยาบาลเทคนิค. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- รัตนาศู ทองสวัสดิ์. วิชาชีพการพยาบาล : ประเด็นและแนวโน้ม. พิมพ์ครั้งที่ 3. เชียงใหม่ : ธนบรรณการพิมพ์, 2537.
- รุจิร ภูสาระ. เอกสารประกอบคำบรรยายกระบวนวิชา MR 304 การวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- ล่อ หุตางกูร. จรรยาสำหรับพยาบาล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสมัย, 2521.
- วรรณวิไล จันทราภา. "การพัฒนากำลังคนทางการพยาบาล," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ประเด็นและแนวโน้มทางการพยาบาล หน่วยที่ 1-7. หน้า 470-457. กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์, 2530.
- วาสนา ประवालพฤษ์. "การประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพจริง : การใช้แฟ้มสะสมงาน," วารสารวัดผลการศึกษา. 16(48) : 31 -36; มกราคม - เมษายน 2538.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน มิติใหม่. กรุงเทพฯ : ธเนศวรการพิมพ์, 2525.

- วิชัย วงษ์ใหญ่. การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2533.
- วิชัย ดิสสระ. การประเมินผลหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์, 2533.
- วิชัย ดิสสระ. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2535.
- สมคิด รักษาสัตย์ และประนอม โอทกานนท์. การจัดการเรียนการสอนในติ๊กผู้ป่วย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เอเชีย, 2524.
- สมจิต หนูเจริญกุล. "คุณค่าของการพยาบาล,"ในการสัมมนาวิชาการเรื่องวิชาชีพพยาบาล : อนาคตอยู่ที่ไหน? หน้า 1-13. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการสาธารณสุข สภาผู้แทนราษฎรและกระทรวงสาธารณสุข, 2537.
- สมจิต หนูเจริญกุล. "สภาพการศึกษาและการปฏิบัติการพยาบาลในปัจจุบัน." ใน ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย, 2522.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. การประเมินโครงการ ทฤษฎีและการปฏิบัติ. มปท, 2531.
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์. รูปแบบการประเมินหลักสูตร, ใน เอกสารการประชุม เรื่องการประเมินและพัฒนหลักสูตร ระดับปริญญาตรี 3 - 4 กรกฎาคม 2529. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2529.
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์. "รูปแบบการวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตร," วารสารวัดผลการศึกษา. 1(1) : 28-42; พฤษภาคม - สิงหาคม 2522.
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์. "สรุปการอภิปรายเรื่องรูปแบบและวิธีการประเมินหลักสูตร," ใน การประชุมสัมมนา เรื่อง แนวทางการประเมินและพัฒนหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. หน้า 45 - กรุงเทพฯ : กองวิชาการทบวงวิทยาลัย, 2527.
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์. "สรุปการอภิปรายเรื่องรูปแบบและวิธีการประเมินหลักสูตร," ใน การประชุมสัมมนาเรื่อง แนวทางการประเมินและพัฒนหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. หน้า 51 - 63. กรุงเทพฯ : กองวิชาการทบวงวิทยาลัย, 2527.
- สมหวัง พินัยานวัฒน์ (บรรณาการ). รวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สมพันธ์ นิยุธีระนันท์ และคณะ. การประเมินผลการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์, 2524.

สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : นรสิงห์, 2524.

สจิต, อลิสแตร์. "HQ. Guideline for Programmer Review on Basic Nursing Education Primary Health Care for Community Health." ใน รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติ เรื่อง Curriculum Reorientation for Key Teaching Staff. หน้า 65 - 103. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข, 2526.

สงบ ลักษณะ. "การประเมินการนำหลักสูตรไปใช้," ใน เอกสารการอบรมวิจัยปฏิบัติการ ครั้งที่ 6 เรื่อง การประเมินหลักสูตร. หน้า 1 - 14. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2525.

สังัด อุทรานนท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2532.

สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข. โครงการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ต่อเนื่องเทียบเท่าปริญญาตรีภาคพิเศษ. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข.

สภาการพยาบาล. พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

สภาการพยาบาล. ประมวลข้อบังคับ ระเบียบและประกาศของสภาการพยาบาล พ.ศ. 2528-2532. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, ม.ป.ป.

สวัสดี ประทุมราช แล คณะ. การศึกษาความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรการฝึกหัดครู กับหลักสูตร ประถมศึกษา พ.ศ. 2521. กรุงเทพฯ : มปท., 2521.

สาธารณสุข, กระทรวง. โครงการเสนอขอความร่วมมือด้านการศึกษาในเขต(พยาบาล). กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล, ม.ป.ป.

สาธารณสุข, กระทรวง. แนวทางการพัฒนาสาธารณสุขเพื่อบรรลุสุขภาพดีถ้วนหน้า. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

สาธารณสุข, กระทรวง. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องแผนการศึกษาพยาบาล และแผนการบริหารการพยาบาลแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข, 2521.

สายหยุด นิยมวิภาต. "คุณภาพการพยาบาล," ใน การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาการศึกษาอบรมและการจัดบริการพยาบาล ครั้งที่ 1 ณ โรงพยาบาลสงฆ์ 14 - 18 พฤษภาคม 2522. กรุงเทพฯ : กองการพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข, 2522.

สายหยุด นิยมวิภาต. "บทบาทพยาบาลต่องานสาธารณสุขมูลฐานในประเทศกำลังพัฒนา."

รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระดับชาติ เรื่อง บทบาทของครูพยาบาลกับการมีสุขภาพดีถ้วนหน้า เมื่อถึงปี 2543. กรุงเทพฯ : กองการพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข, 2424.

สายหยุด นิยมวิภาต. "แนวความคิดเกี่ยวกับสุขภาพดีถ้วนหน้า และการสาธารณสุขมูลฐานที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงการศึกษาพยาบาล." ใน รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระดับชาติ เรื่อง Curriculum Reorientation for Key Teaching Stuff. หน้า 49-59.

กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข, 2426.

สุจรีต เพียรชอบ. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

สุพันธ์ สุกมลลันต์ พรธินา หิตะศักดิ์ และสุวรรณา สดลชา. "แบบจำลองในการประเมินโครงการ," ใน รวมบทความทางการประเมินโครงการ. บรรณาการโดย สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. หน้า155-176. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สุกัทธิรัตน์ นิมนต์พงศ์ และคณะ. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์). กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.

สุทัศน์ วิวัฒนประวี. การประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. ปริญญาโท ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

สุทิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : แสงสุทธิการพิมพ์, 25310

สุมิตร คุณากร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.

สุมิตร คุณากร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2518.

สุวลักษณ์ ตั้งประดิษฐ์. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษายาบาลและผดุงครรภ์ ระดับต้น ที่ปฏิบัติงานในภาคเหนือของประเทศไทย. ปริญญาโท วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527. อัดสำเนา.

สุวาณี ชาศรีวัฒน์. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พุทธศักราช 2528 ของกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. ปริญญาโท ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536. อัดสำเนา.

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. ทฤษฎีการวัดและการประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์สยามศึกษา จำกัด, 2529.

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. ลักษณะหลากหลาย-วิธีหลาย : การประยุกต์ใช้วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ. กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์สยามศึกษา จำกัด, 2528.

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. "ความคิด และวิธีการประเมินผลการศึกษา," วารสารวิจัยสหเวชการศึกษานอกโรงเรียน. 3(5) : 8-11 ; ราย 4 เดือน 2527.

สำเร็จ หิรัญบุรณะ และคนอื่น ๆ . การประเมินโครงการหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ ภายใต้ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับรัฐบาลอังกฤษ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาศาสตร์, 2532.

อมร นนทสุต, "พยาบาลกับการพัฒนาสาธารณสุข" ในประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทยเกษม, 2519.

อมรา รัตตากร และ ทศนีย์ ประธาน. การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา. สงขลา : วิทยาลัยสงขลา, 2523.

Barabash-Pope, Cheryl. Evaluation of the Curriculum of a Nursing Refresher Program. Canada : University of Alberta, 1990.

Bergman, Rebecca. "Extending Health Care Through the Utilization of Nursing/Midwifery Personnel," International Nursing Review. 27 : 53 ; March-April, 1980.

Best, John W., Research in Education. 4th ed. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1981.

Bevis, Olivia M. Curriculum Building in Nursing a Process. 2nd ed. Saint Louis : The C.V. Mosby Company, 1978.

Bhola, H.S. Evaluation Function Literacy. Tehran : Hultion Educational Publications, 1979.

Cronbach, Lee J. Essential of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper & Row, 1970.

Donley, Rosemary ; Verginia Jepson and Evelyn Perloff. "Graduate Education for Practice Realities," Nursing Outlook. 21(10) : 646-649 ; October, 1973.

- Faunce, Roland C. and Bossing, Nelson L. Developing the Core Curriculum.  
New York : Prentice-Hall Inc., 1951.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education.  
New York : Mc Graw-Hill Book Co., Inc., 1976.
- Forest, Bettyl I. "The Utilization of Associate Degree Nursing Graduates  
in General Hospital," The League Exchange. No. 82 (National League  
for Nursing, 1968.)
- Hayter, Jean. "A Follow-up Study of Graduate of the University of  
Kentucky, College of Nursing 1964-1969," Nursing Research. 20(2):  
55-60 ; January-February, 1971.
- Heldgerken, Lorretta E. Teaching and Learning in School of Nursing :  
Principle and Methods. 3rd ed. Philadelphia : J.B. Lippincott  
Co., 1965.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sampling Size  
for Research Activities," Education and Psychological Measurement.  
30(3) : 607-610 ; Autumn, 1970.
- Kathleen, Guiniek. The Professional Nurses. London : The Mc Millan Co.,  
1970.
- Krawczyk, Rosemary M. "Well Persons : Their Importance to Nursing Education  
and Practice," Nursing Forum. 18( March 1979 ) : 221.
- Lewy, Ariele. Handbook of Curriculum Evaluation. New York : Longman Inc.,  
1977.
- Little, P.J. Problem-Based Learning : A Staff Development Leave Report  
on Problem-Based Learning in Nursing and Medical Programmes in  
The U.S.A. , Canada and New Zealand. Sydney : School of Nursing,  
Macarthur Institute, 1986.
- Luckmann, Joan and Karen Creason Sorensen. Medical-Surgical Nursing.  
Philadelphia : W.B. Saunders Company, 1980.
- Neagley Ross L. and Evans, Dean N. Handbook of Effective Curriculum  
Development. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1967.

- Osion, Elizabeth Mozdiez. "Baccalaureate Students' Perception of Factors Assisting Knowledge Application in the Clinical Laboratory," Journal of Nursing Education. 22(1) : 18-21 ; January, 1983.
- Popham, W. James. Educational Evaluation. New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1975.
- Roper, Nancy. Clinical Experience in Nurse Education. London : Churchill Livingstone, 1976.
- Saylor, J. Galen ; William M. Alexander and Arthur J Lewis. Curriculum Planning for Better Teaching and Learning. 4 th ed. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1981.
- Saylor, J. Galen and William M. Alexander. Planning Curriculum for School. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1974.
- Schweer, Jean E. Creative Teaching in Clinical Nursing. 2 nd ed. Saint Louis ; The C & V Mosby Co., 1972.
- Smith, Dorothy W. Perspective on Clinical Teaching. New York : Springer Publishing Co., 1968.
- Smith, B. Othanel, William O. Stanley, and J. Harlan Shores. Fundamental of Curriculum Development. New York : Harcourt, Brace and World, 1957.
- Taba, Hilda. Curriculum Development: Theory and Practice. New York : Harcourt, Brace and World, Inc., 1962.
- Tanner, Daniel. Secondary Curriculum : Theory and Development. New York : The Macmillan Co., 1971.
- Torres, Gertrude and Marjorie Stanton. Curriculum Process in Nursing: A Guide to Curriculum Development. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1982.
- Tullock, Edna E. "Some Consideration for Nursing Education with Particular Reference to Developing Countries. " International Nursing Review 20 ( May - June 1973 ) : 80 - 81.
- Tyler, Ralph W. Basic Principle of Curriculum and Instruction. Chicago : University of Chicago Press, 1971.

- Tyler, Ralph W. Basic Principle of Curriculum and Instruction. Chicago : University of Chicago Press, 1949.
- Verginia, Barham Z. "Identifying Effective Behavior of Nursing Instructor Through Critical Incidents. " Nursing Research. Winter, 1965.
- Wolft, Lu Verne ; Marlene H.Weitzer and Elinor V.Fuerst. Fundamentals of Nursing. Philadelphia : J.B.Lippincott COMPANY, 1982.
- World Health Organization. Education and Training of Nurse Teachers and Managers with Special Regard to Primary Health Care. Geneva : World Health Organization, 1984.
- World Health Organization. A Guide to Curriculum Review for Basic Nursing Education : Orientation to Primary Health Care and Community Health. Geneva : World Health Organization, 1985.
- World Health Organization. Technical Report Series No. 558, : Community Health Nursing. Geneva : World Health Organization, 1974.
- Worthen, Blaine R. and James R Sanders. Educational Evaluation:Theory and Practice. Belmont,California : Wadsworth Publishing Company, Inc., 1973.
- Wulf, Kathleen M.and Barbara Schave. Curriculum Design:A Handbook for Education. Illinois : Scott,Foresman and Company, 1984.

## הרמאות

ภาคผนวก ก

หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พุทธศักราช 2535

( สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข )

## หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พุทธศักราช 2535

สถาบันแพทยากำลังคน\* ด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

### ปรัชญาของหลักสูตร

กองงานวิทยาลัยพยาบาลเชื่อว่า ความรับผิดชอบอันดับแรก คือ การเตรียมพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ พร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติการพยาบาลทุกระดับ เพื่อสนองความต้องการด้านบริการในสังคมไทย ซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

มนุษย์จำเป็นต้องปรับตัวในด้านชีวิตสังคมต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยใช้กลไกการปรับตัว เพื่อให้เกิดความสมดุลในสภาวะของการมีสุขภาพดี การเจ็บป่วย การบริการพยาบาลมุ่งช่วยให้มนุษย์มีสุขภาพดี เพื่อดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความมีสุขภาพดี เป็นสภาวะที่ไม่หยุดนิ่งของการเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งบุคคลสามารถพัฒนาและสนองความต้องการพื้นฐานได้ ในระดับที่เขาสามารถปฏิบัติกิจกรรม และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยความพอใจและมีคุณภาพ การพยาบาลเป็นบริการที่จำเป็นยิ่งของสังคม และเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของระบบบริการสุขภาพ ปฏิบัติการโดยประยุกต์มโนคติทางวิทยาศาสตร์บางประการ ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ พร้อมทั้ง ใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการพยาบาล เพื่อส่งเสริมสุขภาพแก่บุคคลทุกคน เป้าหมายแรกของการพยาบาล คือ การช่วยเหลือบุคคล ครอบครัว และชุมชน ให้มีการพัฒนา เพื่อที่จะสามารถพึ่งตนเองได้ มีสุขภาพดี ดำรงชีวิตและมีส่วนร่วมในชุมชนของตนอย่างมีคุณภาพตลอดวงจรชีวิต

การบริการพยาบาล สามารถปฏิบัติได้ในทุกระดับของบริการสุขภาพ และในสภาพสิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ การพยาบาลจึงต้องอาศัยความสามารถหลายด้าน รวมทั้งทักษะทางสังคม ความสามารถทางสติปัญญา และปฏิบัติการทางวิชาชีพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของชาติในการมีสุขภาพดีถ้วนหน้า โดยยึดการสาธารณสุขมูลฐานเป็นหลัก การเตรียมเพื่อให้พยาบาลมีความสามารถดังกล่าวข้างต้นนั้น บรรยากาศของการเรียนการสอน ต้องเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ การรวบรวมข้อมูล การศึกษาค้นคว้า การตัดสินใจที่รอบคอบและถูกต้อง ทักษะการเป็นผู้นำ และความรับผิดชอบในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนเองและวิชาชีพ

การเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องเป็นลำดับและเกิดจากตัวผู้เรียนเอง จะเกิดขึ้นได้ง่าย เมื่อผู้เรียนมีประสบการณ์และมีความพร้อมที่จะเรียน รวมทั้ง ได้รับการแนะแนวส่งเสริมจากผู้สอนตลอดระยะของกระบวนการเรียนรู้นั้น การศึกษาเพิ่มเติมอยู่เสมอเป็นพื้นฐานของการดำรงไว้และเพิ่มพูนความสามารถทางวิชาชีพ เพื่อการบริการพยาบาลแก่สังคมอย่างปลอดภัยและ

\*ปัจจุบันใช้ชื่อว่าสถาบันพระบรมราชชนก

## มีประสิทธิภาพ

### วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เมื่อจบการศึกษาตลอดหลักสูตรแล้ว ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถทำหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบของวิชาชีพ ในการบริการพยาบาลระดับต้น ได้ทุกระดับของการบริการสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาจะมีความสามารถดังนี้

1. ตระหนักและคำนึงถึงคุณค่าและศักยภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน
2. ใช้กระบวนการพยาบาล หลักการ ทฤษฎี เทคโนโลยี และกระบวนการติดต่อสัมพันธ์ ในการให้บริการพยาบาลตามความต้องการของแต่ละบุคคล ครอบครัวและชุมชนได้อย่างเหมาะสม
3. วางแผนดำเนินการให้บริการพยาบาลในหน่วยงานที่รับผิดชอบ
4. ให้บริการพยาบาล ระดับต้น และเน้นการดูแลสุขภาพประชาชน โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ความต้องการของสังคม เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพได้
5. ทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดความต้องการด้านบริการของชุมชน และร่วมมือในการให้บริการได้ทุกระดับของบริการสาธารณสุข
6. ให้ความร่วมมือในการบริการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น และการฟื้นฟูสภาพ
7. บริการและนิเทศงานผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบ
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และตระหนักในความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
9. สนับสนุนหลักประชาธิปไตย เป็นพลเมืองดี และมีความรับผิดชอบต่อสังคม
10. ประพฤติตนตามหลักศีลธรรม ค่านิยม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

### โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พ.ศ.2535 สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วยหมวด วิชาต่าง ๆ ดังนี้

- |                          |                    |
|--------------------------|--------------------|
| 1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป | 21 หน่วยกิต ได้แก่ |
| กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์     | 7 หน่วยกิต         |

ส.101 จิตวิทยาทั่วไป

2 (2-0-0)

|                                       |                                 |              |
|---------------------------------------|---------------------------------|--------------|
| ส.102                                 | จิตวิทยาพัฒนาการ                | 2 (2-0-0)    |
| ส.103                                 | สังคมวิทยาและปัญหาสังคม         | 2 (2-0-0)    |
| ส.104                                 | พลานามัย                        | 1(0.5-1.5-0) |
| กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์                  |                                 | 4 หน่วยกิต   |
| ม.101                                 | การสื่อสาร                      | 2 (2-0-0)    |
| ม.202                                 | พลวัตของกลุ่มและการทำงานเป็นทีม | 2 (2-0-0)    |
| กลุ่มวิชาภาษา                         |                                 | 4 หน่วยกิต   |
| ภ.101                                 | ภาษาไทย                         | 2 (2-0-0)    |
| ภ.202                                 | ภาษาอังกฤษ                      | 2 (2-0-0)    |
| กลุ่มวิชาหมวดวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ |                                 | 6 หน่วยกิต   |
| ว.101                                 | เคมี                            | 3 (2-0-0)    |
| ว.102                                 | ฟิสิกส์ทั่วไป                   | 3 (2-0-0)    |
| 2.                                    | หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ          | 15 หน่วยกิต  |
| พ.101                                 | กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา      | 4 (3-2-0)    |
| พ.102                                 | จุลชีวและปรสิตวิทยา             | 4 (3-2-0)    |
| พ.103                                 | โภชนศาสตร์ 1                    | 2 (1-2-0)    |
| พ.104                                 | เภสัชวิทยา                      | 2 (2-0-0)    |
| พ.105                                 | พยาธิวิทยา                      | 1 (1-0-0)    |
| พ.206                                 | โภชนศาสตร์ 2                    | 2 (1-2-0)    |
| 3.                                    | หมวดวิชาชีพพยาบาล               | 44 หน่วยกิต  |
| พ.ย. 101                              | แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล 1 | 3 (2-2-0)    |
| พ.ย. 120                              | แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล 2 | 3 (2-0-4)    |
| พ.ย. 103                              | แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล 3 | 2 (0-0-8)    |
| พ.ย. 104                              | พัฒนาการพยาบาล                  | 2 (0-0-0)    |
| พ.ย. 105                              | จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล          | 2 (0-0-0)    |
| พ.ย. 106                              | การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 | 4 (4-0-0)    |
| พ.ย. 107                              | สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1   | 3 (3-0-0)    |
| พ.ย. 208                              | การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 | 2 (0-0-0)    |
| พ.ย. 209                              | สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 2   | 1 (0-0-4)    |
| พ.ย. 210                              | การพยาบาลเด็ก 1                 | 3 (3-0-0)    |

|                                      |            |
|--------------------------------------|------------|
| พ.ย. 211 การพยาบาลเด็ก 2             | 1 (0-0-4)  |
| พ.ย. 212 การพยาบาลสูติศาสตร์ 1       | 2 (0-0-0)  |
| พ.ย. 213 การพยาบาลสูติศาสตร์ 2       | 1 (0-0-4)  |
| พ.ย. 214 การพยาบาลสูติศาสตร์ 3       | 3 (3-0-0)  |
| พ.ย. 215 การพยาบาลสูติศาสตร์ 4       | 3 (0-0-10) |
| พ.ย. 216 การพยาบาลอนามัยชุมชน 1      | 3 (3-0-0)  |
| พ.ย. 217 การพยาบาลอนามัยชุมชน 2      | 2 (0-0-8)  |
| พ.ย. 218 บำบัดทางการพยาบาลเบื้องต้น  | 2 (1-0-4)  |
| พ.ย. 219 การบริหารการพยาบาลเบื้องต้น | 2 (2-0-0)  |

### ลักษณะการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลใช้ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออก 2 ภาคการศึกษา ภาคละ 16 สัปดาห์ และรวมภาคฤดูร้อนอีก 1 ภาคการศึกษา ภาคละ 8 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่ เปิดสอนในภาคฤดูร้อน จะต้องเป็น 2 เท่าของภาคเรียนปกติ

### การวัดผลและการประเมินผล

การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา ให้ดำเนินการตามระเบียบ เช่นเดียวกันทุกวิทยาลัยพยาบาล โดยผู้เรียนสามารถเลื่อนชั้นเรียนปลายปีได้ตามความสามารถของตนเอง ทั้งนี้ให้เป็นหน้าที่ของผู้บริหารวิทยาลัย และอาจารย์ผู้สอนทดสอบเป็นระยะ เมื่อจบแต่ละรายวิชา หรือตามประสบการณ์ภาคปฏิบัติ โดยให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลดังนี้ ( กองงานวิทยาลัยพยาบาล. 2535 : 6-8 )

การเรียนแต่ละวิชา นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 80% และมีคะแนนความประพฤติไม่ต่ำกว่า 80 % จึงมีสิทธิ์เข้าสอบ ในการวัดผลและประเมินผลแต่ละวิชา ผลการสอบจะวัดออกมาเป็นระดับชั้น (Grade point) ดังนี้

| ระดับชั้น | ความหมาย          | ค่าระดับชั้น |
|-----------|-------------------|--------------|
| A         | ดีมาก (excellent) | 4            |
| B         | ดี (good)         | 3            |
| C         | พอใช้ (fair)      | 2            |
| D         | อ่อน (poor)       | 1            |

|   |                            |               |
|---|----------------------------|---------------|
| F | ตก (failure)               |               |
| E | มีเงื่อนไข (condition)     | ให้แก้ตัวใหม่ |
| I | ยังไม่สมบูรณ์ (incomplete) |               |

ผลการเรียนของวิชาการพยาบาลต้องไม่ต่ำกว่าระดับ C จึงจะถือว่าสอบได้ สำหรับวิชาอื่นต้องไม่ต่ำกว่าระดับชั้น D จึงจะถือว่าสอบได้

ในปีที่ 1 ภาคแรก นักศึกษาต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 1.5 หรือในปีการศึกษาแรกต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 1.8 มิฉะนั้นจะพ้นสภาพนักศึกษา สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษตามหลักสูตรจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. ต้องเรียนครบหน่วยกิตตามหลักสูตร
2. นักศึกษาต้องสอบผ่านทุกรายวิชาของหลักสูตร
3. จะต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามรอบที่ 1 เกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

แบบสอบถามรอบที่ 2 เกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

แบบสอบถามรอบที่ 3 เกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

สำหรับผู้บริหาร

แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

สำหรับอาจารย์

แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

สำหรับนักศึกษา

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร

ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พุทธศักราช 2535

ที่ ทม 1007/ ๖๖๖



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ กรกฎาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในสังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิ์พงศ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาเอก สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ศ.ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์

ประธาน

ดร.เพ็ญใจ สัตยุตม์

กรรมการ

ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ อาจารย์ในสังกัด (ตามรายชื่อที่แนบ) เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตอบแบบสอบถาม และพิจารณาเครื่องมือการวิจัย พร้อมทั้ง ขอเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการ อาจารย์ และนักศึกษา ในวิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข เกี่ยวกับความคิดเห็น และ สภาพการดำเนินงานในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2538 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยูภา พูลสุวรรณ)

บัณฑิตวิทยาลัย

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119



ที่ ทม 1007/ 3111

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ กรกฎาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิ์พงศ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาเอก  
สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์  
เรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ศ.ดร.สำเร็จ บุญเรืองรัตน์

ประธาน

ดร.เพ็ญใจ สัตยทรัพย์

กรรมการ

ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถาม ตามเทคนิคเดลฟาย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ  
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯ ให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริบุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

## เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

ข้าพเจ้า น.ส.นวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษฏรธานี ปัจจุบันกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยให้ทำวิจัย เรื่อง "การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุข" เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาเอก โดยมีศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์ ดร.เพ็ญใจ สัตยธรรม และดร. กุลยา ตันติผลาชีวะ เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา ในการวิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเกณฑ์การประเมิน ขั้นตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การเสนอแนวทางปรับปรุงหลักสูตร ดังรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาด้วย

การวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 คือ การกำหนดเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นซึ่งใช้วิธีการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) การศึกษาในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์จากท่านในการแสดงความคิดเห็นในขั้นตอนต่าง ๆ ตามวิธีการของเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) โดยขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน และท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการเสนอชื่อจากอาจารย์ที่ปรึกษาว่า เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดให้ความร่วมมือในการวิจัย ในขั้นตอนที่ 1 นี้ ผลจากการวิจัยนอกจากจะนำไปใช้นำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์แล้วยังมีประโยชน์ต่อ การปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นในโอกาสต่อไป

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(น.ส.นวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์)  
ผู้วิจัย

## เกณฑ์การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

### คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษายพยาบาล ในเรื่อง เกณฑ์การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น และข้อมูลบ่งชี้ความแตกต่างของการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ภาคปกติและภาคพิเศษที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเกณฑ์สำหรับประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น และแนวทางการจัดการศึกษา ต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ อันจะเป็นประโยชน์ในการพิจารณา วางแผน และตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนทางการศึกษายพยาบาล อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิจัยครั้งนี้ จะใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) โดยจะถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 ครั้ง ด้วยกัน

ครั้งที่ 1 เป็นการตอบแบบสอบถามรอบที่ 1 มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยหลักสูตร ที่อาจมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษายพยาบาล และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินผลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ซึ่งอาจต้องใช้เวลาในการตอบคำถามมาก แต่ครั้งต่อ ๆ ไปการตอบจะใช้เวลาน้อยกว่าเดิม

ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 เป็นการตอบแบบสอบถาม โดยจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญลงความคิดเห็นประมาณค่าความเหมาะสม ในเรื่องต่าง ๆ ของแต่ละด้าน เป็นการให้น้ำหนักความคิดเห็นเท่านั้น

ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น และข้อมูลบ่งชี้ความแตกต่างของการจัดการศึกษา ต่อเนื่อง 2 ปี ภาคปกติและภาคพิเศษ ความคิดเห็นของท่านจะไม่ถูกนำไปเปิดเผยเป็นส่วนตัว แต่จะใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาร่วมกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านอื่น ๆ เพื่อหาความสอดคล้องกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญภายหลังที่ได้มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงและเชื่อมั่นของข้อมูลในรอบที่ 3

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความช่วยเหลือจากท่านในการตอบแบบสอบถามครบทั้ง 3 ครั้ง การได้รับความร่วมมือจากท่าน มีความสำคัญที่สุดและมีความหมายเป็นอย่างยิ่งสำหรับความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเกณฑ์ในการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น รวมทั้งได้ข้อมูลบ่งชี้ความแตกต่างของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ

## แบบสอบถามรอบที่ 1

### เกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

#### คำชี้แจง

แบบสอบถามรอบที่ 1 เป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญอย่างกว้าง ๆ เพื่อนำไปประมวลเป็นเกณฑ์ สำหรับจัดประชุมสัมมนาในรอบต่อไป

เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านได้เข้าใจข้อมูลเบื้องต้น สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจให้คำตอบ ผู้วิจัยได้ทำบทสรุปเกี่ยวกับความเป็นมาของปัญหาการวิจัย และขั้นตอนในการวิจัย ดังมีรายละเอียดดังนี้

#### บทสรุปความเป็นมาของปัญหาวิจัย

หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพยาบาล ได้ใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 และมีการปรับปรุงเป็นหลักสูตรเน้นชุมชนในปี พ.ศ. 2530 โดยเหตุที่หลักสูตรที่สร้างขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งย่อมมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมในช่วงเวลานั้น เมื่อเวลาผ่านไปสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปย่อมมีผลกระทบต่อหลักสูตร อาจทำให้หลักสูตรไม่มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมในช่วงเวลาใหม่ได้ นอกจากนี้ การจัดการศึกษานพยาบาล จำเป็นต้องขึ้นนำสังคมได้ด้วย

ดังนั้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของผู้ใช้และพัฒนากลยุทธ์ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น จึงเห็นควรที่จะมีการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถติดตามผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ความสมบูรณ์ของโปรแกรมการจัดการเรียนการสอน การใช้ผลผลิต เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาเป็นกรอบแนวคิดของการปรับปรุงหลักสูตร ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์การแพทย์ อีกทั้งความต้องการการบริการทางสุขภาพของผู้บริโภคในปัจจุบันและในอนาคต

ในการวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างเกณฑ์การประเมิน

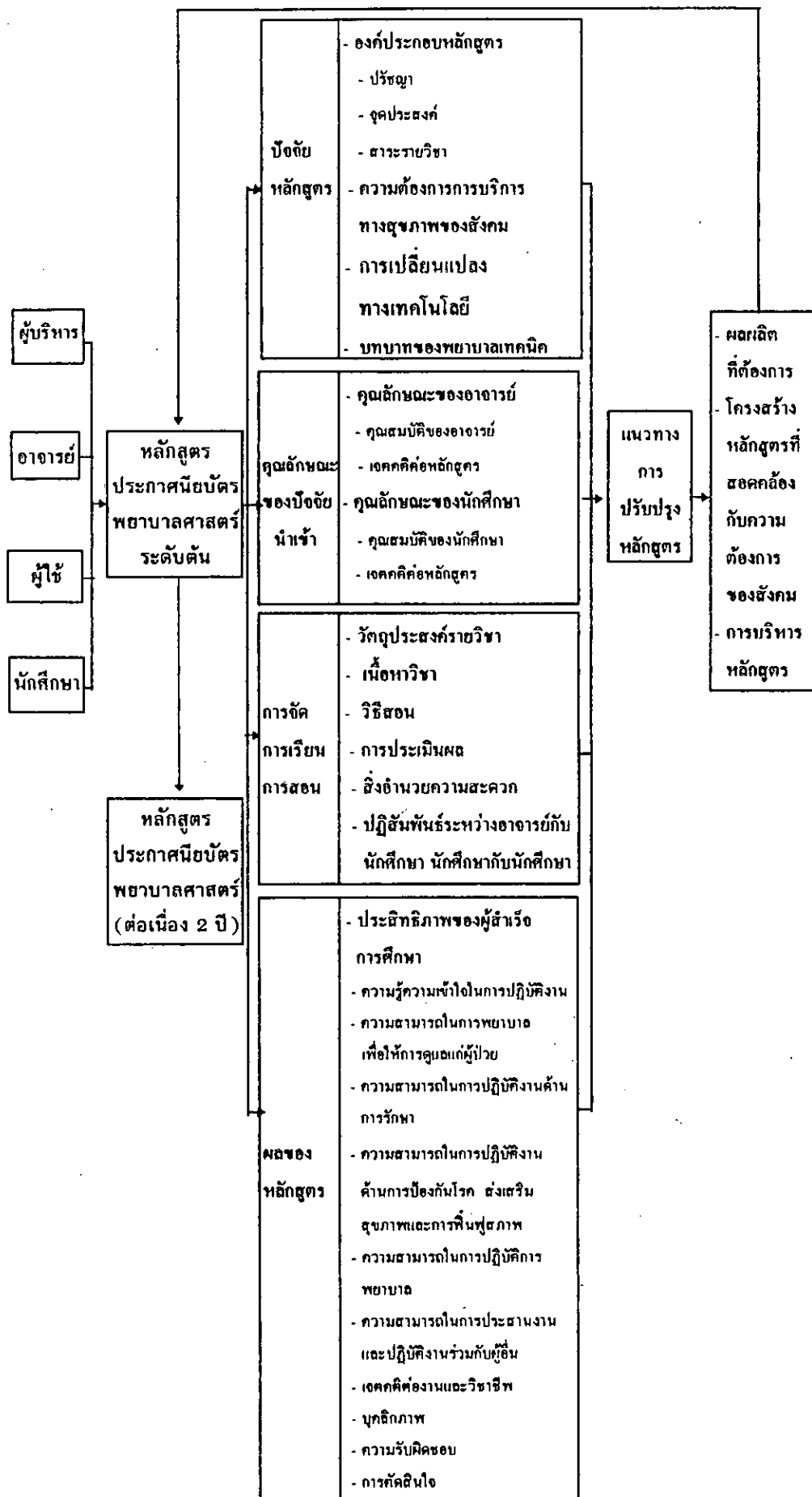
ขั้นตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 การเสนอแนวทางการปรับปรุงหลักสูตร

ดังรายละเอียดในภาพประกอบ 1 และมีรูปแบบการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ดังภาพประกอบ 2



ภาพประกอบ : 1 ขั้นตอนในการวิจัย



ภาพประกอบ 2 รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

## คำถาม

1. โดยทั่วไปแล้ว การจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาพยาบาลจะมีอิทธิพลจากหลายด้านมากำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา เช่น ความคาดหวังของสังคมและปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ดังนั้น เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาพยาบาลได้สอดคล้องกับความก้าวหน้าและสามารถชี้นำสังคมในปัจจุบัน ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ถ้าพิจารณาในแง่ของแนวโน้มความต้องการด้านสุขภาพของสังคม ท่านคิดว่า

1.1.1 ความต้องการด้านสุขภาพของสังคมมีแนวโน้มเป็นอย่างไร

.....  
 .....  
 .....

1.1.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ควรมีทิศทางเป็นอย่างไรต่อแนวโน้มนี้

.....  
 .....  
 .....

1.2 ท่านคิดว่าความเจริญทางสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว จะส่งผลให้มีการนำความก้าวหน้าเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาช่วยในการให้พยาบาลอย่างไร

.....  
 .....  
 .....

1.3 พยาบาลเทคนิคจะมีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดังกล่าวในข้อ 1.2 อย่างไร

.....  
 .....  
 .....

1.4 ปรัชญาของสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ผลิตพยาบาลเทคนิคควรเป็นอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับสถานะของสังคมในปัจจุบันและอนาคต

.....  
 .....  
 .....

1.5 ท่านคิดว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในอนาคต จะทำให้บทบาทของพยาบาลเทคนิคเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2. สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขได้จัดการเรียนการสอนด้านการศึกษานพยาบาล และได้ผลิตพยาบาลเทคนิคมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2523 ผลผลิตที่จบไปแล้ว ย่อมสามารถแก้ปัญหาสาธารณสุขของประเทศได้บางส่วน

ท่านคิดว่าการผลิตพยาบาลเทคนิคที่เหมาะสมกับแนวโน้มในอนาคตนั้น สถาบันการศึกษาควรผลิตพยาบาลเทคนิคให้มีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

3. ในการผลิตพยาบาลเทคนิคให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยปัจจัยนำเข้า ( Input ) ด้วย

3.1 ท่านคิดว่านักศึกษาที่จะเข้ามาศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ระดับต้น นั้น ควรมีความสมบัติอย่างไร ที่คาดว่าเมื่อสำเร็จหลักสูตรแล้วจะเป็นผู้ที่มีทั้งจริยธรรม คุณธรรม และทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีความรู้ ความสามารถอย่างกว้างขวางที่จะทำหน้าที่พยาบาลเทคนิคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

.....

.....

.....

3.2 อาจารย์พยาบาลเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดในการหล่อหลอมผลผลิตจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ท่านคิดว่า อาจารย์ที่สอนในหลักสูตรนี้ ควรมีความสมบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. ในทัศนะของท่าน เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
ในเรื่องต่อไปนี้ ควรจะเป็นอย่างไร

4.1 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินจุดประสงค์ของหลักสูตรควรมีอะไรบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

4.2 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินโครงสร้าง ของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาล  
ศาสตร์ ระดับต้น ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

4.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ควรประกอบด้วยรายวิชา  
ใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

4.4 การประเมินวัตถุประสงค์รายวิชาแต่ละวิชา ควรมีเกณฑ์ในการประเมินอย่างไร

.....

.....

.....

4.5 เกณฑ์ในการประเมินเนื้อหารายวิชาแต่ละวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตร  
ระดับต้น ควรมีเกณฑ์อะไรบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

4.6 การประเมินวิธีการสอนภาคทฤษฎี ควรมีเกณฑ์อะไรบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

#### 4.7 การประเมินวิธีการสอนภาคปฏิบัติ ควรมีเกณฑ์อะไรบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

#### 4.8 การประเมินสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

#### 4.9 เกณฑ์ในการประเมินปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ควรมีประกอบด้วยอะไรบ้าง และอย่างไร

.....

.....

.....

#### 4.10 ท่านคิดว่าการประเมินผลวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ ในแต่ละรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ควรมีเกณฑ์ในการประเมิน ประกอบด้วยอะไร และอย่างไร

.....

.....

.....

#### 5. ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้มีนโยบายจัดการศึกษาต่อเนื่อง ปี 3 - 4 ภาคพิเศษขึ้น เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน ท่านคิดว่าการจัดการศึกษาต่อเนื่องภาคพิเศษควรมีความแตกต่าง ไปจากการจัดการศึกษาภาคปกติในเรื่องใดบ้าง และอย่างไร

.....

.....

#### 6. ท่านคิดว่าการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เพื่อให้สามารถต่อเนื่องได้ทั้งภาคพิเศษและภาคปกตินั้น ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ในเรื่องใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

ตุลาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2

เรียน

ตามที่ข้าพเจ้า น.ส. นวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ นิสิตปริญญาเอก สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากท่านในการตอบแบบสอบถาม เรื่อง เกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุขในรอบที่ 1 นั้น นับว่าเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

ตามแผนที่กำหนดไว้ จะมีการจัดสัมมนาหลักสูตร เพื่อขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านอีกครั้ง แต่เนื่องจากข้อคำถามในรอบแรกเป็นการให้แสดงความคิดเห็น ซึ่งต้องใช้เวลาในการตอบมาก ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมีภาระกิจมาก ทำให้ต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก ในการรวบรวมแบบสอบถามรอบแรก และมีระยะเวลาในการทำวิจัยในขั้นตอนต่าง ๆ น้อย ผู้วิจัยจึงเรียนปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ได้แนะนำให้ตัดขั้นตอนในการสัมภาษณ์ออก จึงขอเรียนมาเพื่อทราบ

ข้าพเจ้าจึงนำคำตอบและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ในแบบสอบถามรอบที่ 1 มาพัฒนาเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 2 โดยพยายามที่จะประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั้งหมดของผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งได้ตัดทอนสิ่งที่ซ้ำ ๆ กันออก เพื่อให้ท่านได้จัดอันดับความเหมาะสมของข้อความแต่ละข้อที่คิดว่า เหมาะสมสำหรับประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นของกระทรวงสาธารณสุข

เพื่อความเที่ยงตรงของการวิจัย ช่วงระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 กับรอบที่ 3 ควรเป็นระยะเวลาที่ไม่ห่างกันมากนัก ดังนั้นจึงขอความกรุณาจากท่าน

โปรดตอบแบบสอบถามฉบับนี้ภายในระยะเวลา 1 สัปดาห์

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

( นวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ )

## แบบสอบถามรอบที่ 2

### เรื่อง เกณฑ์ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

#### คำชี้แจง

แบบสอบถามรอบที่ 2 นี้ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นประมาณค่าความเหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ ของแต่ละด้านซึ่งมีระดับความเหมาะสม ดังนี้

- 5 หมายถึง เหมาะสมอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง ไม่เหมาะสม

ความเหมาะสมในที่นี้หมายถึงความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรตามที่ควรจะเป็น ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างจากเกณฑ์การประเมินหลักสูตรอื่น ๆ ก็ได้

วิธีตอบแบบสอบถาม ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องค่าความเหมาะสม ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน หากจะแสดงความคิดเห็นใด ๆ เพิ่มเติม โปรดเขียนลงในช่องหมายเหตุทางด้านขวามือของแต่ละข้อ

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                                                                                                               | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                                                                                                                    | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| <b>1. ปัจจัยหลักสูตร</b>                                                                                                                                                           |                |     |     |     |     |          |
| <b>1.1 องค์ประกอบของหลักสูตร</b>                                                                                                                                                   |                |     |     |     |     |          |
| <b>1.1.1 ปรัชญา</b>                                                                                                                                                                |                |     |     |     |     |          |
| 1. มุ่งพัฒนาความสามารถในการศึกษาด้วยตนเอง<br>อย่างต่อเนื่อง.....                                                                                                                   | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. มุ่งพัฒนาให้เป็นผู้มีองค์ความรู้ในการให้บริการด้าน<br>สุขภาพอนามัยได้ทั้งการป้องกันโรค ส่งเสริม<br>สุขภาพ การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพได้.....                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3. มุ่งพัฒนาการเป็นผู้นำชุมชนให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมใน<br>การพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง โดยประยุกต์<br>นวัตกรรมทางการสาธารณสุขให้เหมาะสมกับ<br>สถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสังคม..... | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. พัฒนาให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น .....                                                                                                                                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. พัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม คีลธรรม จริยธรรม และ<br>จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ.....                                                                                                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. ใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการ .....                                                                                                                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. การพยาบาลที่ดี คือ การให้ผู้มารับบริการช่วย<br>ตนเองได้.....                                                                                                                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8. การพยาบาลที่ดี คือ การให้การพยาบาลแบบ<br>องค์รวม.....                                                                                                                           | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>1.1.2 จุดประสงค์</b>                                                                                                                                                            |                |     |     |     |     |          |
| 1. ตระหนักและคำนึงถึงคุณค่าและศักยภาพของบุคคล<br>ครอบครัว และชุมชน.....                                                                                                            | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                                                                                                                        | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                                                                                                                             | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| 2. ใช้กระบวนการพยาบาล หลักการ ทฤษฎี<br>เทคโนโลยีและกระบวนการติดต่อสัมพันธ์ในการให้<br>บริการพยาบาลตามความต้องการของแต่ละบุคคล<br>ครอบครัวและชุมชนได้อย่างเหมาะสม.....                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3. วางแผนดำเนินการให้บริการพยาบาลในหน่วยงาน<br>ที่รับผิดชอบ.....                                                                                                                            | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. ให้บริการพยาบาลระดับต้นและเน้นการดูแลสุขภาพ<br>ประชาชนโดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม<br>ความต้องการของสังคม เพื่อให้ประชาชน<br>สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพได้..... | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. ทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพและองค์กรที่<br>เกี่ยวข้อง ในการกำหนดความต้องการด้านบริการ<br>ของชุมชนและร่วมมือในการให้บริการได้ทุกระดับ<br>ของบริการสาธารณสุข.....                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. ให้ความร่วมมือในการบริการส่งเสริมสุขภาพ การ<br>ป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น และการ<br>ฟื้นฟูสภาพ.....                                                                              | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. บริหารและนิเทศงานผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ...                                                                                                                                           | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และตระหนักในความ<br>รับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ.....                                                                                                  | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 9. สนับสนุนหลักประชาธิปไตย เป็นพลเมืองดี และมี<br>ความรับผิดชอบต่อสังคม.....                                                                                                                | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 10. ประพฤติตนตามหลักศีลธรรม ค่านิยมและจริยธรรม<br>แห่งวิชาชีพ.....                                                                                                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 11. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล.....                                                                                                                                                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น | ค่าความเหมาะสม |                    |     |     |     | หมายเหตุ |
|----------------------------------------------------------------------|----------------|--------------------|-----|-----|-----|----------|
|                                                                      | 5              | 4                  | 3   | 2   | 1   |          |
| 12. เป็นผู้นำของประชาชนในเรื่องสุขภาพ.....                           | ...            | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 13. มีความสามารถในการคิดเป็น ทำเป็น และแก้<br>ปัญหาเป็น.....         | ...            | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 14. มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์.....                      | ...            | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 15. มีความสามารถในการจัดบันทึกและรายงานผล...                         | ...            | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 16. มีความสามารถในการตัดสินใจ.....                                   | ...            | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 17. กล้าแสดงความคิดเห็น.....                                         | ...            | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 18. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี.....                                        | ...            | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 19. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ.....                                    | ...            | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| <b>1.1.3 สาระรายวิชา</b>                                             |                |                    |     |     |     |          |
| <b>หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป</b>                                         |                | <b>25 หน่วยกิต</b> |     |     |     |          |
| 1. จิตวิทยาทั่วไป                                                    | 2 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 2. จิตวิทยาพัฒนาการ                                                  | 2 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 3. สังคมวิทยาและปัญหาสังคม                                           | 2 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 4. พละนามัย                                                          | 1 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 5. การสื่อสาร                                                        | 2 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 6. พลวัตของกลุ่มและการทำงานเป็นทีม                                   | 2 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 7. ภาษาไทย                                                           | 2 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 8. เคมี                                                              | 2 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 9. นิสิทธ์ทั่วไป                                                     | 2 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 10. ปรัชญา                                                           | 1 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 11. คอมพิวเตอร์เบื้องต้น                                             | 2 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 12. วัฒนธรรมไทย                                                      | 1 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 13. สุนทรียศาสตร์                                                    | 1 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |
| 14. สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า                                       | 1 หน่วยกิต.    | ...                | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                      |                    | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                           |                    | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| <b>หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ</b>                                                             | <b>15 หน่วยกิต</b> |                |     |     |     |     |          |
| 1. กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา                                                             | 4 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. จุลชีวและปรสิตวิทยา                                                                    | 4 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3. โภชนาการ 1                                                                             | 2 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. โภชนาการ 2                                                                             | 2 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. เภสัชวิทยา                                                                             | 2 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. พยาธิวิทยา                                                                             | 1 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>หมวดวิชาพยาบาล</b>                                                                     | <b>45 หน่วยกิต</b> |                |     |     |     |     |          |
| 1. แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล                                                          | 8 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. พัฒนาการพยาบาล                                                                         | 2 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3. จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล                                                                 | 2 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ                                                          | 5 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช                                                            | 5 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. การพยาบาลเด็ก                                                                          | 4 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. การพยาบาลสูติศาสตร์                                                                    | 6 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8. การพยาบาลอนามัยชุมชน                                                                   | 7 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 9. บำบัดทางการพยาบาลเบื้องต้น                                                             | 4 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 10. การบริหารงานสาธารณสุข                                                                 | 2 หน่วยกิต.        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>1.2 ความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม</b>                                          |                    |                |     |     |     |     |          |
| 1. สังคมต้องการบริการทางสุขภาพที่ครอบคลุมและ<br>เป็นธรรม.....                             |                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. สังคมต้องการบริการทางสุขภาพที่ผสมผสาน<br>กลมกลืนและครบถ้วน.....                        |                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3. สังคมต้องการบริการทางสุขภาพที่ยืดหยุ่นและมี<br>ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม..... |                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                             | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                                  | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| 4. เป็นบริการทางสุขภาพที่พึ่งตนเองได้.....                                                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. บริการทางสุขภาพที่มีคุณภาพ รวดเร็วและสะดวก.....                                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. บริการทางสุขภาพที่มีความสอดคล้องตามวิถีธรรมชาติ.....                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. ต้องการบริการทางสุขภาพที่ตนเองเป็นผู้ตัดสินใจ.....                                            | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8. ต้องการบริการทางสุขภาพทั้งทางด้านการส่งเสริม<br>ป้องกันโรค การรักษายาบาลตลอดจนฟื้นฟูสภาพ..... | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 9. มีสารสนเทศทางด้านสุขภาพเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ .....                                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 10. ให้มีการนำการแพทย์แผนโบราณ ( ไทย ) มา<br>ประยุกต์ใช้.....                                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 11. ต้องการบริการด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแล<br>สุขภาพตนเอง.....                           | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>1.3 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี</b>                                                            |                |     |     |     |     |          |
| 1. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบันทึกทาง<br>การพยาบาล.....                                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการรายงานผล<br>การตรวจต่าง ๆ.....                                 | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเก็บข้อมูล<br>และใช้ข้อมูลทางการแพทย์.....                     | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำวิจัย.....                                                   | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการสร้าง<br>เครือข่ายติดต่อถึงกันและกัน.....                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำโปรแกรม<br>การสอน.....                                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการดูแลรักษา<br>พยาบาล.....                                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                                                 | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                                                      | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| 8. มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการให้<br>ข่าวสารด้านสุขภาพ.....                                                  | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 9. มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการพัฒนา<br>ด้านวิทยาการใหม่ ๆ.....                                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 10. มีการนำการบริหารเชิงธุรกิจมาปรับปรุงการให้<br>บริการ.....                                                        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>1.4 บทบาทของพยาบาลเทคนิค</b>                                                                                      |                |     |     |     |     |          |
| 1. แก้ปัญหาผู้รับบริการในระดับต้นได้ คือ เน้นการ<br>ส่งเสริม การป้องกันโรคและส่งเสริมให้ประชาชน<br>ดูแลตนเองได้..... | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. ใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการพยาบาล<br>ขั้นพื้นฐานแก่ผู้ป่วยที่มีอาการอยู่ในระดับไม่รุนแรง                     |                |     |     |     |     |          |
| 3. สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพยาบาล ....                                                                            | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. มีทักษะในการประชาสัมพันธ์เชิงรุก.....                                                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. เป็นผู้นำของชุมชนในงานสาธารณสุข.....                                                                              | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลได้ทุกวิชาชีพ.....                                                                         | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. จะต้องใช้ความรู้มากขึ้นในการให้บริการพยาบาล.                                                                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8. สามารถใช้ข้อมูลข่าวสารให้เป็นประโยชน์ในการ<br>ปฏิบัติงาน.....                                                     | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 9. มีทักษะในการดูแลผู้ป่วยในชุมชน.....                                                                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 10. มีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ.....                                                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>2. คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า</b>                                                                                   |                |     |     |     |     |          |
| <b>2.1 คุณลักษณะของนักศึกษา</b>                                                                                      |                |     |     |     |     |          |
| 1. มีวุฒิการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....                                                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. มีเกรดเฉลี่ย 2.5 ขึ้นไป.....                                                                                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                                                                                              | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                                                                                                   | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| 3.สูง 150 ซม.....                                                                                                                                                 | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4.หนัก 40 กก.....                                                                                                                                                 | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5.ไม่เป็นโรคทั้งกายและใจ.....                                                                                                                                     | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6.บุคลิกทั่วไปยิ้มแย้มแจ่มใส.....                                                                                                                                 | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7.มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและหลักสูตร.....                                                                                                                        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8.เป็นพลเมืองดี.....                                                                                                                                              | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 9.มาจากครอบครัวที่อบอุ่น.....                                                                                                                                     | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 10.มีความซื่อสัตย์.....                                                                                                                                           | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 11.มีความรับผิดชอบ.....                                                                                                                                           | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 12.มีความเมตตา.....                                                                                                                                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 13.มีความเสียสละ.....                                                                                                                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 14.มีคุณธรรมและจริยธรรม.....                                                                                                                                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 15.มีความรอบรู้และใฝ่รู้.....                                                                                                                                     | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 16.มีเหตุผล.....                                                                                                                                                  | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>2.2 คุณสมบัติของอาจารย์</b>                                                                                                                                    |                |     |     |     |     |          |
| 1.เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์<br>ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี                                                                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2.เป็นแบบอย่างที่ดี.....                                                                                                                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3.เป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และค้นคว้าหาความรู้<br>อยู่เสมอ.....                                                                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4.มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางการพยาบาล<br>หรือการพยาบาลผดุงครรภ์ หรือปริญญาตรีอื่น ๆ<br>และต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาที่สอนมาแล้ว<br>ไม่น้อยกว่า 3 ปี..... | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                 | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|--------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                      | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| 5. มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร.....                                                     | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. เข้าใจธรรมชาติของนักศึกษา.....                                                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. มีลักษณะของครูที่ดี.....                                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8. เป็นประชาธิปไตย.....                                                              | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 9. เป็นพลเมืองดี.....                                                                | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 10. มีความยุติธรรม.....                                                              | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 11. เป็นที่พึ่งและที่ปรึกษาของนักศึกษาได้ทุกเรื่อง..                                 | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 12. มีความริเริ่มสร้างสรรค์.....                                                     | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 13. มีคุณธรรมจริยธรรม.....                                                           | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 14. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์.....                                                         | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 15. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล.....                                                        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 16. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ด้วยเหตุผล.....                                           | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 17. มีความสามารถด้านการพยาบาลเป็นอย่างดี...                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 18. มีการตัดสินใจดี จังหวะ ทันเหตุการณ์.....                                         | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 19. มีความรับผิดชอบ.....                                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 20. มีความเสียสละ.....                                                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 21. เคยผ่านการอบรมครูคลินิก.....                                                     | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>3.การจัดการเรียนการสอน</b>                                                        |                |     |     |     |     |          |
| <b>3.1 วัตถุประสงค์รายวิชา</b>                                                       |                |     |     |     |     |          |
| 1. มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและ<br>แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ..... | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร...                                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3. สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน.....                                                   | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม.....                                                 | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติและทักษะ                                        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                         | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                              | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| 6. เป็นวัตถุประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้อยู่ตลอดเวลา.....                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. มีความชัดเจน.....                                                                         | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3.2 เนื้อหารายวิชา                                                                           |                |     |     |     |     |          |
| 1. เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร.....                                                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. มีประโยชน์ต่อนักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต..                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3. สอดคล้องกับคุณภาพและประสบการณ์ของผู้เรียน                                                 | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนักศึกษา.....                                         | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น.....                                                         | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม.....                                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. มีเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชา.....                                                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8. มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน.....                                                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 9. เนื้อหาแต่ละบทมีความสอดคล้องกัน.....                                                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 10. มีความต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก.....                                                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 11. สามารถสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ได้.....                                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 12. สามารถนำไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงาน.....                                                 | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 13. ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ การ<br>รู้และรู้ไว้เพื่อประโยชน์ภายหน้า..... | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 14. ครอบคลุมความรู้หลาย ๆ ด้าน.....                                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 15. เป็นประโยชน์ในการสร้างคนให้คิดเป็น ทำเป็น<br>แก้ปัญหาเป็น.....                           | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 16. จัดกลมกลืนและลุ่มลึกไปตามลำดับตามระดับชั้นปี                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                          | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                               | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| <b>3.3 วิธีสอน</b>                                                                            |                |     |     |     |     |          |
| <b>3.3.1 ด้านการเตรียมการสอนและการวัดผล</b>                                                   |                |     |     |     |     |          |
| 1.อธิบายวัตถุประสงค์ของวิชาที่สอน.....                                                        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2.เตรียมการสอนล่วงหน้า.....                                                                   | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3.บอกรายละเอียดล่วงหน้าเกี่ยวกับแนวการออก<br>ข้อสอบให้นักศึกษาทราบ.....                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4.บอกรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การตัดเกรดให้<br>นักศึกษาทราบล่วงหน้า.....                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>3.3.2 ด้านความสามารถในการสอน</b>                                                           |                |     |     |     |     |          |
| 1.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชา.....                                                     | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร....                                                  | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3.ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่สอนกับวิชาอื่น<br>ที่เกี่ยวข้อง.....                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4.สอนตามศักยภาพและความสามารถของนักศึกษา<br>เด็กเก่งกับเด็กอ่อนจะได้รับการสอนที่แตกต่างกัน ... | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5.ให้แนวทางการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ที่<br>ชัดเจน.....                                   | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6.แนะนำให้ศึกษาค้นหาแหล่งความรู้ สอนให้รู้จักใช้<br>สื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัย.....                | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7.สอนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง ...                                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8.ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน.....                                                        | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>3.3.3 ความรับผิดชอบในการสอน</b>                                                            |                |     |     |     |     |          |
| 1.สอนได้ตรงเวลา.....                                                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2.สอนเนื้อหาได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ...                                            | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3.เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบนอกเวลาเพื่อซักถาม ...                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น             | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|----------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                  | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| <b>3.3.4 รูปแบบการสอน</b>                                                        |                |     |     |     |     |          |
| 1. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก...                                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. การจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย.....                                            | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3. การจัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา.....                                            | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. การจัดการเรียนการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม.....                                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. การจัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาค้นคว้า<br>ด้วยตนเอง.....                   | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา.....                                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติทดลองในสถานการณ์จริง...                                  | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8. ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน.....                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>3.4 การประเมินวิธีการประเมินผลการเรียนการสอน<br/>ของอาจารย์ในแต่ละรายวิชา</b> |                |     |     |     |     |          |
| 1. ประเมินตามจุดประสงค์ของหลักสูตร.....                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่<br>ชัดเจน.....                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3. มีการแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ.....                                     | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการ<br>สอน.....                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. ใช้เครื่องมือ/ข้อสอบที่มีคุณภาพ.....                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. ใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการ<br>ประเมินผล.....                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. มีความรวดเร็วในการตรวจและรายงานผลการสอบ...                                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8. ประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหา.....                                              | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 9. อธิบายคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจ.....                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 10. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดความรู้ความจำในเนื้อหา..                              | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                                         | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                                              | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| 11. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการนำความรู้ไปใช้.....                                                            | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 12. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการแก้ปัญหา.....                                                                  | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 13. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการคิดอย่างมีเหตุผล.....                                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>3.5 สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัด</b>                                                             |                |     |     |     |     |          |
| <b>    <u>การเรียนการสอน</u></b>                                                                             |                |     |     |     |     |          |
| 1. มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ทรัพยากร<br>เศรษฐกิจ อาชีพและความต้องการของท้องถิ่น....           | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. มีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความ<br>สนใจ.....                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3. มีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเอกสารต่างๆ<br>อย่างเพียงพอ เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการ..... | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. มีความพร้อม สะดวก และใช้งานได้ทันที.....                                                                  | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. มีความเพียงพอตามความจำเป็นที่จะใช้.....                                                                   | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา..                                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. ห้องเรียนมีขนาดโต๊ะและเก้าอี้เอื้ออำนวยต่อการ<br>เรียนการสอน.....                                         | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8. ห้องสมุดมีตำราและให้บริการสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า.....                                                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 9. ผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน.....                                 | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>3.6 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับ<br/>    <u>นักศึกษา</u></b>                          |                |     |     |     |     |          |
| 1. ความเป็นกันเองระหว่างนักศึกษากับอาจารย์.....                                                              | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. อาจารย์และนักศึกษามีการเรียนรู้ไปด้วยกัน...                                                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น           | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|--------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| 3. มีลักษณะ เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง.....                                     | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. นักศึกษามีความสมัครสมานสามัคคีกัน.....                                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 5. นักศึกษาสนใจในการทำกิจกรรมร่วมกับอาจารย์.....                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6. อาจารย์มาร่วมกิจกรรมที่นักศึกษาเชิญเสมอ.....                                | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7. นักศึกษากล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น.....                              | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8. นักศึกษารักใคร่กลมเกลียวกัน.....                                            | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 9. นักศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน.....                         | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 10. นักศึกษามีวินัยในชั้นเรียน.....                                            | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 11. นักศึกษากระตือรือร้นและตั้งใจเรียน.....                                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| <b>4. หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น</b>                           |                |     |     |     |     |          |
| <b>ควรมีทิศทาง ดังนี้</b>                                                      |                |     |     |     |     |          |
| 1. จะต้องหลากหลาย ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับ<br>ความต้องการทางสุขภาพของสังคม..... | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 2. สอดคล้องกับนโยบายของชาติ.....                                               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 3. สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ดังนี้                                    |                |     |     |     |     |          |
| - สามารถส่งเสริม ดูแล รักษา พัฒนาสุขภาพและ<br>ป้องกันโรคได้.....               | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - จะต้องวิเคราะห์ความต้องการการบริการของ<br>ประชาชนได้ .....                   | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - สอนให้ผู้รับบริการช่วยเหลือตนเองมากขึ้น.....                                 | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - สามารถทำงานเป็นทีม.....                                                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - มีคุณธรรม จริยธรรม.....                                                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น.....                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - มีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ.....                                      | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 4. ใช้การเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นหลัก.....                                   | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของความคิดเห็น                                                                             | ค่าความเหมาะสม |      |      |      |      | หมายเหตุ |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|------|------|------|------|----------|
|                                                                                                | 5              | 4    | 3    | 2    | 1    |          |
| 5. มีระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติมากขึ้น.....                                                       | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| <b>5.การจัดการศึกษาต่อเนื่องภาคพิเศษ ควรมีความแตกต่างไปจากการศึกษาภาคปกติในเรื่อง ต่อไปนี้</b> |                |      |      |      |      |          |
| 1.คุณสมบัติของนักศึกษา                                                                         |                |      |      |      |      |          |
| - ผ่านการสอบคัดเลือก.....                                                                      | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| - มีประสบการณ์ในการทำงาน 2 ปี.....                                                             | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| 2.การลงทะเบียนเรียน                                                                            |                |      |      |      |      |          |
| - ลงทะเบียนเป็นรายวิชาโดยกำหนดจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำและขั้นสูงในแต่ละภาค.....                    | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| - สามารถเก็บสะสมหน่วยกิตได้อย่างต่อเนื่องโดยกำหนดเวลาการสำเร็จการศึกษา.....                    | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| - จ่ายค่าลงทะเบียนเป็นรายวิชาตามหน่วยกิต...                                                    | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| 3.การจัดการศึกษา                                                                               |                |      |      |      |      |          |
| - จัดการศึกษาในรูปแบบการศึกษาด้วยตนเองมากขึ้น .....                                            | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| - จัดการศึกษาในรูปแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก.....                                                     | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| - จัดการศึกษาในลักษณะของเสริมประสบการณ์และความรู้ที่ขาดและส่วนที่จำเป็นเท่านั้น.....           | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| - ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย.....                                                                | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| - จัดให้มีวิชาเลือกมาก ๆ .....                                                                 | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| - ให้ศึกษาวิชาทั่วไปกับสถาบันอื่น ๆ.....                                                       | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| 4.ระยะเวลา                                                                                     |                |      |      |      |      |          |
| - ใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี.....                                                                  | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| - จัดนอกเวลาราชการ.....                                                                        | ....           | .... | .... | .... | .... | .....    |
| 5.การจัดการศึกษาภาคปฏิบัติ                                                                     |                |      |      |      |      |          |

| สาระของความคิดเห็น                                                                                                       | ค่าความเหมาะสม |     |     |     |     | หมายเหตุ |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|-----|-----|-----|----------|
|                                                                                                                          | 5              | 4   | 3   | 2   | 1   |          |
| - ควรจัดส่วนที่ขาดให้แก่นักศึกษา.....                                                                                    | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - ให้นักศึกษาเลือกแหล่งฝึกปฏิบัติได้เอง.....                                                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - เน้นความรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง.....                                                                            | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - จัดประสบการณ์มากกว่าหลักสูตรปกติ.....                                                                                  | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - มีระยะเวลาฝึกภาคปฏิบัติที่เป็นแบบแผนและ<br>ติดต่อกันพอสมควรที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงและ<br>พัฒนาเป็นพยาบาลวิชาชีพได้..... | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - ควรเข้มงวดเรื่องการคัดเลือกครูพี่เลี้ยง.....                                                                           | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - มีเกณฑ์ในการฝึกและประเมินผลที่ชัดเจน.....                                                                              | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 6.อาจารย์                                                                                                                |                |     |     |     |     |          |
| - อาจารย์พิเศษเป็นอาจารย์พยาบาลที่เป็นเวร<br>หยุด ขึ้นนิเทศนักศึกษา.....                                                 | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - จ่ายค่าตอบแทนอาจารย์เป็นรายชั่วโมง.....                                                                                | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 7.สิ่งอำนวยความสะดวก                                                                                                     |                |     |     |     |     |          |
| - มีการกำหนดแบบเรียนด้วยตนเอง.....                                                                                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - มีบุคลากรให้บริการในวันหยุด.....                                                                                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - มีบริการห้องสมุดถึง 20.00 น.....                                                                                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - มีเอกสารตำราที่เพียงพอ เพื่อจะได้ศึกษา<br>ค้นคว้าได้เต็มที่.....                                                       | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| 8.การประเมินผล                                                                                                           |                |     |     |     |     |          |
| - ประเมินโดยกำหนดเกณฑ์ผ่านตามจุดประสงค์ใน<br>แต่ละจุดประสงค์ของการเรียน.....                                             | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |
| - ใช้วิธีประเมินผลหลากหลาย.....                                                                                          | ...            | ... | ... | ... | ... | .....    |

| สาระของความคิดเห็น                                                                                                                                                        | ค่าความเหมาะสม |       |       |       |       | หมายเหตุ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------|-------|-------|-------|----------|
|                                                                                                                                                                           | 5              | 4     | 3     | 2     | 1     |          |
| <b>6. การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาล</b><br><b>ศาสตร์ ระดับต้น เพื่อให้สามารถต่อเนื่องได้ทั้งภาค</b><br><b>พิเศษและภาคปกติ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้</b> |                |       |       |       |       |          |
| 1. ปรับปรุงหลักสูตร โดย                                                                                                                                                   |                |       |       |       |       |          |
| - กำหนดขอบเขตเนื้อหาวิชาให้ชัดเจน และ                                                                                                                                     |                |       |       |       |       |          |
| ไม่ซ้ำซ้อนกัน.....                                                                                                                                                        | .....          | ..... | ..... | ..... | ..... | .....    |
| - เพิ่มวิชาที่เป็นพื้นฐานของการศึกษาต่อ                                                                                                                                   |                |       |       |       |       |          |
| - ปรับหลักสูตรเป็นลักษณะบูรณาการและใช้                                                                                                                                    |                |       |       |       |       |          |
| ประสบการณ์เป็นหลัก.....                                                                                                                                                   | .....          | ..... | ..... | ..... | ..... | .....    |
| 2. ปรับปรุงวิธีสอนโดย                                                                                                                                                     |                |       |       |       |       |          |
| - ยึดนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง.....                                                                                                                                           | .....          | ..... | ..... | ..... | ..... | .....    |
| - ใช้ปัญหาเป็นหลัก.....                                                                                                                                                   | .....          | ..... | ..... | ..... | ..... | .....    |
| - ให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น.....                                                                                                                                 | .....          | ..... | ..... | ..... | ..... | .....    |
| - ให้หลักประชาธิปไตย ให้นักศึกษามีอิสระใน                                                                                                                                 |                |       |       |       |       |          |
| ความคิด.....                                                                                                                                                              | .....          | ..... | ..... | ..... | ..... | .....    |
| - ให้นักศึกษาคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น.....                                                                                                                             | .....          | ..... | ..... | ..... | ..... | .....    |
| - ใช้สื่อการสอนช่วย.....                                                                                                                                                  | .....          | ..... | ..... | ..... | ..... | .....    |
| - จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนใช้แหล่ง                                                                                                                            |                |       |       |       |       |          |
| ทรัพยากรหลาย ๆ แหล่ง.....                                                                                                                                                 | .....          | ..... | ..... | ..... | ..... | .....    |
| 3. ผู้สอน                                                                                                                                                                 |                |       |       |       |       |          |
| - เพิ่มสมรรถนด้านการสอน.....                                                                                                                                              | .....          | ..... | ..... | ..... | ..... | .....    |
| 4. การประเมินผล                                                                                                                                                           |                |       |       |       |       |          |
| - สร้างแบบประเมินให้ผู้เรียนประเมินด้วยตนเอง                                                                                                                              |                |       |       |       |       |          |
| 5. สิ่งอำนวยความสะดวก                                                                                                                                                     |                |       |       |       |       |          |
| - ต้องทันสมัย.....                                                                                                                                                        | .....          | ..... | ..... | ..... | ..... | .....    |

22 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 3

เรียน

ตามที่ข้าพเจ้า น.ส.वलอนงค์ บุญฤทธิ์พงศ์ นิสิตปริญญาเอก สาขาการวิจัยและพัฒนา  
หลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากท่าน  
ในการตอบแบบสอบถามเรื่อง เกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
กระทรวง สาธารณสุขในรอบที่ 1 และ 2 นั้นนับว่าเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณที่ท่านได้กรุณาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน  
หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุขในรอบที่ 1 และรอบที่ 2  
สำหรับแบบสอบถามรอบที่ 3 นี้ เป็นรอบสุดท้ายของการพัฒนาเกณฑ์ ซึ่งข้าพเจ้าได้นำคำตอบ  
ของผู้เชี่ยวชาญในแบบสอบถามรอบที่ 2 มาคำนวณตามวิธีการสถิติ เพื่อแสดงความสอดคล้องของ  
แต่ละข้อความ จากการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยระบุค่ามัธยฐาน  
และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ที่คำนวณได้ และได้ระบุคะแนนการ  
ตอบของท่านในรอบที่ผ่านมาด้วย

จุดมุ่งหมายของการตอบแบบสอบถามในรอบนี้ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทราบความคิดเห็น  
ของกลุ่มและทบทวนคำตอบของตนเอง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญอาจเปลี่ยนคำตอบใหม่ หรือจะยืนยัน  
คำตอบเดิม หลังจากทบทวนคำตอบในรอบที่ผ่านมาแล้ว

ข้าพเจ้าขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามรอบสุดท้ายนี้ ภายในเวลา 1  
สัปดาห์ การตอบแบบสอบถามรอบแรก รอบที่ 2 และรอบสุดท้ายนี้ มีความสำคัญและมีความหมาย  
เป็นอย่างยิ่ง ต่อความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของการวิจัยครั้งนี้ เมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยแล้ว  
ข้าพเจ้าจะส่งรายงานผลการวิจัยที่ท่านกรุณาให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ให้ท่านทราบ

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอกราบ  
ขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

( นวลอนงค์ บุญฤทธิ์พงศ์ )

### แบบสอบถามรอบที่ 3

#### เรื่อง เกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

#### คำชี้แจง

แบบสอบถามรอบที่ 3 นี้ เป็นผลการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญในแบบสอบถามรอบที่ 2 ตามวิธีการสถิติ เพื่อแสดงความสอดคล้องของแต่ละข้อความ จากการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยระบุค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( Interquartile Range ) ที่คำนวณได้ และได้ระบุคะแนนการตอบของท่านในรอบที่ผ่านมาด้วย เพื่อให้ท่านได้พิจารณาทบทวนคำตอบของตนเอง ซึ่งท่านอาจเปลี่ยนคำตอบใหม่หรือจะยืนยันคำตอบเดิม หลังจากทบทวนคำตอบในรอบที่ผ่านมาแล้ว

ค่ามัธยฐาน หมายถึง ค่ากลางของคำตอบทั้งกลุ่ม ซึ่งในแต่ละข้อได้แสดงค่ามัธยฐานไว้ในช่องค่าความเหมาะสมด้วยเครื่องหมาย (\*)

เมื่อ \* ตกอยู่ในช่องค่าความเหมาะสมใด จะมีความหมายว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ข้อความในข้อนั้นมีค่าความเหมาะสมระดับนั้น ตัวอย่าง เช่น

\* ตกอยู่ในช่องค่าความเหมาะสมที่ 4 จะมีความหมายว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ข้อความในข้อนั้นมีค่าความเหมาะสมระดับ 4

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( Interquartile Range ) หมายถึง ขอบเขตของค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ซึ่งแสดงถึงคำตอบของผู้เชี่ยวชาญจำนวนกึ่งหนึ่ง ตกอยู่ในช่วงนั้น แสดงด้วยเครื่องหมาย  และได้แสดงค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ไว้ในช่อง I.R.

### วิธีตอบแบบสอบถาม

ให้ท่านตรวจดูในแต่ละข้อว่าคำตอบเดิมของท่าน ( แสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย / ) กับคำตอบของกลุ่ม ( แสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย \* ) อยู่ในช่องค่าความเหมาะสมเดียวกัน หรืออยู่ห่างกันกี่ช่อง

ถ้าเครื่องหมาย / กับ เครื่องหมาย \* อยู่ในช่องเดียวกัน หมายความว่า ท่านมีความคิดเห็นสอดคล้องกับกลุ่ม ถือว่าดีแล้ว ท่านไม่ต้องทำอะไรในข้อนั้น

ถ้าเครื่องหมาย / กับ เครื่องหมาย \* อยู่ห่างกัน 1 ช่อง หมายความว่า ท่านมีความคิดเห็นค่อนข้างสอดคล้องกับกลุ่ม ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ถ้าท่านเห็นว่าคำตอบเหมาะสมแล้ว ท่านไม่ต้องทำอะไรกับข้อนั้น แต่ถ้าท่านเห็นว่าควรตอบให้สอดคล้องกับกลุ่มมากขึ้นอีก โปรดทำเครื่องหมาย (/) ใหม่ในช่องเดียวกับ \*

ถ้าเครื่องหมาย / กับ เครื่องหมาย \* อยู่ห่างกัน 2 ช่อง หมายความว่า ท่านมีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่ม กรณีนี้ ขอให้ท่านพิจารณาทบทวนดูว่าท่านเห็นด้วยกับคำตอบของกลุ่มหรือไม่ ถ้าท่านเห็นด้วย โปรดทำเครื่องหมาย (/) ใหม่ตามดุลยพินิจของท่าน แต่ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับคำตอบของกลุ่ม หรือยืนยันในคำตอบเดิม กรุณาให้เหตุผลในการยืนยันในคำตอบเดิมด้วย ( ในช่องว่างที่เหลืออยู่แต่ละข้อ )

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                                                                                                               | ค่าความ<br>เหมาะสม |    |    |    |    | I.R. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|----|----|----|----|------|
|                                                                                                                                                                                    | 5                  | 4  | 3  | 2  | 1  |      |
| <b>1. ปัจจัยหลักสูตร</b>                                                                                                                                                           |                    |    |    |    |    |      |
| <b>1.1 องค์ประกอบของหลักสูตร</b>                                                                                                                                                   |                    |    |    |    |    |      |
| <b>1.1.1 ปรัชญา</b>                                                                                                                                                                |                    |    |    |    |    |      |
| 1. มุ่งพัฒนาความสามารถในการศึกษาด้วยตนเอง<br>อย่างต่อเนื่อง.....                                                                                                                   | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.67 |
| 2. มุ่งพัฒนาให้เป็นผู้มีองค์ความรู้ในการให้บริการด้าน<br>สุขภาพอนามัยได้ทั้งการป้องกันโรค การส่งเสริม<br>สุขภาพ การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพได้.....                            | *                  | .. | .. | .. | .. | 1.00 |
| 3. มุ่งพัฒนาการเป็นผู้นำชุมชนให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมใน<br>การพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง โดยประยุกต์<br>นวัตกรรมทางการสาธารณสุขให้เหมาะสมกับ<br>สถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสังคม..... | ..                 | *  | .. | .. | .. | 1.43 |
| 4. พัฒนาให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น .....                                                                                                                                       | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.89 |
| 5. พัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม และ<br>จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ.....                                                                                                      | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.53 |
| 6. ใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการ .....                                                                                                                                          | *                  | .. | .. | .. | .. | 1.16 |
| 7. การพยาบาลที่ดี คือ การให้ผู้มารับบริการช่วย<br>ตนเองได้.....                                                                                                                    | *                  | .. | .. | .. | .. | 1.16 |
| 8. การพยาบาลที่ดี คือ การให้การพยาบาลแบบ<br>องค์รวม.....                                                                                                                           | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.62 |
| 9. มุ่งพัฒนาให้เป็นผู้มีความสามารถในการสอน<br>สุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชน<br>ตระหนักในเรื่องการดูแลสุขภาพของตนเอง.....                                                | *                  | .. | .. | .. | .. | 1.07 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                                                                                                                       | ค่าความ<br>เหมาะสม |     |     |    |    | I.R. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----|-----|----|----|------|
|                                                                                                                                                                                            | 5                  | 4   | 3   | 2  | 1  |      |
| 1.1.2 จุดประสงค์ของหลักสูตร                                                                                                                                                                |                    |     |     |    |    |      |
| ผู้สำเร็จการศึกษาจะมีความสามารถ ดังนี้                                                                                                                                                     |                    |     |     |    |    |      |
| 1.ตระหนักและคำนึงถึงคุณค่าและศักยภาพของบุคคล<br>ครอบครัว และชุมชน.....                                                                                                                     | (*)                | ..  | ..  | .. | .. | 0.62 |
| 2.ใช้กระบวนการพยาบาล หลักการ ทฤษฎี<br>เทคโนโลยีและกระบวนการติดต่อสัมพันธ์ในการให้<br>บริการพยาบาลตามความต้องการของแต่ละบุคคล<br>ครอบครัวและชุมชนได้อย่างเหมาะสม.....                       | (*)                | ..  | ..  | .. | .. | 1.06 |
| 3.วางแผนดำเนินการให้บริการพยาบาลในหน่วยงาน<br>ที่รับผิดชอบ.....                                                                                                                            | ..                 | (*) | ..  | .. | .. | 1.26 |
| 4.ให้บริการพยาบาลระดับต้นและเน้นการดูแลสุขภาพ<br>ประชาชนโดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม<br>ความต้องการของสังคม เพื่อให้ประชาชน<br>สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพได้..... | (*)                | ..  | ..  | .. | .. | 1.27 |
| 5.ทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพและองค์กรที่<br>เกี่ยวข้อง ในการกำหนดความต้องการด้านบริการ<br>ของชุมชนและร่วมมือในการให้บริการได้ทุกระดับ<br>ของบริการสาธารณสุข.....                       | ..                 | (*) | ..  | .. | .. | 0.98 |
| 6.ให้ความร่วมมือในการบริการส่งเสริมสุขภาพ การ<br>ป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น และการ<br>ฟื้นฟูสภาพ.....                                                                              | (*)                | ..  | ..  | .. | .. | 0.64 |
| 7.บริหารและนิเทศงานผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ...                                                                                                                                           | ..                 | ..  | (*) | .. | .. | 1.70 |
| 8.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และตระหนักในความ<br>รับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ.....                                                                                                  | (*)                | ..  | ..  | .. | .. | 1.06 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น    |              | ค่าความ<br>เหมาะสม |   |   |   |   | I.R. |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------------|---|---|---|---|------|
|                                                                         |              | 5                  | 4 | 3 | 2 | 1 |      |
| 9.สนับสนุนหลักประชาธิปไตย เป็นพลเมืองดี และมีความรับผิดชอบต่อสังคม..... |              | *                  | 1 |   |   |   | 0.62 |
| 10.ประพฤติตนตามหลักศีลธรรม ค่านิยมและจริยธรรม<br>แห่งวิชาชีพ.....       |              | *                  | 1 |   |   |   | 0.53 |
| 11.มีวิสัยทัศน์กว้างไกล.....                                            |              | 1                  | * |   |   |   | 1.07 |
| 12.เป็นผู้นำของประชาชนในเรื่องสุขภาพ.....                               |              | 1                  | * | 1 |   |   | 1.14 |
| 13.มีความสามารถในการคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น.....                 |              | 1                  | * | 1 |   |   | 1.06 |
| 14.มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์....                           |              |                    | 1 | * | 1 |   | 1.50 |
| 15.มีความสามารถในการจัดบันทึกและรายงานผล....                            |              |                    | 1 | * | 1 |   | 1.26 |
| 16.มีความสามารถในการตัดสินใจ.....                                       |              |                    | 1 | * | 1 |   | 1.50 |
| 17.กล้าแสดงความคิดเห็น.....                                             |              |                    | 1 | * | 1 |   | 1.30 |
| 18.มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี.....                                            |              | *                  | 1 |   |   |   | 0.67 |
| 19.มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ.....                                        |              | *                  | 1 |   |   |   | 0.67 |
| 1.1.4 สาระรายวิชา                                                       |              |                    |   |   |   |   |      |
| หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป                                                   | 25 หน่วยกิต. |                    |   |   |   |   |      |
| 1.จิตวิทยาทั่วไป                                                        | 2 หน่วยกิต.  | 1                  | * | 1 |   |   | 0.89 |
| 2.จิตวิทยาพัฒนาการ                                                      | 2 หน่วยกิต.  | 1                  | * | 1 |   |   | 1.14 |
| 3.สังคมวิทยาและปัญหาสังคม                                               | 2 หน่วยกิต.  | 1                  | * | 1 |   |   | 1.14 |
| 4.พลานามัย                                                              | 1 หน่วยกิต.  | *                  | 1 |   |   |   | 0.62 |
| 5.การสื่อสาร                                                            | 2 หน่วยกิต.  | 1                  | * | 1 |   |   | 0.62 |
| 6.พลวัตของกลุ่มและการทำงานเป็นทีม                                       | 2 หน่วยกิต.  | *                  | 1 |   |   |   | 0.89 |
| 7.ภาษาไทย                                                               | 2 หน่วยกิต.  | *                  | 1 |   |   |   | 0.62 |
| 8.เคมี                                                                  | 2 หน่วยกิต.  | *                  | 1 |   |   |   | 0.89 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น |                    | ค่าความ<br>เหมาะสม |     |     |     |     | I.R. |
|----------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|-----|-----|-----|-----|------|
|                                                                      |                    | 5                  | 4   | 3   | 2   | 1   |      |
| 9. ฟิสิกส์ทั่วไป                                                     | 2 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 1.60 |
| 10. ปรัชญา                                                           | 1 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 1.71 |
| 11. คอมพิวเตอร์เบื้องต้น                                             | 2 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 0.78 |
| 12. วัฒนธรรมไทย                                                      | 1 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 0.67 |
| 13. สุนทรียศาสตร์                                                    | 1 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 0.91 |
| 14. สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า                                       | 1 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 0.82 |
| <b>หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ</b>                                        | <b>15 หน่วยกิต</b> |                    |     |     |     |     |      |
| 1. กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา                                        | 4 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 1.16 |
| 2. จุลชีวและปรสิตวิทยา                                               | 4 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 1.16 |
| 3. โภชนาการ 1                                                        | 2 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 0.67 |
| 4. โภชนาการ 2                                                        | 2 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 1.56 |
| 5. เภสัชวิทยา                                                        | 2 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 1.16 |
| 6. พยาธิวิทยา                                                        | 1 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 1.18 |
| <b>หมวดวิชาพยาบาล</b>                                                | <b>45 หน่วยกิต</b> |                    |     |     |     |     |      |
| 1. แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล                                     | 8 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 0.62 |
| 2. พัฒนาการพยาบาล                                                    | 2 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 0.62 |
| 3. จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล                                            | 2 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 0.67 |
| 4. การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ                                     | 5 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 0.62 |
| 5. สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช                                       | 5 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 0.62 |
| 6. การพยาบาลเด็ก                                                     | 4 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 0.62 |
| 7. การพยาบาลสูติศาสตร์                                               | 6 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 1.10 |
| 8. การพยาบาลอนามัยชุมชน                                              | 7 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 1.14 |
| 9. บำบัดทางการพยาบาลเบื้องต้น                                        | 4 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 1.64 |
| 10. การบริหารงานสาธารณสุข                                            | 2 หน่วยกิต         | ...                | ... | ... | ... | ... | 1.14 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                                | ค่าความ<br>เหมาะสม |   |     |     |     | I.R. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|---|-----|-----|-----|------|
|                                                                                                     | 5                  | 4 | 3   | 2   | 1   |      |
| <b>1.2 ความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม</b>                                                    |                    |   |     |     |     |      |
| 1. สังคมต้องการการบริการทางสุขภาพที่ครอบคลุมและ<br>เป็นธรรม.....                                    | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.57 |
| 2. สังคมต้องการการบริการทางสุขภาพที่ผสมผสาน<br>กลมกลืนและครบถ้วน.....                               | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.67 |
| 3. สังคมต้องการการบริการทางสุขภาพที่ยืดหยุ่นและมี<br>ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม.....        | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.57 |
| 4. เป็นบริการทางสุขภาพที่พึ่งตนเองได้.....                                                          | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.57 |
| 5. บริการทางสุขภาพที่มีคุณภาพ รวดเร็วและสะดวก.....                                                  | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.68 |
| 6. บริการทางสุขภาพที่มีความสอดคล้องตามวิถีธรรมชาติ.....                                             | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.62 |
| 7. ต้องการการบริการทางสุขภาพที่ตนเองเป็นผู้ตัดสินใจ.....                                            | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.62 |
| 8. ต้องการการบริการทางสุขภาพทั้งทางด้านการส่งเสริม<br>ป้องกันโรค การรักษายาบาลตลอดจนฟื้นฟูสภาพ..... | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.93 |
| 9. มีสารสนเทศทางด้านสุขภาพเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ .....                                                  | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.72 |
| 10. ให้มีการนำการแพทย์แผนโบราณ ( ไทย ) มา<br>ประยุกต์ใช้.....                                       | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.67 |
| 11. ต้องการบริการด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแล<br>สุขภาพตนเอง.....                              | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.62 |
| <b>1.3 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี</b>                                                               |                    |   |     |     |     |      |
| 1. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบันทึกทาง<br>การพยาบาล.....                                       | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.94 |
| 2. มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการรายงานผล<br>การตรวจต่าง ๆ.....                                    | *                  | 1 | ... | ... | ... | 0.88 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                                                      | ค่าความ<br>เหมาะสม |   |   |   |   | I.R. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|---|---|---|---|------|
|                                                                                                                           | 5                  | 4 | 3 | 2 | 1 |      |
| 3.มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเก็บข้อมูล<br>และใช้ข้อมูลทางการแพทย์.....                                               | ✱                  | — | — | — | — | 0.88 |
| 4.มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำวิจัย....                                                                              | ✱                  | — | — | — | — | 0.88 |
| 5.มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการสร้าง<br>เครือข่ายติดต่อถึงกันและกัน.....                                                | ✱                  | — | — | — | — | 0.88 |
| 6.มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำโปรแกรม<br>การสอน.....                                                                 | ✱                  | — | — | — | — | 0.88 |
| 7.มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการดูแลรักษา<br>พยาบาล.....                                                              | ✱                  | — | — | — | — | 0.88 |
| 8.มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการให้<br>ข่าวสารด้านสุขภาพ.....                                                        | ✱                  | — | — | — | — | 0.58 |
| 9.มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการพัฒนา<br>ด้านวิทยาการใหม่ ๆ.....                                                     | ✱                  | — | — | — | — | 0.72 |
| 10.มีการนำการบริหารเชิงธุรกิจมาปรับปรุงการให้<br>บริการ.....                                                              | ✱                  | — | — | — | — | 0.72 |
| <b>1.4 บทบาทของพยาบาลเทคนิค</b>                                                                                           |                    |   |   |   |   |      |
| 1.แก้ปัญหาผู้รับบริการในระดับต้นได้ คือ เน้นการ<br>ส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและส่งเสริมให้<br>ประชาชนดูแลตนเองได้..... | ✱                  | — | — | — | — | 0.57 |
| 2.ใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการพยาบาล<br>ขั้นพื้นฐานแก่ผู้ป่วยที่มีอาการอยู่ในระดับไม่รุนแรง                           | ✱                  | — | — | — | — | 0.50 |
| 3.สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพยาบาล ....                                                                                  | —                  | ✱ | — | — | — | 1.07 |
| 4.มีทักษะในการประชาสัมพันธ์เชิงรุก.....                                                                                   | —                  | ✱ | — | — | — | 1.10 |
| 5.เป็นผู้นำของชุมชนในงานสาธารณสุข.....                                                                                    | ✱                  | — | — | — | — | 1.26 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น | ค่าความ<br>เหมาะสม |       |       |       |       | I.R. |
|----------------------------------------------------------------------|--------------------|-------|-------|-------|-------|------|
|                                                                      | 5                  | 4     | 3     | 2     | 1     |      |
| 6. มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลได้ทุกวิชาชีพ.....                         | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.62 |
| 7. จะต้องใช้ความรู้มากขึ้นในการให้บริการพยาบาล.....                  | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 1.10 |
| 8. สามารถใช้ข้อมูลข่าวสารให้เป็นประโยชน์ในการ<br>ปฏิบัติงาน.....     | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 1.06 |
| 9. มีทักษะในการดูแลผู้ป่วยในชุมชน.....                               | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.97 |
| 10. มีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ.....                          | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| <b>คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า</b>                                      |                    |       |       |       |       |      |
| <b>2.1 คุณลักษณะของนักศึกษา</b>                                      |                    |       |       |       |       |      |
| 1. มีวุฒิการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทย์.....                 | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| 2. มีเกรดเฉลี่ย 2.5 ขึ้นไป.....                                      | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 1.10 |
| 3. สูง 150 ซม.....                                                   | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.67 |
| 4. น้ำหนัก 40 กก.....                                                | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.67 |
| 5. ไม่เป็นโรคทั้งกายและใจ.....                                       | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.53 |
| 6. บุคลิกทั่วไปยิ้มแย้มแจ่มใส.....                                   | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| 7. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและหลักสูตร.....                          | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.53 |
| 8. เป็นพลเมืองดี.....                                                | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.67 |
| 9. มาจากครอบครัวที่อบอุ่น.....                                       | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 1.06 |
| 10. มีความซื่อสัตย์.....                                             | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 11. มีความรับผิดชอบ.....                                             | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 12. มีความเมตตา.....                                                 | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 13. มีความเสียสละ.....                                               | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 14. มีคุณธรรมและจริยธรรม.....                                        | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 15. มีความรอบรู้และใฝ่รู้.....                                       | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 16. มีเหตุผล.....                                                    | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.53 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                                                                                              | ค่าความ<br>เหมาะสม |       |       |       |       | I.R. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------|-------|-------|-------|------|
|                                                                                                                                                                   | 5                  | 4     | 3     | 2     | 1     |      |
| 17. เป็นคนในท้องถิ่น.....                                                                                                                                         | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.67 |
| 18. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล.....                                                                                                                                     | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| <b>2.2 คุณสมบัติของอาจารย์</b>                                                                                                                                    |                    |       |       |       |       |      |
| 1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์<br>ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี.....                                                              | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 2. เป็นแบบอย่างที่ดี.....                                                                                                                                         | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 3. เป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และค้นคว้าหาความรู้<br>อยู่เสมอ.....                                                                                            | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 4. มีคุณปรีชาญาณหรือเทียบเท่าทางการพยาบาล หรือ<br>การพยาบาลผดุงครรภ์ หรือปรีชาญาณอื่น ๆ และ<br>ต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อย<br>กว่า 3 ปี..... | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.53 |
| 5. มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร.....                                                                                                                                  | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 6. เข้าใจธรรมชาติของนักศึกษา.....                                                                                                                                 | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 7. มีลักษณะของครูที่ดี.....                                                                                                                                       | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 8. เป็นประชาธิปไตย.....                                                                                                                                           | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| 9. เป็นพลเมืองดี.....                                                                                                                                             | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 10. มีความยุติธรรม.....                                                                                                                                           | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 11. เป็นที่พึ่งและที่ปรึกษาของนักศึกษาได้ทุกเรื่อง.....                                                                                                           | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.62 |
| 12. มีความริเริ่มสร้างสรรค์.....                                                                                                                                  | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.53 |
| 13. มีคุณธรรมจริยธรรม.....                                                                                                                                        | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 14. มีสุขภาพทางอารมณ์.....                                                                                                                                        | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 15. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล.....                                                                                                                                     | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 16. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ด้วยเหตุผล.....                                                                                                                        | *.....1.           | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น         | ค่าความ<br>เหมาะสม |       |       |       |       | I.R. |
|------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------|-------|-------|-------|------|
|                                                                              | 5                  | 4     | 3     | 2     | 1     |      |
| 17.มีความสามารถด้านการพยาบาลเป็นอย่างดี.....                                 | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 18.มีการตัดสินใจดี ฉับไว ทันเหตุการณ์.....                                   | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.53 |
| 19.มีความรับผิดชอบ.....                                                      | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.50 |
| 20.มีความเสียสละ.....                                                        | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.53 |
| 21.เคยผ่านการอบรมครูคลินิก.....                                              | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.89 |
| <b>3.การจัดการเรียนการสอน</b>                                                |                    |       |       |       |       |      |
| <b>3.1 วัตถุประสงค์รายวิชา</b>                                               |                    |       |       |       |       |      |
| 1.สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและแผนพัฒนา<br>เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ..... | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.56 |
| 2.มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร....                               | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.67 |
| 3.สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน.....                                            | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.67 |
| 4.เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม.....                                          | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.62 |
| 5.ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ.....                           | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.53 |
| 6.เป็นวัตถุประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้อยู่ตลอดเวลา.....              | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| 7.มีความชัดเจน.....                                                          | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.62 |
| <b>3.2 เนื้อหารายวิชา</b>                                                    |                    |       |       |       |       |      |
| 1.เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร.....                                        | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.62 |
| 2.มีประโยชน์ต่อนักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต....                            | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| 3.สอดคล้องกับวุฒิภาวะและประสบการณ์ของผู้เรียน.....                           | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| 4.สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนัก<br>ศึกษา.....                      | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.62 |
| 5.มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น.....                                          | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.58 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                         | ค่าความ<br>เหมาะสม |   |   |   |   | I.R. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|---|---|---|---|------|
|                                                                                              | 5                  | 4 | 3 | 2 | 1 |      |
| 6. มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของ<br>สังคม.....                                   | ✱                  | — | — | — | — | 0.53 |
| 7. มีเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชา.....                                                       | ✱                  | — | — | — | — | 0.53 |
| 8. มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน.....                                                      | ✱                  | — | — | — | — | 0.62 |
| 9. เนื้อหาแต่ละบทมีความสอดคล้องกัน.....                                                      | ✱                  | — | — | — | — | 0.62 |
| 10. มีความต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก.....                                                       | ✱                  | — | — | — | — | 0.53 |
| 11. สามารถสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ได้.....                                               | ✱                  | — | — | — | — | 0.53 |
| 12. สามารถนำไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงาน.....                                                 | ✱                  | — | — | — | — | 0.53 |
| 13. ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ ควรรู้<br>และรู้ไว้เพื่อประโยชน์ภายหน้า..... | ✱                  | — | — | — | — | 0.57 |
| 14. ครอบคลุมความรู้หลาย ๆ ด้าน.....                                                          | ✱                  | — | — | — | — | 0.57 |
| 15. เป็นประโยชน์ในการสร้างคนให้คิดเป็น ทำเป็น<br>แก้ปัญหาเป็น.....                           | ✱                  | — | — | — | — | 0.53 |
| 16. จัดกลมกลืนและลุ่มลึกไปตามลำดับตามระดับชั้นปี.....                                        | ✱                  | — | — | — | — | 0.57 |
| <b>3.3 วิธีสอน</b>                                                                           |                    |   |   |   |   |      |
| <b>3.3.1 ด้านการเตรียมการสอนและการวัดผล</b>                                                  |                    |   |   |   |   |      |
| 1. อธิบายวัตถุประสงค์ของวิชาที่สอน.....                                                      | ✱                  | — | — | — | — | 0.57 |
| 2. เตรียมการสอนล่วงหน้า.....                                                                 | ✱                  | — | — | — | — | 0.53 |
| 3. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับแนวการออกข้อสอบ<br>ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า.....                     | —                  | ✱ | — | — | — | 1.50 |
| 4. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การตัดเกรดให้<br>นักศึกษาทราบล่วงหน้า.....                     | ✱                  | — | — | — | — | 0.75 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                           | ค่าความ<br>เหมาะสม |       |       |       |       | I.R. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------|-------|-------|-------|------|
|                                                                                                | 5                  | 4     | 3     | 2     | 1     |      |
| <b>3.3.2 ด้านความสามารถในการสอน</b>                                                            |                    |       |       |       |       |      |
| 1.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชา.....                                                      | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.53 |
| 2.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....                                                  | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.53 |
| 3.ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่สอนกับวิชาอื่น<br>ที่เกี่ยวข้อง.....                     | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| 4.สอนตามศักยภาพและความสามารถของนักศึกษา<br>เด็กเก่งกับเด็กอ่อนจะได้รับการสอนที่แตกต่างกัน..... | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.61 |
| 5.ให้แนวทางการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ที่<br>ชัดเจน.....                                    | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| 6.แนะนำให้ศึกษาค้นหาแหล่งความรู้ และให้รู้จักใช้สื่อ<br>ต่าง ๆ ที่ทันสมัย.....                 | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| 7.สอนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง.....                                               | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.53 |
| 8.ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน.....                                                         | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.53 |
| <b>3.3.3 ความรับผิดชอบในการสอน</b>                                                             |                    |       |       |       |       |      |
| 1.สอนได้ตรงเวลา.....                                                                           | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| 2.สอนเนื้อหาได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร.....                                            | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| 3.เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบนอกเวลาเพื่อซักถาม.....                                             | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 0.57 |
| <b>3.3.4 รูปแบบการสอน</b>                                                                      |                    |       |       |       |       |      |
| 1.จัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก.....                                                    | ..... *            | ..... | ..... | ..... | ..... | 1.07 |
| 2.จัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย.....                                                              | ..... *            | ..... | ..... | ..... | ..... | 1.33 |
| 3.จัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา.....                                                              | ..... *            | ..... | ..... | ..... | ..... | 1.17 |
| 4.จัดการเรียนการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม.....                                                        | *.....             | ..... | ..... | ..... | ..... | 1.27 |
| 5.จัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาค้นคว้า<br>ด้วยตนเอง.....                                     | ..... *            | ..... | ..... | ..... | ..... | 1.26 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น             | ค่าความ<br>เหมาะสม |     |     |     |     | I.R. |
|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----|-----|-----|-----|------|
|                                                                                  | 5                  | 4   | 3   | 2   | 1   |      |
| 6.จัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา.....                                          | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 1.15 |
| 7.ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติทดลองในสถานการณ์จริง....                                  | ...                | 1*  | 1   | ... | ... | 1.08 |
| 8.ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน.....                                              | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 0.57 |
| <b>3.4 การประเมินวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนของ<br/>อาจารย์ในแต่ละรายวิชา</b> |                    |     |     |     |     |      |
| 1.ประเมินตามจุดประสงค์ของหลักสูตร.....                                           | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 0.57 |
| 2.มีการกำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่<br>ชัดเจน.....                        | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 0.57 |
| 3.มีการแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ.....                                      | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 0.57 |
| 4.มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการ<br>สอน.....                           | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 0.57 |
| 5.ใช้เครื่องมือ/ข้อสอบที่มีคุณภาพ.....                                           | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 0.62 |
| 6.ใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการ<br>ประเมินผล.....                       | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 0.57 |
| 7.มีความรวดเร็วในการตรวจและรายงานผลการสอบ                                        | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 0.62 |
| 8.ประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหา.....                                               | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 0.57 |
| 9.อธิบายคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจ.....                                              | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 0.98 |
| 10.ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดความรู้ความจำในเนื้อหา...                              | ...                | ... | 1*  | 1   | ... | 1.83 |
| 11.ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการนำความรู้ไปใช้.....                                 | ...                | 1*  | 1   | ... | ... | 1.07 |
| 12.ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการแก้ปัญหา.....                                       | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 0.67 |
| 13.ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการคิดอย่างมีเหตุผล.....                               | 1*                 | 1   | ... | ... | ... | 0.67 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น                                       | ค่าความ<br>เหมาะสม |    |    |    |    | I.R. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|----|----|----|----|------|
|                                                                                                            | 5                  | 4  | 3  | 2  | 1  |      |
| 3.5 <u>สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน</u>                                             |                    |    |    |    |    |      |
| 1. มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ทรัพยากร เศรษฐกิจ อาชีพและความต้องการของท้องถิ่น....           | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.84 |
| 2. มีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความสนใจ.....                                               | ..                 | *  | .. | .. | .. | 1.30 |
| 3. มีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเอกสารต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการ..... | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.67 |
| 4. มีความพร้อม สะดวก และใช้งานได้ทันที.....                                                                | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.62 |
| 5. มีความเพียงพอตามความจำเป็นที่จะใช้.....                                                                 | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.62 |
| 6. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา....                                                         | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.67 |
| 7. ห้องเรียนมีขนาดโต๊ะและเก้าอี้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน.....                                           | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.93 |
| 8. ห้องสมุดมีตำราและให้บริการสะดวกต่อการศึกษา ค้นคว้า.....                                                 | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.57 |
| 9. ผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน.....                               | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.67 |
| 3.6 <u>ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา</u>                                        |                    |    |    |    |    |      |
| 1. มีความเป็นกันเองระหว่างนักศึกษากับอาจารย์....                                                           | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.62 |
| 2. อาจารย์และนักศึกษามีการเรียนรู้ไปด้วยกัน.....                                                           | ..                 | *  | .. | .. | .. | 1.27 |
| 3. มีลักษณะ เน้นนักศึกษา เป็นศูนย์กลาง.....                                                                | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.50 |
| 4. นักศึกษามีความสมัครสมานสามัคคีกัน.....                                                                  | *                  | .. | .. | .. | .. | 0.50 |

| สาระของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร<br>พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น | ค่าความ<br>เหมาะสม |     |     |     |     | I.R. |
|----------------------------------------------------------------------|--------------------|-----|-----|-----|-----|------|
|                                                                      | 5                  | 4   | 3   | 2   | 1   |      |
| 5. นักศึกษาสนใจในการทำกิจกรรมร่วมกับอาจารย์                          | *...1.             | ... | ... | ... | ... | 0.50 |
| 6. อาจารย์มาร่วมกิจกรรมที่นักศึกษาเชิญเสมอ.....                      | *...1.             | ... | ... | ... | ... | 0.84 |
| 7. นักศึกษากลับแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น.                        | *...1.             | ... | ... | ... | ... | 0.53 |
| 8. นักศึกษารักใคร่กลมเกลียวกัน.....                                  | *...1.             | ... | ... | ... | ... | 0.50 |
| 9. นักศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน.....               | *...1.             | ... | ... | ... | ... | 0.53 |
| 10. นักศึกษามีวินัยในชั้นเรียน.....                                  | *...1.             | ... | ... | ... | ... | 0.62 |
| 11. นักศึกษากระตือรือร้นและตั้งใจเรียน.....                          | *...1.             | ... | ... | ... | ... | 0.57 |

ที่ สธ 0216/53/ 4665



สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข  
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข  
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

๔ พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามงานวิจัย

ด้วย นางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิ์พงศ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง  
“ การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร ระดับต้น ” โดยเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการ  
อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยพยาบาลสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ นางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิ์พงศ์ เก็บข้อมูล  
ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

พญ. ร. ๒๖๖๖๐

(นายพลศักดิ์ คุ้มวิเศษ)

เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม ๘ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข

ส่วนเทคโนโลยีและพัฒนา

โทร. 5918626

โทรสาร 5918626

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี  
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี

10 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน

ด้วยข้าพเจ้านางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิ์พงศ์ เป็นนิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาลัทธิฐาน มหาววิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุข " โดย มีศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์ ดร.เพียงใจ สัตยธรรม และดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ผู้วิจัยกำลังดำเนินการวิจัยในขั้นการรวบรวมข้อมูลจากท่านผู้อำนวยการ อาจารย์ และนักศึกษาที่สอน/เรียนในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ในวิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ รวมทั้ง วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี ด้วย

ผู้วิจัยจึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์และนักศึกษาที่สอน/เรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ในวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ และขอความกรุณาส่งแบบสอบถามคืนภายใน 2 สัปดาห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

( นางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิ์พงศ์ )

ผู้วิจัย

# แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
กระทรวงสาธารณสุข

ผู้วิจัย : นางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์  
นิสิตปริญญาเอก สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์  
ดร.เพ็ญใจ สัตยธรรม์  
ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี  
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี

1 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ที่นับถือ

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ เป็นนิสิตระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิจัยและ  
พัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง  
" การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุข " โดย  
มีศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์ ดร.เพ็ญใจ สัตยธรรม และดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ  
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ขณะนี้ผู้วิจัยกำลังดำเนินการวิจัยในขั้นการรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยจะทำให้  
ได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตร และ  
ท่านเป็นผู้หนึ่ง ที่จะช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ จึงขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบ  
สอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

ท่านกรุณาอ่านคำชี้แจง ในการตอบแต่ละตอนให้เข้าใจ โดยละเอียดและขอความกรุณา  
ตอบแบบสอบถามในการวิจัยทุกข้อ ทั้งนี้ การวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ต่อไป คำตอบของท่านจึงมีคุณค่าอย่างมาก ดังนั้น  
จึงขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบตามสภาพความเป็นจริง

แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สำหรับหาข้อมูลในการวิจัยเท่านั้น และขอรับรองว่าข้อมูลทั้งหมด  
ของท่านจะได้รับการเก็บเป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ และขอ  
ให้ท่านนำแบบสอบถามที่ตอบเสร็จสมบูรณ์ส่งคืนที่ผู้ประสานงาน ที่ผู้บริหารได้มอบหมายไว้ภายใน  
1 สัปดาห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

( นางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ )

ผู้วิจัย

AR

แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษา  
ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
สำหรับผู้บริหาร

---

**คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามนี้ ใช้กับอาจารย์ที่รับผิดชอบหรือสอน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข
2. แบบสอบถามมี 7 ตอน
  - ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของปัจจัยหลักสูตร
  - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า
  - ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดโครงสร้างและสาระรายวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น
  - ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน
  - ตอนที่ 6 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางและแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น รวมทั้ง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ
  - ตอนที่ 7 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบสอบถามนี้ไม่สมบูรณ์ และอาจไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

3. แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนในหลักสูตร ที่ท่านรับผิดชอบผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ทราบถึงสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไข กรุณาตอบแบบสอบถามให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นความลับ จะไม่เป็นผลเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่และด้านส่วนตัวแต่ประการใด

# ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

## 1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

## 2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 25 ปี

( ) 26 - 30 ปี

( ) 31 - 35 ปี

( ) 36 - 40 ปี

( ) 41 - 45 ปี

( ) 46 ปี ขึ้นไป

## 3. ประสบการณ์ในการทำงาน

( ) ต่ำกว่า 10 ปี

( ) 11 - 15 ปี

( ) 16 - 20 ปี

( ) 21 - 25 ปี

( ) 26 - 30 ปี

( ) 30 ปี ขึ้นไป

## 4. ตำแหน่ง

( ) ผู้อำนวยการ

( ) หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

( ) หัวหน้าภาค

## 5. วุฒิการศึกษา

( ) ประกาศนียบัตรชั้นสูง

( ) ปริญญาตรี

( ) ปริญญาโท

( ) ปริญญาเอก

( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

## 6. ประสบการณ์การได้รับความรู้เกี่ยวกับการสอนในหลักสูตรเน้นชุมชน

( ) เคย

( ) ไม่เคย

## 7. ความสามารถในการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก

( ) มี

( ) ไม่มี

## 8. วิชาที่รับผิดชอบ/สอน (โปรดระบุ).....

## 9. ลักษณะวิธีการสอน (เป็นร้อยละ) ในภาคเรียนนี้

( ) บรรยาย.....%

( ) ปฏิบัติ.....%

( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

## ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของปัจจัยหลักสูตร

แบบสอบถามตอนนี้ ต้องการทราบความคิดเห็นของท่านว่า องค์ประกอบหลักสูตรในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข มีความสอดคล้องกับปัจจัยหลักสูตร ในปัจจุบันเพียงใด โดย

องค์ประกอบหลักสูตร ประกอบด้วย

- ปรัชญาของหลักสูตร
- วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- สารระยวิชา

ปัจจัยหลักสูตร หมายถึง ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ตามความคาดหวังและความต้องการของสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบด้วย

- ปรัชญาของหลักสูตร
- วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- ความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม
- การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
- บทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย

### วิธีตอบแบบสอบถาม

ขอให้ท่านพิจารณารายการแต่ละข้อ ในสถานการณ์ที่เป็นจริงในวิทยาลัยที่ท่านอยู่ว่า องค์ประกอบหลักสูตรของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นมีความสอดคล้องกับปัจจัยหลักสูตรต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ( / ) ลงในช่องใดช่องซึ่งตรงกับสถานที่ เป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ระดับความคิดเห็น มีดังนี้

| ระดับคะแนน | ความหมาย                                      |
|------------|-----------------------------------------------|
| 4          | สถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้อง มากที่สุด  |
| 3          | สถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้อง มาก        |
| 2          | สถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้อง น้อย       |
| 1          | สถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้อง น้อยที่สุด |

## ตัวอย่าง

| องค์ประกอบหลักสูตรในหลักสูตร<br>ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น<br>มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบ<br>ต่อไปนี้เพียงใด | ปรัชญา<br>สอดคล้อง |    |    |    | วัตถุประสงค์<br>สอดคล้อง |    |    |    | สาระรายวิชา<br>สอดคล้อง |    |    |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|----|----|----|--------------------------|----|----|----|-------------------------|----|----|----|
|                                                                                                                      | 4                  | 3  | 2  | 1  | 4                        | 3  | 2  | 1  | 4                       | 3  | 2  | 1  |
| <u>ปรัชญาของหลักสูตรตามความคาดหวังของสังคม</u><br>1. มุ่งพัฒนาความสามารถในการศึกษาด้วย<br>ตนเองอย่างต่อเนื่อง.....   | ..                 | ./ | .. | .. | ..                       | .. | /. | .. | /.                      | .. | .. | .. |

## จากตัวอย่าง

ข้อ 1- ท่านทำเครื่องหมาย / ช่อง 3 ในช่องปรัชญา แสดงว่าปรัชญาของหลักสูตรมีความ  
สอดคล้องกับข้อความดังกล่าว มาก

หรือ ปรัชญาของหลักสูตรมุ่งพัฒนาความสามารถในการศึกษาด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง  
ในระดับ มาก

- ท่านทำเครื่องหมาย / ช่อง 2 ในช่อง วัตถุประสงค์สอดคล้องแสดงว่าวัตถุประสงค์ของ  
หลักสูตรมีความสอดคล้องกับข้อความดังกล่าว น้อย

หรือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมุ่งผลิตพยาบาล ให้มีความสามารถในการศึกษาด้วยตนเอง  
อย่างต่อเนื่องในระดับ มาก

- ท่านทำเครื่องหมาย / ช่อง 4 ในสาระรายวิชาสอดคล้อง แสดงว่า สาระรายวิชาของ  
หลักสูตรมีความสอดคล้องกับข้อความดังกล่าว มากที่สุด

หรือ สาระรายวิชาของหลักสูตรสามารถผลิตพยาบาลให้มีความสามารถในการศึกษาด้วย  
ตนเองอย่างต่อเนื่องในระดับ มากที่สุด













### ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า

#### คำชี้แจง

ขอให้ท่านพิจารณารายการแต่ละข้อในสถานการณ์ที่เป็นจริงในวิทยาลัยพยาบาลที่ท่านอยู่ว่า อาจารย์และนักศึกษามีคุณสมบัติต่าง ๆ สอดคล้องมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ( / ) ลงในช่องซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ระดับคะแนนความคิดเห็น มีดังนี้

| ระดับคะแนน | ความหมาย                      |
|------------|-------------------------------|
| 5          | มีคุณสมบัติสอดคล้องมากที่สุด  |
| 4          | มีคุณสมบัติสอดคล้องมาก        |
| 3          | มีคุณสมบัติสอดคล้องน้อย       |
| 2          | มีคุณสมบัติสอดคล้องน้อยที่สุด |
| 1          | ไม่สอดคล้อง                   |

#### ตัวอย่าง

| อาจารย์มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติตามที่<br>สังคมต้องการในเรื่องต่อไปนี้เพียงใด             | ระดับความสอดคล้อง |         |       |                |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                                 | มาก<br>ที่สุด     | มาก     | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                 | 5                 | 4       | 3     | 2              | 1            |
| 1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์<br>ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี | .....             | .../... | ..... | .....          | .....        |

ท่านเครื่องหมาย / ในช่อง 4 แสดงว่า ท่านมีความเห็นว่า อาจารย์มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติในข้อ 1 มาก กล่าวคือ อาจารย์ของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี

| <p>อาจารย์มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติตามที่<br/>สังคมต้องการในเรื่องต่อไปนี้เพียงใด</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ระดับความสอดคล้อง |     |      |                |              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----|------|----------------|--------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | มาก<br>ที่สุด     | มาก | น้อย | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 5                 | 4   | 3    | 2              | 1            |
| <p><b>1. คุณสมบัติของอาจารย์</b></p> <p>1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์<br/>ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี.....</p> <p>2. เป็นแบบอย่างที่ดี.....</p> <p>3. เป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์ ทันสมัยและค้นคว้าหาความ<br/>รู้อยู่เสมอ.....</p> <p>4. มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางการพยาบาล<br/>หรือการพยาบาลผดุงครรภ์ หรือปริญญาตรีอื่น ๆ<br/>และต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาที่สอนมาแล้ว<br/>ไม่ต่ำกว่า 3 ปี.....</p> <p>5. มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร.....</p> <p>6. เข้าใจธรรมชาติของนักศึกษา.....</p> <p>7. มีลักษณะของครูที่ดี.....</p> <p>8. เป็นประชาธิปไตย.....</p> <p>9. เป็นพลเมืองดี.....</p> <p>10. มีความยุติธรรม.....</p> <p>11. เป็นที่พึ่งและที่ปรึกษาของนักศึกษาได้ทุกเรื่อง....</p> <p>12. มีความริเริ่มสร้างสรรค์.....</p> <p>13. มีคุณธรรมจริยธรรม.....</p> <p>14. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์.....</p> <p>15. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล.....</p> <p>16. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ดีด้วยเหตุผล.....</p> <p>17. มีความสามารถด้านการพยาบาลเป็นอย่างดี....</p> |                   |     |      |                |              |

| อาจารย์มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติตามที่<br>สังคมต้องการในเรื่องต่อไปนี้เพียงใด | ระดับความสอดคล้อง  |          |           |                     |                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|----------|-----------|---------------------|-------------------|
|                                                                                     | มาก<br>ที่สุด<br>5 | มาก<br>4 | น้อย<br>3 | น้อย<br>ที่สุด<br>2 | ไม่<br>ปรากฏ<br>1 |
| 18. มีการตัดสินใจดี จับใจ เหตุการณ์.....                                            | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 19. มีความรับผิดชอบ.....                                                            | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 20. มีความเสียสละ.....                                                              | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 21. เคยผ่านการอบรมครูคลินิก.....                                                    | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| <b>2. คุณสมบัติของนักศึกษา</b>                                                      |                    |          |           |                     |                   |
| 1. มีวุฒิการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทย์.....                                | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 2. มีเกรดเฉลี่ย 2.5 ขึ้นไป.....                                                     | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 3. สูง 150 ซม.....                                                                  | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 4. หนัก 40 กก.....                                                                  | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 5. ไม่เป็นโรคทั้งกายและใจ.....                                                      | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 6. บุคลิกทั่วไปยิ้มแย้มแจ่มใส.....                                                  | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 7. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและหลักสูตร.....                                         | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 8. เป็นพลเมืองดี.....                                                               | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 9. มาจากครอบครัวที่อบอุ่น.....                                                      | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 10. มีความซื่อสัตย์.....                                                            | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 11. มีความรับผิดชอบ.....                                                            | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 12. มีความเมตตา.....                                                                | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 13. มีความเสียสละ.....                                                              | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 14. มีคุณธรรมและจริยธรรม.....                                                       | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 15. มีความรอบรู้และใฝ่รู้.....                                                      | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 16. มีเหตุผล.....                                                                   | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 17. เป็นคนในท้องถิ่น.....                                                           | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 18. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล.....                                                       | .....              | .....    | .....     | .....               | .....             |

#### ตอนที่ 4. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดโครงสร้างและสาระรายวิชา

##### คำชี้แจง

ขอให้ท่านพิจารณารายการในแต่ละข้อ ในสภาพการณ์ในวิทยาลัยที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ และ  
ทำเครื่องหมาย ( / ) ลงในช่องของแต่ละข้อตามข้อมูลที่เป็นจริง

| หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์<br>ระดับต้น ได้จัดสาระรายวิชา<br>ต่อไปนี้หรือไม่ |             | สภาพการดำเนินงาน           |                        |                          |               | จำนวน<br>หน่วยกิต<br>ที่จัดให้ | เหตุผล<br>ที่จัด<br>หน่วยกิต<br>แตกต่าง |
|------------------------------------------------------------------------------------|-------------|----------------------------|------------------------|--------------------------|---------------|--------------------------------|-----------------------------------------|
|                                                                                    |             | จัดมาก<br>กว่าที่<br>กำหนด | จัดตาม<br>ที่<br>กำหนด | จัดน้อย<br>กว่า<br>กำหนด | ไม่ได้<br>จัด |                                |                                         |
| หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป                                                              | 25 หน่วยกิต | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 1. จิตวิทยาทั่วไป                                                                  | 2 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 2. จิตวิทยาพัฒนาการ                                                                | 2 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 3. สังคมวิทยาและปัญหาสังคม                                                         | 2 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 4. พลานามัย                                                                        | 1 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 5. การสื่อสาร                                                                      | 2 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 6. พลวัตของกลุ่มและการทำงานเป็นทีม                                                 | 2 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 7. ภาษาไทย                                                                         | 2 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 8. เคมี                                                                            | 2 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 9. ฟิสิกส์ทั่วไป                                                                   | 2 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 10. ปรัชญา                                                                         | 1 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 11. คอมพิวเตอร์เบื้องต้น                                                           | 2 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 12. วัฒนธรรมไทย                                                                    | 1 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 13. สุนทรียศาสตร์                                                                  | 1 หน่วยกิต  | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |

| หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์<br>ระดับต้น ได้จัดสาระรายวิชา<br>ต่อไปนี้อย่างไร | สถานการณ์ดำเนินงาน         |                        |                          |               | จำนวน<br>หน่วยกิต<br>ที่จัดให้ | เหตุผล<br>ที่จัด<br>หน่วยกิต<br>แตกต่าง |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|------------------------|--------------------------|---------------|--------------------------------|-----------------------------------------|
|                                                                                    | จัดมาก<br>กว่าที่<br>กำหนด | จัดตาม<br>ที่<br>กำหนด | จัดน้อย<br>กว่า<br>กำหนด | ไม่ได้<br>จัด |                                |                                         |
| 14. สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า                                                     |                            |                        |                          |               |                                |                                         |
| 1 หน่วยกิต                                                                         | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ 15 หน่วยกิต                                                 | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 1. กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา                                                      |                            |                        |                          |               |                                |                                         |
| 4 หน่วยกิต                                                                         | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 2. จุลชีวและปรสิตวิทยา                                                             | 4 หน่วยกิต                 | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 3. โภชนาการ 1                                                                      | 2 หน่วยกิต                 | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 4. โภชนาการ 2                                                                      | 2 หน่วยกิต                 | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 5. เภสัชวิทยา                                                                      | 2 หน่วยกิต                 | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 6. พยาธิวิทยา                                                                      | 1 หน่วยกิต                 | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| หมวดวิชาชีพพยาบาล 45 หน่วยกิต                                                      | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 1. แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล                                                   |                            |                        |                          |               |                                |                                         |
| 8 หน่วยกิต                                                                         | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 2. พัฒนาการพยาบาล                                                                  | 2 หน่วยกิต                 | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 3. จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล                                                          | 2 หน่วยกิต                 | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 4. การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ                                                   |                            |                        |                          |               |                                |                                         |
| 5 หน่วยกิต                                                                         | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 5. สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช                                                     |                            |                        |                          |               |                                |                                         |
| 5 หน่วยกิต                                                                         | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 6. การพยาบาลเด็ก                                                                   | 4 หน่วยกิต                 | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 7. การพยาบาลสูติศาสตร์                                                             | 6 หน่วยกิต                 | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 8. การพยาบาลอนามัยชุมชน                                                            | 7 หน่วยกิต                 | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |

| หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์<br>ระดับต้น ได้จัดสาระรายวิชา<br>ต่อไปนี้อย่างไร | สภาพการดำเนินงาน           |                        |                          |               | จำนวน<br>หน่วยกิต<br>ที่จัดให้ | เหตุผล<br>ที่จัด<br>หน่วยกิต<br>แตกต่าง |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|------------------------|--------------------------|---------------|--------------------------------|-----------------------------------------|
|                                                                                    | จัดมาก<br>กว่าที่<br>กำหนด | จัดตาม<br>ที่<br>กำหนด | จัดน้อย<br>กว่า<br>กำหนด | ไม่ได้<br>จัด |                                |                                         |
| 9. บำบัดทางการพยาบาลเบื้องต้น<br>4 หน่วยกิต                                        | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |
| 10. การบริหารงานสาธารณสุข 2 หน่วยกิต                                               | .....                      | .....                  | .....                    | .....         | .....                          | .....                                   |

สาระรายวิชาในหลักสูตรที่ท่านใช้อยู่มีปัญหา คือ.....

ข้อเสนอแนะ.....

สาระรายวิชาที่ควรเพิ่มในหลักสูตรที่ท่านใช้อยู่ คือ

1..... เหตุผล.....

2..... เหตุผล.....

3..... เหตุผล.....

4..... เหตุผล.....

5..... เหตุผล.....

6..... เหตุผล.....

สาระรายวิชาที่ควรลดในหลักสูตรที่ท่านใช้อยู่ คือ

1..... เหตุผล.....

2..... เหตุผล.....

3..... เหตุผล.....

4..... เหตุผล.....

5..... เหตุผล.....

6..... เหตุผล.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

## ตอนที่ 5. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการเรียนการสอน

### คำชี้แจง

ขอให้ท่านพิจารณารายการแต่ละข้อ ในสถานการณ์ที่เป็นจริงในการจัดการเรียนการสอน  
ในหลักสูตรที่ท่านสอนอยู่ว่า มีสถานการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ( / )  
ลงในช่องซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ระดับคะแนนความคิดเห็น มีดังนี้

| ระดับคะแนน | ความหมาย                                                   |
|------------|------------------------------------------------------------|
| 5          | สถานการณ์ที่เกิดขึ้น ประจำ หรือ ปรากฏให้เห็น มากที่สุด     |
| 4          | สถานการณ์ที่เกิดขึ้น บ่อย หรือ ปรากฏให้เห็น มาก            |
| 3          | สถานการณ์ที่เกิดขึ้น บางครั้ง หรือ ปรากฏให้เห็น น้อย       |
| 2          | สถานการณ์ที่เกิดขึ้น นาน ๆ ครั้ง หรือ ปรากฏให้เห็น น้อยมาก |
| 1          | สถานการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นเลย หรือ ไม่ปรากฏให้เห็น         |

| สภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ที่ทำนรับผิดชอบในด้านต่อไปนี้<br>มีสภาพการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด | ระดับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น |       |       |                |              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                                        | มาก<br>ที่สุด             | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                        | 5                         | 4     | 3     | 2              | 1            |
| <b>1. วัตถุประสงค์รายวิชา</b>                                                                          |                           |       |       |                |              |
| 1. สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและแผน<br>พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.....                          | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร...                                                         | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3. สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน.....                                                                     | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม.....                                                                   | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5. ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติและทักษะ                                                          | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้อยู่ตลอดเวลา.....                                                          | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. มีความชัดเจน.....                                                                                   | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>2. เนื้อหารายวิชา</b>                                                                               |                           |       |       |                |              |
| 1. เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร.....                                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. มีประโยชน์ต่อนักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต..                                                       | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3. สอดคล้องกับบุคลิกภาพและประสบการณ์ของผู้เรียน                                                        | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนัก<br>ศึกษา.....                                               | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5. มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น.....                                                                   | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของ<br>สังคม.....                                             | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. มีเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชา.....                                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน.....                                                                | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 9. เนื้อหาแต่ละบทมีความสอดคล้องกัน.....                                                                | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 10. มีความต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก.....                                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 11. สามารถสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ได้.....                                                         | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |

| สถานการณ์จัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ที่ท่านรับผิดชอบในด้านต่อไปนี้<br>มีสถานการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด | ระดับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น |          |           |                     |                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|----------|-----------|---------------------|-------------------|
|                                                                                                           | มากที่สุด<br>5            | มาก<br>4 | น้อย<br>3 | น้อย<br>ที่สุด<br>2 | ไม่<br>ปรากฏ<br>1 |
| 12.สามารถนำไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงาน.....                                                               | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 13.ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ ควร<br>และรู้ไว้เพื่อประโยชน์ภายหน้า.....                  | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 14.ครอบคลุมความรู้หลาย ๆ ด้าน.....                                                                        | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 15.เป็นประโยชน์ในการสร้างคนให้คิดเป็น ทำเป็น<br>แก้ปัญหาเป็น.....                                         | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 16. จัดกลุ่มกลืนและลุ่มเล็กไปตามลำดับตามระดับชั้นปี.                                                      | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| <b>3 วิธีสอน</b>                                                                                          |                           |          |           |                     |                   |
| <b>3.1 ด้านการเตรียมการสอนและการวัดผล</b>                                                                 |                           |          |           |                     |                   |
| 1.อธิบายวัตถุประสงค์ของวิชาที่สอน.....                                                                    | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 2.เตรียมการสอนล่วงหน้า.....                                                                               | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 3.บอกรายละเอียดเกี่ยวกับแนวการออกข้อสอบ<br>ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า.....                                   | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 4.บอกรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การตัดเกรดให้<br>นักศึกษาทราบล่วงหน้า.....                                   | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| <b>3.2 ด้านความสามารถในการสอน</b>                                                                         |                           |          |           |                     |                   |
| 1.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชา.....                                                                 | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 2.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....                                                             | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 3.ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่สอนกับวิชาอื่น<br>ที่เกี่ยวข้อง.....                                | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 4.สอนตามศักยภาพและความสามารถของนักศึกษา<br>เด็กเก่งกับเด็กอ่อนจะได้รับการสอนที่แตกต่างกัน.....            | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 5.ให้แนวทางและผลของการเรียนรู้ที่ชัดเจน                                                                   | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |

| สภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ที่ท่านรับผิดชอบในด้านต่อไปนี้<br>มีสภาพการต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด | ระดับสภาพการที่เกิดขึ้น |       |       |                |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                                       | มาก<br>ที่สุด           | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                       | 5                       | 4     | 3     | 2              | 1            |
| 6. ให้นักศึกษาหาแหล่งความรู้ และให้รู้จักใช้สื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัย.....                                | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. สอนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง.....                                                     | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน.....                                                               | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3.3 ความรับผิดชอบในการสอน</b>                                                                      |                         |       |       |                |              |
| 1. สอนได้ตรงเวลา.....                                                                                 | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. สอนเนื้อหาได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร.....                                                  | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบนอกเวลา เพื่อซักถาม.....                                                  | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3.4 รูปแบบการสอน</b>                                                                               |                         |       |       |                |              |
| 1. จัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก.....                                                          | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. จัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย.....                                                                    | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3. จัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา.....                                                                    | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. จัดการเรียนการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม.....                                                              | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5. จัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง.....                                               | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. จัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา.....                                                              | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติทดลองในสถานการณ์จริง.....                                                     | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน.....                                                                  | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3.4 การประเมินวิธีการประเมินผลการเรียน</b>                                                         |                         |       |       |                |              |
| <b><u>การสอนของอาจารย์ในแต่ละรายวิชา</u></b>                                                          |                         |       |       |                |              |
| 1. ประเมินตามจุดประสงค์ของหลักสูตร.....                                                               | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน.....                                                | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |

| สถานการณ์การจัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ที่ท่านรับผิดชอบในด้านต่อไปนี้<br>มีสถานการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด | ระดับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น |       |       |        |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------|-------|--------|-------|
|                                                                                                              | มาก                       | มาก   | น้อย  | น้อย   | ไม่   |
|                                                                                                              | ที่สุด                    |       |       | ที่สุด | ปรากฏ |
|                                                                                                              | 5                         | 4     | 3     | 2      | 1     |
| 3. มีการแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ.....                                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 4. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน.....                                                          | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 5. ใช้เครื่องมือ/ข้อสอบที่มีคุณภาพ.....                                                                      | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 6. ใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการประเมินผล.....                                                      | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 7. มีความรวดเร็วในการตรวจและรายงานผล .....                                                                   | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 8. ประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหา.....                                                                          | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 9. อธิบายคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจ.....                                                                         | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 10. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดความรู้ความจำในเนื้อหา..                                                          | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 11. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการนำความรู้ไปใช้.....                                                            | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 12. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการแก้ปัญหา.....                                                                  | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 13. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการคิดอย่างมีเหตุผล.....                                                          | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| <b>3.5 สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน</b>                                               |                           |       |       |        |       |
| 1. มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ อาชีพ เศรษฐกิจ ทรัพยากรและความต้องการของท้องถิ่น                 | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 2. มีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความสนใจ.....                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 3. มีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเอกสารต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการ.....   | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 4. มีความพร้อม สะดวก และใช้งานได้ทันที.....                                                                  | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |

| สภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ที่ทำงานรับผิดชอบในด้านต่อไปนี้<br>มีสภาพการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด | ระดับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น |       |       |                |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                                          | มาก<br>ที่สุด             | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                          | 5                         | 4     | 3     | 2              | 1            |
| 5. มีความเพียงพอตามความจำเป็นที่จะใช้.....                                                               | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา..                                                         | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. ห้องเรียนมีขนาดโต๊ะและเก้าอี้เอื้ออำนวยต่อการ<br>เรียนการสอน.....                                     | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. ห้องสมุดมีตำราและให้บริการสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า.....                                                | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 9. ผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน.....                             | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3.6 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา</b>                                      |                           |       |       |                |              |
| 1. ความเป็นกันเองระหว่างนักศึกษากับอาจารย์...                                                            | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. อาจารย์และนักศึกษามีการเรียนรู้ไปด้วยกัน.....                                                         | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3. มีลักษณะเน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง.....                                                                | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. นักศึกษามีความสมัครสมานสามัคคีกัน.....                                                                | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5. นักศึกษาสนใจในการทำกิจกรรมร่วมกับอาจารย์                                                              | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. อาจารย์มาร่วมกิจกรรมที่นักศึกษาเชิญเสมอ.....                                                          | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. นักศึกษากล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น.                                                            | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. นักศึกษารักใคร่กลมเกลียวกัน.....                                                                      | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 9. นักศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน.....                                                   | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 10. นักศึกษามีวินัยในชั้นเรียน.....                                                                      | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 11. นักศึกษากระตือรือร้นและตั้งใจเรียน.....                                                              | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |

**ลักษณะที่ปรากฏชัดในวิชานี้**

1. โครงการสอนในวิชานี้ที่พอใจและควรกล่าวถึง ได้แก่ .....

ข้อเสนอแนะ.....

2. โครงการสอนในวิชานี้ที่ควรได้รับการปรับปรุงเป็นอย่างมาก ได้แก่.....

ข้อเสนอแนะ.....

3. ข้อบกพร่องต่าง ๆ ในวิชานี้ที่ควรได้รับการปรับปรุงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่.....

ข้อเสนอแนะ.....

4. เนื้อหามีปัญหา คือ.....

ข้อเสนอแนะ.....

5. วิธีสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาคือ.....

ข้อเสนอแนะ.....

6. การใช้เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาคือ.....  
 .....  
 .....

ข้อเสนอแนะ.....  
 .....  
 .....

7. งบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาคือ .....  
 .....  
 .....

ข้อเสนอแนะ.....  
 .....

8. สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาคือ  
 .....  
 .....

ข้อเสนอแนะ.....  
 .....

9. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษามีปัญหา คือ  
 .....  
 .....

ข้อเสนอแนะ.....  
 .....

10. การบริหารหลักสูตรมีปัญหาคือ  
 .....  
 .....

ข้อเสนอแนะ.....  
 .....

11. ท่านมีความคิดเห็นอะไรบ้างนอกเหนือไปจากที่ได้กล่าวมาแล้ว (โปรดระบุ)  
 .....  
 .....  
 .....

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางและแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา  
ต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีเพื่อให้สามารถต่อเนื่องได้ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ

### คำชี้แจง

ขอให้ท่านพิจารณารายการแต่ละข้อว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
ที่สอดคล้องกับสังคมปัจจุบันและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตลอดจนสามารถชี้นำสังคมได้ควรมี  
ทิศทางและแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างไร รวมทั้งควรจัดการศึกษาต่อเนื่องภาคพิเศษ  
อย่างไร โดยทำเครื่องหมาย ( / ) ลงในช่องซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อ  
มากที่สุดเพียงข้อเดียว ระดับคะแนนความคิดเห็น มีดังนี้

| ระดับคะแนน | ความหมาย                                           |
|------------|----------------------------------------------------|
| 5          | ท่านเห็นด้วยกับข้อความในข้อนั้น ในระดับ มากที่สุด  |
| 4          | ท่านเห็นด้วยกับข้อความในข้อนั้น ในระดับ มาก        |
| 3          | ท่านเห็นด้วยกับข้อความในข้อนั้น ในระดับ ปานกลาง    |
| 2          | ท่านเห็นด้วยกับข้อความในข้อนั้น ในระดับ น้อย       |
| 1          | ท่านเห็นด้วยกับข้อความในข้อนั้น ในระดับ น้อยที่สุด |

| สาระของความคิดเห็น                                                                                  | ระดับความคิดเห็น |       |             |       |       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------|-------------|-------|-------|
|                                                                                                     | มาก<br>ที่สุด    | มาก   | ปาน<br>กลาง | น้อย  | น้อย  |
|                                                                                                     | 5                | 4     | 3           | 2     | 1     |
| <b>1. หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น</b><br><b>ควรมีทิศทาง ดังนี้</b>                   |                  |       |             |       |       |
| 1. จะต้องหลากหลาย ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับความต้องการทางสุขภาพของสังคม.....                          | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| 2. สอดคล้องกับนโยบายของชาติ.....                                                                    | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| 3. สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ดังนี้                                                         |                  |       |             |       |       |
| - สามารถส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค                                                                   |                  |       |             |       |       |
| ฟื้นฟูสุขภาพและดูแล รักษาพยาบาลได้.....                                                             | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - จะต้องวิเคราะห์ความต้องการการบริการของ                                                            |                  |       |             |       |       |
| ประชาชนได้ .....                                                                                    | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - สามารถสอนให้ผู้รับบริการช่วยเหลือตนเองได้.                                                        | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - สามารถทำงานเป็นทีม.....                                                                           | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - มีคุณธรรม จริยธรรม.....                                                                           | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น.....                                                               | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - มีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ.....                                                           | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| 4. ใช้การเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นหลัก.....                                                        | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| 5. มีระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติมากขึ้น.....                                                            | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| <b>2. พยาบาลเทคนิคจะมีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงทาง</b><br><b>เทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ดังนี้</b> |                  |       |             |       |       |
| 1. เรียนรู้ให้ทันเทคโนโลยีและนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์.....                                            | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| 2. มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์.....                                                                  | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| 3. รู้จักบำรุงรักษาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่นำมาใช้.....                                                  | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |

| สาระของความคิดเห็น                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ระดับความคิดเห็น |     |             |      |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-----|-------------|------|------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | มาก<br>ที่สุด    | มาก | ปาน<br>กลาง | น้อย | น้อย |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 5                | 4   | 3           | 2    | 1    |
| <b>3. การจัดการศึกษาต่อเนื่องภาคพิเศษ ควรมีความแตกต่างไปจากการศึกษาภาคปกติในเรื่อง ต่อไปนี้</b><br><b>1. คุณสมบัติของนักศึกษา</b><br>- ผ่านการสอบคัดเลือก.....<br>- มีประสบการณ์ในการทำงาน 2 ปี.....<br><b>2. การลงทะเบียนเรียน</b><br>- ลงทะเบียนเป็นรายวิชา โดยกำหนดจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำและขั้นสูงในแต่ละภาค.....<br>- สามารถเก็บสะสมหน่วยกิตได้อย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดเวลาการสำเร็จการศึกษา.....<br>- จ่ายค่าลงทะเบียนเป็นรายวิชาตามหน่วยกิต...<br><b>3. การจัดการศึกษา</b><br>- จัดการศึกษาในรูปแบบการศึกษาด้วยตนเองมากขึ้น .....<br>- จัดการศึกษาในรูปแบบใช้ปัญหา เป็นหลัก.....<br>- จัดการศึกษาในลักษณะของ เสริมประสบการณ์และความรู้ที่ขาดและส่วนที่จำเป็นเท่านั้น.....<br>- ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย.....<br>- จัดให้มีวิชาเลือกมาก ๆ .....<br>- ให้ศึกษาวิชาทั่วไปกับสถาบันอื่น ๆ.....<br><b>4. ระยะเวลา</b><br>- ใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี.....<br>- จัดนอกเวลาราชการ..... |                  |     |             |      |      |

| สาระของความคิดเห็น                                                                                                       | ระดับความคิดเห็น |       |             |       |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------|-------------|-------|-------|
|                                                                                                                          | มาก<br>ที่สุด    | มาก   | ปาน<br>กลาง | น้อย  | น้อย  |
|                                                                                                                          | 5                | 4     | 3           | 2     | 1     |
| 5. การจัดการศึกษาภาคปฏิบัติ                                                                                              |                  |       |             |       |       |
| - ควรจัดส่วนที่ขาดให้แก่นักศึกษา.....                                                                                    | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - ให้นักศึกษาเลือกแหล่งฝึกปฏิบัติได้เอง.....                                                                             | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - เน้นความรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง.....                                                                            | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - จัดประสบการณ์มากกว่าหลักสูตรปกติ.....                                                                                  | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - มีระยะเวลาฝึกภาคปฏิบัติที่เป็นแบบแผนและ<br>ติดต่อกันพอสมควรที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงและ<br>พัฒนาเป็นพยาบาลวิชาชีพได้..... | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - ควรเข้มงวดเรื่องการคัดเลือกครูพี่เลี้ยง.....                                                                           | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - มีเกณฑ์ในการฝึกและประเมินผลที่ชัดเจน.....                                                                              | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| 6. อาจารย์                                                                                                               |                  |       |             |       |       |
| - อาจารย์พิเศษเป็นอาจารย์พยาบาลที่เป็นเวร<br>หยุด ขึ้นนิเทศนักศึกษา.....                                                 | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - จ่ายค่าตอบแทนอาจารย์เป็นรายชั่วโมง.....                                                                                | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| 7. สิ่งอำนวยความสะดวก                                                                                                    |                  |       |             |       |       |
| - มีการกำหนดแบบเรียนด้วยตนเอง.....                                                                                       | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - มีบุคลากรให้บริการในวันหยุด.....                                                                                       | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - มีบริการห้องสมุดถึง 20.00 น.....                                                                                       | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - มีเอกสารตำราที่เพียงพอ เพื่อจะได้ศึกษา<br>ค้นคว้าได้เต็มที่.....                                                       | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| 8. การประเมินผล                                                                                                          |                  |       |             |       |       |
| - ประเมินโดยกำหนดเกณฑ์ผ่านตามจุดประสงค์ใน<br>แต่ละจุดประสงค์ของการเรียน.....                                             | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |

| สาระของความคิดเห็น                                                                          | ระดับความคิดเห็น |       |             |       |       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------|-------------|-------|-------|
|                                                                                             | มาก<br>ที่สุด    | มาก   | ปาน<br>กลาง | น้อย  | น้อย  |
|                                                                                             | 5                | 4     | 3           | 2     | 1     |
| - ใช้วิธีประเมินผลหลากหลาย.....                                                             | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| <b>4. การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรนชาบาล</b>                                         |                  |       |             |       |       |
| <b><u>ศาสตร์ ระดับต้น เพื่อให้สามารถต่อเนื่องได้ทั้งภาคพิเศษ</u></b>                        |                  |       |             |       |       |
| <b><u>และ ภาคปกตินั้น ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้</u></b>                               |                  |       |             |       |       |
| <b>1.ปรับปรุงหลักสูตร โดย</b>                                                               |                  |       |             |       |       |
| - กำหนดขอบเขตเนื้อหาวิชาให้ชัดเจน และไม่ซ้ำซ้อนกัน.....                                     | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - เพิ่มวิชาที่เป็นพื้นฐานของการศึกษาต่อ.....                                                | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - ปรับหลักสูตรเป็นลักษณะบูรณาการและใช้ประสบการณ์<br>เป็นหลัก.....                           | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| <b>2.ปรับปรุงวิธีสอนโดย</b>                                                                 |                  |       |             |       |       |
| - ยึดนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง.....                                                             | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - ใช้ปัญหาเป็นหลัก.....                                                                     | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - ให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น.....                                                   | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - ใช้หลักประชาธิปไตย ให้นักศึกษามีอิสระในความคิด..                                          | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - ให้นักศึกษาคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น.....                                            | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - ใช้สื่อการสอนช่วย.....                                                                    | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| - จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้นักศึกษาได้ใช้แหล่ง<br>ทรัพยากรหลาย ๆ แหล่งในการเรียนรู้..... | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| <b>3.ผู้สอน</b>                                                                             |                  |       |             |       |       |
| - เพิ่มสมรรถนะด้านการสอน.....                                                               | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| <b>4.การประเมินผล</b>                                                                       |                  |       |             |       |       |
| - สร้างแบบประเมินให้ผู้เรียนประเมินด้วยตนเอง.....                                           | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |
| <b>5.สิ่งอำนวยความสะดวกต้องทันสมัย.....</b>                                                 | .....            | ..... | .....       | ..... | ..... |

## ตอนที่ 7 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

### คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ ต้องการทราบความคิดเห็นของท่านต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น โดยได้แบ่งความคิดเห็นต่อหลักสูตรออกเป็น 6 ด้าน คือ จุดมุ่งหมาย หลักสูตร ผู้เรียน ผู้สอน การเรียน และ อุปกรณ์และอาคารสถานที่

ลักษณะของแบบสอบถามจะประกอบด้วยคำที่แสดงคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในแต่ละด้านเป็นคู่ ๆ ที่มีความหมายตรงข้ามกัน เช่น ชัดเจน-คลุมเครือ คุ่มค่า-สูญเปล่า เป็นต้น

ขอให้ท่านพิจารณารายการในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ( / ) ที่หมายเลขที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีระดับความคิดเห็นดังนี้

| ระดับคะแนน | ความหมาย                             |
|------------|--------------------------------------|
| 3          | ท่านเห็นด้วยว่าเป็นเช่นนั้นมากที่สุด |
| 2          | ท่านเห็นด้วยว่าเป็นเช่นนั้นมาก       |
| 1          | ท่านเห็นด้วยว่าเป็นเช่นนั้น          |
| 0          | ท่านรู้สึกเฉย ๆ หรือตัดสินใจไม่ได้   |

### ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

|                           |    |   |   |   |   |   |           |
|---------------------------|----|---|---|---|---|---|-----------|
| 1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร |    |   |   |   |   |   |           |
| ชัดเจน                    | 3/ | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3         |
|                           |    |   |   |   |   |   | คลุมเครือ |

จากตัวอย่างข้างบน ชัด / ในช่อง 3 ทางด้านชัดเจน แสดงว่า ผู้ตอบเห็นด้วยมากที่สุดว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรชัดเจน

## 1. หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

|                 |   |   |   |   |   |   |   |                         |
|-----------------|---|---|---|---|---|---|---|-------------------------|
| ดี              | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่ดี                   |
| นำเสนอใจ        | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | นำเสนอหน่าย             |
| ฉ่ำหลัง         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ก๊วหน้า                 |
| คุ้มค่า         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สูญเปล่า                |
| มีปัญหา         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่มีปัญหา              |
| มีคุณภาพ        | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ด้อยคุณภาพ              |
| ชัดเจน          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | คลุมเครือ               |
| ไม่เหมาะสม      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เหมาะสม (กับตลาดแรงงาน) |
| ประสบความสำเร็จ | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ล้มเหลว                 |

## 2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

|               |   |   |   |   |   |   |   |                |
|---------------|---|---|---|---|---|---|---|----------------|
| ชัดเจน        | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | คลุมเครือ      |
| เป็นจริง      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เพื่อฝัน       |
| ต่อเนื่อง     | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่ต่อเนื่อง   |
| เหมาะสม       | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่เหมาะสม     |
| ไม่ดี         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ดี             |
| ยอมรับไม่ได้  | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ยอมรับได้      |
| ปฏิบัติตามยาก | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ปฏิบัติตามง่าย |
| มีประโยชน์    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่มีประโยชน์  |
| เลื่อนลอย     | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เจาะจง         |

## 3. ผู้เรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

|                    |   |   |   |   |   |   |   |                 |
|--------------------|---|---|---|---|---|---|---|-----------------|
| โง่                | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ฉลาด            |
| ตั้งใจใฝ่หาความรู้ | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่เอาถ่าน      |
| ประสบความสำเร็จ    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ล้มเหลว         |
| รับผิดชอบ          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่รับผิดชอบ    |
| มีปัญหา            | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่มีปัญหา      |
| กระตือรือร้น       | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เฉื่อยชา        |
| สบายใจ             | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | อึดอัดใจ        |
| มีประสิทธิภาพ      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ด้อยประสิทธิภาพ |
| ก๊วหน้า            | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ฉ่ำหลัง         |

#### 4. ครูผู้สอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

|                      |   |   |   |   |   |   |   |                       |
|----------------------|---|---|---|---|---|---|---|-----------------------|
| ยุติธรรม             | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ลำเอียง               |
| ด้อยประสิทธิภาพ      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | มีประสิทธิภาพ         |
| คร่ำครึ              | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ทันสมัย               |
| น่านิยมน             | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | น่าตำหนิ              |
| ใช้วิธีบรรยายโดยตลอด | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ใช้อุปกรณ์ให้เห็นจริง |
| ไม่เตรียมการสอน      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เตรียมการสอน          |
| สอนให้เสร็จไปวัน ๆ   | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | พยายามปรับปรุงการสอน  |
| สังคมยอมรับ          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สังคมไม่นิยมน         |
| กระตือรือร้น         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เหนื่อยหน่าย          |

#### 5. การเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

|          |   |   |   |   |   |   |   |               |
|----------|---|---|---|---|---|---|---|---------------|
| ง่าย     | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ยาก           |
| น่าเบื่อ | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สนุก          |
| อิสระ    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่อิสระ      |
| กว้าง    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | แคบ (ความคิด) |
| เหนื่อย  | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สบาย          |
| เครียด   | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่เครียด     |
| โบราณ    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ทันสมัย       |
| น่ากลัว  | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่น่ากลัว    |
| หนัก     | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เบา           |

#### 6. อุปกรณ์ อาคารสถานที่และวิทยาลัย

|                     |   |   |   |   |   |   |   |                        |
|---------------------|---|---|---|---|---|---|---|------------------------|
| ซ่อมซ่อม            | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สง่า                   |
| มีคุณภาพสูง         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | มีคุณภาพต่ำ            |
| อืดอาด              | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ปลอดโปร่ง              |
| บรรจุเป้าหมาย       | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ผิดเป้าหมาย            |
| ใช้การได้ดี         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ควรปรับปรุง            |
| คุ้มค่า             | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สิ้นเปลือง             |
| ส่งเสริมการเรียนรู้ | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ |
| ขาดมาตรฐาน          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | มีมาตรฐาน              |
| มีประสิทธิภาพ       | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ด้อยประสิทธิภาพ        |

# **แบบสอบถามเพื่อการวิจัย**

**เรื่อง**

**การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
กระทรวงสาธารณสุข**

**ผู้วิจัย :** นางสาวवलอนงค์ บุญฤทธิ์พงศ์  
นิสิตปริญญาเอก สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

**อาจารย์ที่ปรึกษา :** ศาสตราจารย์ ดร.ลำเรียง บุญเรืองรัตน์  
ดร.เพ็ญใจ สัตยุตม์  
ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี  
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี

1 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ที่นับถือ

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวवलอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ เป็นนิสิตระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิจัยและ  
พัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง  
" การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุข " โดย  
มีศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์ ดร.เพ็ญใจ สัตยธรรม และดร.กฤษยา ตันติผลาชีวะ  
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ขณะนี้ผู้วิจัยกำลังดำเนินการวิจัยในขั้นการรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยจะทำให้  
ได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ท่านเป็นหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตร และ  
ท่านเป็นหนึ่ง ที่จะช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ จึงขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบ  
สอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

ท่านกรุณาอ่านคำชี้แจง ในการตอบแต่ละตอนให้เข้าใจ โดยละเอียดและขอความกรุณา  
ตอบแบบสอบถามในการวิจัยทุกข้อ ทั้งนี้ การวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ต่อไป คำตอบของท่านจึงมีคุณค่าอย่างมาก ดังนั้น  
จึงขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบตามสภาพความเป็นจริง

แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สำหรับหาข้อมูลในการวิจัยเท่านั้น และขอรับรองว่าข้อมูลทั้งหมด  
ของท่านจะได้รับการเก็บเป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ และขอ  
ให้ท่านนำแบบสอบถามที่ตอบเสร็จสมบูรณ์ส่งคืนที่ผู้ประสานงาน ที่ผู้บริหารได้มอบหมายไว้ภายใน  
1 สัปดาห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

( นางสาวवलอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ )  
ผู้วิจัย

แบบสอบถามสภาพการจัดการการศึกษา  
ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
สำหรับอาจารย์

---

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้กับอาจารย์ที่สอนในสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข

2. แบบสอบถามมี 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของคุณลักษณะของปัจจัย

นำเข้า

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์

ระดับต้น

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบสอบถามนี้  
ไม่สมบูรณ์ และอาจไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

# ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความตามสถานการณ์ของท่านในปัจจุบัน

## 1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

## 2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 25 ปี

( ) 26 - 30 ปี

( ) 31 - 35 ปี

( ) 36 - 40 ปี

( ) 41 - 45 ปี

( ) 46 ปี ขึ้นไป

## 3. ประสบการณ์ในการทำงาน

( ) ต่ำกว่า 5 ปี

( ) 6 - 10 ปี

( ) 11 - 15 ปี

( ) 16 - 20 ปี

( ) 21 - 25 ปี

( ) 26 ปี ขึ้นไป

## 4. ตำแหน่ง

( ) หัวหน้าภาค

( ) หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

( ) อาจารย์ประจำ

( ) อาจารย์พิเศษ

( ) 21 - 25 ปี

( ) 26 ปี ขึ้นไป

( ) อื่น ๆ ( โปรดระบุ ) .....

## 5. วุฒิการศึกษา

( ) ประกาศนียบัตรชั้นสูง

( ) ปริญญาตรี

( ) ปริญญาโท

( ) ปริญญาเอก

( ) อื่น ๆ ( โปรดระบุ ) .....

## 6. ประสบการณ์การได้รับความรู้เกี่ยวกับการสอนในหลักสูตรเน้นชุมชน

( ) เคย

( ) ไม่เคย

## 7. ความสามารถในการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก

( ) มี

( ) ไม่มี

## 8. วิชาที่ท่านรับผิดชอบ/สอน คือ วิชา.....

## 9. ลักษณะวิธีการสอน ( เป็นร้อยละ ) ในภาคเรียนนี้

( ) บรรยาย.....%

( ) ปฏิบัติ.....%

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า

คำชี้แจง

ขอให้ท่านพิจารณารายการแต่ละข้อในสถานการณ์ที่เป็นจริงในวิทยาลัยพยาบาลที่ท่านอยู่ว่า อาจารย์และนักศึกษามีคุณสมบัติต่าง ๆ สอดคล้องมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ( / ) ลงในช่องซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ระดับคะแนนความคิดเห็น มีดังนี้

| ระดับคะแนน | ความหมาย                      |
|------------|-------------------------------|
| 5          | มีคุณสมบัติสอดคล้องมากที่สุด  |
| 4          | มีคุณสมบัติสอดคล้องมาก        |
| 3          | มีคุณสมบัติสอดคล้องน้อย       |
| 2          | มีคุณสมบัติสอดคล้องน้อยที่สุด |
| 1          | ไม่สอดคล้อง                   |

ตัวอย่าง

| อาจารย์มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติตามที่<br>สังคมต้องการในเรื่องต่อไปนี้เพียงใด             | ระดับความสอดคล้อง |          |           |                     |                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------|-----------|---------------------|-------------------|
|                                                                                                 | มากที่สุด<br>5    | มาก<br>4 | น้อย<br>3 | น้อย<br>ที่สุด<br>2 | ไม่<br>ปรากฏ<br>1 |
| 1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์<br>ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี | .....             | .../...  | .....     | .....               | .....             |

ท่านเครื่องหมาย / ในช่อง 4 แสดงว่า ท่านมีความเห็นว่า อาจารย์มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติในข้อ 1 มาก กล่าวคือ อาจารย์ของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี

| อาจารย์มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติตามที่<br>สังคมต้องการในเรื่องต่อไปนี้เพียงใด                                                                               | ระดับความสอดคล้อง |       |       |                |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                                                                                                   | มาก<br>ที่สุด     | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                                                                                   | 5                 | 4     | 3     | 2              | 1            |
| <b>1. คุณสมบัติของอาจารย์</b>                                                                                                                                     |                   |       |       |                |              |
| 1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์<br>ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี                                                                   | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. เป็นแบบอย่างที่ดี.....                                                                                                                                         | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3. เป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์ ทันสมัยและค้นคว้าหาความ<br>รู้อยู่เสมอ.....                                                                                             | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางการพยาบาล<br>หรือการพยาบาลผดุงครรภ์ หรือปริญญาตรีอื่น ๆ<br>และต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาที่สอนมาแล้ว<br>ไม่ต่ำกว่า 3 ปี..... | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5. มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร.....                                                                                                                                  | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. เข้าใจธรรมชาติของนักศึกษา.....                                                                                                                                 | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. มีลักษณะของครูที่ดี.....                                                                                                                                       | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. เป็นประชาธิปไตย.....                                                                                                                                           | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 9. เป็นพลเมืองดี.....                                                                                                                                             | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 10. มีความยุติธรรม.....                                                                                                                                           | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 11. เป็นที่พึ่งและที่ปรึกษาของนักศึกษาได้ทุกเรื่อง...                                                                                                             | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 12. มีความริเริ่มสร้างสรรค์.....                                                                                                                                  | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 13. มีคุณธรรมจริยธรรม.....                                                                                                                                        | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 14. มีสุขภาพทางอารมณ์.....                                                                                                                                        | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 15. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล.....                                                                                                                                     | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 16. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ดีด้วยเหตุผล.....                                                                                                                      | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 17. มีความสามารถด้านการพยาบาลเป็นอย่างดี....                                                                                                                      | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |

| อาจารย์มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติตามที่<br>สังคมต้องการในเรื่องต่อไปนี้เพียงใด | ระดับความสอดคล้อง |          |           |                     |                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------|-----------|---------------------|-------------------|
|                                                                                     | มากที่สุด<br>5    | มาก<br>4 | น้อย<br>3 | น้อย<br>ที่สุด<br>2 | ไม่<br>ปรากฏ<br>1 |
| 18. มีการตัดสินใจดี ฉับไว ทันเหตุการณ์.....                                         | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 19. มีความรับผิดชอบ.....                                                            | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 20. มีความเสียสละ.....                                                              | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 21. เคยผ่านการอบรมครูคลินิก.....                                                    | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| <b>2. คุณสมบัติของนักศึกษา</b>                                                      |                   |          |           |                     |                   |
| 1. มีวุฒิการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทย์.....                                | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 2. มีเกรดเฉลี่ย 2.5 ขึ้นไป.....                                                     | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 3. สูง 150 ซม.....                                                                  | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 4. หนัก 40 กก.....                                                                  | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 5. ไม่เป็นโรคทั้งกายและใจ.....                                                      | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 6. บุคลิกทั่วไปยิ้มแย้มแจ่มใส.....                                                  | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 7. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีวะและหลักสูตร.....                                        | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 8. เป็นพลเมืองดี.....                                                               | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 9. มาจากครอบครัวที่อบอุ่น.....                                                      | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 10. มีความซื่อสัตย์.....                                                            | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 11. มีความรับผิดชอบ.....                                                            | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 12. มีความเมตตา.....                                                                | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 13. มีความเสียสละ.....                                                              | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 14. มีคุณธรรมและจริยธรรม.....                                                       | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 15. มีความรอบรู้และใฝ่รู้.....                                                      | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 16. มีเหตุผล.....                                                                   | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 17. เป็นคนในท้องถิ่น.....                                                           | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 18. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล.....                                                       | .....             | .....    | .....     | .....               | .....             |

### ตอนที่ 3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน

#### คำชี้แจง

ขอให้ท่านพิจารณารายการแต่ละข้อ ในสถานการณ์ที่เป็นจริงในการจัดการเรียนการสอน  
ในหลักสูตรที่ท่านสอนอยู่ว่า มีสถานการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ( / )  
ลงในช่องซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ระดับคะแนนความคิดเห็น มีดังนี้

| ระดับคะแนน | ความหมาย                                                   |
|------------|------------------------------------------------------------|
| 5          | สถานการณ์ที่เกิดขึ้น ประจำ หรือ ปรากฏให้เห็น มากที่สุด     |
| 4          | สถานการณ์ที่เกิดขึ้น บ่อย หรือ ปรากฏให้เห็น มาก            |
| 3          | สถานการณ์ที่เกิดขึ้น บางครั้ง หรือ ปรากฏให้เห็น น้อย       |
| 2          | สถานการณ์ที่เกิดขึ้น นาน ๆ ครั้ง หรือ ปรากฏให้เห็น น้อยมาก |
| 1          | สถานการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นเลย หรือ ไม่ปรากฏให้เห็น         |

| สถานการณ์จัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ที่ท่านรับผิดชอบในด้านต่อไปนี้<br>มีสถานการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด      | ระดับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น |       |       |                |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                                                | มาก<br>ที่สุด             | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                                | 5                         | 4     | 3     | 2              | 1            |
| <b>1. วัตถุประสงค์รายวิชา</b><br>1. สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและแผน<br>พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ..... | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร...                                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3. สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน.....                                                                             | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม.....                                                                           | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5. ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติและทักษะ.....                                                             | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้อยู่ตลอดเวลา.....                                                                  | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. มีความชัดเจน.....                                                                                           | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>2. เนื้อหารายวิชา</b>                                                                                       |                           |       |       |                |              |
| 1. เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร.....                                                                         | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. มีประโยชน์ต่อนักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต..                                                               | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3. สอดคล้องกับบุคลิกภาพและประสบการณ์ของผู้เรียน.....                                                           | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนัก<br>ศึกษา.....                                                       | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5. มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น.....                                                                           | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของ<br>สังคม.....                                                     | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. มีเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชา.....                                                                         | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน.....                                                                        | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 9. เนื้อหาแต่ละบทมีความสอดคล้องกัน.....                                                                        | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 10. มีความต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก.....                                                                         | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 11. สามารถสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ได้.....                                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |

| * สถานการณ์จัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ที่ท่านรับผิดชอบในด้านต่อไปนี้<br>มีสถานการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด | ระดับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น |       |       |                |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                                             | มาก<br>ที่สุด             | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                             | 5                         | 4     | 3     | 2              | 1            |
| 12.สามารถนำไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงาน.....                                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 13.ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ ควร<br>และรู้ไว้เพื่อประโยชน์ภายหน้า.....                    | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 14.ครอบคลุมความรู้หลาย ๆ ด้าน.....                                                                          | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 15.เป็นประโยชน์ในการสร้างคนให้คิดเป็น ทำเป็น<br>แก้ปัญหาเป็น.....                                           | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 16.จัดกลุมกลืนและลุ่มลิกไปตามลำดับตามระดับชั้นปี.                                                           | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3 วิธีสอน</b>                                                                                            |                           |       |       |                |              |
| <b>3.1 ด้านการเตรียมการสอนและการวัดผล</b>                                                                   |                           |       |       |                |              |
| 1.อธิบายวัตถุประสงค์ของวิชาที่สอน.....                                                                      | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2.เตรียมการสอนล่วงหน้า.....                                                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3.บอกรายละเอียดเกี่ยวกับแนวการออกข้อสอบ<br>ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า.....                                     | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4.บอกรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การตัดเกรดให้<br>นักศึกษาทราบล่วงหน้า.....                                     | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3.2 ด้านความสามารถในการสอน</b>                                                                           |                           |       |       |                |              |
| 1.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชา.....                                                                   | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....                                                               | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3.ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่สอนกับวิชาอื่น<br>ที่เกี่ยวข้อง.....                                  | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4.สอนตามศักยภาพและความสามารถของนักศึกษา<br>เด็กเก่งกับเด็กอ่อนจะได้รับการสอนที่แตกต่างกัน.....              | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5.ให้แนวทางและผลของการเรียนรู้ที่ชัดเจน                                                                     | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |

| สภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ที่ทำนรับผิตชอบในด้านต่อไปนี้<br>มีสภาพการณ่ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด | ระดับสภาพการณ่ที่เกิดขึ้น |       |       |                |              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                                        | มาก<br>ที่สุด             | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                        | 5                         | 4     | 3     | 2              | 1            |
| 6.แนะให้นักศึกษาหาแหล่งความรู้ และให้รู้จักใช้สื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัย.....                               | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7.สอนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง.....                                                       | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8.ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน.....                                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3.3 ความรับผิดชอบในการสอน</b>                                                                       |                           |       |       |                |              |
| 1.สอนได้ตรงเวลา.....                                                                                   | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2.สอนเนื้อหาได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร.....                                                    | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3.เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบนอกเวลาเพื่อซักถาม.....                                                     | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3.4 รูปแบบการสอน</b>                                                                                |                           |       |       |                |              |
| 1.จัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก.....                                                            | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2.จัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย.....                                                                      | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3.จัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา.....                                                                      | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4.จัดการเรียนการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม.....                                                                | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5.จัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง.....                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6.จัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา.....                                                                | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7.ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติทดลองในสถานการณ์จริง....                                                        | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8.ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน.....                                                                    | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3.4 การประเมินวิธีการประเมินผลการเรียน</b>                                                          |                           |       |       |                |              |
| <b>การสอนของอาจารย์ในแต่ละรายวิชา</b>                                                                  |                           |       |       |                |              |
| 1.ประเมินตามจุดประสงค์ของหลักสูตร.....                                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2.มีการกำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน.....                                                  | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |

| สภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ที่ท่านรับผิดชอบในด้านต่อไปนี้<br>มีสภาพการต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด      | ระดับสภาพการที่เกิดขึ้น |       |       |                |              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                                            | มาก<br>ที่สุด           | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                            | 5                       | 4     | 3     | 2              | 1            |
| 3. มีการแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ.....                                                               | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน.....                                                        | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5. ใช้เครื่องมือ/ข้อสอบที่มีคุณภาพ.....                                                                    | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. ใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการประเมินผล.....                                                    | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. มีความรวดเร็วในการตรวจและรายงานผล .....                                                                 | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. ประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหา.....                                                                        | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 9. อธิบายคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจ.....                                                                       | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 10. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดความรู้ความจำในเนื้อหา..                                                        | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 11. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการนำความรู้ไปใช้.....                                                          | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 12. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการแก้ปัญหา.....                                                                | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 13. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการคิดอย่างมีเหตุผล.....                                                        | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3.5 <u>สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน</u></b>                                      |                         |       |       |                |              |
| 1. มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ อาชีพ เศรษฐกิจ ทรัพยากรและความต้องการของท้องถิ่น               | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. มีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความสนใจ.....                                               | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3. มีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเอกสารต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการ..... | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. มีความพร้อม สะดวก และใช้งานได้ทันที.....                                                                | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |

| สภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ที่ท่านรับผิดชอบในด้านต่อไปนี้<br>มีสภาพการต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด | ระดับสภาพการที่เกิดขึ้น |       |       |                |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                                       | มาก<br>ที่สุด           | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                       | 5                       | 4     | 3     | 2              | 1            |
| 5. มีความเพียงพอตามความจำเป็นที่จะใช้.....                                                            | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา..                                                      | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. ห้องเรียนมีขนาดโต๊ะและเก้าอี้เอื้ออำนวยต่อการ<br>เรียนการสอน.....                                  | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. ห้องสมุดมีตำราและให้บริการสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า.....                                             | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 9. ผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน.....                          | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3.6 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา</b>                                   |                         |       |       |                |              |
| 1. ความเป็นกันเองระหว่างนักศึกษากับอาจารย์...                                                         | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. อาจารย์และนักศึกษามีการเรียนรู้ไปด้วยกัน.....                                                      | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3. มีลักษณะ เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง.....                                                            | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. นักศึกษามีความสมัครสมานสามัคคีกัน.....                                                             | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5. นักศึกษาสนใจในการทำกิจกรรมร่วมกับอาจารย์                                                           | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. อาจารย์มาร่วมกิจกรรมที่นักศึกษาเชิญเสมอ.....                                                       | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. นักศึกษากล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น.                                                         | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. นักศึกษารักใคร่กลมเกลียวกัน.....                                                                   | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 9. นักศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน.....                                                | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 10. นักศึกษามีวินัยในชั้นเรียน.....                                                                   | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 11. นักศึกษากระตือรือร้นและตั้งใจเรียน.....                                                           | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |

**ลักษณะที่ปรากฏข้อดีในวิชานี้**

1. โครงการสอนในวิชานี้ที่พอใจและควรกล่าวถึง ได้แก่ .....

ข้อเสนอแนะ .....

2. โครงการสอนในวิชานี้ที่ควรได้รับการปรับปรุงเป็นอย่างมาก ได้แก่ .....

ข้อเสนอแนะ .....

3. ข้อบกพร่องต่าง ๆ ในวิชานี้ที่ควรได้รับการปรับปรุงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ .....

ข้อเสนอแนะ .....

4. เนื้อหามีปัญหา คือ .....

ข้อเสนอแนะ .....

5. วิธีสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาคือ .....

ข้อเสนอแนะ .....

6. การใช้เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหา คือ.....  
.....  
.....

    ข้อเสนอแนะ.....  
.....  
.....

7. งบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหา คือ .....

    ข้อเสนอแนะ.....  
.....

8. สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหา คือ .....

    ข้อเสนอแนะ.....

9. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษามีปัญหา คือ .....

    ข้อเสนอแนะ.....

10. การบริหารหลักสูตรมีปัญหา คือ .....

    ข้อเสนอแนะ.....

11. ท่านมีความคิดเห็นอะไรบ้างนอกเหนือไปจากที่ได้กล่าวมาแล้ว (โปรดระบุ)  
.....  
.....  
.....

#### ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

##### คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ ต้องการทราบความคิดเห็นของท่านต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น โดยได้แบ่งความคิดเห็นต่อหลักสูตรออกเป็น 6 ด้าน คือ จุดมุ่งหมาย หลักสูตร ผู้เรียน ผู้สอน การเรียน และ อุปกรณ์และอาคารสถานที่

ลักษณะของแบบสอบถามจะประกอบด้วยคำที่แสดงคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในแต่ละด้านเป็นคู่ ๆ ที่มีความหมายตรงข้ามกัน เช่น ชัดเจน-คลุมเครือ คุ่มค่า-สูญเปล่า เป็นต้น

ขอให้ท่านพิจารณารายการในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ( / ) ทั้หมายเลขที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีระดับความคิดเห็นดังนี้

| ระดับคะแนน | ความหมาย                             |
|------------|--------------------------------------|
| 3          | ท่านเห็นด้วยว่าเป็นเช่นนั้นมากที่สุด |
| 2          | ท่านเห็นด้วยว่าเป็นเช่นนั้นมาก       |
| 1          | ท่านเห็นด้วยว่าเป็นเช่นนั้น          |
| 0          | ท่านรู้สึกเฉย ๆ หรือตัดสินใจไม่ได้   |

##### ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

|                           |    |   |   |   |   |   |           |
|---------------------------|----|---|---|---|---|---|-----------|
| 1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร |    |   |   |   |   |   |           |
| ชัดเจน                    | 3/ | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3         |
|                           |    |   |   |   |   |   | คลุมเครือ |

จากตัวอย่างข้างบน ชัด / ในช่อง 3 ทางด้านชัดเจน แสดงว่า ผู้ตอบเห็นด้วยมากที่สุดว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรชัดเจน

### 1. หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

|                 |   |   |   |   |   |   |   |                         |
|-----------------|---|---|---|---|---|---|---|-------------------------|
| ดี              | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่ดี                   |
| น่าสนใจ         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | น่าเบื่อหน่าย           |
| ดีหลัง          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ก้าวหน้า                |
| คุ้มค่า         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สูญเปล่า                |
| มีปัญหา         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่มีปัญหา              |
| มีคุณภาพ        | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ด้อยคุณภาพ              |
| ชัดเจน          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | คลุมเครือ               |
| ไม่เหมาะสม      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เหมาะสม (กับตลาดแรงงาน) |
| ประสบความสำเร็จ | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ล้มเหลว                 |

### 2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

|               |   |   |   |   |   |   |   |                |
|---------------|---|---|---|---|---|---|---|----------------|
| ชัดเจน        | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | คลุมเครือ      |
| เป็นจริง      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เพื่อฝัน       |
| ต่อเนื่อง     | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่ต่อเนื่อง   |
| เหมาะสม       | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่เหมาะสม     |
| ไม่ดี         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ดี             |
| ยอมรับไม่ได้  | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ยอมรับได้      |
| ปฏิบัติตามยาก | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ปฏิบัติตามง่าย |
| มีประโยชน์    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่มีประโยชน์  |
| เลื่อนลอย     | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เจาะจง         |

### 3. ผู้เรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

|                    |   |   |   |   |   |   |   |                 |
|--------------------|---|---|---|---|---|---|---|-----------------|
| โง่                | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ฉลาด            |
| ตั้งใจใฝ่หาความรู้ | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่เอาถ่าน      |
| ประสบความสำเร็จ    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ล้มเหลว         |
| รับผิดชอบ          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่รับผิดชอบ    |
| มีปัญหา            | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่มีปัญหา      |
| กระตือรือร้น       | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เฉื่อยชา        |
| สบายใจ             | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | อึดอัดใจ        |
| มีประสิทธิภาพ      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ด้อยประสิทธิภาพ |
| ก้าวหน้า           | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ล้าหลัง         |

4. ครูผู้สอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

|                      |   |   |   |   |   |   |   |                       |
|----------------------|---|---|---|---|---|---|---|-----------------------|
| ยุติธรรม             | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ลำเอียง               |
| ค่อยประสิทธิภาพ      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | มีประสิทธิภาพ         |
| คร่ำครี              | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ทันสมัย               |
| น่านิยม              | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | น่าตำหนิ              |
| ใช้วิธีบรรยายโดยตลอด | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ใช้อุปกรณ์ให้เห็นจริง |
| ไม่เตรียมการสอน      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เตรียมการสอน          |
| สอนให้เสร็จไปวัน ๆ   | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | พยายามปรับปรุงการสอน  |
| สังคมยอมรับ          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สังคมไม่นิยม          |
| กระตือรือร้น         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เหนื่อยหน่าย          |

5. การเรียนรู้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

|          |   |   |   |   |   |   |   |               |
|----------|---|---|---|---|---|---|---|---------------|
| ง่าย     | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ยาก           |
| น่าเบื่อ | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สนุก          |
| อิสระ    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่อิสระ      |
| กว้าง    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | แคบ (ความคิด) |
| เหนื่อย  | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สบาย          |
| เครียด   | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่เครียด     |
| โบราณ    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ทันสมัย       |
| น่ากลัว  | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่น่ากลัว    |
| หนัก     | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เบา           |

6. อุปกรณ์ อาคารสถานที่และวิทยาลัย

|                     |   |   |   |   |   |   |   |                        |
|---------------------|---|---|---|---|---|---|---|------------------------|
| ซ่อมซ่อม            | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สง่า                   |
| มีคุณภาพสูง         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | มีคุณภาพต่ำ            |
| อึดอัด              | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ปลอดโปร่ง              |
| บรรจุผู้เข้าหมาย    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ผิดเป้าหมาย            |
| ใช้การได้ดี         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ควรปรับปรุง            |
| คุ้มค่า             | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สิ้นเปลือง             |
| ส่งเสริมการเรียนรู้ | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ |
| ขาดมาตรฐาน          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | มีมาตรฐาน              |
| มีประสิทธิภาพ       | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ค่อยประสิทธิภาพ        |

# **แบบสอบถามเพื่อการวิจัย**

**เรื่อง**

**การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
กระทรวงสาธารณสุข**

**ผู้วิจัย :** นางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์  
นิสิตปริญญาเอก สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

**อาจารย์ที่ปรึกษา :** ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์  
ดร.เนียงใจ สัตยธรรม์  
ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ

1 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

ด้วยข้าพเจ้านางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ เป็นนิสิตระดับตติยภูมิบัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุข " โดยมีศาสตราจารย์ ดร.สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ ดร.เพ็ญใจ ลัตยัตม์ และดร.กฤษยา ตันติผลาชีวะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ขณะนี้ผู้วิจัยกำลังดำเนินการวิจัยในขั้นการรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยจะทำให้ได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาเป็นผู้หนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตร และนักศึกษาเป็นผู้หนึ่งที่จะช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ จึงขอความกรุณานักศึกษาในการตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

นักศึกษากรณาอ่านคำชี้แจงในการตอบแต่ละตอนให้เข้าใจโดยละเอียดและขอความกรุณาตอบแบบสอบถามในการวิจัยทุกข้อ ทั้งนี้การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ต่อไป คำตอบของนักศึกษาจึงมีคุณค่าอย่างมาก ดังนั้น จึงขอความกรุณานักศึกษาช่วยตอบตามสภาพความเป็นจริง

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับหาข้อมูลในการวิจัยเท่านั้น และขอรับรองว่าข้อมูลทั้งหมดของนักศึกษาจะได้รับการเก็บเป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของนักศึกษาแต่อย่างใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ และขอให้นักศึกษาทำแบบสอบถามที่ตอบเสร็จสมบูรณ์ส่งคืนที่ผู้ประสานงาน ที่ผู้บริหารได้มอบหมายไว้ภายใน 1 สัปดาห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

( นางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ )  
ผู้วิจัย

แบบสอบถามสภาพการจัดการการศึกษา  
ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
สำหรับนักศึกษา

---

**คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามนี้ใช้กับนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข

2. แบบสอบถามมี 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของคุณลักษณะของปัจจัย

นำเข้า

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์

ระดับต้น

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบสอบถามนี้  
ไม่สมบูรณ์ และอาจไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

# ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความตามสถานการณ์ของท่านในปัจจุบัน

## 1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

## 2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 17 ปี

( ) 18 ปี

( ) 19 ปี

( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

## 3. วุฒิการศึกษาก่อนศึกษาในหลักสูตรนี้

( ) มัธยมศึกษา ปีที่ 6 สายวิทย์

( ) มัธยมศึกษา ปีที่ 6 สายศิลป์คำนวณ

( ) มัธยมศึกษา ปีที่ 6 สายศิลป์ภาษา

( ) อื่น ๆ ( โปรดระบุ ) .....

## 4. เรียนอยู่ชั้น

( ) ปี 1

( ) ปี 2

## 5. ท่านชอบเรียนหลักสูตรนี้

( ) ชอบ

( ) ไม่ชอบ

## 6. ลักษณะวิธีการสอนที่อาจารย์ใช้ (เป็นร้อยละ) ในภาคเรียนนี้

( ) บรรยาย.....%

( ) ปฏิบัติ.....%

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

## ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า

### คำชี้แจง

ขอให้ท่านพิจารณารายการแต่ละข้อในสถานการณ์ที่เป็นจริงในวิทยาลัยพยาบาลที่ท่านอยู่ว่า อาจารย์และนักศึกษามีคุณสมบัติต่าง ๆ สอดคล้องมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ( / ) ลงในช่องซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ระดับคะแนนความคิดเห็น มีดังนี้

| ระดับคะแนน | ความหมาย                      |
|------------|-------------------------------|
| 5          | มีคุณสมบัติสอดคล้องมากที่สุด  |
| 4          | มีคุณสมบัติสอดคล้องมาก        |
| 3          | มีคุณสมบัติสอดคล้องน้อย       |
| 2          | มีคุณสมบัติสอดคล้องน้อยที่สุด |
| 1          | ไม่สอดคล้อง                   |

### ตัวอย่าง

| อาจารย์มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติตามที่<br>สังคมต้องการในเรื่องต่อไปนี้เพียงใด             | ระดับความสอดคล้อง  |          |           |                     |                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|----------|-----------|---------------------|-------------------|
|                                                                                                 | มาก<br>ที่สุด<br>5 | มาก<br>4 | น้อย<br>3 | น้อย<br>ที่สุด<br>2 | ไม่<br>ปรากฏ<br>1 |
|                                                                                                 |                    |          |           |                     |                   |
| 1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์<br>ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี | .....              | .. / ..  | .....     | .....               | .....             |

ท่านทำเครื่องหมาย / ในช่อง 4 แสดงว่า ท่านมีความเห็นว่า อาจารย์มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติในข้อ 1 มาก กล่าวคือ อาจารย์ของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี

| <p>อาจารย์มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติตามที่<br/>สังคมต้องการในเรื่องต่อไปนี้เพียงใด</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ระดับความสอดคล้อง |     |      |                |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----|------|----------------|--------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | มาก<br>ที่สุด     | มาก | น้อย | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 5                 | 4   | 3    | 2              | 1            |
| <p><b>1. คุณสมบัติของอาจารย์</b></p> <p>1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์<br/>ในด้านการเรียนการสอนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี.....</p> <p>2. เป็นแบบอย่างที่ดี.....</p> <p>3. เป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์ ทันสมัยและค้นคว้าหาความรู้<br/>อยู่เสมอ.....</p> <p>4. มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางการพยาบาล<br/>หรือการพยาบาลผดุงครรภ์ หรือปริญญาตรีอื่น ๆ<br/>และต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาที่สอนมาแล้ว<br/>ไม่กว่า 3 ปี.....</p> <p>5. มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร.....</p> <p>6. เข้าใจธรรมชาติของนักศึกษา.....</p> <p>7. มีลักษณะของครูที่ดี.....</p> <p>8. เป็นประชาธิปไตย.....</p> <p>9. เป็นพลเมืองดี.....</p> <p>10. มีความยุติธรรม.....</p> <p>11. เป็นที่พึ่งและที่ปรึกษาของนักศึกษาได้ทุกเรื่อง.....</p> <p>12. มีความริเริ่มสร้างสรรค์.....</p> <p>13. มีคุณธรรมจริยธรรม.....</p> <p>14. มีสุขภาพทางอารมณ์.....</p> <p>15. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล.....</p> <p>16. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ดีด้วยเหตุผล.....</p> <p>17. มีความสามารถด้านการพยาบาลเป็นอย่างดี....</p> |                   |     |      |                |              |

| อาจารย์มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติตามที่<br>สังคมต้องการในเรื่องต่อไปนี้เพียงใด | ระดับความสอดคล้อง |       |       |                |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                     | มาก<br>ที่สุด     | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                     | 5                 | 4     | 3     | 2              | 1            |
| 18.มีการตัดสินใจดี ฉับไว ทันเหตุการณ์.....                                          | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 19.มีความรับผิดชอบ.....                                                             | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 20.มีความเสียสละ.....                                                               | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 21.เคยผ่านการอบรมครูคลีนิก.....                                                     | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>2. คุณสมบัติของนักศึกษา</b>                                                      |                   |       |       |                |              |
| 1.มีวุฒิการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทย์....                                  | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2.มีเกรดเฉลี่ย 2.5 ขึ้นไป.....                                                      | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3.สูง 150 ซม.....                                                                   | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4.หนัก 40 กก.....                                                                   | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5.ไม่เป็นโรคทั้งกายและใจ.....                                                       | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6.บุคลิกทั่วไปยิ้มแย้มแจ่มใส.....                                                   | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7.มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีวะและหลักสูตร.....                                         | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8.เป็นพลเมืองดี.....                                                                | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 9.มาจากครอบครัวที่อบอุ่น.....                                                       | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 10.มีความซื่อสัตย์.....                                                             | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 11.มีความรับผิดชอบ.....                                                             | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 12.มีความเมตตา.....                                                                 | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 13.มีความเสียสละ.....                                                               | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 14.มีคุณธรรมและจริยธรรม.....                                                        | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 15.มีความรอบรู้และใฝ่รู้.....                                                       | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 16.มีเหตุผล.....                                                                    | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 17.เป็นคนในท้องถิ่น.....                                                            | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 18.มีวิสัยทัศน์กว้างไกล.....                                                        | .....             | ..... | ..... | .....          | .....        |

### ตอนที่ 3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน

#### คำชี้แจง

ขอให้ท่านพิจารณารายการแต่ละข้อ ในสภาพการณ์ที่เป็นจริงในการจัดการเรียนการสอน  
ในหลักสูตรที่ท่านศึกษาอยู่ว่า มีสภาพการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ( / )  
ลงในช่องซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ระดับคะแนนความคิดเห็น มีดังนี้

| ระดับคะแนน | ความหมาย                                                   |
|------------|------------------------------------------------------------|
| 5          | สภาพการณ์ที่เกิดขึ้น ประจำ หรือ ปรากฏให้เห็น มากที่สุด     |
| 4          | สภาพการณ์ที่เกิดขึ้น บ่อย หรือ ปรากฏให้เห็น มาก            |
| 3          | สภาพการณ์ที่เกิดขึ้น บางครั้ง หรือ ปรากฏให้เห็น น้อย       |
| 2          | สภาพการณ์ที่เกิดขึ้น นาน ๆ ครั้ง หรือ ปรากฏให้เห็น น้อยมาก |
| 1          | สภาพการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นเลย หรือ ไม่ปรากฏให้เห็น         |

| สถานการณ์การจัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ในด้านต่อไปนี้<br>มีสถานการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด                          | ระดับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น |       |       |        |       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------|-------|--------|-------|
|                                                                                                                       | มาก                       | มาก   | น้อย  | น้อย   | ไม่   |
|                                                                                                                       | ที่สุด                    |       |       | ที่สุด | ปรากฏ |
|                                                                                                                       | 5                         | 4     | 3     | 2      | 1     |
| <b>1. <u>วัตถุประสงค์รายวิชา</u></b><br>1. สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและแผน<br>พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ..... | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 2. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร...                                                                        | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 3. สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน.....                                                                                    | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 4. เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม.....                                                                                  | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 5. ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติและทักษะ                                                                         | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 6. ส่งเสริมให้ผู้เรียน ใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลา.....                                                                        | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 7. มีความชัดเจน.....                                                                                                  | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| <b>2. <u>เนื้อหาวิชา</u></b><br>1. เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร.....                                                | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 2. มีประโยชน์ต่อนักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต..                                                                      | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 3. สอดคล้องกับบุคลิกภาพและประสบการณ์ของผู้เรียน                                                                       | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 4. สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนัก                                                                            | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| ศึกษา.....                                                                                                            | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 5. มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น.....                                                                                  | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 6. มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของ                                                                          | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| สังคม.....                                                                                                            | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 7. มีเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชา.....                                                                                | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 8. มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน.....                                                                               | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 9. เนื้อหาแต่ละบทมีความสอดคล้องกัน.....                                                                               | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 10. มีความต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก.....                                                                                | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |
| 11. สามารถสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ได้.....                                                                        | .....                     | ..... | ..... | .....  | ..... |

| สภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ในด้านต่อไปนี้<br>มีสภาพการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด   | ระดับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น |       |       |                |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                           | มาก<br>ที่สุด             | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                           | 5                         | 4     | 3     | 2              | 1            |
| 12.สามารถนำไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงาน.....                                               | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 13.ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ ควร<br>และรู้ไว้เพื่อประโยชน์ภายหน้า.....  | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 14.ครอบคลุมความรู้หลาย ๆ ด้าน.....                                                        | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 15.เป็นประโยชน์ในการสร้างคนให้คิดเป็น ทำเป็น<br>แก้ปัญหาเป็น.....                         | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 16.จัดกลมกลืนและลุ่มลึกไปตามลำดับตามระดับชั้นปี.                                          | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3 วิธีสอน</b>                                                                          |                           |       |       |                |              |
| <b>3.1 ด้านการเตรียมการสอนและการวัดผล</b>                                                 |                           |       |       |                |              |
| 1.อธิบายวัตถุประสงค์ของวิชาที่สอน.....                                                    | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2.เตรียมการสอนล่วงหน้า.....                                                               | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3.บอกรายละเอียดเกี่ยวกับแนวการออกข้อสอบ<br>ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า.....                   | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4.บอกรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การตัดเกรดให้<br>นักศึกษาทราบล่วงหน้า.....                   | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3.2 ด้านความสามารถในการสอน</b>                                                         |                           |       |       |                |              |
| 1.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชา.....                                                 | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2.สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....                                             | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3.ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่สอนกับวิชาอื่น<br>ที่เกี่ยวข้อง.....                | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4.สอนตามศักยภาพและความสามารถของนักศึกษา<br>เด็กเก่งกับเด็กอ่อนจะได้รับการสอนที่แตกต่างกัน | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5.ให้แนวทางและผลของการเรียนรู้ที่ชัดเจน                                                   |                           |       |       |                |              |

| สถานการณ์จัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ที่ท่านรับผิดชอบในด้านต่อไปนี้<br>มีสถานการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด | ระดับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น |          |           |                     |                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|----------|-----------|---------------------|-------------------|
|                                                                                                           | มากที่สุด<br>5            | มาก<br>4 | น้อย<br>3 | น้อย<br>ที่สุด<br>2 | ไม่<br>ปรากฏ<br>1 |
| 6. แนะนำให้นักศึกษาหาแหล่งความรู้ และให้รู้จักใช้สื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัย.....                               | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 7. สอนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง.....                                                         | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 8. ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน.....                                                                   | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| <b>3.3 ความรับผิดชอบในการสอน</b>                                                                          |                           |          |           |                     |                   |
| 1. สอนได้ตรงเวลา.....                                                                                     | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 2. สอนเนื้อหาได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร.....                                                      | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบนอกเวลาเพื่อซักถาม.....                                                       | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| <b>3.4 รูปแบบการสอน</b>                                                                                   |                           |          |           |                     |                   |
| 1. จัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก.....                                                              | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 2. จัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย.....                                                                        | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 3. จัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา.....                                                                        | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 4. จัดการเรียนการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม.....                                                                  | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 5. จัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง.....                                                   | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 6. จัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา.....                                                                  | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 7. ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติทดลองในสถานการณ์จริง.....                                                         | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 8. ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน.....                                                                      | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| <b>3.4 การประเมินวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ในแต่ละรายวิชา</b>                               |                           |          |           |                     |                   |
| 1. ประเมินตามจุดประสงค์ของหลักสูตร.....                                                                   | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |
| 2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน.....                                                    | .....                     | .....    | .....     | .....               | .....             |

| สภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ในด้านต่อไปนี้<br>มีสภาพการต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด                      | ระดับสภาพการที่เกิดขึ้น |       |       |                |              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                                            | มาก<br>ที่สุด           | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                                            | 5                       | 4     | 3     | 2              | 1            |
| 3. มีการแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ.....                                                               | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน.....                                                        | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5. ใช้เครื่องมือ/ข้อสอบที่มีคุณภาพ.....                                                                    | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. ใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการประเมินผล.....                                                    | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. มีความรวดเร็วในการตรวจและรายงานผล .....                                                                 | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. ประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหา.....                                                                        | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 9. อธิบายคำตอบให้นักศึกษาเข้าใจ.....                                                                       | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 10. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดความรู้ความจำในเนื้อหา..                                                        | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 11. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการนำความรู้ไปใช้.....                                                          | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 12. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการแก้ปัญหา.....                                                                | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 13. ใช้ข้อสอบที่มีลักษณะวัดการคิดอย่างมีเหตุผล.....                                                        | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3-5 สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน</b>                                             |                         |       |       |                |              |
| 1. มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ อาชีพ เศรษฐกิจ ทรัพยากรและความต้องการของท้องถิ่น               | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. มีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัดและความสนใจ.....                                               | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3. มีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเอกสารต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการ..... | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. มีความพร้อม สะดวก และใช้งานได้ทันที.....                                                                | .....                   | ..... | ..... | .....          | .....        |

| สถานการณ์การจัดการเรียนการสอนในรายวิชา<br>ในด้านต่อไปนี้<br>มีสถานการณ์ต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด | ระดับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น |       |       |                |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------|-------|----------------|--------------|
|                                                                                              | มาก<br>ที่สุด             | มาก   | น้อย  | น้อย<br>ที่สุด | ไม่<br>ปรากฏ |
|                                                                                              | 5                         | 4     | 3     | 2              | 1            |
| 5. มีความเพียงพอตามความจำเป็นที่จะใช้.....                                                   | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา..                                             | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. ห้องเรียนมีขนาดโต๊ะและเก้าอี้เอื้ออำนวยต่อการ<br>เรียนการสอน.....                         | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. ห้องสมุดมีตำราและให้บริการสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า.....                                    | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 9. ผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน.....                 | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| <b>3-6 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา นักศึกษา<br/>กับนักศึกษา</b>                     |                           |       |       |                |              |
| 1. มีความเป็นกันเองระหว่างนักศึกษากับอาจารย์...                                              | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 2. อาจารย์และนักศึกษามีการเรียนรู้ไปด้วยกัน.....                                             | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 3. มีลักษณะเน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง.....                                                    | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 4. นักศึกษามีความสมัครสมานสามัคคีกัน.....                                                    | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 5. นักศึกษาสนใจในการทำกิจกรรมร่วมกับอาจารย์                                                  | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 6. อาจารย์มาร่วมกิจกรรมที่นักศึกษาเชิญเสมอ.....                                              | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 7. นักศึกษากล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น.                                                | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 8. นักศึกษารักใคร่กลมเกลียวกัน.....                                                          | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 9. นักศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน.....                                       | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 10. นักศึกษามีวินัยในชั้นเรียน.....                                                          | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |
| 11. นักศึกษากระตือรือร้นและตั้งใจเรียน.....                                                  | .....                     | ..... | ..... | .....          | .....        |

### ลักษณะที่ปรากฏชัดในวิชานี้

1. โครงการสอนในวิชานี้ที่พอใจและควรกล่าวถึง ได้แก่ .....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

2. โครงการสอนในวิชานี้ที่ควรได้รับการปรับปรุงเป็นอย่างมาก ได้แก่.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

3. ข้อบกพร่องต่าง ๆ ในวิชานี้ที่ควรได้รับการปรับปรุงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

4. เนื้อหามีปัญหา คือ.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

5. วิธีสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหา คือ.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

6. การใช้เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาคือ.....  
 .....  
 .....

ข้อเสนอแนะ.....  
 .....  
 .....

7. งบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาคือ .....  
 .....  
 .....

ข้อเสนอแนะ.....  
 .....  
 .....

8. สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาคือ  
 .....  
 .....

ข้อเสนอแนะ.....  
 .....  
 .....

9. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา นักศึกษาและนักศึกษามีปัญหา คือ  
 .....  
 .....

ข้อเสนอแนะ.....  
 .....  
 .....

10. การบริหารหลักสูตรมีปัญหาคือ  
 .....  
 .....

ข้อเสนอแนะ.....  
 .....  
 .....

11. ท่านมีความคิดเห็นอะไรบ้างนอกเหนือไปจากที่ได้กล่าวมาแล้ว (โปรดระบุ)  
 .....  
 .....  
 .....

#### ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

##### ชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ ต้องการทราบความคิดเห็นของท่านต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น โดยได้แบ่งความคิดเห็นต่อหลักสูตรออกเป็น 6 ด้าน คือ จุดมุ่งหมาย หลักสูตร ผู้เรียน ผู้สอน การเรียน และ อุปกรณ์และอาคารสถานที่

ลักษณะของแบบสอบถาม จะประกอบด้วยคำที่แสดงคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในแต่ละด้านเป็นคู่ ๆ ที่มีความหมายตรงข้ามกัน เช่น ชัดเจน-คลุมเครือ คุ่มค่า-สูญเปล่า เป็นต้น

ขอให้ท่านพิจารณารายการในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ( / ) ทั้หมายเลขที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีระดับความคิดเห็นดังนี้

| ระดับคะแนน | ความหมาย                             |
|------------|--------------------------------------|
| 3          | ท่านเห็นด้วยว่าเป็นเช่นนั้นมากที่สุด |
| 2          | ท่านเห็นด้วยว่าเป็นเช่นนั้นมาก       |
| 1          | ท่านเห็นด้วยว่าเป็นเช่นนั้น          |
| 0          | ท่านรู้สึกเฉย ๆ หรือตัดสินใจไม่ได้   |

##### ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

|                           |    |   |   |   |   |   |           |
|---------------------------|----|---|---|---|---|---|-----------|
| 1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร |    |   |   |   |   |   |           |
| ชัดเจน                    | 3/ | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3         |
|                           |    |   |   |   |   |   | คลุมเครือ |

จากตัวอย่างข้างบน ชัด / ในช่อง 3 ทางด้านชัดเจน แสดงว่า ผู้ตอบเห็นด้วยมากที่สุด ว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรชัดเจน

## 1. หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

|                 |   |   |   |   |   |   |   |                         |
|-----------------|---|---|---|---|---|---|---|-------------------------|
| ดี              | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่ดี                   |
| น่าสนใจ         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | น่าเบื่อหน่าย           |
| ล้ำหลัง         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ก้าวหน้า                |
| คุ้มค่า         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สูญเปล่า                |
| มีปัญหา         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่มีปัญหา              |
| มีคุณภาพ        | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ด้อยคุณภาพ              |
| ชัดเจน          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | คลุมเครือ               |
| ไม่เหมาะสม      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เหมาะสม (กับตลาดแรงงาน) |
| ประสบความสำเร็จ | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ล้มเหลว                 |

## 2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

|               |   |   |   |   |   |   |   |                |
|---------------|---|---|---|---|---|---|---|----------------|
| ชัดเจน        | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | คลุมเครือ      |
| เป็นจริง      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เพ้อฝัน        |
| ต่อเนื่อง     | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่ต่อเนื่อง   |
| เหมาะสม       | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่เหมาะสม     |
| ไม่ดี         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ดี             |
| ยอมรับไม่ได้  | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ยอมรับได้      |
| ปฏิบัติตามยาก | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ปฏิบัติตามง่าย |
| มีประโยชน์    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่มีประโยชน์  |
| เลื่อนลอย     | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เจาะจง         |

## 3. ผู้เรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

|                    |   |   |   |   |   |   |   |                 |
|--------------------|---|---|---|---|---|---|---|-----------------|
| โง่                | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ฉลาด            |
| ตั้งใจใฝ่หาความรู้ | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่เอาถ่าน      |
| ประสบความสำเร็จ    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ล้มเหลว         |
| รับผิดชอบ          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่รับผิดชอบ    |
| มีปัญหา            | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่มีปัญหา      |
| กระตือรือร้น       | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เฉื่อยชา        |
| สบายใจ             | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | อีศอ์ใจ         |
| มีประสิทธิภาพ      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ด้อยประสิทธิภาพ |
| ก้าวหน้า           | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ล้ำหลัง         |

4. ครูผู้สอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

|                      |   |   |   |   |   |   |   |                       |
|----------------------|---|---|---|---|---|---|---|-----------------------|
| ยุติธรรม             | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ล่าเอียง              |
| ค้อยประสิทธิภาพ      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | มีประสิทธิภาพ         |
| คร่ำครี              | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ทันสมัย               |
| นำนิยม               | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | นำตำหนิ               |
| ใช้วิธีบรรยายโดยตลอด | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ใช้อุปกรณ์ให้เห็นจริง |
| ไม่เตรียมการสอน      | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เตรียมการสอน          |
| สอนให้เสร็จไปวัน ๆ   | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | พยายามปรับปรุงการสอน  |
| สังคมยอมรับ          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สังคมไม่นิยม          |
| กระตือรือร้น         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เหน็ดเหนื่อย          |

5. การเรียนรู้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

|          |   |   |   |   |   |   |   |               |
|----------|---|---|---|---|---|---|---|---------------|
| ง่าย     | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ยาก           |
| น่าเบื่อ | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สนุก          |
| อิสระ    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่อิสระ      |
| กว้าง    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | แคบ (ความคิด) |
| เหนื่อย  | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สบาย          |
| เครียด   | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่เครียด     |
| โบราณ    | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ทันสมัย       |
| น่ากลัว  | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่น่ากลัว    |
| หนัก     | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | เบา           |

6. อุปกรณ์ อาคารสถานที่และวิทยาลัย

|                     |   |   |   |   |   |   |   |                        |
|---------------------|---|---|---|---|---|---|---|------------------------|
| ซ่อมข้อ             | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สง่า                   |
| มีคุณภาพสูง         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | มีคุณภาพต่ำ            |
| อึดอัด              | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ปลอดโปร่ง              |
| บรรจุเป้าหมาย       | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ผิดเป้าหมาย            |
| ใช้การได้ดี         | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ควรปรับปรุง            |
| คุ้มค่า             | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | สิ้นเปลือง             |
| ส่งเสริมการเรียนรู้ | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ |
| ขาดมาตรฐาน          | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | มีมาตรฐาน              |
| มีประสิทธิภาพ       | 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 | ค้อยประสิทธิภาพ        |



ที่ ทม 1007/ 3110

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑5 กรกฎาคม 2538

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบ

เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาววอลอนงค์ บุญฤทธิ์พงศ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาเอก  
สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ศ.ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์

ประธาน

ดร.เพ็ญใจ สัตยศัพท์

กรรมการ

ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความเห็นชอบ คือ ขอให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร

ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2538

เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ  
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถาม

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวवलอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ เป็นนิสิตระดับดุขุภักดิ์ สาขาวิจัยและ  
พัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การ  
ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุข " โดยมี  
ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์ ดร.เพ็ญใจ สัตยธรรม และดร.กุลยา ตันติผลาชีวะเป็น  
อาจารย์ที่ปรึกษา ขณะนี้ผู้วิจัยกำลังดำเนินการวิจัยในขั้นการรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยจะทำให้  
ได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตร ทั้งนี้  
เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้สำเร็จการศึกษาจาก  
หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุขที่ได้ทุนสำนักงาน  
สาธารณสุขจังหวัด ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถทราบได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละรายไปปฏิบัติงานใน  
หน่วยงานใด ท่านจึงเป็นผู้หนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลและช่วยให้การ  
วิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ จึงขอความกรุณาจากท่านในการส่งแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ไปให้ผู้บังคับ  
บัญชาชั้นต้นของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละราย ที่พิมพ์ชื่อไว้ในแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

นอกจากนี้เพื่อให้ผลการวิจัยมีความเที่ยงตรง กรุณาส่งแบบสอบถามไปให้ผู้บังคับบัญชา  
ชั้นต้นของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละรายภายใน 7 วัน จักเป็นพระคุณยิ่ง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามครั้งนี้ และขอ  
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

( นางสาวवलอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ )

## แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
กระทรวงสาธารณสุข

ผู้วิจัย : นางสาวवलอนงค์ บุญฤทธิพงศ์  
นิสิตปริญญาเอก สาขาวิจัยและพัฒนานหลักสูตร  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์  
ดร.เนียงใจ ลัตยาคม  
ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ

วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี  
อ. เมืองจ. สุราษฎร์ธานี

22 ตุลาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของนางสาว

ด้วยข้าพเจ้านางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ เป็นนิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและ  
พัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง  
" การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุข " โดยมี  
ศาสตราจารย์ ดร. สำเริง บุญเรืองรัตน์ ดร. เฝิงใจ สัตยธรรม และดร. กุลยา ตันติผลาชีวะเป็น  
อาจารย์ที่ปรึกษา ขณะนี้ผู้วิจัยกำลังดำเนินการวิจัยในขั้นการรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยจะทำให้  
ได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตรและท่าน  
เป็นผู้หนึ่งที่จะช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ จึงขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถาม  
ที่แนบมาพร้อมนี้

ท่านกรุณาอ่านคำชี้แจงในการตอบแต่ละตอนให้เข้าใจโดยละเอียด และขอความกรุณา  
ตอบแบบสอบถามในการวิจัยทุกข้อ ทั้งนี้ การวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ต่อไป คำตอบของท่านจึงมีคุณค่าอย่างมาก ดังนั้น จึง  
ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบตามสภาพความเป็นจริง

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับหาข้อมูลในการวิจัยเท่านั้น และขอรับรองว่าข้อมูลทั้งหมด  
ของท่านจะได้รับการเก็บเป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ และขอ  
ให้ท่านนำแบบสอบถามที่ตอบเสร็จสมบูรณ์ใส่ซองจดหมายที่แนบมา และส่งไปรษณีย์ให้ผู้วิจัยภายใน  
1 สัปดาห์จักเป็นพระคุณยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

( นางสาวนวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ )

## แบบสอบถาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา  
จากหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พุทธศักราช 2535  
ของสถาบันแพทยศาสตร์เกล้าฯ สาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

---

คำชี้แจง แบบสอบถามมี 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในด้าน

- 1 ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน
- 2 ความสามารถในการพยาบาลเพื่อให้การดูแลแก่ผู้ป่วย
- 3 ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการรักษา
- 4 ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล
- 5 ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพและ  
ฟื้นฟูสภาพ
- 6 ความสามารถในการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น
- 7 เจตคติต่องานและวิชาชีพ
- 8 บุคลิกภาพ
- 9 ความรับผิดชอบ
- 10 การตัดสินใจ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

# ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความตาม  
สภาพของท่านในปัจจุบัน

## 1. เพศ

- ( ) 1 ชาย ( ) 2 หญิง

## 2. อายุ

- ( ) 1 ต่ำกว่า 30 ปี ( ) 2 30 - 40 ปี  
( ) 4 41 - 50 ปี ( ) 4 51 - 60 ปี

## 3. ระดับการศึกษา

- ( ) 1 ปริญญาตรี ( ) 2 ปริญญาโท  
( ) 3 ปริญญาเอก  
( ) 4 อื่น ๆ ระบุ.....

## 4. หน่วยงานที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ขณะนี้คือ

- ( ) 1 สถานีนอนามัย  
( ) 2 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด  
( ) 3 โรงพยาบาลในสังกัดกรมการแพทย์  
( ) 4 โรงพยาบาลในสังกัดกรมอนามัย  
( ) 5 โรงพยาบาลในสังกัดกรมควบคุมโรคติดต่อ  
( ) 6 โรงพยาบาลศูนย์  
( ) 7 โรงพยาบาลทั่วไป  
( ) 8 โรงพยาบาลชุมชน  
( ) 9 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

## 5. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

- ( ) 1 ผู้อำนวยการ ( ) 2 หัวหน้าพยาบาล  
( ) 3 หัวหน้าหอผู้ป่วย ( ) 4 หัวหน้าฝ่าย  
( ) 5 หัวหน้าสถานีนอนามัย  
( ) 6 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

## ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

**คำชี้แจง** 1. โปรดพิจารณารายการในช่องซ้ายมือ แล้วประเมินรายการต่าง ๆ ในช่องซ้ายมือ  
ทุกรายการด้วยการทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องทางขวามือ ให้ตรงกับความคิด  
เห็นของท่าน น้ำหนักของความคิดเห็นมีดังนี้

ดีมาก หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานในข้อนี้อยู่ในระดับ ดีมาก  
ดี หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานในข้อนี้อยู่ในระดับ ดี  
ปานกลาง หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานในข้อนี้อยู่ในระดับ ปานกลาง  
ไม่ดี หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานในข้อนี้อยู่ในระดับ ไม่ดี  
ไม่ดีย่างยิ่ง หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานในข้อนี้อยู่ในระดับ ไม่ดีย่างยิ่ง

2. โปรดตอบทุกข้อเพื่อความสะดวกของแบบสอบถาม ที่จะนำไปวิเคราะห์  
( ยกเว้นในกรณีที่ผู้สำเร็จการศึกษาไม่มีโอกาสได้ปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้เว้นไปแต่  
กรุณามายเหตุให้ทราบด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง )
3. โปรดแสดงความคิดเห็นในแบบสอบถามปลายเปิดในตอนท้ายของแบบสอบถามชุดนี้  
( ถ้ามีข้อความที่เขียนมากกรณาลึกด้านหลัง หรือใช้กระดาษเพิ่มเติม )

### ตัวอย่าง

| ข้อความ                       | ระดับความคิดเห็น |    |             |       |                    |
|-------------------------------|------------------|----|-------------|-------|--------------------|
|                               | ดีมาก            | ดี | ปาน<br>กลาง | ไม่ดี | ไม่ดี<br>อย่างยิ่ง |
| 1. มีความสามารถในการเป็นผู้นำ |                  | /  |             |       |                    |

**คำอธิบาย** ท่านเลือก ดี แสดงว่าท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษา  
มีความสามารถในการเป็นผู้นำ ดี

| ข้อความ                                                                                       | ระดับความคิดเห็น |       |         |       |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------|---------|-------|----------------|
|                                                                                               | ดีมาก            | ดี    | ปานกลาง | ไม่ดี | ไม่ดีอย่างยิ่ง |
| <b><u>ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน</u></b>                                                |                  |       |         |       |                |
| 1. มีความรู้ในวิชาการและเทคนิคการพยาบาล....                                                   | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบ.....               | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 3. มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง.....                                             | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 4. มีความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน.....                           | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 5. มีความรู้และทันเหตุการณ์ทั้งในงานสาธารณสุขและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง.....                  | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 6. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่และระเบียบปฏิบัติราชการ.....                            | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 7. มีความรู้ในสถานการณ์และปัญหาของสังคมและชุมชนโดยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ..... | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 8. สามารถนำแหล่งทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน.....              | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| <b><u>ความสามารถในการพยาบาลเพื่อให้การดูแลแก่ผู้ป่วย</u></b>                                  |                  |       |         |       |                |
| 9. สามารถดูแลด้านสุขวิทยาแก่ผู้ป่วยได้.....                                                   | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 10. สามารถจัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้ป่วยได้เหมาะสมกับสภาพของผู้ป่วย.....                            | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 11. สามารถเตรียมและให้ยาได้ถูกต้อง.....                                                       | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 12. มีทักษะในการให้อาหารแก่ผู้ป่วย.....                                                       | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 13. สามารถเตรียมผู้ป่วยเพื่อการรักษา เช่น การผ่าตัด การตรวจพิเศษ.....                         | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |

| ข้อความ                                                                              | ระดับความคิดเห็น |       |         |       |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------|---------|-------|----------------|
|                                                                                      | ดีมาก            | ดี    | ปานกลาง | ไม่ดี | ไม่ดีอย่างยิ่ง |
| 14.สามารถเก็บสิ่งตรวจได้.....                                                        | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 15.มีทักษะในการวัดสัญญาณชีพ.....                                                     | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| <b>ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการรักษา</b>                                         |                  |       |         |       |                |
| 16.สามารถซักประวัติและบันทึกประวัติของผู้ป่วยได้.....                                | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 17.เตรียมและตรวจร่างกายผู้ป่วยขั้นต้นได้.....                                        | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 18.สามารถวางแผนและให้การรักษายาบาลขั้นต้นแก่ผู้ป่วยได้ตามขอบเขตและความรับผิดชอบ..... | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 19.ให้การปฐมพยาบาลและช่วยเหลือผู้ป่วยได้เหมาะสมตามสถานการณ์.....                     | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 20.สามารถช่วยเหลือแพทย์ในการตรวจวินิจฉัยและบำบัดรักษา.....                           | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 21.ช่วยเหลือแนะนำด้านการรักษายาบาลขั้นต้นแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับต่ำกว่าได้..... | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 22.รับหรือส่งต่อผู้ป่วยเพื่อให้ได้รับการรักษาต่อเนื่องที่ถูกต้องได้.....             | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| <b>ความสามารถในการปฏิบัติงานด้าน การป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสภาพ</b>    |                  |       |         |       |                |
| 23.สามารถสอนและให้คำแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแก่ผู้ป่วยและผู้รับบริการได้.....      | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 24.สามารถใช้วิธีทำลายเชื้อโรคได้เหมาะสมกับประเภทของเครื่องมือ.....                   | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 25.สามารถให้การฟื้นฟูสภาพแก่ผู้ป่วยได้ตรงปัญหาของผู้ป่วย.....                        | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |

| ข้อความ                                                                                                            | ระดับความคิดเห็น |       |         |       |                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------|---------|-------|--------------------|
|                                                                                                                    | ดีมาก            | ดี    | ปานกลาง | ไม่ดี | ไม่ดี<br>อย่างยิ่ง |
| 26. ดูแลและป้องกันผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัว ให้ได้รับความปลอดภัยอย่างเหมาะสม.....                                     | .....            | ..... | .....   | ..... | .....              |
| 27. ร่วมให้บริการส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้ป่วย ผู้รับบริการ และประชาชนกับหน่วยบริการสุขภาพต่าง ๆ ได้..                  | .....            | ..... | .....   | ..... | .....              |
| 28. สามารถให้การฟื้นฟูสภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจแก่ผู้รับบริการและผู้ป่วยเรื้อรังที่มีความผิดปกติหรือพิการได้..... | .....            | ..... | .....   | ..... | .....              |
| 29. สามารถอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจและยอมรับสภาพความเจ็บป่วย และความสามารถของตนเองได้ .                               | .....            | ..... | .....   | ..... | .....              |
| 30. สามารถกระตุ้นผู้รับบริการให้รู้จักแก้ปัญหาช่วยเหลือตนเองและดูแลสุขภาพตนเองได้.....                             | .....            | ..... | .....   | ..... | .....              |
| <b><u>ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล</u></b>                                                                      |                  |       |         |       |                    |
| 31. สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ประกอบการวินิจฉัยและวางแผนการพยาบาลผู้ป่วยขั้นพื้นฐานได้.....         | .....            | ..... | .....   | ..... | .....              |
| 32. สามารถประเมินปัญหาและความต้องการทางการพยาบาลของผู้ป่วยได้.....                                                 | .....            | ..... | .....   | ..... | .....              |
| 33. สามารถวางแผนให้การพยาบาลผู้ป่วยได้เหมาะสมตามปัญหาและความต้องการของแต่ละบุคคล.....                              | .....            | ..... | .....   | ..... | .....              |
| 34. สามารถให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยที่ได้รับมอบหมายอย่างสอดคล้องกับปัญหาและโรคของผู้ป่วย.....                         | .....            | ..... | .....   | ..... | .....              |
| 35. ให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงสภาพอารมณ์และความต้องการทางจิตใจของผู้ป่วย.....                                         | .....            | ..... | .....   | ..... | .....              |

| ข้อความ                                                                                              | ระดับความคิดเห็น |       |         |       |                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------|---------|-------|----------------|
|                                                                                                      | ดีมาก            | ดี    | ปานกลาง | ไม่ดี | ไม่ดีอย่างยิ่ง |
| 36.สามารถสังเกตและรายงานอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยได้.....                                           | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 37.สามารถดัดแปลงเครื่องมือเครื่องใช้และวิธีการพยาบาลต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพผู้ป่วยและสภาพการณ์..... | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 38.สามารถประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลของตนเองได้และนำเสนอเพื่อการปรับปรุงได้เหมาะสมกับผู้ป่วย.....   | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 39.สามารถประยุกต์ทฤษฎีการพยาบาลกับการปฏิบัติได้.....                                                 | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| <b><u>ความสามารถในการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น</u></b>                                    |                  |       |         |       |                |
| 40.สามารถร่วมมือปรึกษาและเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ให้แก่กลุ่มได้.....                      | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 41.ให้ความร่วมมือและปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน.....                         | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 42.สามารถร่วมจัดกิจกรรมทางสุขภาพของหน่วยงานหรือที่เกี่ยวข้องได้.....                                 | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 43.สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน.....                                                           | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 44.เข้าใจและยอมรับในความเป็นบุคคลตลอดจนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น.....                              | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 45.ให้ความร่วมมือและประสานงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน.....                                         | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 46.มีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้ป่วย ญาติผู้ป่วยและผู้ร่วมงาน.....                                         | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |

| ข้อความ                                                                                         | ระดับความคิดเห็น |       |         |       |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------|---------|-------|----------------|
|                                                                                                 | ดีมาก            | ดี    | ปานกลาง | ไม่ดี | ไม่ดีอย่างยิ่ง |
| 47. กล่าวแสดงความคิดเห็นที่มีหลักการแม้ไม่ตรงกับ<br>ความคิดเห็นของกลุ่ม.....                    | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| <b><u>เจตคติต่องานและวิชาชีพ</u></b>                                                            |                  |       |         |       |                |
| 48. มีใจรักและเอาใจใส่ในงานที่รับผิดชอบ.....                                                    | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 49. มีความตระหนักในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อผู้บ่าว<br>ครอบครัวและชุมชน.....                   | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 50. กระตือรือร้นที่จะร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้<br>วิชาชีพเจริญก้าวหน้า.....                | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 51. รักษาและดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงและเกียรติแห่ง<br>สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่ตนปฏิบัติอยู่.... | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 52. ยึดมั่นในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เช่น<br>การรักษาความลับของผู้ป่วย.....                        | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 53. ศึกษาหาความรู้ ความชำนาญเพื่อพัฒนางานและ<br>วิชาชีพ.....                                    | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 54. สนใจและให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ<br>ของหน่วยงาน.....                                    | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| <b><u>บุคลิกลักษณะ</u></b>                                                                      |                  |       |         |       |                |
| 55. มีกิริยา วาจาสุภาพ.....                                                                     | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 56. แต่งกายสะอาด เรียบร้อย ถูกระเบียบ.....                                                      | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 57. มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่.....                                                      | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 58. มีความเชื่อมั่นในตนเอง.....                                                                 | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 59. มีความสังเกต มีไหวพริบ.....                                                                 | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 60. มีความละเอียด รอบคอบ ในการปฏิบัติงาน.....                                                   | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |

| ข้อความ                                                                                  | ระดับความคิดเห็น |       |         |       |                |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------|---------|-------|----------------|
|                                                                                          | ดีมาก            | ดี    | ปานกลาง | ไม่ดี | ไม่ดีอย่างยิ่ง |
| 61.สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นได้.....                                  | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 62.มีความคิดและมองเห็นการณ์ไกลในสถานการณ์ต่าง ๆ.....                                     | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| <b>ความรับผิดชอบ</b>                                                                     |                  |       |         |       |                |
| 63.มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่.....                                                        | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 64.ตรงต่อเวลา.....                                                                       | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 65.ขยันและอุทิศเวลาให้แก่งาน.....                                                        | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 66.รู้ลักษณะงานที่ต้องทำ .....                                                           | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 67.ทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย.....                                                   | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 68.เอาใจใส่ติดตามผลงาน.....                                                              | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| <b>การตัดสินใจ</b>                                                                       |                  |       |         |       |                |
| 69.แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง.....                                                             | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 70.กล้าแสดงความคิดเห็นที่มีเหตุผล.....                                                   | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 71.กล้าเผชิญต่อความจริง.....                                                             | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 72.มีความเด็ดขาด .....                                                                   | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 73.มีจิตใจมั่นคงและเชื่อมั่นในตนเอง.....                                                 | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 74.ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยเหตุผล.....                                                    | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |
| 75.ตัดสินใจและแก้ปัญหาเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้ถูกต้องเหมาะสมตามชอบ เหตุหน้าที่ความรับผิดชอบ | .....            | ..... | .....   | ..... | .....          |

### ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษา

**คำชี้แจง** จากการที่ท่านได้เคยร่วมงานกับผู้สำเร็จการศึกษารายนี้ ท่านย่อมมีความรู้สึกประทับใจและไม่ประทับใจต่อผู้สำเร็จรายนี้ จุดประสงค์ที่让您ตอบแบบสอบถามตอนนี้ ก็เพื่อศึกษาถึงความรู้สึกของท่านที่เกิดขึ้นต่อผู้สำเร็จรายนี้ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป จึงขอให้ท่านเขียนสิ่งที่ท่านรู้สึกประทับใจและไม่ประทับใจ ที่ท่านรู้สึกต่อผู้สำเร็จการศึกษารายนี้ ความรู้สึกของท่านอาจเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การตระหนักและคำนึงถึงคุณค่าและศักยภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน
2. การใช้กระบวนการพยาบาล หลักการ ทฤษฎี เทคโนโลยี และกระบวนการติดต่อสัมพันธ์ในการให้บริการ ตามความต้องการของแต่ละบุคคล ครอบครัว และชุมชน
3. การวางแผนดำเนินการให้บริการพยาบาลในหน่วยงานที่รับผิดชอบ
4. การให้บริการพยาบาลระดับต้น
5. การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น
6. การให้ความร่วมมือในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้นและการฟื้นฟูสภาพ
7. การบริการและนิเทศงานผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบ
8. การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
9. ความรับผิดชอบ
10. ความประทับใจ และไม่ประทับใจอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้

แบบสอบถามตอนนี้มี 2 ข้อ

ข้อที่หนึ่ง เป็นความรู้สึกที่ท่านประทับใจ

ข้อที่สอง เป็นความรู้สึกที่ท่านไม่ประทับใจ

ขอให้ท่านเขียนเล่ารายละเอียดให้มากที่สุดในการตอบคำถามแต่ละข้อ

1. จากการที่ท่านได้เคยร่วมงานกับผู้สำเร็จการศึกษารายนี้ ท่านคงเคยพบเห็น และรู้สึก **ประทับใจ**ต่อผู้สำเร็จการศึกษารายนี้ โปรดอธิบายว่า ผู้สำเร็จการศึกษารายนี้ แสดง กิริยาอาการหรือกระทำการใด อย่างไร จนท่านประทับใจในผู้สำเร็จการศึกษารายนี้ ( ตอบได้ หลายเรื่อง )

2. จากการที่ท่านได้เคยร่วมงานกับผู้สำเร็จการศึกษารายนี้ ท่านคงเคยพบเห็น และรู้สึก **ไม่ประทับใจ**ต่อผู้สำเร็จการศึกษารายนี้ โปรดอธิบายว่า ผู้สำเร็จการศึกษารายนี้ แสดงกิริยาอาการ หรือกระทำการใด อย่างไร จนท่านไม่ประทับใจในผู้สำเร็จการศึกษารายนี้ (ตอบได้หลายเรื่อง)

**ตอนที่ 4** ข้อเสนอนั้นคนอื่น ๆ.....

[illegible]

ภาคผนวก ค  
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพ  
ของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น พุทธศักราช 2535

และ

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น

- |                                    |                                                       |
|------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| 1.อาจารย์สุภาวดี ด้านธำรงกุล       | ส่วนพัฒนาการศึกษา สถาบันพัฒนากำลังคนด้าน<br>สาธารณสุข |
| 2.อาจารย์ ดร.ทัศนีย์ นนทสร         | ส่วนพัฒนาการศึกษา สถาบันพัฒนากำลังคนด้าน<br>สาธารณสุข |
| 3.อาจารย์ ดร.มยุรี คิริปัญญ์-โสชนก | ส่วนแผนงาน สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข            |
| 4.อาจารย์นิตยา ดำรงวุฒิ            | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี<br>โรคทรวงอก     |
| 5.อาจารย์อารี ช่างทอง              | วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี โรคทรวงอก                   |
| 6.อาจารย์สุทธินันท์ ฝึกสุวรรณ      | วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี กรุงเทพ                     |
| 7.อาจารย์กัญญา หนูภักดี            | วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี กรุงเทพ                     |

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถามตามเทคนิคเดลฟาย

- |                                |                                                             |
|--------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| 1.อาจารย์กัญญา ชื่นอารมณ์      | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ลำปาง 1                |
| 2.อาจารย์เตือนใจ ชันติสิทธิ์   | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี<br>สวรรค์ประชารักษ์    |
| 3.อาจารย์ปาริชาติ มาลัย        | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี<br>สรรพประสิทธิประสงค์ |
| 4.อาจารย์อำไพ ยุติธรรม         | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี อุดรดิตถ์              |
| 5.อาจารย์อำภา กันทะเบ็ง        | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี นครสวรรค์              |
| 6.อาจารย์สุภา อยู่เย็น         | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี นครพนม                 |
| 7.อาจารย์ชิตกานต์ เจริญ        | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ยะลา                   |
| 8.อาจารย์ฉวีวรรณ ลัตยธรรม      | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ศรีสะเกษ               |
| 9.อาจารย์นิรมล รัตนวิธ         | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ตรัง                   |
| 10.อาจารย์เพ็ญพรรณ รักเสนาะ    | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี วัชร                   |
| 11.อาจารย์ชมศรี ชำนาญผด        | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ราชบุรี                |
| 12.อาจารย์ทิพย์รัตน์ สุกธิวงศ์ | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ชัยนาท                 |
| 13.อาจารย์เปรมปรีดี อรรถยจินดา | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี                |
| 14.อาจารย์วราศรี ปูนทอง        | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ชลบุรี                 |
| 15.อาจารย์วิจิตรา ไชยพันธ์     | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สระบุรี                |
| 16.อาจารย์ศรีสุมาลัย นิมขุนทด  | ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี พระพุทธบาท             |
| 17.อาจารย์ ดร. ไพลิน นกุลกิจ   | หัวหน้าฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี กรุงเทพ        |

## ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวवलอนงค์ ชื่อสกุล บุญฤทธิพงศ์

เกิดวันที่ 12 เดือน กันยายน พุทธศักราช 2498

สถานที่เกิด อำเภอพนมพิณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 57 ถ.ราษฎร์บำรุง อ.พนมพิณ จ.สุราษฎร์ธานี 84130

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน วิทยาจารย์ 7

สถานที่ทำงานปัจจุบัน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี

อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000

### ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2517 เตรียมอุดมศึกษา ( แผนกวิทยาศาสตร์ ) จากโรงเรียนศรีนุชยานนท์

พ.ศ.2509 วท.บ. ( พยาบาล ) จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ.2531 วท.ม. ( พยาบาล ) จากมหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ.2539 กศ.ด. ( การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
ประสานมิตร

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น  
กระทรวงสาธารณสุข

บทคัดย่อ  
ของ  
นวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขุภัณฑ์ สาขาการวิจัยและพัฒนหลักสูตร  
กุมภาพันธ์ 2539

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับ  
ต้น กระทรวงสาธารณสุข โดยวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร ความสอดคล้องของปรัชญา  
จุดประสงค์ และสาระรายวิชากับความต้องการการบริการทางสุขภาพของสังคม การเปลี่ยนแปลง  
ทางเทคโนโลยี และบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย วิเคราะห์คุณลักษณะของ  
ปัจจัยนำเข้า ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน ศึกษาประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และ  
ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ โดย  
ใช้เกณฑ์ประเมินหลักสูตรที่พัฒนาโดย เทคนิคเดลฟาย จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน จากนั้น  
ดำเนินการประเมินหลักสูตรจากกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา  
ในวิทยาลัยพยาบาลที่จัดการเรียนการสอนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์  
ระดับต้น ปีการศึกษา 2538 จำนวน 150, 165 และ 614 คน ตามลำดับ และผู้บังคับบัญชาชั้นต้น  
ของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น จำนวน 300 คน  
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) เกณฑ์การประเมินหลักสูตร (2) แบบสอบถามการ  
จัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น สำหรับผู้บริหาร อาจารย์ และ  
นักศึกษา (3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และ  
(4) แบบบันทึกพฤติกรรม

ผลการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พบว่า

1. โครงสร้างของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเกณฑ์ประเมินหลักสูตร ส่วนด้านสาระ  
รายวิชาส่วนใหญ่สอดคล้องกับเกณฑ์สาระรายวิชา มีส่วนน้อยที่ไม่สอดคล้อง คือ ไม่มีการจัดวิชา  
คอมพิวเตอร์เบื้องต้น สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า การบริหารงานสาธารณสุข และวัฒนธรรม  
ไทยไว้ในหลักสูตร ให้เพิ่มหน่วยกิตระหว่าง 1-2 หน่วยกิตในวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาล  
จิตเวช การพยาบาลอนามัยชุมชน และบำบัดทางการพยาบาล และควรลดหน่วยกิตอย่างน้อย 1-3  
หน่วยกิต ในวิชาเคมี ฟิสิกส์ทั่วไป การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ และการพยาบาลสูติศาสตร์
2. ปรัชญา จุดประสงค์ และสาระรายวิชาของหลักสูตร มีความสอดคล้องมากกับความต้องการ  
การบริการทางสุขภาพของสังคม และบทบาทของพยาบาลเทคนิคที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่  
มีความสอดคล้องน้อยกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
3. คุณสมบัติของอาจารย์ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก อีกทั้งมีความรู้เรื่องหลักสูตร  
เน้นชุมชน ยกเว้น เรื่องมีความเข้าใจธรรมชาติของนักศึกษาที่มีความเหมาะสมน้อย อาจารย์มี  
เจตคติที่ดีต่อหลักสูตร

นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร แต่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน นักศึกษามีคุณสมบัติ  
ส่วนใหญ่เหมาะสมมาก ยกเว้น ด้านความรู้และไฝ่รู้ที่นักศึกษามีคุณสมบัติเหมาะสมน้อย

4. การจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมมาก ควรปรับปรุงเรื่อง รูปแบบการสอนที่พัฒนาการคิดเป็น ทำเป็น และความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

5. ผลของหลักสูตร พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ผู้สำเร็จปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษที่ประทับใจผู้บังคับบัญชาที่พบมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบในหน้าที่ การทำงานร่วมกับบุคลากรอื่น และการประพฤติตนตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ส่วนพฤติกรรมที่ผู้บังคับบัญชาไม่ประทับใจที่พบมาก คือ ความสามารถในการให้บริการพยาบาล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

6. การจัดการศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี ระดับปริญญาตรีภาคพิเศษ ควรมีความแตกต่างจากการจัดการศึกษาภาคปกติ โดยเน้นการศึกษาด้วยตนเอง มีแหล่งศึกษาค้นคว้ามากพอ และสามารถสะสมหน่วยกิตได้

CURRICULUM EVALUATION OF  
THE CERTIFICATE IN NURSING SCIENCE PROGRAM  
(TECHNICAL LEVEL), MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

AN ABSTRACT  
BY  
NUANANONG BUNYARITTHIPONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Doctor  
of Education degree in Curriculum Research and Development  
at Srinakharinwirot University

February 1996

The purpose of this study was to evaluate the curriculum of the Certificate in Nursing Science Program ( Technical Level ) Ministry of Public Health. The evaluation included analysis of the curriculum structure ; the congruency of philosophy, objective, and content of the curriculum with social need of health service, technological changed and legal technical nurse's roles ; a study of the characteristic of input, instructional management, efficiency of the graduates and indicators for 2-year further education program. Delphi technique was used for development of curriculum's evaluation criterias by 17 experts for using in curriculum evaluation process. The sample of this study included 150 administrators, 165 instructors, 614 students, and 300 primary superordinates of the graduates. The instruments used in the research were a constructed curriculum's evaluation criteria ; 4 opinion for administrators, instructors, students, and primary uperordinates of the graduates; and behavior recording sheet.

The evaluation revealed the following conclusion :

1. The curriculum structure was relevant to curriculum's evaluation criteria. The curriculum had been concluded somecourses such as introduction of computer, thai culture, information and study and community health administration in the curriculum, and increased 1-2 credits for mental health and psychiatric nursing, community health nursing and therapeutic nursing intervention, and decrease at least 1-3 credits for physics, adult nursing, and obstetrics nursing.
2. Philosophy, purpose and content of the curriculum was relevant to the need of health service of society and legal technical nurse's role, but a few relevant to technological change.
3. Most instructor qualifications were appropriate including well knowledge of community - oriented nursing curriculum, but the understanding nature of student was slight appropriate. Instructors

had good attitudes towards curriculum.

Students had good attitudes towards curriculum, but bad attitudes towards instruction model. Most student qualifications were appropriate, but mastery and inquiry was slight appropriate.

4. The instruction according to the curriculum was appropriate, but teaching and learning style should be students centered, emphasized in thinking, doing and creativity.

5. The most appreciation of the graduate were responsibility, team participation and good professional ethics.

6. Two-year further education program should be stressed in self-study, appropriate learning resources and a credit accumulated.